

BIOLOGY

ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ

ತರಗತಿ

TEACHER TEXT

ಅಧ್ಯಾಪಕ ಪತ್ರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಖ್ಯೆ (SCERT), ಕರ್ನಾಟಕ

2016

TEACHER TEXT - BIOLOGY - STD IX

PARTICIPANTS IN THE WORKSHOP

Nizar Ahammad M.

GHSS Venjaramoodu
Thiruvananthapuram

Vishwambharan KR

Senior Lecturer, DIET Alappuzha

Sebi Franzis

GHSS Panikkankudi, Idukki

Madhavan K

GHSS Kallachi, Kozhikkod

Bijumon Joseph

St Rafel's HSS
Ezhupunna, Alappuzha

Shabu Ismail

PMSAVHSS Chappanangadi,
Malappuram

Shajil U.K.

GHSS Balusseri, Kozhikode

Dr. Madanakumar C.K.

GVHSS Trikothamangalam
Kottayam

Famila E.R.

GHSS Karunagapally, Kollam

Ansari K.M.

Vadudala Jama-ath HSS
Cherthala, Alapuzha

Dr. Reesha Karali

Govt. Institute of Teacher Education,
Malappuram

Experts

Dr. Paul PI

Associate Professor, Mar Ivanious College, Thiruvananthapuram

Academic Co-ordinator

Dr. Chithra Vijayan

Research officer, SCERT, Thiruvananthapuram

Translation Kannada

Mahabala Bhat I., SNHS Perla
Sheeba B., GHSS Kumbla
Raveendranath K.R., GHSS Paivalike Nagar
Smitha K.P., SSHSS Sheni
Jayanthi Y.K., GVHSS Mulleria

Kannada Language Experts

Dr. Shrikrishna Bhat P.
Professor (Rtd), Govt College Kasaragod
Dr. Subrahmanyam Bhat,
(Rtd. Principal), Govt. College, Kasaragod
Prof. Rama Bhat,
Rtd. HOD, Govt. College, Kasaragod

Prepared by: State Council of Educational Research & Training (SCERT)

Poojappura, Thiruvananthapuram -12, Kerala. E-mail:scertkerala@gmail.com

---

Type setting by: SCERT Computer Lab.

ప్రియ ఆధ్యాత్మికరే,

నిరంతరవాద అస్వేషణీయ మూలక హేచ్చిన ఆవిష్కారగళత్త ముక్కెళన్న ఒయ్యలూ అవరల్లి వైజ్ఞానిక మనోభావగళన్న మత్త వారొల్పగళన్న వికాసపడిసలూ విజ్ఞానద స్థిరాన్నిక కొద కాయుంగళన్న గురుతిసి అవుగళన్న సవాజద ఒళీతిగే ప్రయోజనపడిసలూ ప్రాప్తరాగువంతే మాడలూ విజ్ఞాన కలికి గురియాగిసిదే. ఈ గురియన్న సాధిసలు సాధ్యవాగువ రీతియల్లి విజ్ఞాన కలికియ తరగతిగళు వినిమయగొల్పబేకు. జీవ జగత్తిన విస్తృత్యకారి సంగతిగళాద ద్వాతి సంశోషణే, మనుష్ణ శరీరద వైవిధ్యమయ అంగప్రాణహగళు, అవుగళు నివాహిసువ సంశోధవాద జీవికచటువటికేగళు, కోత విభజనే, జీవి వగంగళ అస్తిత్వ లాఖియువ వైజ్ఞానికతే ఎంబివుగళన్న ప్రధానవాగి ఒంభత్తునే కాల్పిని జీవతాస్త్ర ప్రస్తుకదల్లి ఒళగొల్పిసలాగిదే. ఈ వైవిధ్యమయ కలికా చటువటికేగళ మూలక విజ్ఞానద ప్రక్రియేయన్న ఆవలాబిస్తోండు అడకవాగిరువ విజ్ఞాన వలయద ఆశయగళన్న స్థాయిత్తగొలిసలు ముక్కెళిగే సందఖ సిగువంతే ఆధ్యాత్మికరు గమనిసబేకు. ఇదక్కాగి ఆధ్యాత్మికరుగే సహాయకవాగువ రీతియల్లి టీచర్ టీచ్ట్స్ న్న తయారిసలాగిదే. ప్రతియోందు యూనిటిన్న ఆధ్యాత్మికాన్ మౌడ్యూలుగళాగి క్రమీకరిసి టీచర్ టీచ్ట్స్ న్న సజుగొలిసలాగిదే. ప్రతియోందు చటువటికేయ గురి, సీఎరిసబేకాద కలికా ప్రక్రియీ, ఉపయోగిసబేకాద కలికా సామగ్రిగళు, మోల్యుమాపన విధానగళు ఎంబివుగళన్న నిఖిలవాగి సూచిసలాగిదే. ఒళగొలండ విషయగళ వినిమయ నడెసలు ఆధ్యాత్మికరు అనివాయవాగి తిళిదిరబేకాద హేచ్చిన మాహితిగళన్న ‘అధ్యాత్మికర అరివిగే’ ఎంబ శీషికియల్లి నీడలాగిదే. ప్రతియోందు చటువటికేసి సంబంధిసి మగువిన సయన్స్ డైరియల్లి దాబలిసబేకాద మాహితిగళన్న పరామర్శిసలాగిదే. విజ్ఞాన కలికా తంత్రగళాద ప్రోజెక్ట్, సైమినార్, చిఫెచ్, ప్రయోగగళు ముంతాదవుగళ యోజనే, నివాహణ ఎంబివుగళన్న నీడలాగిదే. విజ్ఞాన కలికియల్లి పూరక సామగ్రిగళాద జనక్రమాలిగళు, అల్బిం, విజ్ఞాన సంచికేగళు, భిత్తి ప్రతికే ముంతాదవుగళన్న తయారిసువ చటువటికేగళన్న టీచర్ టీచ్ట్స్ నల్లి నీడలాగిదే.

ఆధ్యాత్మిక పత్రుద ప్రతియోందు యూనిటాన కొనసారు భాగదల్లి నీడలాద మగువిన మోల్యుమాపన ఎంబ చిఫెచ్లిసోస్ కోపియన్న ప్రతియోందు మగువిగూ నీడబేకు. ప్రతియోందు మౌడ్యూల్ పూణించాగువాగ తన్న కలికా మట్టద కురితు స్థయం మోల్యుమాపన నడెసి చిఫెచ్లిసోస్ నల్లి దాబలిసిరువుదన్న ఆధ్యాత్మికరు పరిశీలిసి పింతిరుగిసబేకు. అదన్న సయన్స్ డైరియల్లి లగతిసలు మగువిగే సూచిసబేకు. యూనిటాన చటువటికేగళు, ముందువరిద చటువటికేగళు, మోల్యుమాపన చటువటికేగళు ఎంబివుగళన్న పూణించాలిసిద నంతర ఎల్లా ముక్కెళ మోల్యుమాపన ఎంబ చిఫెచ్లిస్సన్న పూణించగొలిసబేకు.

విజ్ఞాన కలికియ గురియన్న సాధిసలు పయాదప్తవాగువ రీతియల్లి విజ్ఞాన కలికియ తరగతిగళన్న వినిమయ వూడ వాడలు టీచర్ టీచ్ట్స్ న్న ప్రోజెచ్ వాగి ప్రయోజనపడిసువిరల్లవే.

ప్రియి ప్రాప్తవాగువ శుభ హార్యేకిగళోందిగే,

డా. జి. ప్రసాద్

డైరిక్టర్

ఎసో.సి.ఐ.ఆర్.టి.

ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲಿ

ಭಾಗ 1

- ಪರ್ಯಕ್ಷಮ - ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಪನ 5
- ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮೀಪನ 36

ಭಾಗ 2

- ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಸಮೀಪನ 45
- ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳು 57
- ಓಬೆಂಗ್ ಮಾನ್ಯವಲ್ 64
- ಸ್ಕ್ರೋ ಅಥ್ವ ವರ್ಕ್ ಇಂಡ 70

ಭಾಗ 3

ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ

1. ಜೀಡೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಹಾರ 71
2. ದೊಬೆಯ ಅರಿವಿನ ಆಜೆ 89
3. ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಂದ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ 107
4. ಜ್ಯೋತಿಂಧನ್ಯ ಬಿಡುಗಡೆಗಳಿನಲ್ಲ 131
5. ಸಂಪುಲನ ಕಾಣಾಡಲು 153
6. ಜೆಲನೆಯ ಜೀಡೆಶಾಸ್ತ್ರ 171
7. ವಿಭಜನೆ : ಬೆಳೆಷೆಗೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪಾದನೆಗೆ 195

ಕೇರಳ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ 2013

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷಣೆಗಳು

1.1 ಖಿಂತಿ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇರಳವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬಿವುಗಳೇ ಕೇರಳದ ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಕೇರಳದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಎದುರಿಸುವ ಅಂತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಲಾಗಿದೆ. 1986 ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ, ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿತು. ಇದರಂತೆ ಮನುವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಪ್ರತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಧ್ಯಾಪನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಧ್ಯಯನ ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಅನುಭವಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗುರಿಯಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

“ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ, ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಳು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ಲಿಂಗ, ಜಾತಿ, ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಅಂಗವೈಕಲ್ಯಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೀರಲು ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ಎಂದು ಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ, ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಗಳನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. (NCF 2005, ಪ್ರ.27)

- ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳವರು.
- ವಿಭಿನ್ನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಣವರು.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ

సూక్ష్మపూ శాస్త్రీయవూ ఆగిరువ ధోరణిగళన్న స్థీకరిసబేకాదుదు నమ్మ దృష్టికోనవాగబేకు ఎందు ఎనో.సి.ఎఫ్. నిదేణితిసుత్తదే. కాలోబితవాగి పర్యక్రమవన్న నపీకరిసువుదు మత్త ఈ వ్యవస్థేయన్న క్రియాత్మకవాగిసువుదరింద మాత్ర ఈ గురియన్న సాధిసబుముదు. ఈ దృష్టికోనద హిస్టేలీయల్లి ఈగ పర్యక్రమవన్న పరిష్కరిసలాగుత్తిదే. శైఖణిక ప్రక్రియేగళల్లి నిరంతరవాగి తొడగిసికొండిరువ ఎల్లర అనుభవ, సంతోధనే హాగూ అధ్యయన శోధగళన్న బజసికొండు ఇదన్న మాడలాగువుదు. సమపదకతేయింద మత్తష్ట సమపదకతేగే ఎంబ వ్యేజ్లనిక సమీపనవన్న ఇల్లి స్థీకరిసలాగువుదు.

1.2 పర్యక్రమ పరిష్కరణీయ అగత్య

కణిద ఐదు వషణగళల్లి శిక్షణ క్షేత్రదల్లి అనేక హోస ఆశయగళు మూడిందివే. భారతదల్లి 2009 రల్లి జ్యారిగే బంద విద్యాభ్యాస హక్కు కాయిదెయింద శిక్షణపు మక్కళ హక్కుగి బదలాగిదే. హక్కు ఆధారిత విద్యాలయ (Right based Educational Institution) ఎంబ గురియన్న సాధిసలు నమ్మ పర్యక్రమవన్న అంతారాష్ట్రీయ గుణమణ్ణక్కే పరిసబేకాగిదే. అంతారాష్ట్రీయ గుణమణ్ణ ఎంబుదు యావుదే ఒందు దేశద గుణమణ్ణవల్ల. ఇదు ఒందు ప్రత్యేక హంతవన్న దాటువ మగు జగత్తిన యావుదే ప్రదేశదల్లిద్దరూ ఆజింసబేకాద జ్ఞాన మత్త అనుభవగళ ఒట్టు మోత్తవాగిదే. జాగతిక మణ్ణదల్లి జ్యారిగొండిరువ ఉత్తమ అధ్యయన, ఆధ్యాత్మమ మాదరిగళు కేరళద మక్కలిగూ సిగబేకాదుదు అగత్య ఎంబుదన్న ఇదు సూచిసుత్తదే.

ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಪಡ್ಡಕ್ಕೆಮು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಎಂಬಿವ್ಯುಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳು ಪಡ್ಡಕ್ಕೆಮು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಡ್ಡಾಯ ಶೈಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿ 2009

ಸೆಕ್ಷನ್ -29 (ಅಧ್ಯಾಯ 5)

ಪಡ್ಡಕ್ಕೆಮು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ಸೂಚಕಗಳು

- 1) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಡ್ಡಕ್ಕೆಮು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯಾ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು.
- 2) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ 1 ನೇ ಉಪವಿಭಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪಡ್ಡಕ್ಕೆಮು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
  - a) ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹೊಂದಿಕೆ.
  - b) ಮನುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
  - c) ಮನುವಿನ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
  - d) ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
  - e) ಮನುವಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ, ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿರುವ ಕಲಿಕೆ.
  - f) ಕಲಿಕೆಯ ಮಾರ್ಘಮಾರ್ಪಣ ಮನುವಿನ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡುವುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕು.
  - g) ಭಯ, ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ, ಆತಂಕ ಇವುಗಳಿಂದ ಮನುವನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮನುವಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು.
  - h) ಮನುವಿನ ಜ್ಞಾನಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಆದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.

ಲುಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ರುವ ಮಹತ್ವಳ ಹಕ್ಕು ಕೇರಳದ ಕಾನೂನುಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಭೇದಗಳು 2011

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳು

1. 29ನೇ ಪರಿಭೇದದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನಾ ಮತ್ತು ತರబೇತಿ ಸಮಿತಿ (SCERT) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
2. (1)ನೇ ಲಾಪಪರಿಭೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪತ್ಯಕ್ರಮ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸೂಚಕ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನಿನ 29ನೇ ಪರಿಭೇದದ (2)ನೇ ಲಾಪಪರಿಭೇದದ ಅಂಶ (a) ಯಿಂದ (f) ವರೆಗಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಭಾದಕವಾಗದಂತೆ;
  - (a) ಸಕಾಲಿಕಲವೂ ಪ್ರಾಯಕ್ಷನುಗುಣವೂ ಆಗಿರುವ ಪತ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಜೀವನ ಸ್ನೇಪುಣಿವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇತರ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ರೂಪು ನೀಡಲುವುದು;
  - (b) ಒಂದರಿಂದ ಎಂಟಿರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿಣ್ಣ ಯಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮಹತ್ವಳಿಗಾಗಿ ಮೌಲಿಕವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿ ಮಹತ್ವಳ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ರೂಪು ನೀಡಲುವುದು;
  - (c) ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಚೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವಾಕಾಲದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ತರಬೇತಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು;
  - (d) 1995ರ ನ್ಯಾನೆಗಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿರುವ (ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ) ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾನೆಗಳಿರುವ ಮಹತ್ವಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲುಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸೇವಾಪ್ರಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವಾಕಾಲದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರೂಪು ನೀಡಲುವುದು;
  - (e) ನಿರಂತರವೂ ಸಮಗ್ರವೂ ಆದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲುಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸುವುದು.
  - (f) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಪತ್ಯಕ್ರಮ, ಚೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಹತ್ವಳ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಸಾಂಪ್ರಧಾನಿಕ ಬಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪತ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬೇಕು.

ಕೇರಳ ಶಾಲಾ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದ (2013) ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

- 1) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ, ಪ್ರಕೃತಯಾತ್ಮಕ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಧಾನ, ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ.
- 2) ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಯಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮನೋಭಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 3) ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ.
- 4) ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕೃತಯಿಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವೂ ಯೋಗ್ಯವೂ ಆದ ಅಧ್ಯಾಪನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ.
- 5) ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆ, ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಿನ್ನ ಗುಣಮಟ್ಟೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು. ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಕಲಿಕೆ, ಆಶಯಗ್ರಹಣ ರೀತಿ, ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಯೋಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆ, ಸಹವರ್ತಿತ ಕಲಿಕೆ, ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನ, ವ್ಯೇಯಕ್ಕಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮೌದಲಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.
- 6) ಉಚಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.
- 7) ಶ್ರೀ-ಪ್ರೇಮರಿಯಿಂದ ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ವರೆಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ.
- 8) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಗೂ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಹೂರಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಷಯಗಳ ಹೂರಣದೊಂದಿಗೆ ಏಕೇಕರಿಸಿ, ಕೇರಳದ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುವುದು.
- 9) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ(ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದೊಂದಿಗೆ) ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 10) ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- 11) ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 12) ಶ್ರೀ-ಪ್ರೇಮರಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೇಕೃತ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬುದಲಾಯಿಸಲು ನಿದೇಶಿಸಲಾಗುವುದು.
- 13) ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು (ICT) ಒಂದು ಪರ್ಯಾವಿಷಯ ಎನ್ನಲ್ಲಿದೆ ಅಂತಹ ಪರ್ಯಾವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುವುದು.
- 14) ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಅಹಂಕಾರದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಹಾಗೂ ನೂತನವಾದ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

- 15) ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾದ ವೋಲ್ಯು ಮಾಪನ (CCE) ನಡೆಸಬೇಕು.
- 16) ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಪರ್ಯಾವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 17) ಹೈಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು.
- 18) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಯಮದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಅಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.
- 19) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಓವಡ ಸಹರಕ್ಕ (Mentor)ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿ, ಬೇಕಾದ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು, ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- 20) ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ವೃತ್ತಿ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಗೆ (Code of Professional Ethics for School Teacher) ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.
- 21) 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಕಲಿಕಾ ಸ್ನೇಪ್ಲಿಜ್ಞಾನ (21st Century Learning skills) ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ.
- 22) ಮಾನವೀಯ ವೋಲ್ಯುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಮರ್ಪಣವಾಗಿದೆ.
- 23) ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ (Equity and Equality) ಲಭಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಹಜವಾದ ಕಲಿಕೆ, ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಧೃತಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ತಲೆ, ಹೃದಯ, ಹಸ್ತ ಸಮನ್ವಯಗೊಂಡ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ (Curriculum for the harmony of head, Heart and Hand) ಎಂಬ ಕಾಣ್ಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಾಗಾದರೆ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಸಮೀಪನ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಅದರ ಸ್ವೇಧಾಂತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ ಅಡಿಪಾಯ ಹೇಗಿರಬೇಕು?

1.3 ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಸಮೀಪನ

ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸುತ್ತುವುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಕಲಿಯಲಿರುವ ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಪಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನು ಹಂಟುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು, ವೋಲ್ಯುಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮನುವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯ ಸಮೀಪನದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು?

- ಜಟಿವಟಿಕೆ ಅಧಾರಿತವಾದುದು.
- ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು.
- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು.

- ಕಲೆಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಲು ಸಮರ್ಪಣವಾದುದು.
- ಪರಿಸರ ಆಧಾರಿತವಾದುದು.
- ವಿಕಾಸದ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದುದು.
- ಕಲಿಕೆಯೋಂದಿಗೆ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯವೂ ಜಡೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಜ್ಞಾನನಿರ್ವಹಣೆ ಆಧಾರಿತವಾದ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯ ಪತ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅರ್ಜಿತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಶಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಷಣಾ ವರ್ವಾದ ಸಹಜ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು

ಬುದ್ಧಿಕೆನ ವಿಭಿನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅರ್ಜಿತ ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮರ್ಪಣ, ಅಸ್ತಕ್ತಿ ಇವುಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವವಲ್ಲವೇ. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ವೀಕ್ತಿ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನೂ ಬಹುಮುಖವಾದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಸ್ತಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು,

ಮಹ್ಯಕ್ಕು ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ, ಅದು ಮಹ್ಯಕ್ಕು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಹ್ಯಕ್ಕು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಾವೇ ನಿಮಿಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವುದನ್ನು ಹೊರಗಿನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಬಾಯಿಪಾಠ ಹೊಡಿದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ತಮ್ಮದೇ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳಿಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮಹ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಧಾನ ಹೆಚ್ಚಿಗಳಾಗಿವೆ. ಬಾಧಿಕವಾದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೊಂದು ಬೋಧನೆ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಹಲವಾರು ಭಾರಿ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮಹ್ಯಕ್ಕು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಶಯಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮತ್ತು ತಿಳಿಯಾದಿರುವುದರ ಮಧ್ಯ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನದ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗೆ ಮನೆ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೂರ್ಚಿಸಬೇಕು. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನಶೀಲತೆಯಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಕರಿತು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹ್ಯಕ್ಕು ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಮನ್ಯಾಡಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಅನ್ವೇಷಣೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಣೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ರೂಪೀಕರಣ ಮತ್ತು ಆಶಯ ಸ್ವಷ್ಟಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಸ್ಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ವಿಶೇಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗಮನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಎನ್.ಎ.ಎಫ್. 2005 ಪುಟ. 41,42

ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವ ಕಲೆಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಲೆಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಧಾರಿತ ಕಲೆಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆಲ್ಲವೇ?

ಕಲೆಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣ (Knowledge Construction) ಮಾಡುವನು.
- ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಕಾ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು (Learning Style) ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಇಂದ್ರಿಯಾನುಭವಗಳನ್ನು (Multisensory Experiences) ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲೆಕೆಯನ್ನು ಯಶಿಸ್ತಿಸಬಹುದು.
- ಕಲೆಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ರೀಯವಾಗಿ (spiralling) ಮಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲೆಕೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಘಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಮನೀಯತೆ (Flexibility), ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Adaptations), ಕಲೆಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಯ್ಯೆ (Selection) ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಯ ಕಲೆಕೆಯ ಅಸ್ತಕರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
- ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲೆಕಾನುಭವಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ದೊರಕದಾಗಲೇ ಕಲೆಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning outcome) ದೃಢವಾಗುವುದು.
- ಕಲೆಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.
- ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಸ್ತು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲೆಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಕಲೆಕಾ ಬೋಧನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಕಲೆಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning Outcome) ಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವನ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು (Allround development) ಉದ್ದೇಶ ವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲೆಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

1.4 ಕಲೆಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು (Learning Outcomes)

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಕಲೆಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಘಲವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮನುವನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೇಲವಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಮನುವನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಶಾಲಾ

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫೋಟೋಕಡಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಧಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ತರಗತಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ನಿಗದಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿ ಅವು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೂ (observable) ಅಳೆಯಲೂ (measurable) ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫೋಟೋ, ತರಗತಿಯ, ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ್ಯ, ಮೌಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಕಲಿಕಾಸಾಧನೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಶ್ನೆಮದ ಸರಿಯಾದ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

- ವಿಷಯನಿಷ್ಟವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ (knowledge, skills, attitude and value)ಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೂ, ಅಳೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ವ್ಯಾಸ್ತ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುವ ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿವೆ.

1.5 ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆಮದವನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಫೋಟೋಗಳೇ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಯ ಪ್ರಾಣಿತೆಗೆ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕು.

■ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ■ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ (ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್�ಾನ) ■ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು	■ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ರೆ ಫಲಕಗಳು ■ ಕಂಪನ್ಯೂಟರ್ ಲ್ಯಾಬ್ ■ ಒಹುಮಾಧ್ಯಮ ಉಪಕರಣಗಳು

ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿವೆಯಲ್ಲವೇ? ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

- ಬಾಲಸಭೆ
- ಅಸೆಂಟ್
- ಕ್ಲಾಬ್‌ಗಳು
- ಚರ್ಚಾದ ಕೊಟಗಳು
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಗಳು
- ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (SPC, NSS, Scout, NCC)

ಮಹ್ಕೆಳ ಪರಿಪೂರ್ವಿಕಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇಂತಹ ಫಂಕಣಗಳು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

1.6 ಕಲೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ

ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ

ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಮಹ್ಕೆಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲು ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆಗೂ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆ ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ಸ್ತೋತ್ರ, ಬಿತ್ತರಚನೆ, ಶಿಲ್ಪರಚನೆ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮಹ್ಕೆಳ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪ್ರೌತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಹಜವಾದ ಕಲೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಮಹ್ಕೆಳ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ವಾದಿಸಿ, ಕಲೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕಲೆಯ ಅಸ್ವಾದನೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಧ್ವನಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸುವುದು.
- ಕಲೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಚಂಡನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದು.
- ಕಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಫಲಪ್ರದಗೊಳಿಸುವುದು (Art applied learning)
- ಬಹುಮುಖವಾದ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದು.
- ವಿಭಿನ್ನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು.
- ಮಹ್ಕೆಳ ಅಸ್ವಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು.

ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ತರಗತಿಯ ಅಡಿಪಾಯವು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಬೆಳೆಸುವುದೇ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಗತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ವೃತ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಕ್ತಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ವೃತ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

- ವ್ಯಕ್ತಿ ಸನ್ಮಾನದಲ್ಲಿ
- ಉತ್ಸಾಹದ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯತ್ವತೆ
- ಸಂತುಲಿತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ
- ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಮನೋಭಾವಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಕಲೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇವುಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

1.7 ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತವು ಮುಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮುಖ್ಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನುಭವಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರೋಣಿಸುವುದು, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು.
- ದೇಹದ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಚಲನೆಗಳ ಮಾದ್ಯಮವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಸ್ಥಾದಿಸುವುದು.
- ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.

1.8 ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ (Inclusive Education)

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುವ ತಮ್ಮ ಸಹಪಾತಿಗೆ ವಾಸವಾಗಲು ಮನೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಪ್ರೇರಿಸಿದಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ದೇರೆಯೇ ಅವನ ಮನೆಯಿಂದೂ ತಿಳಿದಾಗ ಅದು ಚಚೆಗೆ ಗ್ರಾಹಿಸಿದೆ. ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಂಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮಾಡರಿಯಾದರು.

(ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವ)

ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ, ಯಾರನ್ನೂ ಹೊರ ಹಾಕದ ಕಲಿಕೆಯ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಾಪವನ್ನು, ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು (Equitable Quality Education) ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಗಮನ, ಕಲಿಕಾ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ?

(ಎ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಕೆಳಕೆ

- ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು, ತೀವ್ರ ಬಡತನವನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು, ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಅದಿವಾಸಿಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕಳು, ಪರಿಶೀಲನೆ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರು, ಖಾಯಂ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದವರು—ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು, ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಸಮೀಪನವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಾಲೆಯ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಥವರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

(ಬಿ) ಧೈರ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು

ಧೈರ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರಿಗೂ, ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯಗಳಿವೆ (special educational needs). ಕಿವುಡುತನ, ಧೃಷ್ಟಿಕೋಷ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ಪರಿಮಿತಿಗಳು, ಓಟಿಸಂ, ಸೆರೆಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಸಿ, ಬಹುಮುಖವಾದ ವೈಕಲ್ಯಗಳು, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಅಸಮತೋಲನವಿರುವ ಮಕ್ಕಳು, ಗಮನಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದವರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಪತ್ಯಕ್ರಮದ ವಿನಿಯಂತ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು?

- ಕಲಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳು, ಅಭಿರುಚಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ಪಾಠಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ.
- ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಲಿಕಾ ವೇಗ, ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಇಂದ್ರಿಯಾಧಾರಿತ ಸಮೀಪನ (multisensory approach) ಅನುಷ್ಠಾನ.
- ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (Remedial Practices), ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (Enrichment Practice) ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

- ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಹಾಗೂ ಇತರ ತಜ್ಜರ ಸಹಾಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.
- ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು.

ಈ ಎರಡು ವಿಭಾಗದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲದೆ, ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹಾಗೂ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಧ್ಯಗಳಿರುವ ಮಕ್ಕಳೂ (Gifted Childrens) ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಭೌತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1.9 ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ - ಸಾಧ್ಯತೆ

ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇಂದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ ಅಲ್ಲವೇ? **ICT** ಬಳಕೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದುದು. ಮಕ್ಕಳು ಇದರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತಿಳಿದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ತರಗತಿಯ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನಾಯಾಸಕರ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದಾಯಕವನ್ನುಗಿಸಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ.

ಅಗತ್ಯ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನಿಮಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ **ICT** ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕಗಳ ಮುತಿಗಳಾದ ಚೆಲನಶೀಲತೆ, ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಲು ಆಗದಿರುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕೌರತೆಗಳನ್ನು **ICT** ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. **ICT** ಬಳಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ **ICT** ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಜಿಟ್ಟಾಸೆ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುವಂತೆ **ICT** ಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯ ವೈಕಲ್ಯಪುಷ್ಟವರಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೇಚ್ಚು. ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತರಲು **ICT** ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವಸನೀಯತೆ

ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶ್ವಸನೀಯತೆಯನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೈಟುಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವೆಬ್‌ಸೈಟುಗಳು, ಪೋಟುಗಳು, ಬ್ಲಾಗುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಾಗ ಅದು ಅಧಿಕೃತವೇ ಎಂದು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕು. ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನೆಲೆಯನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವರಬಹುದ್ದು, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂಥದ್ದು ಆಗಿರಬೇಕು. **ICT** ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮನುವಿನ ವಯಸ್ಸು, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಿರಬೇಕು.

1.10 ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮನೋಧರ್ಮಗಳು, ಕಾಳಜಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವಲಯಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮೊದಲಾದವು ಹ್ಯಾಕ್ರಮದ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಗಣನೆಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಆಶಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪ್ರಜ್ಞಾ

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಯ್ಯೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಮೀಕಣ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ತರಗತಿ, ಶಾಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯ ವೇದಿಕೆಗಳು), ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜೀವನ ಸಮೀಕಣ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಜ್ಞಾಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಹ್ಯಾಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗುರಿಗಳನ್ನೂ ಹ್ಯಾಕ್ರಮವು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಕರಣ್ಣಾಗಿಸುವ ಪಾಠಗಳನ್ನೂ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಅಯ್ಯೆ ಮಾಡುವ್ಯಾಕ್ರಮ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಜಾತ್ಯತೀತ ಮನೋಭಾವ

ಜಾತ್ಯತೀತ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು,

ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ರೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಸಹಿತ್ಯತೆ

ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರನ್ನೂ ಸಹನೆಯಿಂದ ಕಾಣುವುದು ಎಂಬ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಗುರಿಯಾಗಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ - ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವೂ ಸ್ವಜನಶೀಲವೂ ಆಗಿರುವ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನೂ, ಸಂಶೋಧನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನಶೀಲ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಬಹುಮುಖ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ (multiple intelligence) ಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು

ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಧಮದ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂಬುದು ಪರ್ಯಕ್ಷಮವು ಪೂರ್ವಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸಮಶ್ವ ಎಂಬ ಆಶಯ

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ, ಸಮಶ್ವ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾಧರದಿಸಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಾಯಕತ್ವಗುಣ

ಹೊಸ ಸಹಸ್ರಮಾನದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೂ, ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲೂ ಸಮರ್ಥರಾದ ನಾಯಕರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತರಗತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಧ್ಯಾಧರಿಸಿ, ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ದ್ಯುನಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಸ್ಥಿಫಾವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು. ತನ್ನನ್ನು

ತಾನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲುವುದು, ಇತರರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲುವುದು, ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಷ್ಟಕೀಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಸ್ವಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮರ್ಪಾಲನ, ಒತ್ತಡದ ನಿಭಾಯಿಸುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವು ಜೀವನಕೊಶಲ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಈ ವಲಯಗಳ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಇಂತಹ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪೌರಧಮ್ಮ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರಜೀಗಳಿಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಜೀಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳೂ, ಕರ್ತವ್ಯಗಳೂ ಇವೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೌರಪ್ರಜ್ಞಾಯಿರುವ ಜನರನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಮಾಜ ಸ್ವಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಜೀಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಾನವ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವದಿಂದ ಬದುಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು. ಸಂಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಖದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಲಭಿಸಿದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಠವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ - ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವ

ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವ, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಧಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಿಂದಲೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಶುಚಿತ್ವದಂತೆಯೇ ಪರಿಸರ ಶುಚಿತ್ವವೂ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬ ಶುಚಿತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞಾಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಕೇವಲ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮರ್ಪಾಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ

ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನೋಧಮ ವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಶಾಂತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಶಾಂತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಬೀಟ್ಟು ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾದರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಾನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆ

ಕಾನೂನು ಸಂಬಂಧವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದ ಪ್ರಜಿಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ದೃಢವಡಿಸುವ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಸಹಾಯ ವೇದಿಕೆ, ಕಾನೂನು ಕ್ಷಭೌಗಳು, ಕಾನೂನು ಕ್ಷನಿಕೌಗಳು, ಕಾನೂನು ತಿಳುವಳಿಕಾ ಶಿಬಿರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಬಿಲುದು.

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿರುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೆಂಬಂತೆ ಸೈಬರ್ ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿವೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಿಸುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇ-ಮೈಲ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಂಗಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಗುಣ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಬಳಕೆಯ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮಾರ್ಥ್ಯಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ

ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಮಾರ್ಥ್ಯಮಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ. ದೃಶ್ಯಮಾರ್ಥ್ಯಮಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮ ಅಪಾರ. ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಥ್ಯಮ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಫೆಟಕಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಸೇಪ್ಟಡೆಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶಾಶ್ವತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಈ ಭಾಗಿಯ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ಪತ್ಯಕ್ರಮವು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸವಾಲುಗಳು, ಪರಿಸರ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಮಾನವನ ಕ್ಷೇವಾಡಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನು ದುರಂತಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವ ದಾರಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನೂ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೂ ಪತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಸಮಗ್ರವಾದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೀಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಸುವುದು ಪತ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಬಾಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಮಕ್ಕಳ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರರು, ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಶ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಬಾಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಶುಚಿತ್ವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಉಪಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟಿದಿಂದಲೇ ಪತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಕೆದಾರ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಕಾನಾನುಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ವಿರೋಧ ನಿಲುವು

ಮದ್ಯ, ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳು, ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾದಕದ್ರವ್ಯಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದ್ಯುಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಜಿತ್ರಗಳು, ಲಫು ಬರಹಗಳು, ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪತ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ವಿರೋಧ ನಿಲುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ

ಪಶ್ಯಕ್ರಮವು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಧ್ವಡಪಡಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಗೆಂಡು - ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವಗಳು ಪಶ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನುಸುಳಬಾರದು. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿರಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಧ್ವಡಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯ ಗುಣದ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆ

ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ನಿಮಯಗಳು, ರಸ್ತೆ ಅವಫಾತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇರುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸೂಚನೆಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮೊದಲಾದವು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಫೆಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ರಸ್ತೆಯು ಸಾವಜನಿಕ ಸ್ಥಳವೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಇತರರಿಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ ಎಂದೂ ಪೌರಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.

ಪಶ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಫೆಟಕಗಳನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಧ್ವಡಪಡಿಸಬೇಕು. ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಒಳ ಹೂರಣದ ಆಶಯಗಳ ಅಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವಾಗಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ಇಂತಹ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಕೊಶಲ್ಯ, ಮನೋಭಾವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ವಿವಿಧ ಕ್ಷಬ್ಬಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, SPC, NCC, Scouts & Guides, JRC, ವಿದ್ಯಾರಂಗ ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯವೇದಿಕೆ, ಗಾಂಧಿಧರ್ಶನ ಹೊದಲಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ವರೋಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮನೋಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಕಾಳಜಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಬೇಕು.

1.11 ಹಕ್ಕು ಅಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ (Right Based Education)

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನಾಧ್ಯಂತ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಯುನಿಸ್ಯೂಎ ನೇತ್ಯತ್ವ ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮ - 2009 ಕಾಯ್ದೆಗೆ ವಾಗಿರುವುದು ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲ. ಮಹಡಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹಿರಿಯರಾದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

- ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (Participation)
- ಲಭ್ಯತೆ (Provision)
- ಸಂರಕ್ಷಣೆ (Protection)

ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (Participation)

- ಮಹಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ತೀವ್ರಾನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.
- ತೀವ್ರಾನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಪರಿಗಣನೆ ಇದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನೀಡಲಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯ ಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಫೆಸಲೂ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟಲೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಸಹಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯ ಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಲಭ್ಯತೆ (Provision)

- ಸರಿಯಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿರುವ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಷಮನುಸರಿಸಿ ನವೀಕರಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸೇವೆ ನನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ.
- ಧೈರ್ಯ, ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ತರಗತಿ ಪರಿಸರ ನನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಯಥಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಅವಕಾಶಗಳೂ ನನಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ.

RTE 2009 ಹೇಳುತ್ತದೆ

- 1 ರಿಂದ 5 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 200 ಕಲಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳೂ 800 ಗಂಟೆಗಳ ಬೋಧನ ಸಮಯವೂ ಲಭಿಸಬೇಕು.
- 6 ರಿಂದ 8 ರ ವರೆಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 220 ಕಲಿಕೆಯ ದಿವಸಗಳೂ 1000 ಗಂಟೆಗಳ ಬೋಧನ ಸಮಯವೂ ಲಭಿಸಬೇಕು.

ಸಂರಕ್ಷಣೆ (Protection)

- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ದೌಜನ್ಯವೇಸುಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ನಿಖಿಲತ್ವಿಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಗುವಾದರೂ ನನಗೆ ಖಾಸಗಿತನವಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಸುರಕ್ಷೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನದ್ದೆನೇ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ

2002 ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಮೀಕ್ಷಣವು ‘ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಜಗತ್ತು’ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವೊಂದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಇದರ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ 2005ರ ಬಾಲಕರ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ ಕಾಯುದೆಯ ಹಾಗೂ 2012ರ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ನಿಯಮಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ‘ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಆಯೋಗ’ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪಿಠಾನವು ಹೇಳುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸುವುದು ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಧೃಥಪಡಿಸಲು ತಾನು ಏನು ವಾದಿದೆನೆಂದೂ ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬು ಅಧ್ಯಾಪಕನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

1.12 ಮೆಂಟರಿಂಗ್

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಯು ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಂಟರ್ (mentor) ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಗ್ರ ಶಾಲಾ ಅಭಿಪೂದ್ಧ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಲು ಸಮಗ್ರವಾದ ವಾಗಿಸುಬೇಕು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮುಖ್ಯ ಫೋಟಕವಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಸಗಳಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಲಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವಾಂಶ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಮನೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಾಲೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಿದ್ದಂತೆ. ಶಾಲೆ ಮನೆಯೇ ಆದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಂದವು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿ, ರಕ್ಷಣೆ, ಅಂಗೀಕಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಗರಿಷ್ಟ ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಿದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶಾಲೆಯೂ ಮನೆಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಮತ್ತು ಕೌಟಂಬಿಕವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ಗೃಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
- ಹೆತ್ತವರೆಹಂಡಿಗಳನ್ನು ಆಶಯ ವಿನಿಯಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
-
-

ಹೀಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಅಂಗೀಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ನಾವು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮಗುವಿನ ಸಹರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಕಾಲಮಾನದ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯಾಗಿ ನಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಲಹೆ, ಬೆಂಬಲ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮಗುವಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನುಭವಿಯಾದ ನೇತಾರ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕರಣೀಯ ಆದಶ್ರಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಬೋಧನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆಗಳು, ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಲ್ಲ ಇದರ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒಳಗೆ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಲು ಸಮರ್ಪ ಮೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ಮೂಲಕ

- ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಅನುಭವಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ.
- ಅಧ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜ್ಞಾನ ವಲಯ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೇಳಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಹತ್ತೆವರು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ಅರೋಗ್ಯ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಮೌದಲಾದ ಕಲಿಕಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲೋಳ್ಳವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೆಂಟರಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಕಾಶೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಇದೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿಯೂ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ ರೂಪಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ‘ಮೆಂಟರ್ಸ್’ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ‘ಮೆಂಟ್’ ಗಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮೆಂಟರಿಂಗ್ ರೂಪಗೊಳಳಬೇಕು. ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಿಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲು ಅಯಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗುಂಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

1.13 ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ನೀತಿಸಂಹಿತೆ

(Code of Professional Ethics for School Teachers)

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

1.1 ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.

- ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.
- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಆಸಕ್ತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.

1.2 ಜಾತಿ, ಮತ, ವರಗ್ರ, ವರಣ, ಅಧಿಕಾರಕ ಫೀತಿಗತಿ, ಭಾಷೆ, ಲೀಂಗ, ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.

- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಲ್ಲಿ, ಸಹಿಷ್ನುತ್ತೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದರೆ ಅದು ಶಾಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು.

1.3 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ದೈಹಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣದ ಸ್ವಷ್ಟಿ.

- ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕವಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ದವ ಕಾಲಫಟ್ಟವಾಗಿದೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸರ್ವಾಂಗಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.

1.4 ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲಾ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

- ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪರವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.
- ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಭಾಗದಿಂದ ಬರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಫಾಸಿಗೋಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವು ಆತನ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.
- ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತುಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಪಾಲೆಗ್ಗಳುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು.
- ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಸಂಘ ಅಂಗಿಕರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಭಾರತವು ಒಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಶಾಲೆಯ ಶಿಸ್ತಕ್ರಮ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾನವೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಾರದು.

1.5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟಕಟ್ಟಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇರಬೇಕು.

1.6 ಪರ್ಯಾಕ್ರಮವು ಸಂಪಿಠಾನವು ತಿಳಿಸುವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಜಾತ್ಯತೀರ್ಥತೆ, ಸಮತ್ವ, ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಂಪಿಠಾನದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳಾಗಿರಬೇಕು.
- ಪೌರರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ಸಂಪಿಠಾನದ ಪರಿಚೀದ (ಆಟಿಕಲ್) 51 ಎ ಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿನ ‘ಎ’ ಯಿಂದ ‘ಕೆ’ ವರೆಗಿನ ಆಶಯಗಳನ್ನು

ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಂಡು ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.

- 1.7 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗನುಸಾರ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಬೋಧನ ರೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಠರಿಸಬೇಕು.
- ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದು ಆರ್ಥಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಭಾವ, ಗಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ, ಅಭಿರುಚಿ, ಕಲಿಕೆಯ ರೀತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಬೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಷ್ಠಾರವನ್ನು ನಿರಂತರ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು.
- 1.8 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೀಡುವ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಧ್ವವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಕೂಡಾ ಆಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ.
  - ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒಳೆತಿಗಾಗಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 1.9 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಗದರಿಸುವುದು, ಆತಂಕಕ್ಷೇಡುಮಾಡುವುದು, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೌಜನ್ಯವೇಸೆಗುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.
- ಲೈಂಗಿಕ ದೌಜನ್ಯದಿಂದ, ಕಡೆಗಳಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ, ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ.
  - ಉತ್ತಮ ಕಲಿಯುವಿಕೆಗೆ ಶೀಫ್ಸೆ ಸಹಕಾರಿ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ದೂರವಾಗಬೇಕು.
  - ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
- 1.10 ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ದೃಹಿಕ ಗಾಯಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ದೀಪ್ರಕಾಲ ಉಲ್ಲಿಧುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನಸಿಕ ಅಫಾತಪೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಅಧೀರನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುವ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋಟು ಮತ್ತು ಎನ್‌.ಸಿ.ಪಿ. ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- 2. ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು**
- 2.1 ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯರೊಂದಿಗೆ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ ವರ್ತನೆ ಇರಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗೂ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ.

- ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೆತ್ತವರ ಬಾಂಧವ್ಯವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೇಳುವ ನಿಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
  - ತಮ್ಮ ಮಹತ್ವ ಶಾಲೆಯೋಳಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ತೀಳಿಯಲು ಹೇಳಿನ ಹೆತ್ತವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.
  - ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಭಂಧದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾದಗಳನ್ನು ಹೆತ್ತವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಹೊಸ ದುರಂತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.
- 2.2 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು.
- ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು.
  - ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬಾರದು.
  - ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿರಿಸಿ (ಜಾತಿ, ಮತ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ...) ಹೊಗಳುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಷ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದು.
- 2.3 ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆದರ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಮತ, ನಂಬಿಕೆಗಳ ದೇಶ. ಈ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಣಬಹುದು.
  - ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಪಕತೆಯಿದೆ.
  - ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಾ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು.
  - ಈ ಮನೋಭಾವ ಅಥವಾ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಕ್ರಮಾದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಪ್ರಾವಣಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- 2.4 ವಿವಿಧ ಜನಸಮುದಾಯಗಳೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ದೇಷ, ಹಗೆತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲ ಮತ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಗೌರವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು.
  - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಭಾರತೀಯ. ಬಳಿಕ ಮಾತ್ರವೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಬೇಕು.

- ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆ/ತರಗತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು.
  - ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗಳನ್ನು ಚೆಚ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕ/ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಕ್ಕದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.
- 3. ಅಧ್ಯಾಪನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಡನೆ ಇರಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು**
- 3.1 ವೃತ್ತಿ ಪರಿಣಾಮಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯೋಜನವುದು.**
- ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕನು ತಾನೂ ಕಲಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು.
  - ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜ್ಞಾನ ವಲಯಗಳ ಕುರಿತು, ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಯ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೂ ಅದನ್ನು ಕಾಯ್ದರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.
  - ಯಾವ ಯಾವ ಮೂಲಗಳಿಂದ ತನಗೆ ಹೊಸ ಅರಿವು ಲಭಿಸುವುದೆಂಬ ಮುದುಕಾಟ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು.
- 3.2 ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ ಏಷಿಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊಸತಾದ ಜ್ಞಾನ ವಲಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು.**
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.
  - ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವುಂಟಾಗಲು ಪ್ರೂವಣೋಜನೆ ಮತ್ತು ಫಲಪ್ರದವಾದ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು.
  - ಶಾಲೆಯ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿ, ಚೆಚ್ಚೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಫಲಪ್ರದ ಕಾಯ್ದಚಟುವಟಿಕೆ ಇರಬೇಕು.
  - ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುತುಜ್ಞಾಯಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಇಂತಹ ಕ್ರಿಯಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಕರಿಸಬೇಕು.
- 3.3 ಸಹೋದ್ರೋಗಳೊಡನೆ ಗೌರವಾದರಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.**
- ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಪಕರೊಡನೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಅವರು ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಗೌರವಾದರಗಳಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕು.
- 3.4 ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಟ್ರೋಶನ್ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ**

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ.

- ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಟ್ರೋಶನ್ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಶಾಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.

- ಖಾಸಗಿ ಟ್ರೋಶನ್ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಶಾಲೆಯ ನೈತಿಕ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

3.5 ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಾನಗಳು ಪರರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆಳ್ಳಿಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಉಡುಗೊರೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

- ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಮಾಡುವ ಬೆಲೆಭಾಳುವ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಹೆತ್ತವರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು.

3.6 ಸಹೋದ್ರೋಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಅನಗತ್ಯವಾದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

- ಪರಸ್ಪರ ತಪ್ಪ ಹೊರಿಸುವ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು.
- ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿಲ್ಲದ ಸಹೋದ್ರೋಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಬಾರದು.
- ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹೋದ್ರೋಗಿ/ಸಹೋದ್ರೋಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಅಪರಾಧ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿರಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

3.7 ಸಹೋದ್ರೋಗಳ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಥವಾ ಹೆತ್ತವರ ಎದುರಲ್ಲಿ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಯೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣಿ ಮಾಡಬಾರದು.

- ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಸಹೋದ್ರೋಗಿಯ ಅಧ್ಯಾಪನ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

3.8 ಸಹೋದ್ರೋಗಳ ಬೋಧನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.

■ ಅಧ್ಯಾಪನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಾಫಿಸಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದರೆ ಅದು ಅಂಥಾನುಕರಣೆಯಾಗಲೇಬಾರದು.

3.9 ಸಹೋದ್ರೋಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು.

- ಯಾವುದಾದರೂ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಹೋದ್ರೋಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವರಗಳು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡುವಂಥವುಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಧವಾದ ಕಾಯ್ದಾಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

1.14 ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್

ಕಲೆಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚರ್ಚುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೋವ ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ಥಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪರ್ಯಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚರ್ಚುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಯೋಜನೆಯಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲೆಕಾಸಾಧನೆ ಈಡೇರಲು ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಚರ್ಚುವಟಿಕೆಗಳು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಕಲೆಕಾ ಚರ್ಚುವಟಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಕೆಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಪಾಠಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ವಿವರಗಳ ದಾಖಲಾತಿಯು ಮೌಲ್ಯನಿಣಿಕೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್, ಸ್ಕೂಲ್ ರಿಸೇರ್ಚ್ ಗ್ರೂಪ್ (SRG) ನಲ್ಲಿ / ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ (Subject Councils) ಮಂಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಒಂದು ವಾರದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪುಟದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾಪಕನು ಸರಳವಾದ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflection Note) ತಯಾರಿಸಿ, **SRG/SC** ಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ತಯಾರಾಗಬೇಕು.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ ನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್

ಪಾಠದ ಹೆಸರು	:
ದಿನಾಂಕ	:
ಸಮಯ	:
ವಿಷಯ (Theme)	:
ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು	:
ಆಶಯಗಳು	:
ಕೌಶಲ್ಯಗಳು	:
ಭಾಷಾ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು (ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ)	:
ವ್ಯವಹಾರ ರೂಪಗಳು (ಭಾಷಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ)	:
ಮೌಲ್ಯಗಳು – ಮನೋಭಾವಗಳು	:
ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು	:
ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	:

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೌಲ್ಯನಿಷಣಯ
ಚೆಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	(ಮೌಲ್ಯನಿಷಣಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು)

ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflections)

ನನ್ನ ನಿಗಮನಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಅರಿವುಗಳು (ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ದಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ)

-
-
-
-

ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

-
-
-
-
-
-

ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ (Reflection note) ಯಾಕೆ?

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

- ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನ ಪ್ರತಿವಾರದ **SRG** ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು.
- ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು.
- ಒಂದು ಅವಧಿಯ **C.E.** ಕ್ಷೋಧಿಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮೀಪನ

ಕಲಿಕೆ (Learning) ಎಂಬುದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಅನುಭವಗಳು ನಿದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂಥದ್ವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕೌಶಲಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಲನ್ನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗದಿಂದಲೂ ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆ (Learning Outcomes) ಗಳನ್ನು ಮೋದಲೇ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗಳಿಸಿದ ಕೌಶಲಗಳು, ನಿರ್ಣಯಗಳು, ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕ? ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಇನ್ನು ಯಾರೆಲ್ಲ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮುಂದುವರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇನಾಗಿರಬೇಕು? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀಡಬೇಕು? ಈ ರೀತಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕನ ಯೋಚನೆಗಳು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವ್ಯಾದಿಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗದ/ಫಳಕದ ವಿನಿಮಯದ ಬಳಿಕೆ ‘ಪನೀಲು ಕರೆಯಲಾಯಿತು’ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ (Assessment of Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಠ್ಯಾಗದ ಕಲಿಕೆಯ ಬಳಿಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮಧ್ಯ, ಕಲಿಕಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಒಂದು ಹಂತ ಮಾತ್ರ.

ಆದರೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ನಡೆಸಲಾಗುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮುಖವಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಅಥವಾ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯವಿಕೆ ನಡೆಯಬಹುದು. ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗಿರುವ ಈ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವು ಮತ್ತು ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ (Feed Back) ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಲಿಕೆಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ (Assessment for Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಇದು ನಿರಂತರ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪೃಹಿತಗೊಳಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ‘ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ’ಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕವೂ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ‘ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವೇ ಕಲಿಕೆ’ (Assessment as Learning) ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಕಲಿಕೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ‘ಕಲಿಕೆಗಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ’ ಮತ್ತು ‘ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವೇ ಕಲಿಕೆ’ ಎಂಬಿಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲಿಕೆಯು ಘಲಪ್ರದರ್ಶನ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೂ ಆಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವೆಂತಹ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸಮೀಪನವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕಾ ಸಮೀಪನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕನುಗಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸಮೀಪನವನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಸಮೀಪನ (Outcome focussed assessment approach) ವನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ‘ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯವಿಕೆ’ ಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಮಶಾಂತಕ ಅಲೋಚನೆ, ವೈಚಾರಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ‘ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಠ್ಯಾಳ್ಯವಿಕೆ’ ಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಮಶಾಂತಕ ಅಲೋಚನೆ, ವೈಚಾರಿಕ

ಚಂತನೆ, ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಫಲನ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾದ ಜ್ಞಾನ ಇವೆಲ್ಲ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ (CCE)

ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಶಾಲಾಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಿರಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ವತೋಮಾಂತ್ರ ಪ್ರಗತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಈ ಯಾಲ್ ಏಕೆಂದು ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ರೀತಿ

ನಿರಂತರವೂ ಸಮಗ್ರವೂ ಅದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯವನ್ನು ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರೇಮರಿಹಂತದಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಪೋರ್ಟ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪೋರ್ಟ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಗ್ರೇಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡ್ ಪೋರ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಡ್ ಪೋರ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಶೇಕಡಾ	ಗ್ರೇಡ್
90-100	A+
80-89	A
70-79	B+
60-69	B
50-59	C+
40-49	C
30-39	D+
20-29	D
20 ರ ಕೆಳಗೆ	E

ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನಿರಂತರವೂ ಸಮಗ್ರವೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಧ್ಯಾಪದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

CCE ವಲಯಗಳು

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಪ್ರಗತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯೋಣ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ

ಮನು ಕಲೀಯತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಭಾಷಾಕಲೀಕೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳು (ಮೂಲವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ), ಕಲೀಯ ಕಲೀಕೆ, ವ್ಯೂಹ ಪರಿಚಯ ಕಲೀಕೆ ಹಾಗೂ ಅರೋಗ್ಯ ಕ್ರಿಯಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಲೀಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮೌಲ್ಯನಿಣಂದ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.

1. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (C.E.)
2. ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (T.E.)

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (C.E.)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳ ಕಲೀಕೆ ಅನೇಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳು, ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು, ವಿವಿಧ ವಿಜ್ಞಾನ ವಲಯಗಳು, ಸ್ವಜನತೀಲ ರಚನೆಗಳು ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಕೇಳಿ, ಒದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ, ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವುದು, ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಹೊದಲಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಕಲೀಕೆಯೂ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಭಾಷಾಕಲೀಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನುಗೊಳಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನವೈದಿಕಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನುಗೊಳಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

1 ಮತ್ತು 2ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ (Theme) ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ತರಗತಿಗಳ ಹೂರಣ ವಲಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವಾಚಿಕ ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆಲೋಚನೆ, ಒದುವಿಕೆ, ಲಿಪಿ ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು, ಉಚ್ಚಾರ ಶುದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಓದುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಬರವಣಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆವಶ್ಯಕ.

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಶಯ ರೂಪೀಕರಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನು ಆಜ್ಞಾಸಿದ ಆಶಯಗಳು, ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಿದ ಕೌಶಲಗಳು ಎಂಬವುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕಲೀಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಘಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ಒಟ್ಟು ಕಲೀಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ) ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕಲಿಕಾಯ ನಿವಾಹಣೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟ್ಟವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗಳಿಸಿದ ಆಶಯ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಗಳು, ಗಳಿಸಿದ ಕೌಶಲಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಪರಸ್ಪರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಅಧಾರಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಘಟಕಗಳ ವಸ್ತುಪಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ರೂಪಿಸಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

1. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ (ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ಯಾದತ್ತ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಗುಂಪು ಪಾಲ್ತೆಂಜುವಿಕೆ, ಆಶಯ ವಿನಿಮಯ.)
2. ಆಶಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ
3. ಕೌಶಲಗಳ ಸಂಪಾದನೆ
4. ಅಭಿವೃತ್ತಿ/ಮಂಡನೆ
5. ದಾಖಲಿಸುವುದು/ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಟಿದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ನೋಟೋಬುಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

1 ರಿಂದ ತೊಡಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಅ ವಿಷಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದಲೇ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಶಾಕ.

1. ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ರೋನ ವಿವರಗಳು

ಕಲಿಕಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸುಖೂಮಿತ್ರವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ರೋನ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್‌ವೆಲ್ರೋಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು
- ಆಶಯಗಳು/ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು
- ಕೌಶಲಗಳು
- ಮೌಲ್ಯಗಳು/ಮನೋಭಾವಗಳು
- ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು
- ನಿರೀಕ್ಷೆಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
- ಸಮಯ

- ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಲ್ಯೂಮಾಪನ ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾಟ, ಹೊಲ್ಯೂಮಾಪನದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಹೊಲ್ಯೂನಿಣಂ ಯದ ಪ್ರಾಟ.
- ಹೊಲ್ಯೂನಿಣಂ ಯದ ಪ್ರಾಟದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಅಧರಿಸಿದ ಅವಲೋಕನ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಮ್ಯಾನುವೇಲ್ ನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ಹೊಲ್ಯೂನಿಣಂ ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ತಂತ್ರಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳಿರಬೇಕು.

2. ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ನೋಟ್‌ಬುಕ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುತಕವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ಹೊಲ್ಯೂಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಾಗಿವ ಪ್ರಧಾನ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗ್ರಾಹಿಸಿ ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಕವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆ, ಚಿಂತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಭಾಷಾ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯು ಮೊದಲಾದವರುಗಳು ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾತ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳು, ಅವುಗಳ ಪೂರ್ತಿಗ್ರಾಹಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಡೆಸುವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳು ನೋಟ್‌ ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರೂಪಗೊಂಡ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿಯೇ ದಾಖಲೆಸಬೇಕು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಸಾಧನೆಗಳ ಹೊಲ್ಯೂಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನೀಡಬೇಕು. ಘಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿರುವನೋ? ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುವ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಕವು ಅಶಯಸ್ವಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು, ಆಶಯ ಮತ್ತು ಸಿನ್ಹವೇಶಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿರುವುದು, ತನ್ನ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವಂತಹದು ಆಗಿರಬೇಕು. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಖಿಲವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರಬೇಕು. ನೋಟ್‌ಪ್ರಸ್ತುತಕಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆಯಿರಬೇಕು.

ಪ್ರೋಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಹೊಲ್ಯೂಮಾಪನ

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಂದುವರಿಯುವಾಗ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಟ್‌ಫೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಹೊಲ್ಯೂಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮುಗುವಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿರಿಸಬೇಕು ಫೀಡೋಬ್ಯಾಕ್ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರೋಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೋಟ್‌ಫೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ

- ನೋಟ್‌ಬುಕ್
- ಇತರ ರಚನೆಗಳು (ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಚನೆ, ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸಿದ ರಚನೆ)
- ಇತರ ಕಲಿಕಾ ಸಾಕ್ಷೀಗಳು (ಚಿತ್ರಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಗಳು, ಕಲಿಕೋಪಕರಣಗಳು)
- ಸ್ವಜನಶೀಲ ರಚನೆಗಳು
- ವರ್ಕ್‌ಶೈಲ್‌ಗಳು

ಈ ಮೊದಲಾದುವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

- ಆಶಯ ಸ್ವಷ್ಟತೆ
- ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿರುವುದು
- ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಂರಚನೆ
- ಪೂರ್ಣತೆ
- ಸ್ವೇಚ್ಛತೆ

ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಘಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಒಂದು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದೊಂದಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೂಂದು ಸಮಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವಿದೆ. ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಗ್ರತಾ ಪ್ರಜ್ಞೆ (ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ) ಯನ್ನು ಬೆಲೆಗಟ್ಟಿಪ್ಪದಾಗಿದೆ. ವಾಚಿಕದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ರಸಪ್ರತ್ಯೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಓವನ್ ಬುಕ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಪ್ರತ್ಯೇ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ಹೊಸ ರಚನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ನಿದ್ರಾಷ್ಟ ಘಟಕದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಗು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ರೇಟಿಂಗ್ ಸೈಲ್, ಜೆಕೋಲಿಸ್ಟ್ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಘಟಕಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಿರುವುದರಿಂದ ಘಟಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ಮಾಪನದ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ಪ್ರತ್ಯೇ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶೈಕ್ಷಣಿ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ, ಘಟಕ ಮಟ್ಟ - ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗ್ರೇಡ್ ನೀಡಬೇಕು.

CE ಗ್ರೇಡ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ, ಘಟಕ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು A, B, C, D, E ಗ್ರೇಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 5, 4, 3, 2, 1 ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸಿಗುವ ಒಟ್ಟು ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ CE ಗ್ರೇಡನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

$$\text{CE ಗ್ರೇಡ್} = \frac{\text{ಒಟ್ಟು ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್}}{\text{ಗರಿಷ್ಟ ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್}} \times 100$$

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರೋಟೋಫ್ರೋಲಿಯೋ ಮತ್ತು ಘಟಕ

ಮಟ್ಟಿದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಇವುಗಳ ಗ್ರೇಡ್ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ A, B, B ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಲಭಿಸಿದ ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್ $5 + 4 + 4 = 13$ ಆಗಿದೆ. ಗರಿಷ್ಟ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್ 15 .

$$\text{ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್} = \left(\frac{\text{ಶೇಕಡಾದಲ್ಲಿ}}{15} \times 100 \right) = 86.67$$

ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡದ CE ಗ್ರೇಡ್ A ಆಗಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ CE ಗ್ರೇಡನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು.

ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (TE)

9, 10 ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಘಟಕಗಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ವೈವಿಧ್ಯ ರೂಪಗಳು, ಭಾಷಾ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು, ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಎಂಬ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಒಳಹಾರಣ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಘಟಕಗಳ ಒಳ ಹಾರಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅವಧಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕ/ಆಶಯ ವಲಯಗಳಿಗೂ ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೂ (ಜ್ಞಾನ ಕರಗತ ಮಾಡುವುದು/ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಸಾಧನೆ, ಆಶಯಗಳು/ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ, ನಿಗಮನ ರೂಪಿಸುವುದು, ಮೌಲ್ಯನಿಣಾಯ, ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು) ಸರಿಯಾದ ವೆಚ್ಚೇಜ್ (Weightage) ನೀಡಿ ನೀಲಿನಕಾಶಿ ತಯಾರಿಸಿ, ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆಯಿಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪ್ರತಿಕೆ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಬೇಕು.

ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಟಿಮೀನಲ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಲ್ಯಮಾಪನ (Performance Assessment) ವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಅದಕ್ಕಿರುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳ ಕೈಗಿಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲೆಯ ಕಲಿಕೆ, ವೃತ್ತಿಪರಿಚಯ ಕಲಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೇಡ್ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದಂತೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. Learning to know, Learning to do, Learning together, Learning to be ಎಂಬ ಸ್ನೇಪುಣಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ನೇಪುಣಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

1. ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕೌಶಲ (Communication Skills)

2. ಅಂತರೋವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ನೇಪುಣಿ (Inter Personal Skills)

3. ಸಹಭಾವ (Empathy)
4. ಭಾವನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Coping with Emotions)
5. ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ (Copying with stress)
6. ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕೌಶಲ (Problem solving skills)
7. ಶೀಮಾದ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು (Decision making)
8. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ (Critical thinking)
9. ಸೃಜನಶೀಲ ಚಿಂತನ ಕೌಶಲ (Creative thinking skills)
10. ಸ್ವಾನಿವಾಹನ (Self management)

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಲಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರೇ ಇವುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಭಾಗವಾಗಿ, ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೌಶಲದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

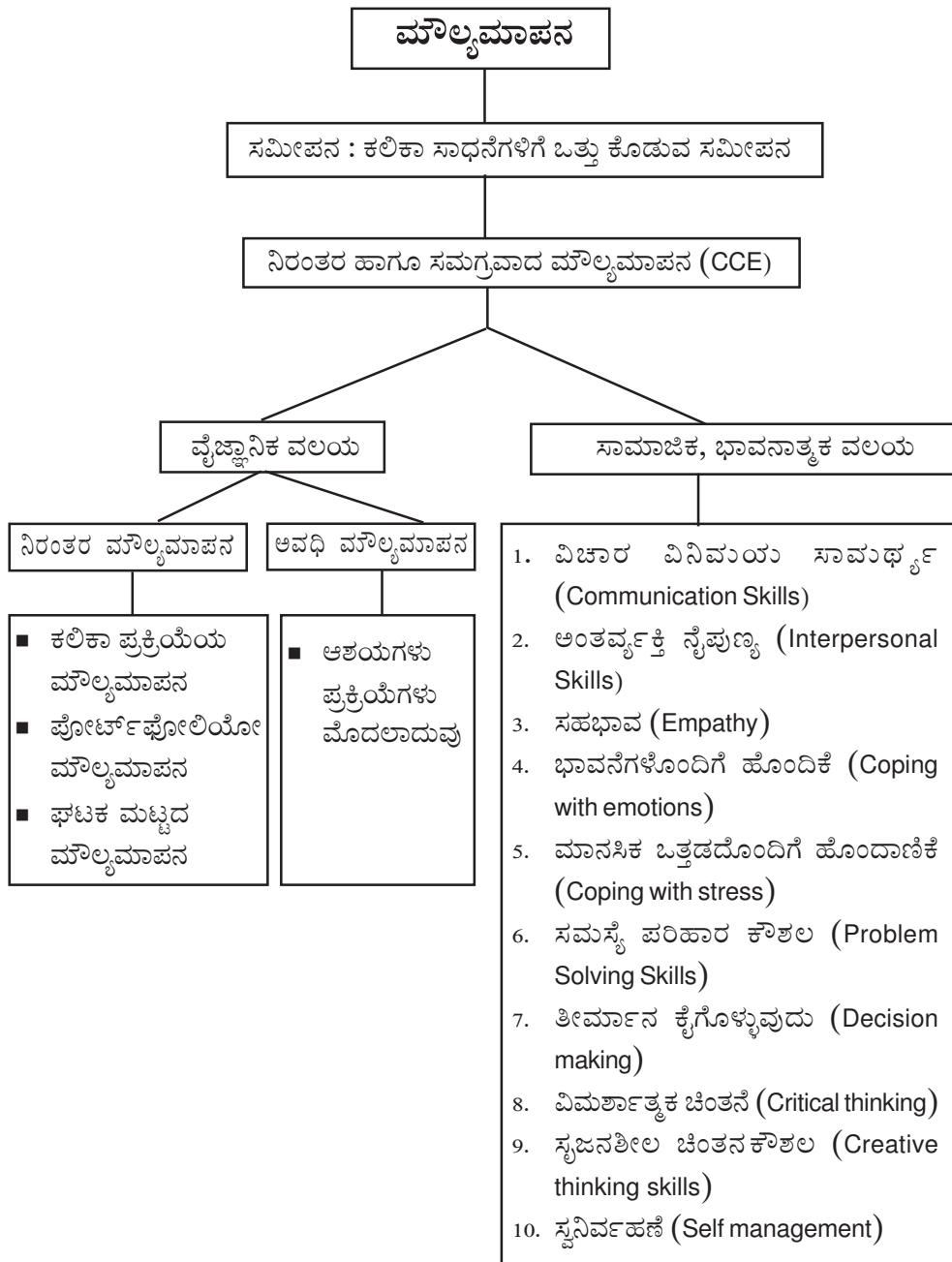
ಸಾಮಾಜಿಕ - ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಟೀಚಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನ್ಯಾಲೋಗಿಕಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ವಾಟಿಕ ಕ್ಲೌಡ್‌ಇಕರಣ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾಲಂಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ದಾಖಲಾತಿ ಇರಬೇಕು.

ಸಾಮಾಜಿಕ - ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಂಡಳಗಳ ಸೈಪ್ರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡದ ಸೈಪ್ರಣ್ಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತಮ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡಿಬರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅವನ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಗ್ರೇಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ

విజ్ఞాన కలికేయ సమీపన

మనష్ణును ఇదువరిగే పడెద అనుభవగళ ఒట్టు మోత్తవన్న విజ్ఞాన ఎందు హేళబడుదు. ఒవడ వ్యక్తిగే ఉంటాగువ అనుభవవు అదే సందభందల్లి ఇతర వ్యక్తిగళిగే ఉంటాగువుదాదరే అదు విజ్ఞానద పరిధియోళగే బరుత్తదే. ఈ రీతియ అనుభవగళన్న పూవడవానుభవగళ ఆధారదల్లి విల్ఫేషిసలాగుత్తదే. దృష్టి, శ్రవణ, రుజి, స్పృశ్య, వాసనే ఎంబిపుగళ మూలక తమ్మ సుత్తుముత్తలిన పరిసరపు నమగే అనుభవవాగుత్తదే. పూవడజ్ఞానగళ ఆధారదల్లి సరియాగి నడేసువ విల్ఫేషణియు హోసజ్ఞాన నిమాంణదక్క నమ్మన్న కొండొయ్యుత్తదే. నిమాంణవాగువ ప్రతియోందు జ్ఞానవూ ముందిన అస్సేషన్సిరువ బాగిలుగళాగివే. సూక్తవాద ప్రత్యేగళన్న కేళియూ ప్రస్తుతవాద మాహితిగళన్న సంగ్రహిసియూ సమగ్రవాద విల్ఫేషణివన్న నడేసియూ కాయింకారణ విచారపు ఫలప్రాప్తిగే తలపుత్తదే. ఇదుదే విజ్ఞాన కలికేయ విధాన. ఈ విధానవన్న అభివృద్ధిసిద సమాజదల్లి మూడఁనంబికేగళు హాగూ అసంగత తిఖువలీకిగళు అక్షిత్తదల్లిరలారపు. ఈ సమాజపు శోషణిగూ వంచనిగూ ఒళగాగువుదిల్ల. ఆదుదరింద విజ్ఞానపు ప్రబలవాద ఒందు రక్కాకుపచవూ ఆగిదే. విజ్ఞానద విధానపు జీవనద ఎల్లా వలయగళల్లియూ ప్రయోగిసల్పడబేకాగిదే ఆదుదరింద చ్ఛిన్నద కురితాద, పదాథగళ కురితాద, జీవిగళ కురితాద, కేవల మాహితి సంగ్రహవాగి విజ్ఞాన కలికేయ సీమితగొళ్ళబారదు. అదక్కూ మిగిలాద విజ్ఞాన కలికేగే విశాలవాద గురిగళివే.

విజ్ఞాన కలికేయ గురిగళు

- కుతోహల, జీజ్ఞాసే, నిరీక్షణా కౌతల ఎంబిపుగళన్న బేళిసువుదు.
- పరిసరపన్న వ్యేజ్ఞానికమాగి వ్యాఖ్యానిసలు సాధ్యవాగువుదు.
- ఉత్తమగొళిసలు ప్రయత్నిసువుదు.
- విజ్ఞానద విధానవన్న స్వాయంక్రగొళిసి ఆదన్న ప్రయోగిసువుదు.
- నిరంతవాద అస్సేషన్సియన్న నడేసి మాహితిగళన్న విల్ఫేషిసి నిగమనక్క తలపువుదు.
- ప్రకృతియ విద్యమానగళన్న విల్ఫేషిసువుదు.
- మూడఁనంబిక హాగూ కందాచారగళన్న నిమూడలగొళిసువుదు.
- విజ్ఞానద దురుపంచోగవన్న తడేయవుదు.

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿರೇಕದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತ್ವದಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜೀವಜಾಲಗಳ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು.
- ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
- ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶುಚಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು.
- ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವುದು.
- ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಿತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಸಮೀಪನ

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಮೀಪನವನ್ನು ನಿರಂತವಾಗಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯಿಂದರೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ನಡೆಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ ಇತರರು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ಕುರಿತು ಕಾಲಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಸುಮಾರು ನಲ್ಲಿತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಆ ಬಳಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟೇ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣದತ್ತ ಹಾದು ಬಂತು. ಆದರೆ ಒಳಗೊಂಡ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಮೀಪನಕ್ಕೆ ಇಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1989ರಲ್ಲಿ ಮಾಕ್‌ಕೋರ್ ಮಾಕ್ ಮತ್ತು ಯಾರ್ಯರ್ (Mc Cormack & Yager) ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವಿಷ್ಯರಿಸಿದ ಟಾಚ್‌ಎನ್‌ಮಿ ಸಯನ್‌ಎಜುಕೇಶನ್ ಚರ್ಚೆಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಾದ ಐದು ಮಂಡಳಗಳಿವೆ.

జ్ఞాన మండల (Knowledge domain)

విజ్ఞాన తత్త్వగళు కురితు మత్తు లభ్యవిరువ విజ్ఞాన మాహితిగళ కురితు యాపుదే విజ్ఞాన విద్యాధికయూ తిళిదిరబేచు. విజ్ఞాన కలికియ మూలక ప్రపంచ విద్యమానగళు, అపుగళోళగిన సంబంధ విచారణగళు ఎంబివుగళ కురితు స్ఫ్ట్వాద తిళువళికి సిగుతుదే. ఈ మండలదల్లి ఒళగొండ ముల్చువాద విషయగళు.

- సత్యాంతగళు
- ఆశయమానిగళు
- నియమగళు
- విజ్ఞానిగళు ప్రస్తుత ఉపయోగిసువ తాత్మాలిక నిగమనగళు మత్తు సిద్ధాంతగళు
- విజ్ఞాన మత్తు సామాజిక సమస్యగళు

ప్రయోగ నిరీక్షణగళు, చెచ్చిడ, సంవాద, ప్రోజెక్ట్ చటువటికే, ఆకరగళు ముంతాదవుగళ మూలక ఈ విభాగదల్లిరువ తిళువళికాలన్న బెళిసబముదు.

విజ్ఞాన ప్రక్రియా మండల (Science Process Domain)

విజ్ఞానిగళు హేగె హోస జ్ఞానవన్న పడేదరు ఎందు తిళిదుకొళ్లు మత్తు స్ఫ్ట్తెస్ జ్ఞానవన్న పడేయలు, కలియలు ఈ మండలదల్లి హచ్చు ఒత్తు నీడలాగిదే. విజ్ఞానద విధానవన్న తమ్ముదాగిసికొండు హెచ్చిన అస్ట్రేషన్సిగిరువ ఆసక్తి బెళిచు బరలు ఈ మండల మహత్వ నీడుత్తదే.

ఒందు నిదిష్ట ఘలితాంతవన్న నిరీక్షణికొండు అథవా నిదిష్ట గురియన్న సాధిసలు నడేసువ కాయిక్రమగళ శ్రేణియన్న ప్రక్రియి (Process) ఎన్నత్తారే. ఆశయగళ మత్తు పురావేగళన్న కండుపిడిదు అపుగళన్న సంగ్రహిసి విల్లేషణ నడేసి నిగమనక్కే తలపువ ప్రక్రియియ భాగవాగిరువ సామధ్యగళన్న ప్రక్రియా సామధ్యగళు (Process Skills) ఎన్నవరు.

ఆశయ రూపీకరణ (Concept formation) వెంబుదు విజ్ఞాన మాత్రవల్లదే ఎల్లా విషయగళ కలికియల్లియూ ఆగత్తు ఘటకవాగిదే. ‘జీవ’ ఎంబ ఆశయవన్న ఆజింసిదుదర పరిణామవాగి హిందే నోఇరిద ఒందు జీవిగి జీవచిదే ఎందు గురుతిసలు సాధ్యవాగుతుదే. ఆదే రీతి ‘పిలీనవాగువికే’ ఎంబ ఆశయవు మనస్సినల్లి రూపుగొండుదర పరిణామవాగి కణ్ణరేయాద నీరినల్లి ప్రతిక్షగొండ అపరిచిత వస్తు మాయవాదద్దల పిలీనగొండద్దు ఎంబుదు అథవాగుతుదే. విజ్ఞానద సత్యాంతగళగళ కురితాద ఆశయ రూపీకరణక్కే హెచ్చిన మహత్వచిదే. ఆదరే సరియాద రీతియల్లి ఆశయవన్న ఆజింసలు మగు కలికా ప్రక్రియియ మూలక హాదు హోగబేచిదే. ప్రయోగ మత్తు నిరీక్షణగళన్న నడేసియూ

ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಯೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಮಗು ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಅಶಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾ ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾ ಮಗುವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಧಾರಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಪ್ರಾಣಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಪ್ರಥಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು:

- ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ದಾಖಲಿಸುವುದು.
- ವರ್ಗೀಕರಣ.
- ಅಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಚಾಟು ಮಾಡುವುದು.
- ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಠಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುವುದು.
- ಚರ್ಗಳು (Variables) ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು.
- ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ
- ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿಗಮನ (Hypothesis) ರೂಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು.
- ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲಪುವುದು.
- ಶಿಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಆಶಯ ವಿನಿಯೋದಿಸುವುದು.
- ಉಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂದಾಜಿಸುವುದು.
- ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.

ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಮಂಡಳ (Creativity Domain)

ಮಗುವಿಗೆ ಕೆಲವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಗುವಿನ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಶೀರ್ಷಿಸಿ ಕಡೆಗಾಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿದೆ. ಸಾಗಿ ಬಂದ ದಾರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಮಗುವಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ఈ మండలదల్లి పరిగణిసబేకాద కేలవు సామధ్యగళన్న కేళగె కొడలాగిదే.

- కాల్పనిక జిత్రగళన్న రూపిసుపుదు (Visualizing), ప్రయోగగళ పరికల్పనే మాడుపుదు.
- వస్తుగళిగూ ఆతయగళిగూ హోస రీతియల్లి సంబంధ కల్పిసుపుదు.
- వస్తుగళ సామాన్య ఉపయోగపిల్లదే ఏభిన్న ఉపయోగగళన్న కండుపిడియుపుదు.
- సమస్యగళిగూ ఫజలోగళిగూ (Puzzles) ఉత్సర్వన్న కండుపిడియుపుదు.
- భ్రమాకల్పనేగళన్న రూపిసుపుదు (Fantasizing)
- ఉపకరణ హాగూ యంత్రగళన్న విన్యాసగొళిసుపుదు.
- కనసు కాణుపుదు (Dreaming)
- భీష్మవాద యోజనగళు.

మనోభావ మండల (Attitudinal domain)

మనోభావగళలల్లి మౌల్య బోధనేయల్లియూ అపేక్షిత బదలావణేయన్న తరువుదు విజ్ఞాన శిక్షణద ఒందు ప్రధాన గురియాగిదే. ఆతయగళన్న ప్రక్రియా సామధ్యగళన్న స్వాయత్రగొళిసిదరా శాచా జీవనద ధైయికోనమ్మ సామాజిక, వైయుక్తిక సమస్యగళిందిగి తాయివ నిలువిగూ అగ్రథవాద బదలావణే ఉంటాగదిద్దరే విజ్ఞాన శిక్షణదింద నిత్య జీవనక్కే యావుదే ప్రయోజన ఉంటాగుపుదిందు హేళలు సాధ్యాచిల్ల. విజ్ఞానదల్లి ఉన్నత పదవిగళన్న గళిసిదరా శాచా దృష్టందిన సమస్యగళల్లి తీరా అప్యేజ్మానిక నిలువన్న స్థిరిసుపుదు నమ్మల్లి సవేం సామాన్య. ఈ విషయదల్లి ఒందనే ఆరోపి స్వానదల్లిరుపుదు ఈవరేగి అనుసరిసుత్తి ఒందిరువ విజ్ఞాన శిక్షణపేంచుదరల్లి ఎరడు మాతిల్ల. ఆద్దరింద మనోభావగళు, మౌల్యగళు, తీమాటన క్యొసొళ్ళుపుదు మోదలాద మండలగళ సామధ్య వికాసక్క సంబంధిసిద నిలువిగి బరబేకాగిదే.

ఈ మండలదల్లి ఒళపడచమదాద ఘటకగళు:

- వ్యేజ్మానిక జ్ఞాన మత్తు విజ్ఞాన శిక్షణకే సంబంధిసి హేచ్చు ఆసక్తిదాయక నిలువు ఉంటాగుపుదు.
- స్ఫూంత సామధ్యదల్లి నంబికే.
- మనుష్య భావనెగళన్న అథవాది గౌరవిసువ సామధ్య.
- ఇతరర నిలువు మత్తు యోజనాగళిగి సంవేదనేయన్న తోరిసువ సామధ్య.
- స్ఫూంత భావనెగళన్న స్మృజనాత్మకవాగి ప్రదర్శిసుపుదు.

- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣ ಸಹಿತ ಯೋಚಿಸಿ ತೀವ್ರಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದು.

ಮನೋಭಾವ ಮಂಡಲದ ಸಾಮಧ್ಯಂಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಕೇವಲ ಬೋಧನೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಾ ನಡೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಒದಗಿಸುವ ಕಲೀಕಾ – ಬೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವನ್ನು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಮಂಡಲದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮನೋಭಾವ ಮಂಡಲದ ಸಾಮಧ್ಯಂಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಕೇವಲ ಬೋಧನೆಯಿದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಂಡಲ (Application domain)

ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಗು ಗಳಿಸಿದ ಆಶಯಗಳು, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಎಲ್ಲವೂ ನಿರಂತರ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೂರಸರಿದ ವಿಜ್ಞಾನ ತತ್ವಗಳಿಗೂ, ಆಶಯಗಳಿಗೂ ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೋಭಾವ ಮಂಡಲದ ಹಾಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ವಿಚಾರಗಳು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ವಾಗಿದ್ದರೂ ಢ್ಯೆನಂದಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದಲ್ಲವಾದರೆ ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಅವುಗಳು ನಿಷ್ಪತ್ಯೋಜಕವಾಗುವುದು.

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಂಡಲದ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳು:

- ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಢ್ಯೆನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡುವುದು.
- ಸಾಯಂತ್ರಿಗೊಳಿಸಿದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಧ್ಯಂಗಳನ್ನು ಢ್ಯೆನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಶಯಗಳು ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದು.
- ಢ್ಯೆನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕೋಣ್ಣರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನಪಡಿಸಬೇಕು.
- ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಾಮಧ್ಯ.
- ಆಹಾರ, ಆರೋಗ್ಯ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದು.
- ಇತರ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.

విజ్ఞాన కలికెయ విధాన

విజ్ఞాన కలికెయల్లి విజ్ఞానద విధానవన్ను ఉపయోగిసిదాగ మాత్ర ఈ గురిగళన్ను సాధిసబముదు. విజ్ఞాన కలికెయ ప్రక్రియాధారితవాగిరబేచు. సమస్యెయ పరిహారక్కె యోగ్యవాద మాపితిగళన్ను సంగ్రహిసువుదు, లభిసిద మాపితిగళన్ను విల్ఫేషిసువుదు, నిగమనక్కెతలపువుదు తలపిద నిమనవన్ను పరిశీలిసువుదు, అగ్త్య సందభందల్లి ప్రయోగిసువుదు ముంతాద సామధ్యగళు వికాశమొందలు అగ్త్యవాద చెటువటికెగళు తరగతి కోణిగళల్లి నడెయబేకాగిదే. నిబిరతెయోందిగూ సూక్ష్మతెయోందిగూ ప్రయోగ చెటువటికెగళన్ను ఆయోజిసలు ప్రయోగశల్లి ఏపడడలూ ఉపకరణగళన్ను ఉపయోగిసలు నిమిసలు హాగూ ఉత్సమగొళిసలూ సూక్ష్మతెయోందిగే ప్రక్కతి నిరీక్షణే నడెసలూ ధారాల అవకాశగళు విజ్ఞాన కలికె మూలక దొరెయబేచు. సుత్తుముత్తలినింద లభిసువ వస్తుగళన్ను గరిష్ట ప్రమాణిదల్లి ఉపయోగిసబేచు. విజ్ఞాన కలికెయింబుదు నిత్య జీవనద సందభంగళిగే సంబంధిసిరబేచు. అదు ఎందిగూ తరగతి కోణిగే మాత్ర సిమితవాదుదల్ల. అదక్కాగి హోరాంగణ కలికెగూ ప్రాధాన్య నిఱడబేకాగిదే. ప్రయోగ, నిరీక్షణ, దత్తాంతగళ సంగ్రహ, దత్తాంతగళ వ్యాఖ్యాన ఉపకరణగళ ఉపయోగ, నిమాణ, ఉత్సమపడిసువికే, రూప కల్పనే మాడువికే, హోలిసువుదు, వగిఁకరణ, జ్ఞానద ప్రయోగ, అందాజిసువుదు, అళియువుదు, సృజనాత్మక రచనే మాడువుదు భ్రమాకల్పనీగళ రూపీకరణ, ప్రయోగద యోజనే మాడువుదు, విల్ఫేషిసి నిగమనక్కె తలపువుదు, సామాన్య తత్త్వ రూపీకరణ, ప్రత్యే కేళువుదు ముంతాద ప్రక్రియా సామధ్యగళన్ను బేసలు యోగ్యవాద వ్యేవిధ్యదింద కొడిద చెటువటికెగళన్ను నడెసబేకాగిదే.

కలికా ప్రక్రియె

విజ్ఞాన కలికెయ ప్రక్రియాధారితవాగబేందు హేళువాగ కేవల చెటువటికెగళన్ను మాత్ర మాడువుదు ఎందాగబారదు. ప్రతియోందు చెటువటికెగూ ఒందు ఉద్దేశపిరబేచు. ఈ ఉద్దేశక్కే మగు తలుపిదే ఎందు లిచితపడిసబేచు. చెటువటికెగళన్ను నడెసి కోర్టేడికరిసువాగ ఉద్దేశిసిద ఘలితాంత సిగబేందిల్ల. ఒందు కలికా చెటువటికెయ పూర్తియాగువాగ తాను గళిసిద్ద ఏనెందు తిళియలు మగువిగే సాధ్యవాగబేచు. ఇదు ముందువరిద కలికెగే మగువన్ను ప్రాప్తసాగువంతే మాడువుదు.

కలికా చెటువటికెగళింద లభిసువ ప్రదావేగశ ఆధారదల్లి నిగమనగళన్ను రూపీకరిసలాగువుదు. లభిసువ ప్రదావేగశు మత్తు నిగమనగళన్ను విముఖాత్మకవాగి మౌల్యమాపనక్కె ఒళపడిసబేచు. నంతర చెటువటికెగళన్ను పునః మౌల్యమాపనక్కె ఒళపడిసువాగ తప్పగళిద్దరే గురుతిసలు మత్తు ఆదన్ను సరిపడిసలు అవకాశ లభిసువుదు. ఉన్నత బౌద్ధిక శిస్తుగళింద కొడిద విమతేగే ఒళపడిసిద నంతర

ಲಭಿಸಿದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಡೆದು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿಭಂಗಿಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೋ, ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ಚಚೆಂದೀಂದಲೋ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಲೋ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಏಪಕಡುವುದರಿಂದಲೋ ಆಶಯ ರೂಪೀಕರಣ ನಡೆಯುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮನುವಿಗೆ ವಿವಿಧ ಅನುಭವಗಳು ಲಭಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ

ಸ್ವಂತ ಪರಿಸರದಿಂದ ಲಭಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಉಪಕರಣಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಮನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯು ಪರಿಸರ ಬಂಧಿತವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಬ್ದಧ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬ್ದಧವಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ? ಮನು ತಯಾರಿಸುವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ವಿವುಲೀಕರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪಾತ್ರ ಕೇವಲ ನೋಡುಗರಿದ್ದಲ್ಲ. ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗತ್ಯಾವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾದರಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅಯ್ದುಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಿರುವ ಸ್ವಂತತ್ವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಧಿಕರಿಸಿ ಕಾಗದಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು ಅಂಟಿಸಿಡಬೇಕು. ತರಗತಿಯು ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯು ತರಗತಿಯಾಗಿಯೂ ಬದಲಾಗಬೇಕು.

ವಿಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಂತೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿರುವುದಾಗಿದೆ ವಿಜ್ಞಾನ ವಾಚನ ಶಾಲೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾವಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಾಚನ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಧಾರಾಳ ಪ್ರಸ್ತರಗಳು ಇಂದು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶಾಲಾ ವಾಚನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕ ಓದುವ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳೂ, ಮಾಸಿಕಗಳು, ಓದಿನ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ತರಗತಿಯ ಓದುವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಮನುವಿನ ಓದಿನ ಹಿಂದಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

విజ్ఞాన సంఘ

తరగతియల్లి జరగువ చటువటికెగళిగే సంబంధిసి మగు నిమించిద ఉపకరణగళు జాగ్రత్త మాడిసువ సామగ్రిగళు, సేమినార్ పేపర్సగళు, ప్రోజెక్ట్ వరదిగళు, ప్రయోగగళు మొదలాదవుగళన్న మండిసలిరువ వేదికెయాగి విజ్ఞాన సంఘ బదలాగబేకు. హెచ్చాగి విజ్ఞాన సంఘవ విజ్ఞాన మేళవన్న ఉద్దేశవాగిట్టుకోండు కాయడ పేసగువుదు. ఇదన్న బదలాయిసి మక్కళల్లి విజ్ఞానద అభిరుచియన్న బెల్చిసువ మాధ్యమవాగి విజ్ఞాన సంఘవన్న బదలాయిసబేకు. జూన్ తింగళినల్లియే అభిరుచియన్న బెల్చిసువ మాధ్యమవాగి విజ్ఞాన సంఘవన్న బదలాయిసబేకు. జూన్ తింగళినల్లియే విజ్ఞాన సంఘద చటువటికెగళన్న ఆరంభిసి ఒందు వషటక్కిరువ యోజనెయన్న మాడబేకు. వషట కోనెయల్లి మక్కళు తంయారిసిద ఉత్సవగళన్న ప్రదర్శించుపుడక్కాగి ఒందు విజ్ఞాన మేళవన్న ఆయోజిసబేకు. విజ్ఞాన కలికేగే సంబంధిసిద దినాచరణగళు, సంపన్మూల వ్యక్తిగళింద తరగతి నడేసువుదు. సేమినారగళు మొదలాద అనేక సాధ్యతెగళు విజ్ఞాన సంఘద ముందివే.

టీఇచర్ టెక్స్టు

టీఇచర్ టెక్స్టు ఎంబుదు అధ్యాపికేయ ధైనందిన యోజనగే సహాయకవాగువ పాతపుస్తకదల్లిరువ చటువటికెగళన్న మాడువుదక్కే అగత్యవాద సూచనగళన్న నీడువ, హెచ్చిన మాహితిగళన్న కండుహించియలు కాగు సంగ్రహిసలు అధ్యాపికేయన్న ప్రేరేషిసువ మత్తు అధ్యాపికేగే అగత్యవాద హెచ్చువరి మాహితియన్న నీడువంతహద్దగిరబేకు. పాతపుస్తకద చటువటికెగళు, ముందువరిద చటువటికెగళు, మౌల్యమాపనద మాదరిగళు, ఏనిమయ తంత్రగళు, ఎంబిపుగళల్లి అధ్యాపికేగే అంతర్థాధ్యాపియన్న నీడువుదు ఎంబిపుగళల్లి టీఇచర్ టెక్స్టు మహత్తువిదే.

మున్నది

ప్రతియోందు యూనిటిగూ మున్నదియన్న నీడలాగిదే. ఆ పాతభాగవు ఉద్దేశిసువ ప్రధాన ఆశయిగళు, మక్కళల్లి వికాసగొళ్ళబేకాద ప్రక్రియా సామధ్యంగళు రూపుగొళ్ళబేకాద మౌల్యగళు, మనోభావగళు, విషయద సామాజిక ప్రాధాన్య ఎంబిపుగళన్న మున్నదియల్లి సూచిసలాగిదే. మున్నదియు ప్రతియోందు పాతభాగక్కిరువ భాగిలుగళాగివే.

ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರೇಣಿ

ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಥಾನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರೇಣಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯೂನಿಟ್ ಪ್ರೇಣಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳು ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿವೆ. ಎರಡನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಯೂನಿಟ್ ನಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮೂರೋ ನಾಲ್ಕೋ ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೂನಿಟ್ ನ ಕಡೆಗೆ

ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂಜಿತವಾಗಿ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರನಃ ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವತ್ತಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳು, ವಿವರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಂಶಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವುದು ಈ ಪಾಠಭಾಗದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪಾಠಭಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುರವ ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಇಡದೆ ಅಯಾ ಪಾಠದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾತಿಕ ಯಾಗುವಾಗ ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಪ್ರಾತಿಕ ಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅಯಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು, ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿವರಣೆಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಥಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಉತ್ತರಣಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇದರ ಅಧಿಕವಲ್ಲ. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ವರ್ಕೋಷ್ಟೀರ್ಚ್‌ಗಳು ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಠಭಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕ

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕದ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಪ್ರಧಾನವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ, ರಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದುದಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕಗಳು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈ ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತುತಕವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಪ್ರೇಮರಿಯಿಂದ ಹೈಯರ್ ಸೆಕಂಡರಿವರೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಶಯಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿಲೆಬಸ್ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಉದಾ : ಜೀವಜಲ, ಚೈತನ್ಯದ ಮೂಲಗಳು)
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಭಾಗಕೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. (ಉದಾ : ರೋಗಗಳನ್ನು ದೂರವಿರಿಸೋಣ – ಉತ್ತಮ ಅರೋಗ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ಶುಚಿತ್ವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು)
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಭಾಗಕೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಚರ್ಚಾ ಸೂಚಕಗಳು, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆ ನಿದೇಶಗಳು, ಕ್ರೋಡಿಕರಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಯಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ಕುರಿತಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಥೀಲ್ಸ್ ಟ್ರಿಪ್‌, ಪ್ರೈಂಟ್‌, ಸೆಮಿನಾರ್‌, ಸಂವಾದ, ಸಂದರ್ಭನ ಮೊದಲಾದ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಪಾಠಭಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ರುವ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಬಹು ಅಯ್ಯಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು’ ಆಶಯ ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಅವು ಕೇವಲ ನೆನಪು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸುವುದಕ್ಕೆ ರುವವುಗಳಲ್ಲ.
- ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಧಾನ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ಮನುವಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಧ್ಯೈಸಲು ಕಷ್ಟವಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಿರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. Edubuntu - School Resource - ನಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಭಾಗದ ಜಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.
- ಮನುವಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಪ್ರದವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಉದಾ : ಆಕಾಶದ ನೆರಳಿನಾಟಗಳು, ಬೀಜದೊಳಗಿನ ಜೀವ, ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ)
- ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಮಿಕಾಸಕ್ವಾಗಿ ತರಗತಿಗಳು, ಸೂಚನೆಗಳು, ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಪಾಠಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಉದಾ : ಮಹಿಳಾಲದ ವಿಪತ್ತಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದು.

ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತದ ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೋ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲುಪ್ರದರಿಂದ ಬೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಾಧನವಾಗುವುದು.

ದೃಷ್ಟಿಯಾಂದಿನ ಯೋಜನೆ

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಘಟಕಗಳು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರಬೇಕು..

- ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಥಾನ ಸಾಧನೆಗಳು
- ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಶಯಗಳು ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು
- ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ಟೀಚರ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳು ಸೂಚಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಾಠಗಳು
- ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳು
- ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು
- ICT ಸಾಧ್ಯತೆ
- ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು
- ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು
- ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳು
- ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಉಪಾದಿಗಳು /ತಂತ್ರಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ

ಸೇಮಿನಾರ್

ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಮತ್ತು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಸೇಮಿನಾರ್. ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಪ್ರಬುಂಧ ತಯಾರಿಸಿ ಮಂಡಿಸುವ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಸೇಮಿನಾರ್. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ತರಗತಿಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಯೊಳಗೆ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಿಂದ ಅಥವಾ ರೆಫ್ರೆರೆನ್ಸ್ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಸೇಮಿನಾರ್ನ ಮೌದಲನೆಯ ಹಂತ.

ಸೇಮಿನಾರ್ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಹಂತ 1

- ವಿಷಯ – ಉಪವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಾನಿಸುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚೆಂ
- ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಇರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಾನಿಸುವುದು.
- ಸಮಯವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವುದು.
- ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಹಂತ 2

- ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- ಪ್ರಬುಂಧ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುಗುವು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೆಫ್ರೆರೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮುದುಕಿ ವಿವರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪವಿಷಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಮಪರಕವಾಗಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಬುಂಧವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಟೀಚರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಬುಂಧವನ್ನು ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕತೆಯಿರುವ ಬದಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಹಂತ 3

- ಸೇಮಿನಾರ್ ಮಂಡನೆ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿಗೂ ಮಂಡಿಸಲು 5 ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕು. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಇತರ ಗುಂಪಿನವರು ಅವರಿಗಿರುವ ಸಂಶಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಮಂಡನೆಯ ನಂತರ ನಡೆಸುವ ಚಚೆಂ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಸ್ವಷ್ಟಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿವರಿಸಬೇಕು.

ಹಂತ 4

ಸೆಮಿನಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಿ

ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಣಿಯ ನಂತರ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಸಂಶಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸೆಮಿನಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಅದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕಾಲ್ಸೋ/ಶಾಲೆ/ಸಂಸ್ಥೆ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ಸೋಟೀಸ್ ಬೋಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಹುದು.

ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ವಿಷಯಗಳು

- ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಉಳಿವು
- ಜೀವನಕ್ಕೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೃದಯಾರೋಗ್ಯ
- ದೂರಪಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ರೋಗಗಳು
- ಮದ್ಯಪಾನ – ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ದುಶ್ಷಿಟ್

ಸಂವಾದ

ಜಾಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಸಂವಾದ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತು ನಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮಂಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿರುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು

- ಕಾರ್ಯ – ಕಾರಣಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಶಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತು ನಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಮಂಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಸಹಿಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸಮಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು.
- ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಗುಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು.
- ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚೆಂತನೆ
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಕಾಸ

ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಸಂವಾದವನ್ನು ಅಯೋಜಿಸುವಾಗ ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಡೆಸಬೇಕು. ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಹಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಬದಲು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎದುರು ಗುಂಪಿನವರು ಕೇಳಬಹುದಾದ ವಾದಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ವಿರುದ್ಧವಾದಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಕ್ಕಳು ತಯಾರಾಗುವುದರಿಂದ ಅಶಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗುವುದು. ಅಶಯವಿನಿಮಯ ಸಾಮಧ್ಯವೂ ವಿಕಸಿಸುವುದು ವಿವರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಂಭಂದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

- ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಇರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
- ಇಂಟರ್‌ನೇಟ್‌ನಿಂದ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಯಾರಾಗುವುದು.

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಮೋಡರೇಟರ್ ವಾದ ಮಂಡಿಸುವವರನ್ನು ಮೊದಲೇ ತೀಮಾಡನಿಸಿ ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆ ಯಾವ ವಿಧದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಲಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಕ್ಲೋಡ್‌ಇರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಂವಾದದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಯನ್‌ಡ್ಯೂಟಿಂಗಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ಸಂವಾದದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಪಾಠಭಾಗಗಳು

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಘಾಸ್‌ಪ್ರುಡ್

ಅಶಯ ಭೂಪಟ

ಅಶಯ ಭೂಪಟವು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಕಲಿಕಾತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನು ಸ್ವಾಯತ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಶಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅಶಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಸ್ಥ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ಫಂಟಕ ಪದ (Linking Word) ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದು.

ಅಶಯ ಭೂಪಟವನ್ನು ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೋ, ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರವಾಗಿಯೋ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನವಾಗಿಯೋ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಲಭಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಸ್ಥ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅಶಯ ಭೂಪಟಗಳು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

“ಚಲನೆಯ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ” ಎಂಬ 6ನೇ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯ ಚಲನೆಗಳು, ಪ್ರಯೋಧನೆಗಳು, ಚಲಿಸುವ ಭಾಗ, ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕು ಎಂಬೀ ಅಶಯಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಅಶಯ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ತಯಾರಿಸಲು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಗಮನಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಅಶಯ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ತಯಾರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ feedback ಆಗಿ ಅಶಯ ಚಿತ್ರೀಕರಣವು ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು

ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಗು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಾತ್ಸ್ಪ ಪಾರಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಆಶಯ ಭೂಪಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. ಆಶಯಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸುವಾಗ ನಿಖರವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಮಾನದಂಡಗಳಿರಬೇಕು. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಲಭಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮಗು ಗಳಿಸಿದೆಯೇ ಎಂದು ಆಶಯ ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರೋಫೆಸರ್

ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗಳಿಸುವ ಆಶಯಗಳು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗು ಮಾತ್ರ ಕಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣವಾಗುವುದು. ಸಮಾಜದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಜ್ಞಾನ ಗಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ತಾನು ಗಳಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಿರುವ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗವು ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾನೊಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಜೀವಿ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವ ಮನೋಭಾವ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ನಿರ್ಮಾಣದಂತಹ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಮನುಷ್ಯನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ ತರಗತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜಿಂತನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ನಿಶ್ಚಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಗಳಿಸುವ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಶಯ, ಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನೋಭಾವ ಆಶಯ ಕ್ರಮೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಭಾಷಾಪರಿಶುದ್ಧಿ, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ನಿರ್ಮಾಣಕಾಗ್ಯಾತ್ಮಕ ಅರಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಪಾರಭಾಗಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ ದಾನ ಮಹಾದಾನ
- ರಕ್ತದಾನದ ಮಹತ್ವ
- ಧೂಪಮಾನ-ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಮತ್ತು ಕೊಲೆ
- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
- ವೃದ್ಧರೊಂದಿನ ಮನೋಭಾವ

ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ನಿರ್ಮಾಣವು ಕಾಲ್ಸೋ ಸಮಯದ ನಂತರ ನಡೆಸಬಹುದಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಗಳನ್ನು ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಫಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ఆల్ఫం

విజ్ఞాన కలికేయ ఒందు ప్రధాన చటువటికేయాగి సంగ్రహణి. తరగతిమింద లభిసువ తిళువళికే మత్తు ఆశయగళన్న సమాజదొందిగి బంధిసిదరే మాత్ర జీవశాస్త్ర కలికేయు అదర పూణిండిగే తలుపువుదు. ఇదక్కాగి అగ్త్యావాద సంపన్మూలగళన్న శేఖరిసబేచు. ఈ రీతియ చటువటికేగళింద విద్యాధికారులు విజ్ఞాన లోకద హోస తిళువళికేగళన్న కండుహిదియలు అదర మూలక విజ్ఞానదల్లి అభిరుచియుళ్లవరాగి బెళ్లియలు సాధ్య. విద్యాధికారిగి జీవశాస్త్రదల్లి ఆసక్తియుంటుమాడలు తమ్మ సుత్తముత్తలిన పరిసరదల్లి నడియువ కాయంగళల్లి కుతూహలవన్నంటుమాడలు.

ఆల్ఫం తయారి సహాయ మాడువుదు

జీవశాస్త్ర పాతపుస్తకదల్లి ఆల్ఫం తయారిగి అనేక సందర్భాగళిపే. ద్వాతిసంశోషణిగే సంబంధిసిద విజ్ఞానిగళ కొడుగేళు, జీవజెరిత్తె మోదలాదవుగళన్న సంగ్రహిసువుదరింద మత్తు విజ్ఞాన విధానగళ కురితు మత్తు విజ్ఞానిగళ కంఠ ప్రయత్నములు కురితు త్యాగిగళ కురితు తిళిదుకొళ్లలు సాధ్య. హృదయారోగ్య సంరక్షణ, వ్యాయామద ప్రాధాన్య మోదలాద ఆశయగళిగి సంబంధపట్ట ఆల్ఫంగళన్న తయారిసలు విద్యాధికారిగి అవకాశవన్న నీడబేచు. ఆల్ఫం తయారి హేచ్చ్యువరి ఒదువికేయన్న ప్రోత్సాహిసువుదు మత్తు సుత్తముత్తలిన పరిసరవన్న నీరీక్షిసలు సహాయ మాడువుదు. ఆల్ఫం తయారి ఒందు పాతక్క సంబంధిసిద చటువటికేయాగి విద్యాధికారులు స్తుతి జవాబ్దారి తేగదుకొండు తయారిసలు ప్రేరేణిసబేచు.

ఆల్ఫం తయారియ కురితు సరియాద మాగణనిదేశగళన్న నీడబేచు. ప్రత్యికేగళు, సంచికేగళు, పుస్తకగళ మోదలాదవుగళిందిగి ICT సాధ్యతేగళన్న ఉపయోగిసలు ప్రోత్సాహ నీడబేచు. ఆల్ఫం నివాాణవు యావుదే కారణక్క మగువిగి వానసిక ఒత్తుడవన్న ఉంటుమాడువ చటువటికేయాగబారదు. మగు తయారిసువ ఆల్ఫం ఇతర మక్కళిందిగి హంచికొండు మాల్యమాపన మాడలు అవకాశవన్న ఒదగిసబేచు. ఆల్ఫంనల్లి ఒళగొండ ఆశయవన్న సంయన్స్ ఢైరియల్లి దాలిసలు నిదేశిసబేచు.

గుంపు చటువటికేయాగి ఆల్ఫం నిమాణణవన్న నీడువుదాదరే ప్రతియోందు మగువిన భాగవిసువికేయన్న అధ్యాపకరు బిజితపడిసబేచు. అగ్త్యవిరువ సందర్భాగళల్లి బేకాద మాగణనిదేశనగళన్న నీడి సంశయగళన్న పరిహరిసలు విద్యాధికారిగి సహాయ మాడబేచు.

ఆల్ఫం నిమాణ మగువిగి అంశగళన్న గళిసువ చటువటికేయాగి మాత్ర బదలాగదే విజ్ఞాన లోకదల్లి మగువిగిరువ కుతూహలవన్న బెళ్లిసువ చటువటికేయాగిసలు ప్రయత్నిసువిరల్లివే?

ఆల్ఫం నిమాణదిందిరువ ప్రయోజనగళు

- ఆరిసల్పట్ట విషయగళ కురితు హేచ్చ్యు తిళువళికేయన్న రూపిసలు సహాయవాగబేచు.
- విజ్ఞానద నిరంతరవాద అస్సేషనా ప్రత్యేయియల్లి ఏపడడలు సాధ్యవాగుత్తదే.
- వ్యత్యస్త విషయగళిగి సంబంధిసి సమయబంధితవాగి మాహితిగళన్న సంగ్రహిసలు సాధ్యవాగువుదు.

- ವಿಜ್ಞಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕೂಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯ ಕುರುಹಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಸಂಯನ್ಸ್ - ಜನರ್ಲಾ

ಜನರ್ಲಾ ನಿರ್ಮಾಣವೊಂದು ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧೀಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಶಯಗಳ ಕುರಿತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವೂ ಆಕರ್ಷಕವೂ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸ್ವಷ್ಟಿಯೇ ಸಂಯನ್ಸ್ ಜನರ್ಲಾ. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಹಚೆದ ಶಿಕ್ಷಣವಾದ ಜನರ್ಲಾ ನಿರ್ಮಾಣವು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಉದಾಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒಂದು ತರಗತಿಯ ರೆಫೇರೆನ್ಸ್ ಮೇಟೀರಿಯಲ್ ಆಗಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಸಂಯನ್ಸ್ ಜನರ್ಲಾನ್ನು ಒಂದು ವೈಯುತ್ತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನು ಸ್ವತಃ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಸಂಯನ್ಸ್ ಜನರ್ಲಾ ತಯಾರಿಸಲು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಅಗತ್ಯ. ಪಾಠಭಾಗವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜನರ್ಲಾ ತಯಾರಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಧೀಮನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯೊಂದಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನನಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಜನರ್ಲಾನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಲೇಖಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಿರ್ದೇಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಚಿತ್ರಗಳು, ಪ್ರೋಟೋಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ಫಟನೆಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಕೊಡುಗೆಗಳು, ಅನುಭವ ಬೆಷ್ಟಣಿಗಳು, ಕಾಟೋನೋಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು, ಕೊಲಾಷ್, ಸಂದರ್ಶನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಜನರ್ಲಾನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಎರಡು ಹಂತಗಳಾಗಿ ಜನರ್ಲಾ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ವಸ್ತುನಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನೀಲ್ಲಿಗೊಂಡದ್ದಾಗಿದೆಯಂದು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲಗಳ ಕುರಿತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನೀಡಬೇಕು. ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಕ್ರಮೀಕರಣವು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಕ್ರಮೀಕರಣವು ಜನರ್ಲಾನ್ನು ಆಕರ್ಷಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಿಕೆ

ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೌಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ತಯಾರಿಸಿದ ರಚನೆಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು, ಕೊಲಾಷ್‌ಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ನೂತನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳ ಕುರಿತು ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು

మ్యాగినోగళల్లి ప్రచటవాగువ విజ్ఞాన తిఱువళికిగటు అనుభవగటు, సంశోధనిగటు, విజ్ఞాన ప్రపంచద నూతన ఆవిష్కారగళన్ను సంగ్రహిసి భిత్తి పత్రికేయల్లి ప్రదర్శిసంబహుదు. గుంపు మట్టదల్లి మక్కలిగే జవాబ్దారియన్ను నీడి భిత్తి పత్రికేయన్ను తయారిసబేచు.

భిత్తి పత్రికేయింద క్లాస్ రూం చటువటికిగటు సమాజక్కె ప్రయోజనకారియాగువంతే మాడుపుదరల్లి భిత్తి పత్రికేయ సహకారియాగిదే.

క్లాబ్ చటువటికి మత్తు దినాచరణిగటిగే సంబంధిసిద భిత్తి పత్రికేణల్ను తయారిసలు హేళబహుదు. తయారిసిద భిత్తి పత్రికేయన్ను ఎల్లా విద్యార్థిగటు నోడలు సాధ్యవాగువంతే ప్రదర్శిసచేచు. భిత్తి పత్రికేయన్ను విజ్ఞానద అభిరుచి బోధిసలు మత్తు హెచ్చిన ఓదువికేయన్ను ప్రోత్సహిసలు సహకారియాగబేచు. బిధువిన వేళియల్లి నడేసలు సాధ్యవాగువంతే ఈ చటువటికియన్ను నీడబేచు. జీవి ప్రపంచద కడిగే కుతూహల హట్టిసువంతహ విషయవన్ను ఆయ్యె మాడలు గమనిసబేచు. ప్రతియోందు తింగళు వృత్యస్త గుంపు భిత్తి పత్రికేయన్ను తయారిసలి. ప్రతియోందు భిత్తి పత్రికేయల్లి ఆయా సమయగళల్లి అధ్యాపకరు మౌల్య మాపన నడేసబేచు. మక్కల జ్ఞాన మత్తు సృజనాత్మకతేయన్ను పోణిసువ రీతియల్లి భిత్తి పత్రికేయన్ను తయారిసబేచు.

ಟೀಂಗ್ ಮಾನ್ಯವಲ್

ವಿಷಯ	:	ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ – ತರಗತಿ 9
ಯೂನಿಟ್	:	1. ಜೀವಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಹಾರ
ಮೊಡ್ಯೂಲ್	:	ದೃಶ್ಯಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ
ಸಮಯ	:	1 ಪಿರೇಡ್

- ಅಶಯಗಳು/ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು**
- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ
  - ಅಜ್ಯೈವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಜೀವಜಗತ್ತಿಗೆ ಚೈತನ್ಯದ ವರ್ಗಾಂಶಕ್ಕೆ
  - ದೃಶ್ಯ ಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು**
- ದೃಶ್ಯ ಸಂಶೋಷಣೆ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು.
  - ದೃಶ್ಯ ಸಂಶೋಷಣೆಯು ಅಜ್ಯೈವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಜೀವಜಗತ್ತಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಪ್ರವರ್ಹಿಸುವ ಬಾಗಿಲು ಎಂದು ಅಧೇಕ್ಷಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು**
- ನಿರೀಕ್ಷಣೆ
  - ವಿಶೇಷಿಸುವುದು
  - ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು
- ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳು** - ಸಸ್ಯಗಳು ಅಜ್ಯೈವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಜೀವಜಗತ್ತಿಗೆ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತಲುಪಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮನೋಭಾವ ರೂಪಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು** : ಚಿತ್ರಗಳು, ಟಿ.ಬಿ. ಏ.ಸಿ.ಡಿ.
- ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು** : ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ప్రశ్నలు	మౌల్యమాపన
<p>1. అధ్యాపకరు సమస్యేయన్న మండిసువరు.</p> <p>మరగళ ఎలేగళు యాకి హలవు హంతగళల్లి కండుబరుత్తవే?</p> <p>మక్కలు లూవనేయన్న బరేయుత్తారే.</p> <p>రేండం మండనే</p> <p>పారప్రస్తకద చిత్ర/కాండగళల్లిరువ మరగళ ఎలేగళ విన్యాసవన్న తోరిసువ ఏందియో ప్రదర్శిసువుదు.</p> <p>ఎలేగళ క్రొమోచరణద కురితు లఘు చబేడ.</p> <p>ఎలేగళ విన్యాసక్కే సంబంధిసిద కిరు చబేడ నంతర చిత్ర (1.1) మత్తు ఎలేగళ విన్యాసక్కే సంబంధిసిద ఇతర చిత్రాలలు ఎంబిప్రగళన్న సూచకగళ ఆధారదల్లి విల్సేషణే నడేసువుదు. (వైయుక్తిక)</p> <p>పారప్రస్తక పుట 8ర సూచకగళన్న లుపయోగిసువుదు.</p> <p>నంతర ఐవర గుంపినల్లి కండుకోండ విచారగళన్న హంచికోళ్ళువుదు.</p> <p>సామూహిక చబేడయ నంతర అధ్యాపకరు కోర్టోదిశిసువరు.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>కోర్టోదిశికరణ</p> <ul style="list-style-type: none"> ప్రోదరుగళల్లియూ పకాండ గిడగళల్లియూ గరిష్ట ప్రమాణద సూయంప్రకాశ లభిసువ రీతియల్లి ఎలేగళు వ్యవస్థితవాగివే. మరగళల్లి కేళగిన గెల్లుగలు మేలిన గెల్లుగళిగింత హెష్టు లుద్దవాగివే. మరద ఎల్లా ఎలేగళిగూ గరిష్ట సూయంప్రకాశ లభిసలు ఇదు సహకారియాగిదే. </div> <p>విల్సేషణేయన్న ఎల్లా మక్కలు సయన్స్ జ్యేరియల్లి బరేయుత్తారే.</p> <p>మౌల్యమాపన</p> <ul style="list-style-type: none"> చబేడయల్లి పాల్మోళ్ళవికి మండనేయ రీతి విల్సేషణా టిప్పణి <p>2. సస్యగళ బెళవణిగేయల్లి సూయంప్రకాశ నిణాయకవాగిరువుదు యాకిందు అధ్యాపకరు సమస్యేయన్న మండిసువరు.</p> <p>మక్కలు నిగమనగళన్న మండిసువరు.</p> <p>చిత్రీకరణ (1.1), కొట్టిరువ వివరణ ఎంబిప్రగళన్న సూచకగళ ఆధారదల్లి విల్సేషిసలు హేళువుదు (వైయుక్తిక)</p> <ul style="list-style-type: none"> పారప్రస్తక పుట 9ర మోదల భాగద సూచకగళన్న లుపయోగిసువుదు. 	

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
<p>ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸಯನ್ನೋ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.</p> <p>ನಂತರ ಕಂಡುಕೊಂಡ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವರು. ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೆಚ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವುದು.</p> <p>ಕ್ರೋಡೀಕರಣ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಹಸರು ಸಸ್ಯಗಳು ಸೌರ ಜೈತನ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಸಸ್ಯಗಳ ಭಾಗವಾದ ಸೌರ ಜೈತನ್ಯವು ಅಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸುವುದು. ಅಜ್ಯೇವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಜೀವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜೈತನ್ಯ ತಲುಪುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಖ್ಯೇಷಣೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಖ್ಯೇಷಣೆಯು ಜೀವ ಜಗತ್ತಿನ ಅಧಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು. 	
<p>ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಚೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ರಾಫ್ಟ್‌ವಿಕೆ ಮಂಡನೆಯ ರೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ <p>ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚೆಕ್‌ಲಿಸ್ಟ್‌ನ ಮೊದಲ ಸೂಚಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.</p>	
<p>ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ ನೋಟ್‌</p>	

విషయ	: జీవశాస్త్ర - తరగతి -9
యూనిట్	: 1 జీవజగత్తిగే ఆవార
పొడ్యుల్	: హరిద్రేణువిన రచనే
సమయ	: 1 పిరేడో
ఆశయాలు/తిథువళికాలు	<ul style="list-style-type: none"> • ఎలిగళల్లి హరిద్రేణుగళ విన్యాస • హరిద్రేణు - రచనే • వణం ద్రువ్యగళు - కేళ్లిరోఫిల్స్ a, b, కేరోటినో, క్ల్యాంతోఫిల్స్ • సహాయక వణం ద్రువ్యగళు • హరిద్రేణువిన రచనేయన్న తిళిదుకోండు వివరిసువుదు - నిరీక్షణే - విశ్లేషణ నడేసువుదు - నిగమనశైలి తలప్పువుదు - దాబులిసువుదు
కలికా సాధనిగళు	
ప్రక్రియా సామధ్యాగళు	
కలికా సామగ్రిగళు	<ul style="list-style-type: none"> • ద్విదళ వగడ సస్యగళ ఎలిగళు, టి.బి. చాటోడ, ఐ.సి.టి.
నిరీక్షణ సువ లుక్కన్నగళు	<ul style="list-style-type: none"> • హరిద్రేణువిన చిత్ర • విశ్లేషణా టిప్పణి

ప్రక్రియ	మౌల్యమాపన
<p>1. అధ్యాపకరు రీటాల సంతయవన్న తరగతియల్లి మండిసువరు.</p> <p>సస్యగళల్లి ఎలిగళు హలవు హంతగళల్లి వ్యవస్థితవాగిరువుదు యాకాగి?</p> <p>మక్కలు రేండం ఆగి ప్రతిక్రియిసువరు.</p> <p>నంతర ద్విదళ వగడ సస్యగళ దంటనించోడగూడిద ఎలిగళన్న నిరీక్షణిగాగి నీడువరు (వైయుక్తి)</p> <p>ఎలిగళ అడిభాగ మత్తు మేల్చుగవన్న నిరీక్షణ సువరు.</p> <p>రేండం ప్రతిక్రియి</p> <p>బలిక చిత్ర (1.2), వివరణ ఎంబిప్పుగళన్న సూచకగళ ఆధారదల్లి విశ్లేషణే మాడువరు.</p> <p>పాతప్రస్తక పుట 9ర కోసియ భాగద సూచకగళన్న ఉపయోగిసువరు.</p> <p>వైయుక్తికావాగి బరెద నంతర క్షే బదలాయిసి ఉత్తమగోళిసువరు.</p> <p>మండనే</p> <p>అధ్యాపకర కేళ్లిడిఇకరణ</p>	

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕ್ಲೋಡಿಕರಣ

- ಎಲೆಯ ಹೇಳಿಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ವೇಣುಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎಲೆಯ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ವೇಣುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಕಡಿಮೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಯನ್ನು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

- ಚೆಚ್ಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ರಾಫ್‌ನಿಂದ
- ಮಂಡನೆಯ ರೀತಿ
- ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ
- 2. ಹರಿದ್ವೇಣುವಿನ ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವರು. ಜಿತ್ರ (1.3) (ಚಾಟೆನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು) ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷಣೆ ನಡೆಸುವರು. ಪ್ರತಿ 9,10ರ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರು. ನಂತರ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿಸುವರು. ಹರಿದ್ವೇಣುವಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಏನಿಮೇಟೆಡ್ ವೀಡಿಯೋ ತೋರಿಸುವರು. ವೀಡಿಯೋ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೀಡಿಯೋ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ. ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವರು. ಮಂಡಿಸುವರು. ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೆಚ್ಚಿಕೆ ನಡೆಸಿ ಕ್ಲೋಡಿಕರಿಸುವರು.

ಕ್ಲೋಡಿಕರಣ

- ಹರಿದ್ವೇಣುವಿಗೆ ದ್ವಿಪರೆಯ ಆವರಣವಿದೆ. ಹರಿದ್ವೇಣುವಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ದೃವವನ್ನು ಸೊಡ್ಡಿಮಾ ಎನ್ನುವರು. ಹರಿದ್ವೇಣುವಿನ ಪರೆಗಳ ಪದರಾದ ಗ್ರಾನಾಗಳು ಸೊಡ್ಡಿಮಾ ಲೇಮೆಲ್ಲದಿಂದ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
- ಗ್ರಾನಾದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಹೀರಲು ಸಾಮಧ್ಯ ವಿರುವ ವಣಂದ್ರವ್ಯಾಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a, b, ಕೆರೋಟಿನ್, ಕ್ಷಾಂತೋಫಿಲ್‌ ಎಂಬಿಪುಗಳು ಪ್ರಥಾನ ವಣಂದ್ರವ್ಯಾಗಳಾಗಿವೆ. ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a ಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇತರ ವಣಂದ್ರವ್ಯಾಗಳು ಪ್ರಕಾಶ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಹೀರಿ ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಸಹಾಯಕ ವಣಂದ್ರವ್ಯಾಗಳಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
<p>ಸಯನ್‌ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದ್ರೇಣಿವಿನ ಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಚೆಟ್ಟಿಪಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವರು.</p> <p>ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೇಗ್ರಾಹಿಕೆ ● ಮಂಡನೆಯ ರೀತಿ ● ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ 	
<p>ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ ನೋಟ್‌ನ್ನು ಸೊಂಟಿಸಿ</p>	

ಶರಗತಿ – 9
ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ
ವಾಷಿಂಡ ಯೋಜನೆ

ಶಿಂಗಳು	ಯೂನಿಟ್
ಜೂನ್	<ol style="list-style-type: none"> 1. ಜೀವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅಹಾರ 2. ರುಚಿಯ ಅರಿವಿನ ಆಚೆಗೆ (ಹಲ್ಲಿನ ರಚನೆಯವರೆಗೆ)
ಜುಲೈ	<ol style="list-style-type: none"> 2. ರುಚಿಯ ಅರಿವಿನ ಆಚೆಗೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ) 3. ಅಂಗಾಂಶಗಳೆಂದ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ (ರಕ್ತದಾನ ಜೀವದಾನದ ವರೆಗೆ)
ಆಗಸ್ಟ್	<ol style="list-style-type: none"> 3. ಅಂಗಾಂಶಗಳೆಂದ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ (ಹೃದಯಾರೋಗ್ಯದ ವರೆಗೆ)
ಒಂದನೇ ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	<ol style="list-style-type: none"> 3. ಅಂಗಾಂಶಗಳೆಂದ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ) 4. ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಸಿಕೊಳಿಸಲು (ಪ್ರೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ವರೆಗೆ)
ಒಕ್ಟೋಬರ್	<ol style="list-style-type: none"> 4. ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಸಿಕೊಳಿಸಲು (ಮುಂದುವರಿಕೆ)
ನವಂಬರ್	<ol style="list-style-type: none"> 5. ಸಂತುಲನ ಕಾಪಾಡಲು (ಚಮಡ ವರೆಗೆ)
ಡಿಸೆಂಬರ್	<ol style="list-style-type: none"> 5. ಸಂತುಲನ ಕಾಪಾಡಲು (ಮುಂದುವರಿಕೆ)
ಎರಡನೇ ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಜನವರಿ	<ol style="list-style-type: none"> 6. ಚಲನೆಯ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ (ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯ ವರೆಗೆ)
ಫೆಬ್ರವರಿ	<ol style="list-style-type: none"> 6. ಚಲನೆಯ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ (ಮುಂದುವರಿಕೆ) 7. ವಿಭಜನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪಾದನೆ
ಮಾರ್ಚ್	ರಿವಿಶನ್

ಜೀವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಹಾರ

ಮುನ್ನಡಿ

ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯು ಸುಂದರ ಹಾಗೂ ವೈಲಿಧ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಕಿಡಿಯು ಬುಕರ್ ಗಾತ್ರದ ತಿಮಿಂದಿಲದಂತೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಜೀತನ್ನು ಲಾಭಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಸರಯುವನು ಭೂಮಿಯ ಜೀತನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲ ಎಂದು ಮತ್ತೊಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ನಾರೆ ಜೀತನ್ನಾಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಜೀವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಸ್ಯಗಳ ಹೆಡುಗೆ ಏನು ಮುಂತಾದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಜಟ್ಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಯೂನಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನೀಡಬೇಕು. ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯಗಳ ಅಜ್ಞೀರಿಕ ಜಗತ್ತಾನ್ನು ಜೀವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜೀವಿಸುವ ಕೆಂಡಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆಯಿಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಳಳ್ಳಾಡುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಸ್ಯ ಜಾಲಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಘಾತ್ರ ವೆಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಆಶಯ ಈ ಯೂನಿಟಿನ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯೋಧಾಗುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಶ್ರಯಿಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಅಧಿಕಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದರೆಂದಿಗೆ ಈ ಶ್ರಯಿಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಶ್ರಯಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಉತ್ಸನ್ನಾಗಳು ಯಾವುದೆಂದೂ ಇವುಗಳು ಜೀವ ಜಗತ್ತಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದೆಂದೂ ವಿವರವಾಗಿ ಯೂನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಜೆಚ್‌ಸಬೆರ್ಕಾಗಿದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನಾದ ಸ್ಥಾಕ್ರಿಯೆಗಿರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂಭಾವನೆ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಹಾರ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಳ್ಳಲು ದಿಂಬಿ ಆಶಯ ದೂರಪ್ರಗಳಿಂದಿಂದ.

ವರ್ತನಾರ್ಥಿನಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜೀವಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿರುವ ಸಾಮುಧ್ಯ ಗಳಿನಲು ಈ ಯೂನಿಟಿನ ಕೆಲಿಕಾ ಜಟ್ಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ತನಗೂ ಇತರ ಸಹಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಯಲು ಸಸ್ಯಗಳು ಅಗತ್ಯವಿಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜಟ್ಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಮತ್ತು ಇತರರೆಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಘಾಲಿಷ್ಟಳಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಸಾರಾಂಶ ಮನೋಭಾವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುಖಿನಲ್ಲಿ ದೂರಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಪ್ರಧಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳಿಗಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಹರಿದ್ರೇಣಾವಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಸಮುದ್ರ ಎಂಬ ಜೀವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಕ್ಕಿಜನ್ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅಯೋಜಿಸುವುದು.
- ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.

ಯುನಿಟ್ 1 – ಜೀವ ಜಗತ್ ಆಹಾರ

ಯುನಿಟ್ 9

ಒಟ್ಟು ಪಿಲೇಟ್ 9

ಅರ್ಥಯೋಜನೆ 1 – ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಳು	ಅರ್ಥಯೋಜನೆ 2 – ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಳು	ಅರ್ಥಯೋಜನೆ 3 – ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಳು
<p>ಪೋಡ್ಯೋಫ್ರೋ 1 – ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಳು</p> <p>ಜ್ಯಾಥಾಸ್ – ಎಲೆಗಳು – ಕೆಮ್ಮೆಕರಣ ಬ್ಯಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೋ – ಪರಾದ ಪಡೆ – ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಜಗತ್ ಜೀವ ಜಗತ್ ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೆ – ಬ್ಯಾಥಾಸ್ - ನಿರ್ಕೋಣ - ನಗವೆನಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಿಪ್ರಾದು - ವೀರ್ಣಿಸುವುದು</p>	<p>ಪೋಡ್ಯೋಫ್ರೋ 2 – ಹರಿದ್ರೇಷಣಾ ರಖಣ</p> <p>ಹರಿದ್ರೇಣ – ಎಲೆಗ್ಗ ವಿನಾಸ ಹರಿದ್ರೋನ್ಯಾ – ರಚನೆ - ಗ್ರಾಸ್, ಶೈತ್ಯಾಯಾ, ಸ್ವರ್ವಾಯಾ ಲ್ರಿಮ್ಯಾಲ್ ಸಣ್ಣ ಬ್ಯಾಪ್ತಾಗಳು, ಕೆಲ್ಲಿರೈಂಫಿಲ್, a, ಕೆಲ್ಲಿರೈಂಫಿಲ್ b, ಕೆಲ್ಲಿರೈಂಫಿಲ್, ಕ್ರಾಂತಿರೈಂಫಿಲ್ - ನಿರ್ಕೋಣ - ವೀರ್ಣಿಸುವುದು - ದಾಖಲಿಸುವುದು</p>	<p>ಪೋಡ್ಯೋಫ್ರೋ 3 – ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಳು</p> <p>ಸಮುದ್ರದ್ಯುತಿ – ಅಲ್ಗಾಲ್, ಪರಿಷ್ಯಾಲಿ ವೃಕ್ಷಿಧ ಲಿಂತಾದ್ಯುತಿ – ಅಲ್ಗಾಲ್, ಪಿಲಾರ್ ಜಲ್ಲಿಯ ಸಸ್ಯಗಳು ಸಮುದ್ರದ್ಯುತಿ – ದ್ಯುತಿಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೆ – ಪ್ರಾಥಾಸ್ – ಅತಂಕಗಳು ಸಮುದ್ರದ್ಯುತಿ – ಪ್ರಾಥಾಸ್ ರಬ್ಬಿನೆ ಕಾಂತಿನೆ ಎಂಜನ್ಸ್ ಸ್ಲಾಲ್ಮೆಯನ್</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ಜ್ಯಾಥಾಸ್ ನಿರ್ಕೋಣ ವೀರ್ಣಿಸುವುದು • ವಿದೆರಕೆಯ ವೀರ್ಣಿಪ್ರಾಥಾಸ್ • ಬ್ಯಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಜಗತ್ ಜೀವ ಜಗತ್ ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೆ – ಬ್ಯಾಥಾಸ್ - ನಿರ್ಕೋಣ - ನಗವೆನಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಿಪ್ರಾದು - ವೀರ್ಣಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> • ಜ್ಯಾಥಾಸ್ ನಿರ್ಕೋಣ ವೀರ್ಣಿಸುವುದು • ವಿದೆರಕೆಯ ವೀರ್ಣಿಪ್ರಾಥಾಸ್ • ಬ್ಯಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಜಗತ್ ಜೀವ ಜಗತ್ ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೆ – ಬ್ಯಾಥಾಸ್ - ನಿರ್ಕೋಣ - ನಗವೆನಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಿಪ್ರಾದು - ವೀರ್ಣಿಸುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> • ಜ್ಯಾಥಾಸ್ ನಿರ್ಕೋಣ ವೀರ್ಣಿಸುವುದು • ವಿದೆರಕೆಯ ವೀರ್ಣಿಪ್ರಾಥಾಸ್ • ಬ್ಯಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಜಗತ್ ಜೀವ ಜಗತ್ ದ್ಯುತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೆ – ಬ್ಯಾಥಾಸ್ - ನಿರ್ಕೋಣ - ನಗವೆನಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಿಪ್ರಾದು - ವೀರ್ಣಿಸುವುದು

విషయ విశ్లేషణ

ఒట్టు మోడూల్ : 4

మోడూల్ 1 దృఢి సంఖీషనెయ ప్రాధాన్య

- ఎలీగళు – క్రమికరణ
- చైతన్య వగాదవణె – అజ్ఞిషిక జగత్తు, జీవ జగత్తు
- దృఢి సంఖీషనె – ప్రాధాన్య

ఒట్టు పిరిఎడోగళు : 9

1 పిరిఎడో

మోడూల్ 2 హరిద్రేణువిన రచనే

1 పిరిఎడో

- హరిద్రేణు – రచనే – గ్రాన, స్క్రోమా, ద్విపరీ
- వణంద్రువ్యగళు – కొల్లారోఫిల్స్ a, కొల్లారోఫిల్స్ b, కేరోటిన్, క్లూంతోఫిల్స్
- సహాయక వణంద్రువ్యగళు

మోడూల్ 3 దృఢి సంఖీషనె, సముద్రగళల్లి

2 పిరిఎడో

- సముద్ర ఎంబ జీవి పరిస్థితి వ్యుతు
- ఉత్సాధకరు – ఆలగళు, ఇతర జలీయ స్సుగళు
- సముద్రగళల్లి దృఢి సంఖీషనె – ప్రాధాన్య ఆంతక
- సముద్ర మలీనీకరణ
- ఓశ్సిజన్ ఉత్సాధనే
- దృఢి సంఖీషనె – విజ్ఞానిగళు మత్తు కొడుగీగళు

మోడూల్ 4 – దృఢి సంఖీషనా ప్రక్రియె మత్తు సస్యగళ ప్రాధాన్య

5 పిరిఎడో

- దృఢి సంఖీషనెయ రాసాయనిక భాషే
- దృఢి సంఖీషనెయ వివిధ హంతగళు
- దృఢి సంఖీషనె – ఓశ్సిజన్ బిచుగడెయాగువికి
- గ్లూకోసిన రాసాయనిక బదలావణిగళు
- సస్యగళు భూమియ శ్వాసకోశగళు
- సస్య సంరక్షణ – జాగతిక తాపమాన, ఆరణ్య నాల్స, వాయు మలీనీకరణ

ಮೋಡ್ಯೂಲ್ 1 – ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ

1 ಪೀರಿಯಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಚಿತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ, ಚಚೆ)

ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ ಬೀಳಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನವು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೊಳಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಮುನ್ಮೂಡಿಯ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಬರೆಯಲು ಸಂದರ್ಭವನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಬಹುದು (ICT ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು). ಚಿತ್ರ (1.1) ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿಯೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಯೂ ನಿಗಮನಗಳನ್ನು ಸಂಯನ್ಸೆ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಪ್ರೌದರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಏಕಾಂಡ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಎಲೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವಿದೆ.
- ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಗೆಲ್ಲುಗಳು ಮೇಲ್ಮೈಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುಗಳಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದವಾಗಿವೆ. ಮರದ ಎಲ್ಲಾ ಎಲೆಗಳೂ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ ಲಭಿಸಲು ಈ ಕ್ಲೋಡೀಕರಣವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಮರದ ಎಲೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಅಜ್ಯೇವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಜ್ಯೇವಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಜ್ಯೇತನ್ಯವು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಬಾಗಿಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆಶಯವು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಳಗೆ ಲಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವು ನಿಣಾಡ ಯಂತರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಯಾಕಾಗಿ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೊಳಗು ನಿಗಮನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು. ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (1.1), ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನೂ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಸೂಚಕಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ).

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಹಸಿರು ಸಸ್ಯಗಳು ಸೌರ ಚ್ಯಾರೆಟನ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದೇಹದ ಭಾಗವಾಗಿಸುತ್ತದೆ
- ಸಸ್ಯಗಳ ಭಾಗವಾದ ಸೌರ ಚ್ಯಾರೆಟನ್ಯವು ಆಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಜ್ಯೇವಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಚ್ಯಾರೆಟನ್ಯವು ಜೀವಜಗತ್ತಿಗೆ ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಜೀವಜಗತ್ತಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನೊಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

మొడ్యూల్ 2 : హరిద్రేణువిన రచన

చంపటికే 1 (నిరీక్షణ, చిత్ర విల్హైషన్, సామాహిక చబెం)

హరిద్రేణుగళు ఎలిగళ అడిభాగక్కుంత మేల్చుగదల్లి హెబ్బిన సంబ్యేయల్లి కాణిసల్పుడువుదు ఎంబుదన్ను మక్కలిగి అధేష్యసలు ఈ చంపటికేయన్నో లుపయోగిసబేకు. హరిద్రేణుగళు ఎలిగళిగి హసిరు బణ్ణావన్ను నీడువువు. హరిద్రేణుగళల్లి ద్వృతి సంల్లోషనే నడేయువుదెందు మక్కలిగి తిళిదిదే. ద్వీదళ వగడ సస్యగళ ఎలియన్ను దంటినోందిగి మక్కలిగి నిరీక్షణ సలు నీడబేకు. రీతాళ సంతయవన్ను అవర నిరీక్షణేయిందిగి హోలిసి నోడలి. అదర బళిక చిత్ర (1.2), వివరణ ఎంబిపుగళన్ను విల్హైషిసి సూచకగళిగనుసరిసి చబెంసలు అవకాశ నీడబేకు(గుంపు చంపటికే) బళిక సయన్స్ డైరియల్లి టిప్పుణి బరేయువుదు (ప్యేయక్కిక).

కోడీకరణ

- ఎలిగళ మేల్చుగదల్లి హరిద్రేణుగళ హెబ్బిన సంబ్యేయల్లి కాణిసల్పుడుత్తదే. ఈ విల్హైషతేయింద గరిష్ట ప్రమాణద సూయికప్రకాశవన్ను లుపయోగిసలు సాధ్యవాగుత్తదే.
- హరిద్రేణుగళు తులనాత్మకవాగి కడిమేయాదుదరింద అడిభాగదల్లి హసురు బణ్ణ కడిమే.

మౌల్యమాపన

ఎలిగళల్లి హరిద్రేణుగళ విన్యాసవన్ను సూచిసువ విల్హైషనా టిప్పుణి.

అధ్యాపకర అరివిగి

Isobilateral leaf	Dorsiventral leaf
Isobilateral leaves are found in monocot plants.	Dorsiventral leaves are found in dicot plants.
An isobilateral leaf is usually vertically oriented to expose both surfaces to the sun.	Here a leaf-blade is held horizontally by the petiole. Its upper surface is directly exposed to the sun and the lower surface is less illuminated.
Stomata distribution : Amphistomatic i.e., stomata equally distributed on both the surfaces.	Stomata distribution: Hypostomatic i.e., stomata present on lower surface of leaf.
Mesophyll: Only spongy parenchyma is present which has very small intercellular spaces.	Mesophyll: Made up of two types of tissues: Palisade parenchyma and spongy parenchyma with large intercellular spaces.

Ref : Sadava, Hills, Heller, Berenbaum. *life the science of Biology*, 9th Edition.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2   (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಚೆಂ, ಚಿತ್ರ ರಚನೆ)

ಹರಿದ್ರೇಣವಿನ ರಚನೆಯ ಕುರಿತೂ ವಣಂದ್ರವ್ಯಗಳ ಕುರಿತೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಚಿತ್ರ (1.3), ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಚಾಟೋ/ಇ.ಸಿ.ಟಿ ಎಂಬಿಪುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಶಯ ಸ್ವಷ್ಟತೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಹರಿದ್ರೇಣವಿನ ಚಿತ್ರ ರಚನೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು (ಪ್ರೀಯತ್ಕಿಕೆ)

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಹರಿದ್ರೇಣವಿಗೆ ದ್ವಿಪರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆವರಣವಿದೆ. ಹರಿದ್ರೇಣವಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ದ್ರವಭಾಗವನ್ನು ಸೈಕ್ರೋಮ್ ಎನ್ನುವರು. ಹರಿದ್ರೇಣವಿನ ಪರೆಗಳ ಪದರಾದ ಗ್ರಾನಾಗಳು ಸೈಕ್ರೋಮ್‌ನ ಲೇಮೆಲ್ಲದಿಂದ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- ಗ್ರಾನಾಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಯಂಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಹೀರಲು ಸಾಮಧ್ಯ್ಯ ವಿರುವ ವಣಂದ್ರವ್ಯಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a, ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ b, ಕೆರೋಟಿನ್, ಕಾನ್ಥೋಫಿಲ್‌ ಎಂಬಿಪುಗಳು ಪ್ರಥಾನ ವಣಂದ್ರವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
- ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a ಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇತರ ವಣಂದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಾರ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಹೀರಿ ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಸಹಾಯಕ ವಣಂದ್ರವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಹರಿದ್ರೇಣವಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಚಚೆಂಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ಗಳುಪಿಕೆ, ಹರಿದ್ರೇಣವಿನ ಚಿತ್ರ ರಚನೆ ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ 3 : ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ

2 ಪೀರಿಯಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಸಮುದ್ರ ಮಲಿನೀಕರಣವು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿನ ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ನೆಲ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭೇದ್ಯಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ನೆಲದೊಂದಿಗೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಸಮುದ್ರದ ವಿಶಾಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪರಿಜರಿಸಲಬೇಕು. (ಇ.ಸಿ.ಟಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು) ಅದರ ಬಳಿಕ ಸಮುದ್ರದ ಉತ್ಪಾದಕರು ಯಾರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು. ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (1.2) ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಗುಂಪು ಚಚೆಂಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿ. ಮೊದಲನೆಯ ಸೂಚಕದೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಇತರ ಸೂಚಕಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

- ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದ್ಯುತಿ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಇತರ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು.
- ಸಮುದ್ರ ಮಲಿನೀಕರಣದ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುವು ?

(సముద్ర మలినీకరణద కారణగణన్న కండుహిదియుపుదక్కే ఇల్లి ప్రాముఖ్యతే నీడబేఁకు. సముద్ర మలినీకరణపు ద్వారా సంశోషణెయన్న హేగే బాధిసువుదు ఎంబుదన్న అధ్యేసలు ఒత్తు నీడబేఁకు).

శైలోడిఎకరణ

- ఆల్గాలు మత్తు ఇతర జలీయ స్సైగళు సముద్రద ముఖ్య ఉత్పాదకరు.
- సముద్రదల్లి జరగువ ద్వారా సంశోషణెయిందాగి జలజీవిగళిగే ఆహార, ఓస్ట్రాజనో లభిసువుదు. సముద్రగళ ఆల్గాలు మత్తు ఇతర జలీయ స్సైగళ ద్వారా సంశోషణెయ పరిణామవాగి భూమియల్నిన జీవిగళిగే ఉసిరాడలు అగత్యవాద ఓస్ట్రాజనోన హెబ్బినంతపూ లబ్ధవాగువుదు అల్లదే మనుషునూ సహిత ఇతర నేల జీవిగళు ఆహారక్కాగి సముద్రవన్న అవలంబిసివే.
- సముద్ర మలినీకరణపు జలీయ స్సైగళు, ఆల్గాలు, ఇతర జలజీవిగళు ఎంబిపుగళ నాల్కే కారణవాగుత్తదే. ద్వారా సంశోషణెయ ప్రమాణ కడిమేయగువుదు. తక్షలవాగి నేలద జీవిగళన్నూ ఇదు ప్రతికొలవాగి బాధిసువుదు.
- సముద్ర మలినీకరణద కారణగళు – రాసాయనిక మాలిన్యగళు, తైల సోరికే, ఆఱ రియాక్టరోగళిందుంటాగువ మాలిన్యగళు, ఇలెక్ట్రోనికో మాలిన్యగళు

మౌల్యమాపన

సముద్రగళ ద్వారా సంశోషణెయ ప్రాధాన్య మత్తు సముద్ర మలినీకరణపు ద్వారా సంశోషణెయన్న హేగే బాధిసువుదు ఎంబుదన్న సూచిసువ విశ్లేషణా టిప్పణి, చెచ్చియల్లి పాల్మోళ్ళవికి.

నంతర పాతపుస్తక పుట 11ర జిత్తువన్నూ మక్కలు విశ్లేషిసి మౌదలే గళిసికొండ తిళువళికేగళన్న ద్వారా సూచిసువరు. హెబ్బిన మాపితి సంగ్రహక్కే కొట్టిరువ ‘సగాదసో సముద్ర’ ఎంబ భాగవన్న ఓదుపుదరింద ఆ భాగద పరిసరక్కే సంబంధిసిద విశేషతెగళ కురితు తిళువళికే నీడలు సహాయకవాగుత్తదే.

చటువటికి 2

(విజ్ఞాన సంచికి తయారిసువుదు)

ద్వారా సంశోషణెయ క్రియీగి సంబంధిసి ప్రధాన విజ్ఞానిగళన్న పరిచయిసికొళ్లలు ఈ చటువటికి పుట 12ర విజ్ఞానిగళిగి సంబంధిసిద మాపితిగళన్న సంగ్రహిసి ఒందు విజ్ఞాన సంచికేయన్న తయారిసలు సూచిసువుదు (గుంపు చటువటికి)

మౌల్యమాపన

ద్వారా సంశోషణెయ క్రియీగి సంబంధిసిద విజ్ఞానిగళ మాపితిగళన్న ఒళగొండ విజ్ఞాన సంచికి.

ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶକ ଅଧିକାରୀ

- 350 BC **Aristotle** proposes that plants, like animals, require food.
- 300 BC **Theophrastus** writes that plants obtain their nourishment through the roots.
- 1450 **Nicholas of Cusa** proposes (but apparently never performs) an experiment in which a plant is weighed and then planted in a container containing a weighed amount of soil. After a period of growth, the final weights of plant and soil, as well as the total weight of water applied, are determined and compared to the initial values. He speculates this will demonstrate that the mass of the plant was derived from water rather than soil.
- 1648 **Jean Baptiste van Helmont** performs the experiment proposed by Nicholas of Cusa nearly 200 years earlier. He concludes that the entire mass of the plant came from water, but ignores a very slight decrease in the weight of the soil.
- 1727 **Stephen Hales** writes that plant leaves "very probably" take in nourishment from the air, and that light may also be involved.
- 1771 **Joseph Priestley** finds that air which has been made "noxious" by the breathing of animals or burning of a candle can be restored (i.e., made to support breathing or combustion again) by the presence of a green plant. He isolates the gas later identified as oxygen.
- 1779 **Jan Ingenhousz** discovers that only the green parts of plants release oxygen and that this occurs only when they are illuminated by sunlight.
- 1842 **Matthias Schleiden** postulates that the water molecule is split during photosynthesis.
- 1844 **Hugo von Mohl** makes detailed observations of the structure of chloroplasts.
- 1883 Arthur Meyer describes the chloroplast grana.
- 1913 **Richard Willstatter** and **Arthur Stoll** publish studies on the structure and chemistry of chlorophyll. Willstatter awarded Nobel Prize, 1915.
- 1941 **Cornelis van Niel** publishes a summary of his work showing that photosynthetic bacteria which use H_2S as an electron donor produce elemental sulfur instead of oxygen. He suggests by analogy that the O_2 released in plant photosynthesis is derived from H_2O rather than CO_2 .
- 1956 **Melvin Calvin** and coworkers use radioactively labeled CO_2 (C^{14}) to elucidate the pathway of carbon assimilation in photosynthesis. Calvin awarded Nobel Prize in 1961.
- 1960 **Robert Woodward** synthesizes chlorophyll. Awarded Nobel Prize, 1965.

Ref : Photobiology.info/History-Timeline/Hist-Photosyn.html.

www.cropsreview.com/history-of-photosynthesis.html.

మోడ్యూలో : 4 ద్యుతి సంబోధన ప్రక్రియలు మత్తు సస్యగణ పూముల్చితి

5 పీరియడ్

జటిలమందించిన ప్రాథమిక ప్రాతికంపనలు (పూతికంపనలు)

ద్యుతిసంబోధన ప్రక్రియలు రాసాయనిక సమీకరణాలన్న తిళియలు మత్తు బెళ్ళిన హంత, కత్తలేయ హంత ఎంబి హంతగణల్లి జరుగువ రాసాయనిక బదలావణిగణ బగ్గె అధికారికాల్లు మక్కలన్న సమాధానాలన్నిటిను జటిలమందించిన ప్రాతికంపనలు. ద్యుతిసంబోధన ప్రక్రియగా అగ్నివిరువ ప్రధాన ఫాటకగణ యావువు ఎంబ ప్రశ్నలున్న కేళబముదు.

రేండం ప్రతిక్రియ అనంతర ద్యుతిసంబోధనాలు రాసాయనిక సమీకరణాలన్న కప్పు హలగెయల్లి ప్రాథమికంపనల్లి, ద్యుతిసంబోధనాలు హంతగణల్లి ఒళగొండిరువ వివరణాలన్న గుంపుగణల్లి విశ్లేషిసబేకు, సూచకగణల్లి నీడబేకు. నంతర ప్రాట 13 రల్లిన ప్రైంచోటాలన్న పూతికంపనలు. బెళ్ళిన హంతద ముందు వరకియే కత్తలేయ హంత ఎంబుదన్న స్ఫ్రెషప్పిసబేకు. బెళ్ళిన హంతవు హగలినల్లా, కత్తలేయ హంతవు రాత్రియల్లా జరుగువుదేందు తప్పాగి అధికారికాల్లు దిరలు ఎరడో జటిలమందించిన బెళ్ళినల్లి మాత్ర నడియుత్తదే ఎందూ, బెళ్ళిన హంత నిల్లుపుదరోందిగి కత్తలేయ హంతవూ స్ఫ్రెషాల్చుత్తదే ఎందూ మనదట్టమాదిసబేకు.

ప్రైంచోటాలు

ద్యుతిసంబోధనాలు	
బెళ్ళిన హంత	కత్తలేయ హంత
• బెళ్ళిన ఉపయోగిసుత్తదే.	• బెళ్ళిన ఉపయోగిసువుదల్లు.
• ఓస్టిజన్స్, హైడ్రోజన్స్, జ్యోతిస్ట్యాచ్ అఱుగణ (ATP) ఎంబివగణ ఉత్పాదనియాగుత్తవే.	• గ్లూకోస్ ఉంటాగుత్తదే.
• గ్రానాదల్లి జరుగుత్తదే.	• స్ట్రోమాదల్లి జరుగుత్తదే.

మౌల్యమాపన

పూతికంపనల ప్రైంచోటాలు.

జటిలమందించిన ప్రాతికంపనలు (ప్రయోగాలు)

ద్యుతిసంబోధనాలు పరిణామవాగి ఓస్టిజన్స్ బిడుగడియాగుత్తదే ఎంబ తిళువళికియన్న ద్యుతిప్రాతికంపనలు ప్రయోగించిన ప్రయోగాలు. జ్యోతిస్ట్యాచ్ అధికారికాల్లు (1.4) ప్రయోగాల్లు సజ్జగొలిసిరి. మక్కల భాగవహిసువికియన్న లిబిటిప్రాతికంపనలు బిసిలినల్లి మత్తు కోణియోలగి ప్రయోగాలన్న నడిసిదాగి.

ಇರುವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಯೋಗದ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಮುಕ್ಕೆಗೆ ಸೈನ್ಸ್ ಡ್ಯೂಯರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿ. ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಅನಿಲ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಯೋಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಲೇಡೀಕರಣ

ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಪ್ರಕಾಶದ ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಕ್ಕಿಜನ್ನಾನ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಾ ಏರಿಳಿತಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪ್ರಯೋಗ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವ ಸಾಮಥ್ಯ.

ಪ್ರಯೋಗ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾದರಿ

ಹೆಸರು	:
ಉದ್ದೇಶ	:
ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	:
ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಹಂತಗಳು	:
ನಿರೀಕ್ಷಣೆ	:
ನಿಗಮನ	:

ಚಟುವಟಿಕೆ : 3 (ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚ್ಚಿಡ, ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಗ್ಲೂಕೋಸಿಗೆ ಅನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ವೀಣಾಳ ಸಂಶಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದು. ರೇಂದಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (1.3), ವಿವರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಗ್ಲೂಕೋಸಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವನೆಗಳು ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಮುಕ್ಕೆಳಲ್ಲಿ ದೃಢಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಚಾಟೆನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

సూచకగళు

- గ్లోబోసన్న సంగ్రహణగాగి ఉపయోగిసదిరలు కారణమేను?

క్లోడైచరణ

- ధృతిసంశోషణీయ పరిణామవాగి ఎలెగళల్లి ఉత్సాదనేయాగువ గ్లోబోస్, నీరినల్లి బహళ బేగ కరగువుదరింద స్సైటరిఏరదల్లి సంగ్రహిసలు సాధ్యాలిల్.
- ఎలెగళల్లి లిఫ్ట్పు కరగువ సుక్లోస్ ఆగి పరివర్తననేగొండు ఫ్లోయింనాజగళ మూలక స్సైద వివిధ భాగగళిగి సాగిసల్పుడుత్తదే.
- గడ్డగేణముగళల్లి లిఫ్ట్పు రూపదల్లి, ద్విధళ ధాన్యగళల్లి ప్రోటీన్స్, ఎణ్ణోబీజగళల్లి కొబ్బిన రూపదల్లి, హన్గుగళల్లి ప్రోకోస్సన రూపదల్లి, కబ్బినల్లి సుక్లోస్సన రూపదల్లి ఆహార సంగ్రహవాగుత్తదే.

మౌల్యమాపన

గ్లోబోసిన వివిధ సంగ్రహరూపగళన్న సూచిసువ విశ్లేషణా టిప్పణి.

ధృతి సంశోషణీయ కురితాద ఆశయగళన్న క్లోడైచరిసిద నంతర రాసాయనిక సంశోషణింయన్న కురితాద ట్రివియవన్న పరిచయిసబేకు.

చటువటికి 4 (సేమినారో)

ధృతిసంశోషణీయ ప్రాధాన్యవన్న ఆరితు స్సైగళ సంరక్షణగాగి ఇరువ చటువటికిగళల్లి సక్రియవాగి భాగవహిసువ మనోభావవన్న రూపిసువ ఉద్దేశదొందిగి ఈ చటువటికియన్న ఆయోజిసబేకు. ప్రట 15రల్లిరువ జిత్రగళన్న నిరీక్షిసి వివరణియన్న సూచకగళ ఆధారదల్లి విశ్లేషిసబేకు. నంతర స్సైగళన్న నాశమాడువుదర పరిణామవాగి జీవిగళు ఎదురిస్తురువ సమస్సైగళు యావువు ఎంబ ప్రత్యేయన్న సామాన్యభచేటగాగి నీడి సేమినారోన విషయకై ప్రవేత్తిసబేకు. మాహితిసంగ్రహ, ప్రభంధ రచనే ఎంబివుగళిగి ఆగత్యవాద సమయ నీడబేకు.

సేమినారోన ఉపవిషయగళన్న మక్కల సహభాగిత్వదొందిగి రూపిసిరి. అదరొందిగి ప్రతియోందు ఉపవిషయదల్లి ఒరబేకాద ప్రముఖ ఆశయగళిగి సంబంధిసి సూచకగళన్న నీడబుమదు.

ಉಪವಿಷಯಗಳು

1. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ - ಕಾರಣಗಳು
  - ಆರಣ್ಯನಾಶ
  - ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ
2. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ - ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು
  - ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ
3. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ - ಪರಿಹಾರಗಳು
  - ಆರಣ್ಯನಾಶದ ತಡೆಗಟ್ಟಿವಿಕೆ
  - ಮಲೀನೀಕರಣದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ಉಪವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಭಿಕ್ಷೇಣ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಉಪವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಶಿಳಿಸುವರು. ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವರು. ಉಪವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಉಪವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಥಾವತ್ತಾದ ಚಚ್ಚೆಣ ನಡೆಸಿ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬೇಕು. ಸೆಮೀನಾರ್ ನ ಭಾಗವಾದ ಸೆಮೀನಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಸೈನ್ಸ್ ಡಯರಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ವರೋಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು.

ಸೆಮೀನಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ - ಮಾದರಿ

ಸೆಮೀನಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್

ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ	:	.....
ತಾರೀಕು	:	.....
ಮೊಡರೇಟರ್	:	.....
ಪ್ರಬಂಧ 1	:	.....
ಉಪವಿಷಯ	:	.....
ಮಂಡಿಸುವವನು/ಮಂಡಿಸುವವರು	:	.....
ಮುಖ್ಯ ಆಶಯಗಳು	:	.....
ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು	:	.....
ಪ್ರಬಂಧ 2	:	.....

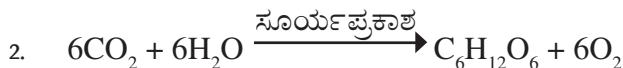
(ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ, ಕೊನೆಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ)

మౌల్యమాపన

సేమినారో ప్రభంధ, సేమినారో మండనే, రిపోర్టోడ్, భాగవహిసువికే.

మౌల్యమాపన మాఱోణ

1. కెల్లోరోఫిలో a

3. పట్టియన్న పూతిడమాదిరి.

ఆహార	ప్రధాన పోషకాంশ
1. ద్విదళ ధాన్యగళు	ప్రోటిణ్స్
2. ఎల్లో	కొబ్బ
3. అన్న	పిష్ట

ಯೂನಿಟ್ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರೋಲ್ಯಾಪನ

1. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳ ಎದುರಿಗೆ 'L' ಎಂದೂ ಕತ್ತಲೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳ ಮುಂದೆ 'D' ಎಂದೂ ದಾಖಲೆಸಿರಿ.

1. ನೀರಿನ ವಿಭಜನೆ ನಡೆಯುವುದು.	
2. ಬೆಳಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಿರುವ ಹಂತ	
3. ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುವುದು.	
4. ಒಕ್ಕೆಜನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.	
5. ಹರಿದ್ರೇಣುವಿನ ಗ್ರಾನಾದಲ್ಲಿ ಜರಗುತ್ತದೆ	
6. ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.	
7. ಹರಿದ್ರೇಣುವಿನ ಸ್ಥಾಮಾದಲ್ಲಿ ಜರಗುತ್ತದೆ.	
8. ಬೆಳಕು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಂತ	
9. ಕೇಲ್ವಿನ್ ಆವೃತ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.	
10. ಸೌರಚೈತನ್ಯವನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಚೈತನ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ATP ಅಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.	

2. ಸೂಚಕಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವವುಗಳನ್ನು ಬೋಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಅಯ್ದು ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡಿ.

ಗ್ರಾನ್, ಸ್ಥಾಮ್, ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ a, ಕ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ b, ಕರೋಟಿನ್, ಕ್ವಾಂತೋಫಿಲ್‌, ವಾನ್ ನೀಲ್, ಜೋಸಫ್‌ ಪ್ರೈಸ್‌ಲ್, ಮೆಲ್ಟಿವ್ ಕ್ಯಾಲ್ಫಿನ್, ಸ್ಥಾಮ್ ಮಾಮ್ಲ್.

ಸಂ.	ಸೂಚಕ
1.	ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಕ್ಕೆಜನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿದನು.
2.	ಹರಿದ್ರೇಣುವಿನಲ್ಲಿ ದ್ರವದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಭಾಗ
3.	ಗ್ರಾನಾಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸುವ ಪರೆಗಳ ಪದರು
4.	ನೀಲಿಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವಿರುವ ವಣಂದ್ರವ್ಯ
5.	ಹಳದಿಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವಿರುವ ವಣಂದ್ರವ್ಯ
6.	ಹರಿದ್ರೇಣುವಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದರಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಘ್ರವಣಿತವಾಗಿರುವ ಪರೆಯ ಪದರು
7.	ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಉಂಟಾಗುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು.
8.	ಹಳದಿಮಿಶ್ರಿತ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ವಣಂದ್ರವ್ಯ
9.	ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಒಕ್ಕೆಜನ್‌ನ ಮೂಲ ನೀರು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದನು.
10.	ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವಿರುವ ವಣಂದ್ರವ್ಯ

మగువిన మౌల్యమాపన

సంఖ్య	పొచక	వోదు	ఇల్ల
1.	ఎలెగళ మేలే గరిష్ట ప్రమాణదల్లి సూయిప్రకాశ బీళువంతి ఎల్లా స్ఫూగళలల్లి ఎలెగళు క్రమికరిసల్పట్టివే ఎందు ననగే వివరిసలు సాధ్య.		
2.	సౌరబ్యతన్వవన్ను గరిష్టప్రమాణదల్లి ఉపయోగిసువుదక్కాగి ఎలెగళ కేళబాగదల్లి కండుబరువుదక్కింతలూ హెచ్చిన సంబ్యియ హరిద్రేణాగళు మేల్లాగదలల్లి కండుబరుత్తవే ఎందు ననగే వివరిసలు సాధ్య.		
3.	హరిద్రేణువిన చిత్ర రచిసి భాగగళన్ను గురుతిసలు ననగే సాధ్యవాగుత్తదే.		
4.	సమద్రగళల్లి జరుగువ ద్వాతిసంట్లేషణిక్రియి భూమియల్లి జీవ నెలైనిల్లలు ప్రముఖ పాత్ర వహిసుత్తదే ఎందు వివరిసలు ననగే సాధ్య.		
5.	ద్వాతిసంట్లేషణిక్రియియ రహస్యవన్ను బిడిసిద హలవారు విజ్ఞానిగళు మత్తు అవర కొడుగెగళిగి సంబంధిసిద మాహితి సంగ్రహిసి విజ్ఞానసంచికే తయారిసువ చటువటికేయల్లి తొడగలు ననగే సాధ్య.		
6.	ద్వాతిసంట్లేషణి క్రియియ వివిధ హంతగళు యావువు ఎందూ, ప్రతియోందు హంతద వైతీష్య, ఉంటాగువ ఉత్పన్నగళు యావువు ఎందూ పట్టిమాడువుదు ననగే సాధ్య.		
7.	ద్వాతిసంట్లేషణియ పరిణామవాగి ఒక్కజన్మ బిడుగడేయాగుత్తదే ఎందు తోరిసువ ప్రయోగదల్లి భాగియాగలు మత్తు ప్రయోగద హంతగళన్ను వివరిసువుదు ననగే సాధ్య.		
8.	ద్వాతి సంట్లేషణియ పరిణామవాగి ఉంటాగువ గ్లూకోస్ స్ఫూద వివిధ భాగగళల్లి వృత్తశరూపదల్లి సంగ్రహవాగుత్తదే ఎందు వివరిసలు సాధ్య.		
9.	స్ఫూగళ సంరక్షణీగాగి నడెసువ చటువటికేగళ భాగవాగి తరగతియల్లి నడెసిద సెమినారోన వివిధ హంతగళల్లి భాగియాగలు ననగే సాధ్యవాయితు.		

ಶಿಕ್ಷಣಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಂ.	ಸೂಚಕ	ಹೊದು	ಇಲ್ಲ
1.	ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಎಲೆಗಳ ಕ್ರಮೀಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ.		
2.	ಹರಿದ್ರೇಷುವಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
3.	ಸಮುದ್ರ ಎಂಬ ಜೀವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯಾಹರದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
4.	ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೇಧಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.		
5.	ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ಹಂತಗಳು, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು, ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರೌಢಾಟ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.		
6.	ದ್ಯುತಿಸಂಶೋಷಣೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಒಸ್ಕೆಜನ್ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸೈನ್ಸ್ ಡೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.		
7.	ಗ್ಲೋಬೋನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು – ಜಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಸೈನ್ಸ್ ಡೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.		
8.	ಸಸ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಂಸ್-ಸೆಮಿನಾರ್ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.		
9.	ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸೈನ್ಸ್ ಡೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಮಿನಾರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೋಮಾಣಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.		

ರುಚಿಯ ಅರಿವಿನ ಆಚೆ

ಮುನ್ನಡಿ

ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಕೆ ಜಂಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಹಾರದೆ ಅಗ್ರಹಿದೆ. ಹಣಸಿರು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ಥಿತಿ ತೆರ್ಮಾರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಸೇವಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಅದೇ ರೀಪದ್ಭಿರಿ ಜ್ಯೋತಿಕಂಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸರಳ ತಂತಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೆಚೆನೆ. ಮನುಷ್ಯನೇ ಸೇರಿದಂತೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಚೆನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಿಗಳ ಕೆಲಸಿಗೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಂಗವ್ಯಾಹರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಈ ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಣಾಂಗವ್ಯಾಹರದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪೆಚೆನಕ್ಕಿಯಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೆಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರಚನಾವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವೆಂದೂ, ಪೆಚೆನರಸೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಣಿಗಳ ಜಂಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಷಾಮಾವಾಗಿ ಆಹಾರದಾರ್ಥಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಿಗಳ ಕೆಲಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಂದಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವಣಾಂಗವ್ಯಾಹರದ ಆರ್ಥಿಕ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುಗಮವಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕಾಣಾಡಲು ಆಹಾರಾಧ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಲದಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅನುಗ್ರಹವಾಗಿ ಮನೆಂಭಾವವನ್ನು ದೊಷಿಸಲು ಈ ಯೂನಿಟ್‌ನಿಂದ ನಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಧನಗಳು

- ಹಲ್ಲುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಚನಕ್ಕೆಯಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪಚನಕ್ಕೆಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಪಚನಕ್ಕೆಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಣ್ಣಗಳು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಸಣ್ಣಕರುಳಿನ ರಚನೆ ಹೀರುವಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.

ଯେବେଳେନିକ୍ୟ - 2 ରୁଚ୍ଚେଯ ଅରିବିନ ଆଜ୍ଞା

ప్రమాదిత్తం

ಅರ್ಥಯಗಳು/ಶಿಳುವಳಿಕೆಗಳು/ತ್ವರ್ತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯದಗಳು	ಕಲಿಕಾ ಚರ್ಚೆಕೆಗಳು/ತಂತ್ರಗಳು	ಕಲಿಕಾ ಮಾಡಿಸಿಕ್ಕು
<p>ಮೊದಲ್ಲೋ - 1 ಜೀಕ್ಷಣಾಂಗಪ್ರೇಕ್ಷಣ ಭಾಗಗಳು</p> <ul style="list-style-type: none"> ಫೈರ್‌ಡೆಕ್ಟರ್‌ಕಾರ್ಟ್‌ಗಳು - ಕಾರಂಡ್ ಜೀಕ್ಷಣಾಂಗಪ್ರೇಕ್ಷಣದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳು <ul style="list-style-type: none"> - ನೀರ್-ಕೆಡ್ - ವೈಟ್‌ಡೆಕ್ಟಿ - ನಿಗಮನಕೆ ತಲ್ಲಿತ್ವದ್ವಾದು. 	<p>ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕ ಮಾಡುವುದು ಬೆಂಕ್‌ರಚನೆ, ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಬೆಂಕ್‌ವನನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕ ಮಾಡುವುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಆರ್ಥಿಕ ಕರವಾದ ಆಹಾರಾಭಾಸಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಡುಸ್ತು ಅಳವಡಿಸುವುದು. ಸೈಂಹಿಕಾಂಶಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ.
<p>ಮೊದಲ್ಲೋ - 2 ಪ್ರಯೋಜಿತೆಯೆಂದು</p> <ul style="list-style-type: none"> ಹಳ್ಳಿನ ರಚನೆ, ಕಾರಂಡ್ ಜೀಲ್‌ಲೈಂ ರಸಗ್ರಂಥಿ ಜೀಲ್‌ಲೈನರಸನ ಫಾರ್ಮಕಾಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯದಗಳು ಜರರದ ಗ್ರಾಹಿಗಳು ನೈಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಪ್ರಯೋಜಿತ ಪ್ರಯೋಜಿತ ರಸಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯದ ಮೈದೊಳಿರೆಕ ರಸ ಮತ್ತು ಟೆಲ್ವಿಫ್ ಕರ್ಮಕು ರಸ ಮತ್ತು ಕಲ್ವಿಗಳು - ನೀರ್-ಕೆಡ್ - ವೈಟ್‌ಡೆಕ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು - ನಿಗಮನಕೆ ತಲ್ಲಿತ್ವದ್ವಾದು - ಪ್ರಯೋಜಿತ ರಸಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ - ಲಿಂಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ 	<p>ಗುಂಪ್‌ಪ್ರಯೋಜಿತೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕ ಮಾಡುವುದು ಬೆಂಕ್‌ಕರಣದ ವಿಶೇಷಿಸ್ತೆ ಬೆಂಕ್‌ರಚನೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಪ್ರಯೋಜಿತ ತೆಲ್ವಿಗಳನ್ನು ಉಂಡಿಸುವುದು ಪ್ರಯೋಗದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು ನೀರಂಟಾನುವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಹಲ್ಲುಗಳು ರಚನೆ ಮತ್ತು ವಿನಿಯೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿತ ಸಂಖಾರದ ಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು. ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಯಥ್ವಾರ್ಥ ಅಂಬಂಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿತ ಕೊಂಡು ಅಳವಡಿಸುವುದು. ವಿನಿಯೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿತ ಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಚಟ್ಟಾವಣೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವುದು. ಹಾತವನ್ನು ಅರಿತು ಅವುಗಳ ಚಟ್ಟಾವಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

ಅಶಯಗಳು/ಉಳಿದುಕೊಂಡಿಗಳು/ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಾಧುವಳಿಗಳು	ಕಲಿಕ್ತ ಬೆಣ್ಣೆಕಿಂಗಳು/ತಂತ್ರಗಳು	ಕಲಿಕ್ತ ಸಾಧನೆಗಳು
ಮೌಲ್ಯಾಲ್ಕಣ 3 - ಹೈಡ್ರೋಕ್ಸಾಂಥ್ರಿನ್‌ಗಳು - ಹೀರುಹಿಕೆ <ul style="list-style-type: none"> • ಸಭಿ ಕರುಳಿನ ಅಂತರ ರಚನೆ • ವಿಲ್ಸನ್ ರಚನೆ - ಹೀರುಹಿಕೆ • ಹೀರುಹಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು - ಇಷ್ಟ್ರಿಫ್ನ್, ಬ್ಲೆನ್ಸ್‌ಲೈಸ್, ಹೈಲಿಟ್‌ಎಂಟ್ ಇಷ್ಟ್ರಿಫ್ನ್, ಲೆಟ್‌ಎಂಟ್ ಇಷ್ಟ್ರಿಫ್ನ್, ಎಡ್‌ವೆ ಇಷ್ಟ್ರಿಫ್ನ್‌ಟ್ರೆಕ್ • ಅರೆಂಗ್‌ಕರವಾದ ಆಹಾರಾಖ್ಯಾನಗಳು - ನಿರ್ಮಕೆ - ವೈಶೇಷಿಕ ಮಾಡುವುದು - ನಾಯುನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು - ನಾಯುನಿಕರಣ 	<ul style="list-style-type: none"> • ನಾಯುನಿಕರಣ • ಬೈತ್ ರಚನೆ, ಬ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು • ವಿವರಣೆಯ ವಿಶೇಷಣೆ • ಗುಂಪು ಬಜ್ಞಣವಿಕೆ • ಬೈತ್ದ ವಿಶೇಷಣೆ • ವಿ.ಸಿ.ಪಿ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ಸಭಿ ಕರುಳಿನ ರಚನೆಯ ಹೀರುಹಿಕೆಗೆ ಹೀಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವುದು. • ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಶಿಳ್ಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು. • ಅರೆಂಗ್‌ಕರವಾದ ಆಹಾರಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಶಿಳ್ಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು. • ಕ್ರಿಯೆಗಳ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಳಿದೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶೇಷಣೆ

ಒಟ್ಟು ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳು : 3   ಒಟ್ಟು ಪಿರೀಡ್‌ 9

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 1 : ಜೀಜಾಂಗಪ್ರೌಹದ ಭಾಗಗಳು

ಪಿರೀಡ್ 1

- ಪ್ರೋಫಕಾಂಶಗಳು – ಕಾರ್ಯಗಳು
- ಮನುಷ್ಯನ ಜೀಜಾಂಗಪ್ರೌಹ – ಭಾಗಗಳು

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 2 : ಪಚನಶ್ರೀಯೆ

ಪಿರೀಡ್ 5

- ಹಲ್ಲಿನ ರಚನೆ
- ಜೊಲ್ಲಿರಸಗ್ರಂಥಿ
- ಸಲ್ಯೈವರಿ ಅಮಿಲೇಸ್‌ನ ಚಟುವಟಿಕೆ
- ಜರರ, ಜರರದ ಗ್ರಂಥಿಗಳು, ಜರರರಸ
- ಮೇದೋಜೀರಕಗ್ರಂಥಿ, ಮೇದೋಜೀರಕರಸ, ಕಿಣ್ಣಗಳು
- ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗ
- ಸಣ್ಣಕರುಳು, ಕರುಳರಸ, ಕಿಣ್ಣಗಳು

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 3 – ಪ್ರೋಫಕಾಂಶಗಳು – ಹೀರುವಿಕೆ

ಪಿರೀಡ್ 3

- ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆ
- ವಿಲ್ಲಸ್‌ಗಳು – ರಚನೆ, ಹೀರುವಿಕೆ
- ಹೀರುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು – ಡಿಪ್ರೂಶನ್, ಓಸ್ಮೋಸಿಸ್, ಫೆಸಿಲಿಟೇಟಡ್ ಡಿಪ್ರೂಶನ್, ಏಕ್ಸೈಪ್ರೂಶನ್
- ಅರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಆಹಾರಾಭ್ಯಾಸಗಳು

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 1 : ಜೀಜಾಂಗವ್ಯಾಹದ ಭಾಗಗಳು

1 ಪಿರೀಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ : 1 (ಸಾಮಾನ್ಯಚಚೆ)

ಪೂರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆಹಾರ ಯಾವುದು ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ. ಪಾಠದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಿತ್ರದೆಡೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಗಮನ ಸೆಳಿಯುವುದರೋಂದಿಗೆ ತರಗತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ನೈಸ್‌ಗಿರ್ಡ ಆಹಾರವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕಂತು ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಿ. ನೈಸ್‌ಗಿರ್ಡ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿ. ನಂತರ ರೇಂಡಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.

ಕ್ಲೌಡೀಕರಣ

ಕಾರ್ಬೋಎಥ್ಯೈಡ್‌ಎ, ಪ್ರೋಟೀನ್, ಖನಿಜಗಳು, ಕೊಬ್ಬಿ, ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು, ನೀರು

ಚಟುವಟಿಕೆ : 2 (ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕ್ರಿಯಾಪುದುವುದು)

ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಇರುವ ಅರಿವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳು ನಿರವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ (ಪಟ್ಟಿ 2.1) ಪೂರ್ತಿಕ್ರಿಯಾಪುದಲಿ (ವೈಯಕ್ತಿಕ).

ಕ್ಲೌಡೀಕರಣ

ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳು	ಕಾರ್ಯ
ಕಾರ್ಬೋಎಥ್ಯೈಡ್‌ಎ	ಜ್ಯೋತಿಂಧನೆ ಉತ್ಪಾದನೆ
ಪ್ರೋಟೀನ್	ಶರೀರದ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
ಕೊಬ್ಬಿ	ಜ್ಯೋತಿಂಧನೆ ಉತ್ಪಾದನೆ
ಖನಿಜಗಳು	ಜ್ಯೋವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ
ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು	ಜ್ಯೋವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕ, ನಿಯಂತ್ರಣ
ನೀರು	ಜ್ಯೋವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಕ್ರಿಯಾಪುದಲಿ ಪಟ್ಟಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 (ಚಿತ್ರ ರಚನೆ, ಭಾಗ ಗುರುತಿಸುವುದು)

ಜೀಜಾಂಗವ್ಯಾಹದ ಭಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅರಿವು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆ. ನಾವು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರಳ ಫಾಟಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರೋಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳು ಸರಳ ಫಾಟಕಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಚಿತ್ರವನ್ನು (2.1) ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಜೀಜಾಂಗವ್ಯಾಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಲಿ. ಚಿತ್ರ (2.1) ಸೈನ್ಸ್ ಡ್ಯೂರಿಯಲ್ ರಚನೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ನಿದೇಶಿಸಬೇಕು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ)

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಬಾಯಿ, ಅನ್ನನಾಳ, ಜರರ, ಸಣ್ಣಕರುಳು, ದೊಡ್ಡಕರುಳು, ಗುದಶಯ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜೀಜಾಂಗವ್ಯಾಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಚಿತ್ರ.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ : 2 ಪಚನಕ್ರಿಯ

5 ಪಿರಿಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕ್ರಾಣಪಡುವುದು)

ಪಚನಕ್ರಿಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ಜರುಗಲು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಲ್ಲಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮನುವಿಗೆ ಇದೆ. ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲಗಳ ಸ್ಥಾನ, ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ರಮೀಕರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿ. ನಾಲಗೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಲಿ. ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (2.1)ನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕ್ರಾಣಪಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ)

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಕೋರೆಹಲ್ಲು – ಆಹಾರವನ್ನು ಸಿಗಿಯಲು

ಕಡಿಯುವ ಹಲ್ಲು – ಆಹಾರವನ್ನು ಆಗಿಯಲು

ಅರೆಯುವ ಹಲ್ಲು – ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ಅರೆಯಲು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಕ್ರಾಣದ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (2.1)

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಿತ್ರರಚನೆ)

ಹಲ್ಲಗಳ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯ ಒಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಬಾಹ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರವಾಗಿರುವ ಹಲ್ಲಗಳ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ). ಭಾರತೀಯ, ಐಸಿಟಿ, ಮೋಡೆಲ್ ಎಂಬಿಪ್ರಾಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರಿಂದ ಆಶಯವು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಲ್ಲಿನ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೈನ್ಸ್ ಡೇರಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ)

ಸೂಚಕಗಳು

- ಕೋರೆ ಹಲ್ಲು ಮತ್ತು ಅರೆಯುವ ಹಲ್ಲು ಎಂಬಿಪ್ರಾಗಳ ಶೀರ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.
- ಹಲ್ಲಗಳ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಅರೆಯುವ ಹಲ್ಲು ಸಪಾಟವಾದ ಶಿರೋಭಾಗವನ್ನೂ, ಕೋರೆ ಹಲ್ಲು ಚೂಪಾದ ಶಿರವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ಅರೆಯುವ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಬೇರೂ ಕೋರೆಹಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಬೇರೂ ಇವೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಹಲ್ಲುಗಳೂ ಡೆಂಪ್ಸೀನ್ ಎಂಬ ಜೀವಂತ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹಲ್ಲುಗಳು ಇನಾಮುಲ್ ಎಂಬ ನಿರ್ಜೀವವಾದ, ಕರಿಣ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಲ್ಲುಗಳು ಪಲ್ಲೊ ಕ್ಯಾಟಿಟಿ, ರಕ್ತನಾಳ, ಲಿಂಫೋನಾಳ ಮತ್ತು ನರತಂತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಕ್ಯಾಲ್ವಿಯಂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಿಮೆಂಟಂ ಎಂಬ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶ ಹಲ್ಲನ್ನು ಒಸಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಇರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಹಲ್ಲಿನರಚನೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷණಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ರಚಿಸಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಹಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರ.

ನಂತರ ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ 1ನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಯಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 (ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ)

ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ಅರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆಯ ಪಾತ್ರವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ರೇಂಡಂ ಮಂಡನೆ. ನಂತರ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ರುಚಿಮೊಗ್ಗುಗಳು ರುಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಹಾರವನ್ನು ಜೊಲ್ಲುರಸದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸುತ್ತವೆ. ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಜಗಿದು ಅರೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 (ಚಿತ್ರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಇದು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿನ ಜೊಲ್ಲುರಸಗ್ರಂಥಿಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ಎಂಬಿವುಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವುಗಳಿನ ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ. ರುಚಿಕರವಾದ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗಲೂ, ಹುಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವಾಗಲೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲುರಸ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ದುಪುರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಯೋ, ಹುಳಿ ಮುಂತಾವುಗಳನ್ನು ರುಚಿ ನೋಡಲು ವೀಡಿಯೋ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು. ನಂತರ ಜೊಲ್ಲುರಸದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದು ಎಲ್ಲಿ, ಪಚನಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲುರಸದ ಪಾತ್ರವೇನು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ – ರೇಂಡಂ ಮಂಡನೆ

ಪಾತಪುಸ್ತಕದ ಚಿತ್ರ (2.2) ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ). ನಂತರ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಸೈನ್ಸ್ ಡ್ಯೂರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ)

జొల్లేడిఎచెరణ

- బాయియ హింభాగ, నాలగేయకేళగే మత్తు గంటలిగే హోందికోండు మూరు జొల్లేడిఎచెరణ కండుబరుత్తెవే.
- జొల్లురసదల్లి సలైపరి అమిలేసో, లైసోఎస్ప్రో ఎంబ కణ్ణమూ, శ్లైష్మ్యవూ అడకవాగిదే.
- శ్లైష్మ్య ఆహారవన్ను శ్రీగూపక్కె పెరిపతికసి, నుంగలు సహాయ మాడుత్తదే. లైసోఎస్ప్రో ఆహారద మూలక ప్రవేశిసువ రోగానుగళన్ను నాతమాడుత్తదే. సలైపరి అమిలేసో విష్టవన్ను అంతికవాగి మాల్టోసో ఎంబ సక్కరేయాగి పెరిపతికసుత్తదే.

మౌల్యమాపన

జొల్లురసగ్రంథి, జొల్లురసదల్లిరువ, ఘటకగళు, జొల్లురసద కాయిం ఎంబివుగళన్ను తీసువ విల్సేషణా టిప్పణి.

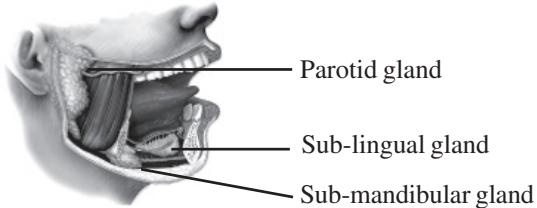

అధ్యాపకర అరివిగే

The Salivary Glands

There are two kinds of Salivary glands

- Intrinsic and extrinsic. The intrinsic Salivary glands are indefinite number of small glands dispersed amidst the other oral tissues. They include lingual glands in the tongue, labial glands on the inside of the lips, and buccal glands on the inside of the cheeks. They secrete relatively small amount of saliva at a fairly constant rate whether we are eating or not. This saliva serves to moisten the mouth and inhibits bacterial growth.

The extrinsic salivary glands are three pairs of larger, more discrete organs located outside of the oral mucosa, they communicate with the oral cavity by way of ducts.

1. The parotid gland is located just beneath the skin anterior to the ear lobe.
2. The sub mandibular gland is located halfway along the body of the mandible (bone).
3. The sublingual gland is located at the floor of the mouth, beneath the tongue.

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function*. 9th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

చటువటికి 5 (ప్రయోగ, ప్రయోగటిష్టణి తయారిసువుదు)

జొల్లురసదల్లిరువ సలైపరి అమిలేసోన చటువటికియ బగ్గె తిఫువళికి మూడిసువుదే ఈ సరళ ప్రయోగద ఉద్దేశ, ప్రయోగక్కె అగ్యాపిరువ సామాగ్రిగళన్ను మోదలే సిద్ధపడిసచేసు. ప్రయోగద

ಟಿಪ್ಪಣಿ ಟೀಚರ್ ಟಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅನುಭವನ್ನು ಪದಾರ್ಥ ಬೆರೆಸದೆ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ಹಣಿ ಜಗಿದು ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನಿದೇಶಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಸಿಹಿ ಅನುಭವವಾಯಿತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಸಿಹಿ ಅನುಭವವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯೋಗದ ನಂತರ ಈ ಬದಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣ ಸಲ್ಪೈವರಿ ಅಮಿಲೇಸೋನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಡಿಕರಿಸಬಹುದು. ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಷ್ಟೆ ಸಲ್ಪೈವರಿ ಅಮಿಲೇಸೋನೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ಮಾಲ್ಟೋಸೋ ಎಂಬ ಸಕ್ಕರೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಿಹಿರುಚಿಯ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

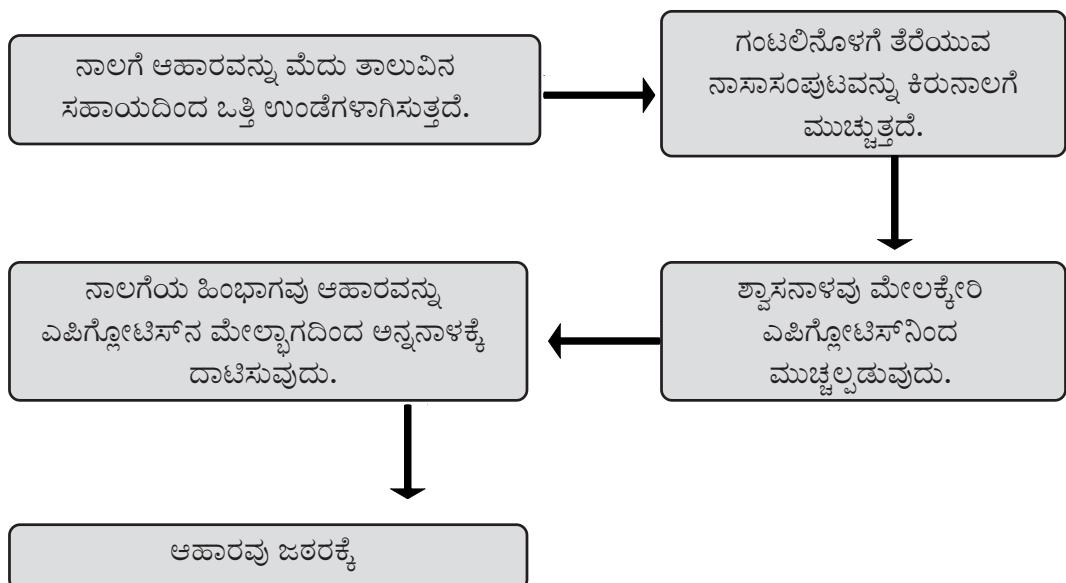
ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ

ಪ್ರಯೋಗದ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6

(ಚಿತ್ರಪಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಫೌಲ್‌ಚಾಟ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಡುವುದು)

ಆಹಾರವನ್ನು ನುಂಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದೇ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಚಿತ್ರ (2.3)ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ನಾವು ನುಂಗುವ ಆಹಾರವು ಶ್ವಾಸನಾಳದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಆಹಾರನಾಳದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಚಿತ್ರೀಕರಣ (2.3)ನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಫೌಲ್‌ಚಾಟ್‌ನ್ನು ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಪೂರ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾಡಲಿ. ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆಶಯವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

కోణైకెరణ

మౌల్యమాపన

పూర్తికమాదిద స్టైల్స్ ఇచాట్స్

చటువటిక 7 (జిత్రద విల్సైషన్, జిత్రీకరణద విల్సైషన్)

జతరదల్లి జరుగువ పజనక్రియెయ బగ్గె ఆరివు మూడిసువుదే ఈ చటువటికేయ ఉద్దేశ. అన్నాళదల్లిన పేరిస్ట్యాల్స్ నిందాగి ఆహారపు జతరక్కె తలుపుత్తదే ఎంబ ఆశయవన్న దృఢగొళిసి చటువటికే ప్రవేతిసబముదు. నంతర జిత్ర (2.5), జిత్రీకరణ (2.4) మత్తు వివరణయెన్న సూచకగళ ఆధారదల్లి విల్సైషన్ మాది (గుంపు చటువటిక) వ్యేయక్కించవాగి టిప్పణి తయారిసలి.

కోణైకెరణ

- బాయియోళగె స్ట్లూ మాత్ర పజనగొండ ఆహారపు జతరదోళగె హజ్యేన పజనక్కె ఒళగాగుత్తదే. జతరదల్లి నడెయువ పేరిస్ట్యాల్స్ ఎంబ తరంగజలనేయింద ఆహారపు త్యేలరాపక్క పరివతననేయాగుత్తదే. జతద కొనెయభాగదల్లిరువ ప్రత్యేకరీతియ వ్యత్యాకారద స్వయంగళు ఆహారపు జతరదోళగె సాకష్టు సమయదవరిగె ఉళియువంతే మాడుత్తదే.
- జతరసదల్లిరువ పేస్సినో ప్రోటోనెన్న ఆంతికవాగి పెప్ప్రోనోగళాగిసుత్తదే. జతరసదల్లిరువ హైడ్రోకెల్యూరికో అమ్ల ఆహారదల్లిరువ రోగాణుగళన్న నాశమాడువుదరోందిగే ఆహారద పజనక్కె యోగ్యవాద pHన్న క్రమీకరిసుత్తదే. ఇదల్లదే జతరదల్లిరువ శైష్ట పజనరసగళ చటువటికేయింద జతరద ఒళబ్రితియెన్న కాపాడుత్తదే.

మౌల్యమాపన

పజనక్రియయల్లి జతరద పాత్రవన్న తీళిసువ విల్సైషనొటిప్పణి.

చటువటిక 8 (జిత్రీకరణద విల్సైషన్)

సణ్ణకరుళిన ఆరంభద భాగవాద దియోడినంనల్లి జరుగువ పజనక్రియెయెన్న ఇల్లి వివరిసలాగిదే. జిత్రీకరణ (2.5), మత్తు కోణైషన రాసాయనిక చటువటికేగళు ఎంబివ్యూగళెన్న సూచకగళ ఆధారదల్లి విల్సైషన్ మాది (గుంపు చటువటిక) టిప్పణి తయారిసి మండిసుత్తారే. స్ఫేన్స్ డైరియల్లి బరేయుత్తారే. (వ్యేయక్కి).

కోణైకెరణ

- మేదోజోరకగ్రంథి ఉత్సాదిసువ మేదోజోరకరసదల్లి పేంక్రియాటికో అమిలేసో, పేంక్రియాటికో లిపేసో, ట్రిప్పినో ఎంబి కణ్ణగళు కండుబరుత్తవే. అమిలేసో ఎంబ పజనరసవు పిష్టవన్న మాల్యోసాపియూ, ట్రిప్పినో ప్రోటోనెన్న పెప్ప్రైడాగియూ లిపేసో కొబ్బన్న గ్లిసెమోలో మత్తు ఫేటి ఎసిడాగళాగియూ పరివతికసుత్తదే. దియోడినంనల్లి కొబ్బిన జీఓక్రియె పూరణవాగుత్తదే.
- పిత్తజనకాంగ ఉత్సాదిసువ పిత్తరసవు కొబ్బన్న సణ్ణ కణగళాగి పరివతికసుత్తదే. ఇదల్లదే ఆహారవన్న క్యూరీయగొళిసుత్తదే.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪೇರಂಕ್ರಿಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9 (ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು)

ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಕರುಳ ರಸದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಸಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು. ಪಟ್ಟಿ (2.2) ನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಯನ್ನು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು (ವ್ಯೋಮ್‌ಟಿಕ್) ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಟೀನುಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟುಗಳ ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾಣವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಆಶಯ ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು .

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಕರುಳ ರಸದ ಕಣ್ಣಗಳು – ಪೆಟ್ಟಿಡೇಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ಯೂಸೇಕ್ಟರ್ಡೆಸ್
- ಪೆಟ್ಟಿಡೇಸ್ – ಪೆಟ್ಟೆಡನ್ನು ಅಮಿನೋ ಅಘ್ವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
- ಮಾಲ್ಟ್‌ಸ್ – ಮಾಲ್ಟ್‌ಸನ್ನು ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
- ಲೇಕ್ಸ್‌ಸ್ – ಲೇಕ್ಸ್‌ಸನ್ನು ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಲಕ್ಸ್‌ಸ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
- ಸುಕ್ರೀಸ್ – ಸುಕ್ರೋಸನ್ನು ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರೋಸ್‌ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರುಳ ರಸದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರೌಟೀನುಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟುಗಳ ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕರುಳ ರಸದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ : 3 ಪ್ರೋಫ್ಕಾಂಶಗಳು – ಹೀರುವಿಕೆ

3 ಪಿರಿಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಜೀಂಟ್ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರೋಫ್ಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹೀರುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಪ್ರೋಫ್ಕಾಂಶಗಳು ಜೀಂಟ್‌ಗೊಂಡು ಉಂಟಾಗುವ ಸರಳ ಫಾಟಕಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ವ್ಯೋಮ್‌ಟಿಕ್‌ವಾಗಿ ಬರೆದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕ್ಲೋಡೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಪ್ರೌಟೀನ್ – ಅಮಿನೋ ಏಸಿಡ್
- ಕೊಬ್ಬಿ – ಲಿಸರ್ಗೋಲ್, ಫೆಟಿ ಏಸಿಡ್
- ಶಕ್ಡರ ಪಿಷ್ಟೆ – ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಪ್ರಕ್ರೋಸ್, ಗೇಲಕ್ಸ್‌ಸ್ ಎಂಬಿವುಗಳು.

ನಂತರ ಚಿತ್ರ 2.6 ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸುವುದು (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ). ಐಸಿಟಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಚಟೆಯ ನಂತರ ಪ್ರಥಾನ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸಯನ್ಸ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲಸಿನ ರಚನೆಯ ಚಿತ್ರ ಮಾಡಲು ಹೇಳಬೇಕು.

ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ರಚನೆಗಳು

- ಮನುಷ್ಯನ ಸಣ್ಣ ಕರುಳು 5 ರಿಂದ 6 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದವಿದೆ. ಉದರಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುದಚುವಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಕರುಳು ಕಾಣಲ್ಪಡುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಮೂಲಕ ಅಹಾರವು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಒಳ ಮುದಚುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರಳುಗಳ ಆಕೃತಿಯ ವಿಲ್ಲಸುಗಳು ಕಂಡುಬರುವುವು. ಇವುಗಳು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ಮೇಲ್ಕೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ವನ್ನು ಅನೇಕ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ವಿಲ್ಲಸುಗಳ ರಕ್ತ ಲೋಮನಾಳಗಳಿಗೆ ಅಮಿನೋ ಆಮ್ಲ, ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಪ್ರೈಕ್ಲೋಸ್, ಗೇಲಕ್ಷೋಸ್ ಗಳು ಹೀರಲ್ಪಡುವುವು.
- ಲಿಂಫ್ ಲೋಮನಾಳಗಳಾದ ಲೇಕ್ಟಿಯಲ್ ಗಳಿಗೆ ಫೇಟಿ ಎಸಿಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ಲೂಸರ್ಕೋಲ್ ಗಳು ಹೀರಲ್ಪಡುವುವು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜೀಣಾ ಶ್ರೀಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ರಚಿಸಿ, ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಚಿತ್ರ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಜೀಣಾ ಶ್ರೀಯೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ಹೀರುವಿಕೆಯ ನಂತರ ಉಳಿದ ಜೀಣಾವಶೇಷಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರೆಯುವರು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಅಹಾರದಿಂದ ಹೀರಲ್ಪಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು
- ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ.
- ಜೀಣಾವಶೇಷಗಳು

ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ರಚನೆಗಳು

- ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಹೀರುವಿಕೆ ನಡೆದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ಹೆಚ್ಚಿನಂತೆ ಲವಣಗಳು ಮತ್ತು ನೀರು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಹೀರಲ್ಪಡುವುದು. ಕೆಲವು ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳ ಹೀರುವಿಕೆಯು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.
- ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಬೆಕ್ಟೇರಿಯಾಗಳು ವಿಟಮಿನ್ K ಗಳಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುವು.
- ಜೀಣಾವಶೇಷಗಳು ಗುದದಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಗುದದ್ವಾರದ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೋಗುವುದು.

ಮೊಲ್ಯೂಮಾಟನ್

ಚಚೆಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಜೀಣಂ ಕ್ರೀಯೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

ನೀರಿನ ಹೀರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳು

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲು ಜೀಣಾಂಗ ವ್ಯಾಹದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ದಿನವೊಂದರಲ್ಲಿ 9 ಲೀಟರಿನಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಜೀಣಾಂಗ ವ್ಯಾಹವು ಹೀರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ 0.7 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಆಹಾರದಿಂದ 1.6 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ಉಳಿದ 6.7 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಜೀಣಂರಸಗಳಾದ ಜೊಲ್ಲುರಸ, ಜರರ ರಸ, ಪಿತ್ತ ರಸ, ಮೇದೋಜೀರಕ ರಸ, ಕರುಳಿನ ರಸ ಎಂಬಿವುಗಳಿಂದಲೂ ಉಳಿಸುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಲೀಟರ್ ನಷ್ಟ ನೀರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕರುಳು ಹೀರುವುದು. ಉಳಿದ 0.8 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳು ಹೀರುವುದು. 0.2 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಮಲದ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಡುವುದು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಹೀರಲ್ಪಡುವುದು.

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function.* 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹೀರಲು ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಚಿತ್ರ (2.6, 2.7) ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಯನ್ನು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು (ಪ್ರೈಯತ್ತಿಕ) ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸಲು ಐಸಿಟಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು – ಡಿಪ್ರೂಷನ್, ಒಸ್ಮೋಸಿಸ್, ಫೆಸಿಲಿಟೇಟೆಡ್ ಡಿಪ್ರೂಷನ್, ಏಕ್ಸ್ಪೋ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪ್ರೋಟೋ ಎಂಬಿವುಗಳು.
- ಡಿಪ್ರೂಷನ್ ಮತ್ತು ಒಸ್ಮೋಸಿಸ್‌ಗಳು ಸಾಂದ್ರತೆಯ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತನ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಣಿಗಳು ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಭಾಗದಿಂದ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿತಿ: ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಡಿಪ್ರೂಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಅಣಿಗಳು ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವ ಭಾಗದಿಂದ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೆಮಿಪರ್ಮಿಟ್ ಯೀಬಲ್ ಮೆಂಬ್ರೈನ್‌ನ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಒಸ್ಮೋಸಿಸ್ ಆಗಿದೆ.
- ಕೋಶಪರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಣಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಫೆಸಿಲಿಟೇಟೆಡ್ ಡಿಪ್ರೂಷನ್ ನಡೆಯುವುದು. ಆದರೆ ಡಿಪ್ರೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಯತ್ತಿನ್ ಅಣಿಗಳ ಸಹಾಯ ಆಗತ್ತೆವಿಲ್ಲ.

- ಇತರ ಹೀರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ರೋಟ್‌ಗೆ ಚೈತನ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಾಂದ್ರತೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚೆ)

ಅರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದುದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಜೀಜಾಂಗ ವ್ಯಾಹದ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಆಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಶರಿತು ಚಚೆ ನಡೆಸುವರು. ರುಚಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಳಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದ ತಿಂಡಿಗಳ ಅತಿಯಾದ ಸೇವನೆ, ಕೋಲಾದಂತಹ ಪಾನೀಯಗಳ ನಿರಂತರ ಉಪಯೋಗ, ರುಚಿ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಚಚೆಯನ್ನು ಹೋದಿಕರಿಸಬೇಕು ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ 2 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಚಚೆ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

- A ಪಿತ್ತೆಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದು.
- D ಕೊಬ್ಬಿನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಕಣಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

2. ಆಹಾರನಾಳದ ಭಾಗ	ಕಣ್ಣ	ಕಾರ್ಯ
ಬಾಯಿ	ಸಲ್ಪೆವರಿ ಅಮ್ಯೆಲೇಸ್	ಪಿಷ್ಟ → ಮಾಲೊಸ್
ಜತರ	ಪೆಟಿನ್	ಪ್ರೋಟೀನ್ → ಪೆಪ್ರೋಟೀನ್
ಸಣ್ಣಕರುಳು	ಮಾಲ್ಯೆಸ್	ಮಾಲೊಸ್ → ಗ್ರಾಕೋಸ್
ಸಣ್ಣ ಕರುಳು	ಪೆಟಿಡೇಸ್	ಪೆಪ್ಟೆಡ್ → ಅಮಿನೋ ಪಿಸಿಡ್

- ಮನುಷ್ಯನ ಸಣ್ಣ ಕರುಳು 5 ರಿಂದ 6 ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಉದ್ದವಿದೆ. ಉದರಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಡಚುವಿಕೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಮೂಲಕ ಆಹಾರವು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಒಳ ಮಡಚುವಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರಳುಗಳ ಆಕೃತಿಯ ವಿಲ್ಲಸುಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇವು ಪ್ರೋಫ್ಕಾಂಶಗಳ ಹೀರುವಿಕೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಅನೇಕ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

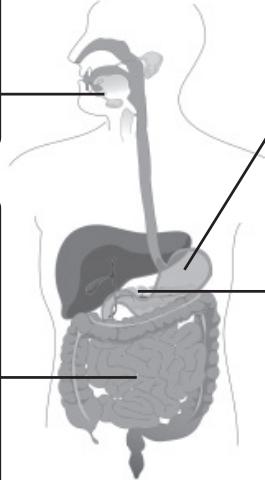

ಯೂನಿಟ್ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1. ಜೀವಣ ಕ್ರಿಯೆಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಚೊಲ್ಲುರಸ ಗ್ರಂಥಿಗಳು

- .....
ಸಲ್ಯೇವರಿ ಅಮ್ಯೇಲೇಸ್
- .....

.....
ಜರರ ರಸ
.....
ಪ್ರೋಟೀನ್ → ಪೆಪ್ಪೈನ್‌ಗಳು

.....
ಕರುಳಿನ ರಸ

- .....
ಪೆಟ್ಟೆಡ್‌ → ಅಮಿನೋ ಏಸಿಡ್
- .....
ಮಾಲ್ಟೊಸ್‌ → ಗ್ಲೂಕೋಸ್
- .....
ಲೇಕ್ಟೆಸ್‌
- .....
- .....

.....
ಪೇಂಕ್ರಿಯಾಸ್

- .....
ಪೇಂಕ್ರಿಯಾಟಿಕ್ ಅಮ್ಯೇಲೇಸ್
- .....
ಕೊಬ್ಬಿ → ಗ್ಲಿಸರೋಲ್‌, ಫೇಟಿ ಏಸಿಡ್
- .....

2. ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಹೀರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	ವಿಶೇಷತೆ	ಉದಾಹರಣೆ
ಡಿಪ್ರೋಫನ್	.....	ಲೇಕ್ಟಿಯಲ್‌ನಾಳಕ್ಕೆ ಫೇಟಿ ಏಸಿಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ಲಿಸರೋಲ್‌ನ ಹೀರುವಿಕೆ
.....	ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾಹಕ ಪ್ರೋಟೀನ್‌ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಣಿಗಳನ್ನು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಹೀರುವುದು.	.....
.....	.....	ಸಣ್ಣ ಕರುಳು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹೀರುವಿಕೆ.
ಫಿಶಿಲಿಟೇಂಡ್‌ ಡಿಪ್ರೋಫನ್	ಕೋಶಪರೆಯ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಣಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಡಿಪ್ರೋಫನ್	.....

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ನಂ.	ಮಾರ್ಚಕ	ಹೊದು	ಅಲ್ಲ
1.	ಹಲ್ಲುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮೀಕರಣವನ್ನು ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
2.	ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
3.	ಎವಿಧ ಕಿಣ್ಣಗಳು ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಪುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
4.	ಸೆಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ರಚನೆಯು ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ಹೀರುವಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೆಂದು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
5.	ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
6.	ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಎವಿಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
7.	ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆನು.		

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ನಂ.	ಸೂಚಕ	ಹಾದು	ಅಲ್ಲ
1.	ಹಲ್ಲಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮೀಕರಣವನ್ನು ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
2.	ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
3.	ವಿವಿಧ ಕಿಣ್ಣಗಳು ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
4.	ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ರಚನೆಯು ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ಹೀರುವಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೆಂದು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
5.	ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
6.	ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿನಿಯಂತ್ರಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
7.	ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ನಾನು ಧೃಥಪಡಿಸುವೆನು.		

ಅಂಗಾಂಶಗಳೀಂದ

ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ

ಮುನ್ಮುಡಿ

ಜೀರ್ಣ ಶಯಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಈಕಾರದ ಜೀರ್ಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸರಳ ಘಟಕಗಳು ಪ್ರತಿಯೆಲಂದು ಜೀರ್ಣವಹಿಕೆಲತ್ತೆ ತಲುಪುವುದು ಹೇಗೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವೊದಗಿಸುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತೆರೀರೆದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅವುಗಳ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯ ಎಂಬಿಪ್ರಗಳ ಪರಿಶು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಭಾಗಿತ್ವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿರೀಕ್ಷಣೆ, ವಿಶೇಷಣೆ ನಿಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು, ಜೀತ್ಯಾಕರಿಸುವುದು, ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸುವುದು. ಮೆದಲಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಮ್ಮೆ ನೀಡಿಕೊಂಡು ಯೂನಿಟಿನ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತ ಪರಿಜಲನಾ ಪ್ರೌಢದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದಿಗೆ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರೋಗ್ಯ ಯಾತ್ರಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಂಡಿ ಬೇಕಾದ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಕ್ತದಾನವು ಒಂದು ಮಹತ್ವಾಯಿದ ವೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬೇಕಿಸಲು ಈ ಯೂನಿಟಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗಿದೆ. ವೈರಿಧ್ಯಮಯ ಕಲಿಕಾ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಪ್ರಥಾನ ಕಲೀಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಮನಷ್ಟನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ರಕ್ತದ ರಚನೆಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ರಕ್ತದಾನದ ಮಹತ್ವ, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ರಕ್ತದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮನೋಭಾವ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು. ಇತರರನ್ನು ರಕ್ತದಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಸಿಸುವ ತಿಳುವಳಿಕಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ಮನಷ್ಟನ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನಾ ವ್ಯಾಹದ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಹದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಹೃದಯ, ಧರ್ಮನಿಗಳು, ಸಿರಿಗಳು, ಲೋಮನಾಳಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಲಿಂಫೋವ್ಯಾಹದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಹೃದಯದ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಜೀವನ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದರ ಆಗತ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಸಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಲಂ, ಪ್ರೌಢಿಯೆಂ ಎಂಬಿವುಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಸಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.

ಯುನಿಟ್ 3 ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಂದ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ

ಯುನಿಟ್ 0 ತಂತ್ರಾಂಶ/ ಚೈಲ್ಡರನ್

ಬೆಳಕ್ಕೆ - 15

ಅಶಯಗಳು/ ಶಿಖಾದ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು / ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು	ಕಲ್ಪಾತ್ರ ತಂತ್ರಾಂಶ/ ಚೈಲ್ಡರನ್	ಕಲ್ಪಾತ್ರ ನಾಥನ್
<p>ಹೆಳಡ್ಯೂಲ್ 1 - ರಕ್ತ - ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರಣ</p> <ul style="list-style-type: none"> ರಕ್ತದ ಕಾರಣಗಳು. ರಕ್ತದ ಶಿಖಾದ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳು ವೈಷ್ಯಾ - ರಚನೆ, ಕಾರಣ ವೈಷ್ಯಾ ರಕ್ತದ ಕಾರಣ - ವಿಶೇಷಜ್ಞತೆಗಳು ರಕ್ತದ ಗಳ - ಹಾರ್ಡಾರ್ಸ್ ನರ್ವ ಕಾಣಿ ವಿಶೇಷಜ್ಞ ತಲುಪುನ್ವಯದು. ನರ್ಗಮನ್ಸ್ ತಲುಪುನ್ವಯದು. 	<p>ಸಾಮಾನ್ಯ ಜರ್ಬಿ</p> <p>ರಕ್ತದ ಶಿಖಾದ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ನರ್ವ ಕಾಣಿ</p> <p>ವಿಶೇಷಜ್ಞ ಜರ್ಬಿ</p> <p>ನರ್ವ ಕಾಣಿ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವುದು</p> <p>ನರ್ಗಮನ್ಸ್ ತಯಾರಿಸುವುದು</p> <p>ದ.ಎ.ಎ.ಪಿ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಬೆಳಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಟೋಕಾರ್ಬಾಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯಕೆ ರಕ್ತದ ರಚನೆಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೊಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಶೇಷಜ್ಞ ಮಂಜಿಸುವುದು. ರಕ್ತದಾನದ ಮಹತ್ವ ಹಾರ್ಡಾರ್ಸ್ ಎಂಬೀವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ರಕ್ತದಾನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಕೂಲ ಮನ್ಸೋಭಾಗ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು. ಇತರರನ್ನು ರಕ್ತದಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀರೋಧಿಸುವುದು. ದುಸ್ತಿನ್ ತಲುಪುನ್ವಯದ ಶಿಖಾದ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
<p>ಹೆಳಡ್ಯೂಲ್ 2 - ಪ್ರೋಟೋಕಾರ್ಬಾಗಳ ನಾಥ</p> <ul style="list-style-type: none"> ರಕ್ತನಾಂಶಗಳು - ವಿಶೇಷಜ್ಞತೆಗಳು ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವದ ರೂಪಗಳಿಗಳನ್ನು ಸಾರಾಟ - ಲಿಂಫ್ ನ ಪ್ರೋಟೋಕಾರ್ಬಾಗಳು ಕಾರಣ - ರಚನೆ - ಕೆರಳಿಗಳು - ವಾಲ್ವ್‌ಗಳು ಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೂ ಬಳಿತ - ಹಂತಗಳು ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಡಿ 	<p>ಸಾಮಾನ್ಯ ಜರ್ಬಿ</p> <p>ವಿಶೇಷಜ್ಞ ನಿಗದಿಸುತ್ತೇ ತಲುಪುನ್ವಯದು</p> <p>ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವುದು</p> <p>ಮಾರ್ಪಿತ ವಿಶೇಷಜ್ಞ ದ.ಎ.ಪಿ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ಸಾಮಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಟೋಕಾರ್ಬಾಗಳ ಮನ್ಸೋಭಾಗ ನಡೆಸುವುದು. ದುಸ್ತಿನ್ ರಕ್ತದಾನ ಪರಿಚಲನೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆ, ಕಾರಣಗಳ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ತಿಳಿದು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಸುವುದು. ಪ್ರದರ್ಶನ, ದಿಪನಗಳು, ವಿರಗಳು, ಲೈಂಪಿಡಾಗಳು ಎಂಬೀವುಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ವರಂಸುವುದು. ಪ್ರದರ್ಶನ, ದಿಪನಗಳು ಎಂಬೀವುಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ವರಂಸುವುದು.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಒಟ್ಟು ಮೊಡ್ಯೂಲೋಗಳು : 4

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 1 ರಕ್ತ - ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

- ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಗಳು
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ - ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯ
- ರಕ್ತಕರ್ಣಗಳು - ವಿಶೇಷತೆಗಳು
- ರಕ್ತದಾನ - ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ

ಒಟ್ಟು ಹಿರೀಡ್‌ಗಳು

3 ಹಿರೀಡ್

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ - 2 ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳ ಸಾಗಾಟ

6 ಹಿರೀಡ್

- ರಕ್ತನಾಳಗಳು, ವಿಶೇಷತೆಗಳು
- ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವದ ರೂಪೀಕರಣ
- ಲಿಂಫ್
- ಹೃದಯ - ರಚನೆ
- ಹೃದಯದ ಬಿಡಿತ
- ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 3 ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಹೃದಯದ ಆರೋಗ್ಯ

4 ಹಿರೀಡ್

- ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆ
- ಪ್ರೋಟೆಲ್ ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆ
- ಹೃದಯದ ಆರೋಗ್ಯ

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 4 - ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಟ

2 ಹಿರೀಡ್

- ಕೈಲಂ , ಪೈಲ್ಯಾಯಂ
- ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು

ಮೊದಲ್ನೇ 1 ರಕ್ತ - ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚೆ, ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಲಭಿಸಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ದೀಪುವಿನ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ರಾಂಡಮ್ ಉತ್ತರ. ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ತಲುಪಬೇಕಾದುದರ ಅಗತ್ಯವೇನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುವುದು. ಚಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವುದು : ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ತಲುಪಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ಬ್ರಿತನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳನ್ನು ರಕ್ತವು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು. ರಕ್ತದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುಬೇಕು. ಚಿತ್ರೀಕರಣ 3.1 ನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಯನ್ನೋ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಗಳು - ಬ್ರಹ್ಮಜನ್ಮ, ಕಾಬಡನ್ ಡಯೋಸ್ಕ್ರಿಡ್ ಎಂಬಿವುಗಳ ಸಾಗಣ, ರೋಗ ಪ್ರತಿರೋಧ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶರೀರದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವುದು, ತ್ವಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಗಣ, ಹಾರೋಡನುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ರಕ್ತ ನಿವಂಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷණಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : (ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚೆ, ರಕ್ತ ಘಟಕಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ)

ಒಂದು ಟಿಸ್ಟ್‌ಟ್ರಾಬಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಘಟಕಗಳು ಬೇರೆಭಂಬ್ಯು ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಂದರ್ಭವೊದಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪಾರಪ್ರಸ್ತರಕದ ಚಿತ್ರ 3.1 ರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದು. ರಕ್ತದ ಪದರುಗಳ ಬಣ್ಣ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಿ. ರಕ್ತ ಘಟಕಗಳೊಳಗಿನ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ 3.2 ನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಪ್ಲಾಸ್ಕ್ ದ ಕುರಿತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ. ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಚಚೆಗೆ ಪಾರಪ್ರಸ್ತರದ ಸೂಚಕಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

- ಪ್ಲಾಸ್ಕ್ ಪ್ರೈಟ್‌ಎನುಗಳ ಕಾರ್ಯ
- ಪ್ಲಾಸ್ಕ್ ದ ಇತರ ಘಟಕಗಳು

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಪ್ಲಾಸ್ಕ್ ದ ಪ್ರಧಾನ ಘಟಕಗಳು - ನೀರು, ಪ್ರೌಟ್‌ಎನುಗಳು, ಇತರ ಘಟಕಗಳು.
- ಜೀಣಂ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಅಮಿನೋ ಏಸಿಡ್‌ಗಳು ಘೇಟಿ ಪರಿಡುಗಳು, ಗ್ಲಿಸರೋಲ್ ಮೊದಲಾದ ಸರಳ ಘಟಕಗಳು ರಕ್ತದ ಪ್ಲಾಸ್ಕ್ ದ ಮೂಲಕ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವುದು.
- ಅಲ್ಬೂಮಿನ್ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸುವುದು.

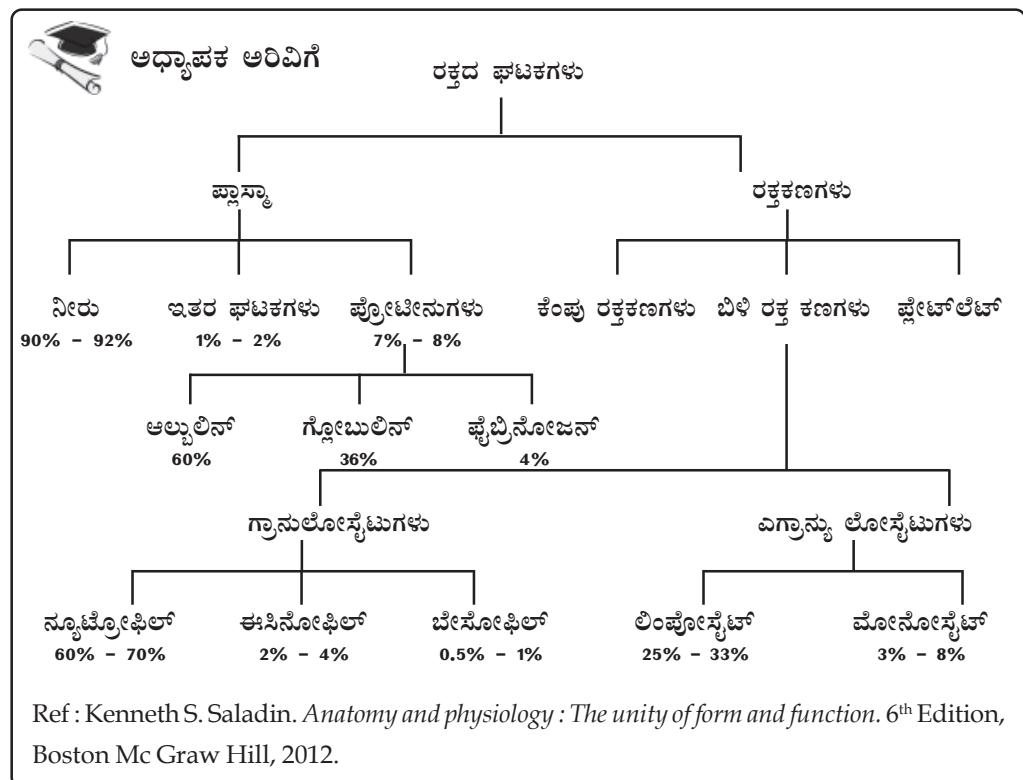
గ్లోబులీనో - రోగ ప్రతిరోధకై సహాయకవాద ఎంటిబోడిగళన్న తయారిసలు సహాయమాడువుదు.

షైప్రినోజనో - రక్త హెప్పుగట్టువికెయల్లి ప్రధాన పాత్రవహిసువుదు.

- ప్లాస్మాదల్లి కండుబరువ ఇతర ఫటకగళల్లి - కొబ్బరి, సక్కరె, లవణగళు యూరియ, యూరికో పసిడో, హామోడేనుగళు ఇత్యాది ఒకగొందివే.

మౌల్యమాపన

ప్లాస్మాద రచనే మత్తు ప్లాస్మాద ఫటకగళ కాయ్ద వన్న సూచిసువ విల్హేషణా టిప్పణి.

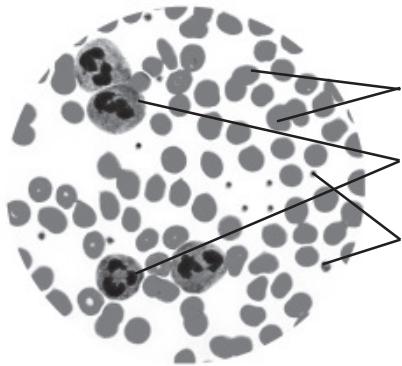

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function*. 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

చటువటికి : 3

(రక్తకణగళ స్లైడ్ నిరీక్షణ, చచెండ, జిత్ర పూర్తిగొళిసువుదు, పట్టి విల్హేషణ)

రక్త కణగళ పమంనెంటో స్లైడుగళన్న నిరీక్షిసలు ఎల్లా విద్యార్థిగళిగే ఆవకాశ ఒదగిసబేచు. నిరీక్షిసిద నంతర పట్టి 3.1 రల్లి నీడిరువ జిత్ర గళిందిగే హోలిసి నోండి జిత్ర 3.2 న్న పూర్తిగొళిసువుదు. ఐ.ఎస్.టి. సోకయ్ద వన్న ఉపయ్యాగిసబేచు.

ಕೆಂಪುರಕ್ತಕಣಗಳು

ಬಿಳಿರಕ್ತ ಕಣಗಳು

ಪ್ಲೈಟೊಲೆಟೊಗಳು

ಪಟ್ಟಿ 3.1 ನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ವೈಯತ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ತಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ ನಡೆಸಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ವಿವಿಧ ರಕ್ತಕಣಗಳು – ವಿಶೇಷತೆ, ಕಾರ್ಯ

ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ

ರಕ್ತ ಕಣಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ತಿಪ್ಪಣಿ, ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಚಿತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

Leucocytes – Diversity in the Morphology of Nucleus

- Neutrophils - Nucleus usually with 3 – 5 lobes in S or C shaped array.
- Basophils - Nucleus large and U or S shaped, but typically pale and obscured from view.
- Eosinophils - Nucleus usually has two large lobes connected by a thin strand.
- Lymphocytes - Nucleus round, ovoid or sometimes slightly dimpled on one side.
- Monocytes - Nucleus kidney shaped or horse shoe shaped.

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function.* 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚೆಂಡ, ಚಚಾಡ ತಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು)

ರಕ್ತದಾನ ಪರವಾದ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ರಕ್ತ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ತುತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳ ಕುರಿತು ಇರುವ ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ಮಕ ವಾರ್ತೆಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು, ಸ್ವೀಡುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಂಡಿಸಬಹುದು. ರಕ್ತದ ಅಗತ್ಯ ಬೇಕಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ರಕ್ತದಾನದ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯ, ಯಾರಿಗೆಲ್ಲ ರಕ್ತದಾನ ಮಾಡಬಹುದು, ರಕ್ತದಾನದ ಮಹತ್ವ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಚಚೆಂಡ ಸರ್ಬೀಕು. ನಂತರ ವೈಯತ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಯನ್ನು

డైరియల్‌ ఆ ఆశయగళన్ను బరెయబేచు.

రక్తదానక్కే సిద్ధతే, అనుకూలకర మనోభావ రూపగొఱ్ఱవంతి కోఇఇకరిసువుదు. రక్తదాన దినవన్ను జీచిత్య పూణంవాగి ఆచరిసలు తయారి నడేసబేచు.

కోఇఇకరణ

జీవవన్ను ఉళిసువల్లి రక్తశ్శరువ పాత్ర నిషాంయకవాగిదే. రక్తక్కే బదలాగి రక్తవల్లదే బేరేనన్ను ఉపయోగిసలు సాధ్యావిల్ల. రక్తదానపు ప్రాయశ్శక్కే బంద ప్రతియోభూర కతంవ్యవాగిదే. రక్తదాన మాదువపరిగే యావుదే ఆమోగ్య సమస్యగళు ఉంటాగువుదిల్ల.

మౌల్యమాపన

చెచ్చాడ టిప్పణి

అధ్యాపకర అరివిగే

కాలోం లేనోస్ట్రీయినరన జన్మదనవాద జూనో 14 న్న విశ్వ రక్తదాన దినవాగి ఆచరిసలాగుత్తిదే. భారతదల్లి రేడోక్రూస్ సోసైటీయ నేతృత్వదల్లి ఒక్కొబరో 1 న్న రాష్ట్రాలు రక్తదాన దినవాగి ఆచరిసుత్తారే.

చటువటికి 3

(ప్రోస్టో తయారిసువుదు)

రక్తదానద మహత్తువన్ను ఇతరరిగే తిలీయపడిసలు ఈ చటువటికి. గుంపు చెచ్చి నడేసి దొరెత ఆశయదంతి ప్రోస్టో రచిసలి. తయారిసిద ప్రోస్టోగళన్ను దినాచరణగళల్లి ప్రదర్శించి ఉపయోగిసినటికే.

మౌల్యమాపన

రక్తదానద ఆశయగళిరువ ప్రోస్టో.

మౌడ్యూలో : 2 ప్రోషచాంశగళ సాగాట

6 పిరిఎడో

చటువటికి 1 : (జిత్రీకరణ విల్సేషణే, పట్టి పూతికగొళిసువుదు)

ఏవిధ రక్తనాళగళు, విలీషకె ఎంబివుగళ కురితు అరివు సిగువంతి ఈ పారభాగవన్ను వినిమయ నడేసబేచు. క్యెగళు, పాద, కణ్ణు మొదలాద శరీర భాగగళల్లిరువ రక్తనాళగళన్ను నిరీక్షిసువ మూలక చటువటికి ఆరంభిసించుదు. జిత్రీకరణ 3.3 న్న వ్యేయక్తికవాగి విల్సేషణి తట్టి 3.2 న్న పూతికగొళిసలు హేళువుదు. ఐ.సి.టి. యీంద జిత్రుగళన్ను అథవా రక్తనాళగళ జిత్రువన్ను చూటినటి రచిసి, ప్రదర్శిసిదరే ఉత్తుమ. పూతికగొళిసిద పట్టి 3.2 న్న క్యే బదలాయిసి మౌల్యమాపన నడేసబేచు.

ಕೋರ್ಡೀಕರಣ

ವಿಶೇಷತೆ	ಧಮನಿ	ಸಿರ	ಲೋಮನಾಳ
ಭಿತ್ತಿ	ದಪ್ಪಭಿತ್ತಿ	ತೆಜಭಿತ್ತಿ	ಒಂದೇ ಪದರ ಕೋಶಗಳೆಂದ ರಚಿತವಾದ ಭಿತ್ತಿ
ವಾಲ್ವಗಳು	ವಾಲ್ವಗಳು ಇಲ್ಲ	ವಾಲ್ವಗಳು ಇವೆ	ವಾಲ್ವಗಳು ಇಲ್ಲ
ರಕ್ತಸಾಗಾಟ	ಹೃದಯದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಸಾಗಾಟ	ರಕ್ತವನ್ನು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದು. ಕಡಿಮೆ ವೇಗ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಸಾಗಾಟ	ಧಮನಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿರಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಿಸುವ ಸರ್ಪಾರವಾದ ನಾಳಗಳು ಕಡಿಮೆ ವೇಗ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಾಗಾಟ.

ನಂತರ ಚೆತ್ತಿ 3.3 ನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಕ್ರಮೀಕರಣದ ಫೈಲ್‌ಚಾಟ್‌ ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು.

ಕೋರ್ಡೀಕರಣ

ಹೃದಯ → ಧಮನಿ → ಸಣ್ಣ ಧಮನಿ → ಲೋಮನಾಳ → ಸಣ್ಣ ಸಿರ → ಸಿರ → ಹೃದಯ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ, ಫೈಲ್‌ಚಾಟ್‌

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಚೆತ್ತಿಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ರಕ್ತದಿಂದ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಓಳ್ಳಿಜನ್ ಎಂಬಿವುಗಳು ಹೇಗೆ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಉಹಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿ. ಇದನ್ನು ಕೋರ್ಡೀಕರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಚೆತ್ತಿಕರಣ 3.4 ನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು. ಚೆತ್ತಿಕರಣ 3.4 ನ್ನು ಚಾಟಿಕನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಅಥವಾ ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ನಂತರ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಟೆಕ್ಸಿಸಬಹುದು. ನಂತರ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಿ.

ಕೋರ್ಡೀಕರಣ

- ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶಗಳೊಳಗೆ ಪದಾರ್ಥ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಯುವುದು. ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವದಿಂದ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಓಳ್ಳಿಜನ್ ಜೀವಕೋಶದೊಳಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದು. ಜೀವಕೋಶದೊಳಗಿನಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳು ಅಂಗಾಂಶದ್ರವಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದು.
- ಲೋಮನಾಳಗಳ ಮೂಲಕ ರಕ್ತವು ಹರಿಯುವಾಗ ಲೋಮನಾಳಗಳ ಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಂಧ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ರಕ್ತದ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾವು ಹೊರಕ್ಕೆ ಸ್ವವಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಕೋಶಾಂತರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಈ ದ್ರವವೇ ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವದ ಕುರಿತಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಲಿಂಫ್ ವ್ಯಾಹ ಮತ್ತು ಅದು ನಿವಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಗಳಿಸಬೇಕು. ಕೋಶಾಂತರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವವು ಏನಾಗುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ಕ್ಲಾಸ್‌ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಚಿತ್ರ 3.4 ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಹಾಯದಿಂದ ಲಿಂಫ್ ವ್ಯಾಹವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ.

ಕ್ರೋಣಿಕರಣ

- ಕೋಶಾಂತರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಲೋಮನಾಳಗಳಲ್ಲದೆ ಒಂದು ತುದಿ ಮುಜ್ಜಿದ ಕಿರು ಕೊಳವೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇವುಗಳು ಲಿಂಫ್ ಲೋಮನಾಳಗಳಾಗಿವೆ. ಕೋಶಾಂತರ ಎಡೆಯಿಂದ ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವೂ ಪುನಃ ರಕ್ತಲೋಮನಾಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ಅಂಗಾಂಶದ್ರವದ ಉಳಿದ ಭಾಗವು ಲಿಂಫ್ ಲೋಮನಾಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ಲಿಂಫ್ ಲೋಮನಾಳದೊಳಗೆ ತಲುಪಿದ ಅಂಗಾಂಶ ದ್ರವವೇ ‘ಲಿಂಫ್’.
- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಲಿಂಫ್ ನಾಳಗಳು, ಲಿಂಫ್ ನೋಡ್‌ಗಳು, ಲಿಂಫ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಸೇರಿ ಲಿಂಫ್ ವ್ಯಾಹವಾಗುವುದು.
- ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಿಂದ ಫೇಂಟಿ ಏಸಿಡ್, ಗ್ಲಿಸರೋಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೀರಲು ಮತ್ತು ಸಾಗಿಸಲು ಲಿಂಫ್ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು. ಲಿಂಫ್ ನಾಳಗಳ ಲಿಂಫ್ ನೋಡ್‌ಗಳು ಲಿಂಪ್ರೋಸ್ಟ್ರೆಟ್ ಎಂಬ ಬಿಳಿರಕ್ತಕಣದ ಪ್ರಥಾನ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಲಿಂಫ್ ನೋಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಲಿಂಫ್ ಸಾಗುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ರೋಗಕಾರಕ ಬೇಕ್ಕಿರಿಯಾಗಳನ್ನು ಬಿಳಿರಕ್ತಕಣಗಳು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಲಿಂಫ್ ವ್ಯಾಹದ ಕುರಿತಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಚಿತ್ರ ರಚಿಸುವುದು)

ಹೃದಯದ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಹೃದಯದ ಸ್ಥಾನ, ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ, ಎಂಬಿವುಗಳ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಕ್ರೋಣಿಕರಣ ಬೇದ. ನಂತರ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತದ ಚಿತ್ರ 3.5, 3.6, ಮಾಹಿತಿಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸುವುದು. ಹೃದಯದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬೋಡಿಂಗಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ಚಾಟಿಂಗಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ICT ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೃದಯದ ಕುರಿತಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಚಿತ್ರ 3.5 ರ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರೀಕರಣ 3.5 ನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಚಿತ್ರ 3.6 ನ್ನು ಸಯನ್ನೊಂದಿಗೆ ರಚಿಸಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು.

ಕೋಡೀಕರಣ

ಹೃದಯದಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ
ನಾಳಗಳು

ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಧಮನಿ, ಮಹಾಧಮನಿ

ಸ್ಥಾನ, ಗಾತ್ರ, ಆಕಾರ

ಸ್ಥಾನ : ಎದೆಯೆಡೆಯಲ್ಲಿ, ಎದೆ ಎಲುಬಿನ ಹಿಂದೆ, ಎರಡು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳ ನಡುವೆ, ಸ್ಟ್ರೋಂ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಇರುವುದು.

ಗಾತ್ರ : ಮುಣ್ಣಿಯ ಗಾತ್ರ

ಆಕಾರ : ಕೋನೀಕಲ್ರೋ ಆಕಾರ

ಹೃದಯ

ಹೃದಯಕ್ಕೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ
ನಾಳಗಳು

ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಮಹಾಸಿರ

ಹೃದಯದ ಕೋಣಗಳು

ಬಲ ಏಟ್ರಿಯಂ, ಎಡ ಏಟ್ರಿಯಂ ಬಲ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋ,
ಎಡವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ವಿಕಗೊಳಿಸಿದ ಚಿತ್ರೀಕರಣ, ರಚಿಸಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಚಿತ್ರ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 : ಚಿತ್ರ ವಿಶೇಷಣ, ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವಿಕಗೊಳಿಸುವುದು.

ಹೃದಯ ವಾಲ್ವಗಳು, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಕಾಯ್ದ ಎಂಬಿವುಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ.

ವಾಲ್ವಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಏಡಿಯೋ, ಪ್ರೆಸೆಂಟೇಶನ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಚಿತ್ರ 3.7 ನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ 3.3 ನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕಗೊಳಿಸುವುದು.

ಕ್ಯೊಬಿಲ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು.

ಕೋಡೀಕರಣ

ವಾಲ್ವ್	ಸ್ಥಾನ	ಕಾಯ್ದ
ಬ್ರೈಕ್ಸಿಡ್ ವಾಲ್ವ್	ಎಡ ಏಟ್ರಿಯಂ ಮತ್ತೆ ಎಡವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ	<ul style="list-style-type: none"> ಎಡ ಏಟ್ರಿಯಂದಿಂದ ಎಡ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋಗೆ ರಕ್ತ ಸಾಗಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಎಡ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋ ನೀಂದ ಪ್ರನಃ ಎಡ ಏಟ್ರಿಯಮಿಗೆ ರಕ್ತ ಹಿಂತಿರುಗದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು.
ಟ್ರೈಕ್ಸಿಡ್ ವಾಲ್ವ್	ಬಲ ಏಟ್ರಿಯಂ ಮತ್ತೆ ಬಲ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋನ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ	<ul style="list-style-type: none"> ಬಲ ಏಟ್ರಿಯ ಬಲ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋಗೆ ರಕ್ತ ಸಾಗಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಬಲ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋನೀಂದ ಪ್ರನಃ ರಕ್ತವು ಬಲ ಏಟ್ರಿಯಂಗೆ ಹಿಂತಿರುಗದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು.
ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಧಮನಿ ವಾಲ್ವ್	ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಧಮನಿಯ ಆರಂಭ ಭಾಗದಲ್ಲಿ	<ul style="list-style-type: none"> ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಧಮನಿಗೆ ರಕ್ತವು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಧಮನಿಯಿಂದ ಪ್ರನಃ ಬಲ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋಗೆ ರಕ್ತವು ಬರದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು.
ಮಹಾಧಮನಿ ವಾಲ್ವ್	ಮಹಾಧಮನಿಯ ಆರಂಭಭಾಗದಲ್ಲಿ	<ul style="list-style-type: none"> ರಕ್ತವನ್ನು ಮಹಾಧಮನಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಮಹಾಧಮನಿಯಿಂದ ಪ್ರನಃ ಎಡ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋಗೆ ರಕ್ತವು ಬರದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು.

మౌల్యమాపన

పూర్తిగొళిసిద పట్టి.

నంతర సైనోఫట్టియల్ నోడోన స్థాన, కాయిం ఎంబిపుగళన్న మాహితి విశ్లేషణియ మూలక కోర్టీడిఎకరిసువుదు.

చటువటిక 6 (జిత్రీకరణ విశ్లేషణ, పల్స్ తిళియువుదు, ప్లౌభాటోట తయారిసువుదు)

ష్యదయబడిత, పల్స్ ఎంబిపుగళ కురితు అరివు నీడలు ఈ చటువటిక. ష్యదయద సంకోచన వికసనగభు ఆరంభమాగువుదు, సైనో ఎట్టియల్ నోడోనల్లి ఎంబ అరివు గళిసిద నంతర గుంపినల్లి బిత్రు 3.6 న్న విశ్లేషణ నడెసి ష్యదయ బడితద హంతగళ కురితు వైయక్తికవాగి టిప్పణి తయారిసబేచు. బిత్రు 3.6 న్న భాటోటనల్లి రచిసువువు అధివా ఐ.సి.టి. బిత్రుగళన్న ఉపయోగిసువుదు ఉత్తమ.

సూచకగళు

- ష్యదయదల్లి మోదలు రక్త తుంబువ కోణిగళు
- ఎట్టియంగి రక్తపు ఎల్లింద బరువుదు?
- వెంటికోగళు తుంబువుదు, సంకోచన

కోర్టీడిఎకరణ

- ష్యదయదల్లి మోదలు ఎట్టియగళల్లి రక్త తుంబువుదు.
- శ్వాసకోశగళింద మత్తు శరీరద ఇతర భాగగళింద రక్తపు ఎట్టియగళిగి తలుపువుదు.
- ఎట్టియగళింద రక్తపు వెంటికోగళిగి స్వాభావికవాగియే హరియువుదు. వెంటికోగళు తుంబుత్తాచే. ఎట్టియమోగళు సంకోచనిసుత్తాచే. ఎట్టియంగళల్లి ఉళిదిరువ రక్తపూ వెంటికోగళిగి తళ్లిప్పడువుదు. వెంటికోగళు వ్యాకోచనిగొళ్ళువువు. నంతర వెంటికోగళు ప్రాణం సంకోచనగొళ్ళువుదు. కణ్ణిడో వాల్గోగళు ముచ్చువువు. రక్తపు మహాధమని, శ్వాసకోశధమని ఎంబిపుగళ మూలక ష్యదయదింద హోరబరువుదు. నంతర ఎట్టియగళు మత్తు వెంటికోగళు ఒమ్మెలే వ్యాకోచనగొళ్ళువువు.

మౌల్యమాపన

ష్యదయ బడిత హంతగళన్న ఒళగొండిరువ విశ్లేషణా టిప్పణి.

ష్యదయ బడితద పరిణామవాగి ఉంటాగువ తరంగ చెలనిగళన్న తిళియలు సరళ చటువటికేయన్న (జిత్రీకరణ 3.7) విద్యాధికగళు మాడలి. మణిగంటు, హణియ ఎరడూ భాగగళిగి హోరతాగి శరీరద ఇతర యావ భాగగళల్లి పల్స్ తిళియబహుదిందు మక్కళు ఉహిసలి.

- కేళదవడెయ అడిభాగ
- కాలిన మణిగంటు

ಈ ಭಾಗಗಳ ಪಲ್ಸ್ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯೋಜನ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7 (ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡದ ಕುರಿತಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಂಟಾಗಲು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು. ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಂಟಾಗುವ ಅರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಿಳಿದಿರುವ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲ್
- ಡಯಾಸ್ಟ್ರೋಲ್
- ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ

ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ (ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ) ಸಯನ್ನು ಡಯರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡಿಕರಿಸಲು ಬರೆಯುವುದು.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣವನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾರುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಹೃದಯದ ಕೋಣೆಗಳ ಸಂಕೋಚನವಾಗಿದೆ, ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಏಟಿಯಂಗಳಿಂದ ವೆಂಟಿಕ್ಲೋಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೂ ಹರಿಯುವುದು.
- ಏಟಿಯಂಗಳೊಂದಿಗೆ ವೆಂಟಿಕ್ಲೋಗಳೂ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಡಯಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಎನ್ನುವರು. ಒಂದು ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ಡಯಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಸೇರಿದುದಾಗಿದೆ ಒಂದು ಹೃದಯ ಬಿಡಿತ. ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲಿಕ್ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಡಯಸ್ಟ್ರೋಲಿಕ್ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅರೋಗ್ಯವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ 120/80mmHg ಆಗಿದೆ. ಡಯಸ್ಟ್ರೋಲ್ನೇನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹರಿದ 70ml ರಕ್ತ ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲ್ನೇನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧಮನಿಗಳಿಗೆ ಹರಿಯುವುದು. ಇಷ್ಟ್ ರಕ್ತ ಪ್ರಬುಲವಾಗಿ ಧಮನಿಗಳಿಗೆ ಹರಿಯುವುದರಿಂದ ಆಗಿದೆ ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲಿಕ್ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಮೇನೋಮೀಟರ್ ನೋಡಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಶಾಲಾ ಹೆಲ್ಟ್ ನಸೋಂನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಮೇನೋಮೀಟರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಪಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಬದಗಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಿಸ್ಟ್ರೋಲ್ ಡಯಸ್ಟ್ರೋಲ್ಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ : 3 ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಹೃದಯಾರೋಗ್ಯ

4 ಪಿರೀಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : (ಚರ್ಚೆ, ಚಿಕ್ಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪ್ರೌತ್ತಿಕಾರ್ಟ್ ಪೂರ್ತಿಕಾರ್ಡ್)

ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ICT ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಚಿತ್ರೀಕರಣ (3.8) ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ (ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ) ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

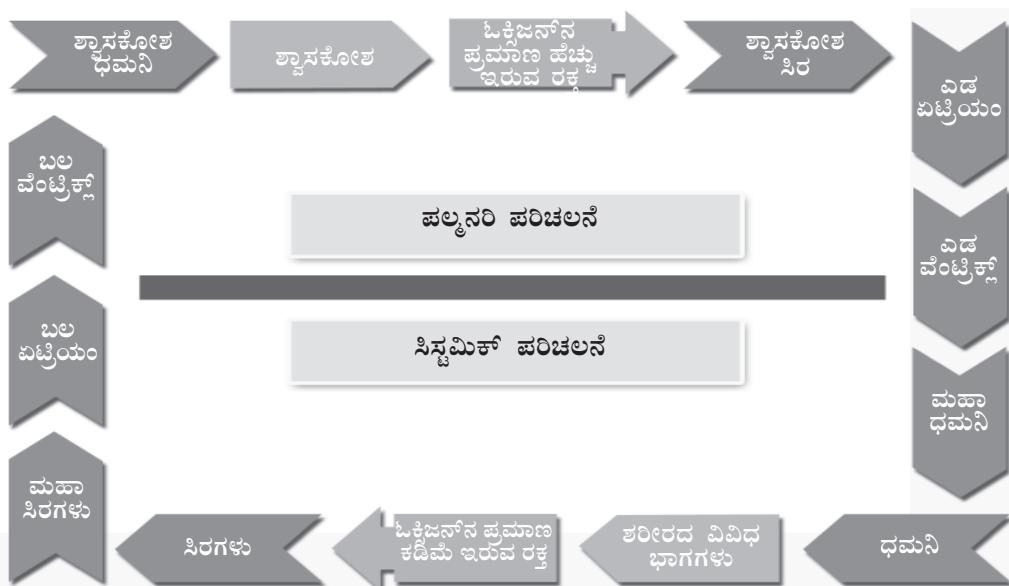
ಸೂಚಕಗಳು

- ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಯಮ
- ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಆಮ್ಲಜನಕ ವೆತ್ತು ಕಾಬಣ್ಣ ಡೈಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಪ್ರಿನ್
- ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಯಮ
- ಪಲ್ಯನರಿ ಪರಿಚಲನೆ
- ಸಿಸ್ಟಮಿಕ್ ಪರಿಚಲನೆ
- ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆ

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಬೈಕೆನ್ಸ್ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜೀವಕೋಶಗಳು ರಕ್ತದಿಂದ ಆಮ್ಲಜನಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, CO_2 ನ್ನು ಹೊರಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ CO_2 ದ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾಬಣ್ಣ ಡೈಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ಪ್ರಿನ್ ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುವುದು (ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ)
- ಬಲ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ ಪುನಃ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಎಡ ಏಟಿಯಂನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆಯ ಪಲ್ಯನರಿ ಪರಿಚಲನೆ.
- ಎಡ ವೆಂಟ್ರಿಕ್ಲೋನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಶರೀರದಾದ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಲ ಏಟಿಯಂನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಚಲನೆಯೇ ಸಿಸ್ಟಮಿಕ್ ಪರಿಚಲನೆ.
- ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ರಕ್ತ ಹೃದಯದ ಮೂಲಕ ಎರಡು ಸಲ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಚಲನೆಗೆ ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪಲ್ಯನರಿ ಪರಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಸಿಸ್ಟಮಿಕ್ ಪರಿಚಲನೆಗಳನ್ನೇ ಇಗ್ನಾಂಟಿಸಿದೆ.

ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣದ (3.8)ನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಪಲ್ಯನರಿ ಪರಿಚಲನೆ

ಮತ್ತು ಸಿಸ್ಟಮಿಕ್ ಪರಿಚಲನೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಹೇಳುವುದು (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ನಂತರ ಪುಟ 43ರ ಫ್ಲೋಚಾಟ್‌ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಾದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಾದ ಫ್ಲೋಚಾಟ್, ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದುವರಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ ದ್ವಿಪರಿಚಲನೆಯ ಮಾದರಿ ತಯಾರಿಸಲಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಫ್ಲೋಚಾಟ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಹೆಪಾಟಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ ಈ ಪಾಠಭಾಗ. ಫ್ಲೋಚಾಟ್ ಚಿತ್ರ, ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಚಚೆ ನಡೆಸಿ (ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ), ನಿಗಮನವನ್ನು ಸೆಯನ್ನು ಡೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ)

ಸೂಚಕಗಳು

- ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ಸಿರಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳು.
- ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹ
- ಹೆಪಾಟಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹ
- ಹೆಪಾಟಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹದ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯ

ಕೋಡೀಕರಣ

- ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ಸಿರಗಳು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಲುಪದೆ ಒಂದು ಅವಯವದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಯವಕ್ಕೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ಸಿರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಯಾಗಿದೆ ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹ.
- ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಲೋಮನಾಳಗಳಿಗೆ ಹೀರಲ್ಪಡುವ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳು, ಹೆಪಾಟಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ಸಿರದ ಮೂಲಕ ಹಿತ್ತಜನಕಾಂಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ನಂತರ ಮಹಾಸಿರದ ಮೂಲಕ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಲುಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- ಪ್ರೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಿತ್ತಜನಕಾಂಗಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನಲ್ಪಡಾಗಿದೆ ಹೆಪಾಟಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹದ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯ. ಜೀಣಂತ್ರೀಯಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸರಳ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹಿತ್ತಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ಲೂಕೋಸನ್ನು ಗ್ಲ್ಯಾಕೋಜನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಫ್ಯಾಟೀಸಿಡ್‌ಗಳಿಂದ ಚೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಕೊಲೆಸ್ಟ್ರಾಲ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿತ್ತಜನಕಾಂಗದ ಪ್ರತಿರೋಧ ಕೋಶಗಳು ಬೀಣಾಂಗ ವ್ಯಾಹದಿಂದ ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ರೋಗಾಣಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪ್ರೋಟೆಂಲ್ ವ್ಯಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

జంచువటికే 3 (సేమినారో)

జీవన శైలింఘూ ష్యుదయారోగ్యపూ ఎంబ విషయద బగ్గె ఇదువ సేమినారో ష్యుదయారోగ్య సంరక్షణేయ ప్రాధాన్యద బగ్గె మక్కళల్లి తిథువళికేయన్న మూడిసుపుదే ఈ జంచువటికేయ సంబంధపట్టి వివర సంగ్రహణ, సేమినారో ప్రభుంధ తయారి ఇత్యాదిగళిగే హేచ్చ్చు సమయ వినియోగిసలు ప్రయుక్తిసుపిరల్లపే. సేమినారోన ఉపవిషయగటు గుంపు బచ్చెం యల్లి మూడి బరబేకాగిదే.

ఉపవిషయగటు

- ఆహార క్రమ
- దుక్కటగటు

సేమినారో మండిసువ విధాన రిపోటోన మాదరి మోదలాదువు ఒందనే అధ్యాయదల్లి కొడలాగిదే.

మౌల్యమాపన

సేమినారో మండనే, వరది

ఇదర ముందురికేయాగి మక్కళు ష్యుదయారోగ్య సంరక్షణేగే సంబంధిసిద మాహితిగళన్న దాబాలిసి విజ్ఞాన సంబికే తయారిసలి (ముందువరిద జంచువటికే 2)

అధ్యాపకర అరిపిగే

సేమినారోన ఉపవిషయగాలిగే సంబంధపట్టి మాహితి సంగ్రహదల్లి కేళగి తిలిసిద ఆశయగటు ఒకపట్టివే ఎందు ఖచితపడిసబేకు.

- అతిరోస్క్యూలోసిసో
- అతిరోస్క్యూలోసిసోగి కారణవాగువ రిస్క్ ఫాక్టర్సల్లి కేలవు
  - అధిక రక్తద ఒత్తడ
  - చౌభ్యిన ఏరిళితగటు
(అరోగ్యకర కోలెస్ట్రాల్ (LDL) హేచ్చువుదు, ఆరోగ్యకర కోలెస్ట్రాల్ (HDL) కదిమే ఇరువుదు.)
  - ధూమపాన
  - సింహమాత్ర రోగ
  - బోజ్చు దేహ
  - వ్యాయామద కోరతె

అధ్యాపకర గమనకే

ఎల్లా వషట సేష్టంబర్ 29 క్షే విశ్వ ష్యుదయదినవన్న ఆజరిసలాగుత్తిదే. వల్లూ హాటోం ఫేడరేషన్ (WHF) ఈ దినాచరణిగే నాయకత్వ వహిసుత్తిదే. లోక ష్యుదయదినవన్న ఆజరిసలు 2000దింద ప్రారంభిసలాగిదే. మోదలిగే దినాచరణిగే అయ్య మాదిద్దు సేష్టంబర్ 29 తింభ కోనియ ఆదిత్యవారవాగిత్తు. 2013 సేష్టంబర్ 29 రందు ఈ దినాచరణ ఆజరిసలు ప్రారంభిసలాయితు. ష్యుదయారోగ్య సంరక్షణేయ ప్రాధాన్యతేయ కురితాద జాగతిక్మమగటు ఈ దినాచరణియ అంగవాగి లోకదాద్యంత నడిసలాగుత్తిదే.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 4 : ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಟ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : (ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷನೆ, ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿಕ ಮಾಡುವುದು)

ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು ಈ ಪಾಠ ಭಾಗದ ಉದ್ದೇಶ. ಸಸ್ಯಗಳ ಸಾಗಾಟ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪಾರಭಾಗವನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದು. ಪಟ್ಟಿ 3.4 ಮತ್ತು 3.5 ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಕ ಮಾಡಲಿ. ಚಿತ್ರ 3.10 ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಸ್ಕ್ರೀಲಂನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಸ್ಕ್ರೀಲಂನ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ನೀರಿನ ಸಾಗಾಟ.
- ವೆಸೆಲೋಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ

ಕೈಲ್ರೋಡೀಕರಣ

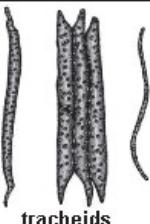
- ನೀರಿನ ಸಾಗಾಟ ನಡೆಯುವುದು ಸ್ಕ್ರೀಲಂನ ಮೃತಕೋಶಗಳಾದ ಟ್ರೈಕಿಡ್ ಮತ್ತು ವೆಸೆಲೋಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿದೆ.
- ವೆಸೆಲೋಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳ ಕೋಶಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ನೀಳವಾದ ಹೊಳಪೆಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

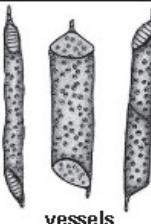
ಸ್ಕ್ರೀಲಂನ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನೂ ಲಗೊಂಡ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ

Tracheids	Vessels
• Main conducting elements of pteridophytes and gymnosperms.	• Main conducting elements of angiosperms.
• Tracheids are tapered at each end, the ends overlapping with those of other tracheids.	• Vessels are made up of individual cells called vessel elements that are open at each end. The tubes are formed as a result of the cells being joined end to end.
• They have large pits which are less in number.	• They have small pits which are large in number. (Pits are areas in which no secondary wall material has been deposited and they allow water to pass from cell to cell).
• Tracheids have a comparatively narrow diameter and average length upto 1 mm.	• Vessels have comparatively wide diameter and average length upto 10 cm or more.

tracheids

vessels

Ref: Sadava, Hills, Heller, Berenbaum. *life the science of Biology*, 9th Edition.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗ)

ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಅಭಿಯನ್ ಸಂಶಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಪಾಠ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಬಾಷ್ಟ ವಿಸರ್ಜನಸೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ವರದಿ ಸಯನ್ನು ದೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು ಚಿತ್ರ (3.11). ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ 3.9ನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನೀರು ಎಲೆಗಳಿಗೆ ತಲುಪಲು ಕಾರಣವಾದ ವಿದ್ಯಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು (ವೈಯುಕ್ತಿಕ). ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಕೊರ್ಡಿಇಕರಣ

- ಬಾಷ್ಟ ವಿಸರ್ಜನಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸೆಳೆತ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ನೀರಿನ ಅಣುಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ (ಕೊಹಿಶನ್) ನೀರಿನ ಅಣುಗಳು ಹೈಲಂ ಭಿತ್ತಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ (ವದೆಶನ್) ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಗಾಟವಾಗುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಒತ್ತಡವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3(ವಿವರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಫ್ಲೂಎಂಂ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಸುಕ್ರೋಸೋನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶಯ ಮುಕ್ತಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬರಬೇಕು. ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಕಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಿ (ಗುಂಪುಚಟುವಟಿಕೆ) ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಫ್ಲೂಎಂಂ ರಚನೆ
- ಸೀವ್‌ನಾಳದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಆಹಾರ ಸಾಗಾಟ.

ಕೊರ್ಡಿಇಕರಣ

- ಫ್ಲೂಎಂಂ ಅಂಗಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸೀವ್‌ನಾಳಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೊಳವೆಗಳಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಸೀವ್‌ನಾಳಗಳ ಅಡ್ಡಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಸೀವ್‌ನಾಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕೋಶಗಳಾಗಿವೆ ಜತೆಕೋಶಗಳು.
- ಸೀವ್‌ನಾಳಗಳ ಅಡ್ಡಭಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಂಧ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೋಶಿಕಾ ದ್ರವ್ಯವು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಅಣುಗಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಜತೆಕೋಶಗಳೂ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ.

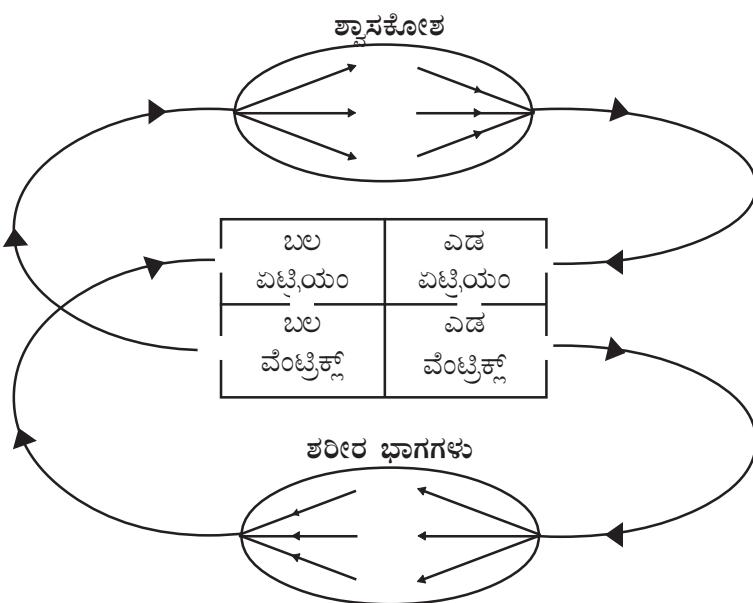
ಕ್ಕೆಲಂ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಯಂ ನಡುವೆ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಹ್ಯಂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ప్రైంయంన వితోషతేగళన్న వివరిసువ చిల్డ్రెంటా టిప్పణి, స్క్రీలం 10 ప్రైంయంగళ నడువిన వ్యత్యాసగళన్న తోరిసువ పట్ట.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

1. C. వివిధ ఆశ్చర్యాన్ని స్థాపించడానికి ఉద్దేశించిన నోటిఫికేషన్

3. a) A - ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ
                  B - ಪ್ರೋಯೆಂ
     b) ಬಾಪ್ಪುವಿಸಜಡಣೆಯ ಸೇಕೆತ, ಕೊಹಿಶನ್, ಎಡೆಶನ್, ಬೇರಿನ ಒತ್ತುದ.
     c) ಬಾಧಿಸಬಹುದು ಬಾಪ್ಪು ವಿಸಜಡಣೆಯ ದರ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚುದರೆ ಧಾರಾಳ ನೀರು ಎಲೆಗಳ ಪತ್ರ
     ಸೂಕ್ತರಂದೃಗಳ ಮೂಲಕ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಮಣಿನಿಂದ ಹೀರಲು ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪದಬಂಧವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ

			8	12				13
		1			5			
		10	7					
4				3				
14				9			11	
	6							
	2							15

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

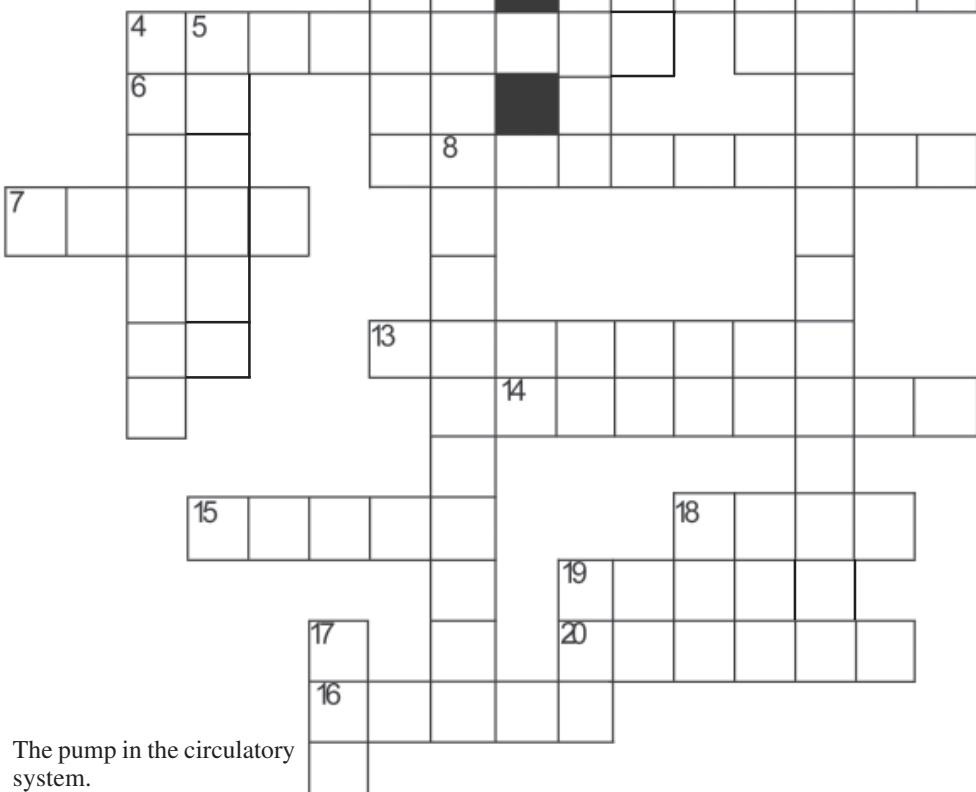
- ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಭಾಗಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ತಲುಪುವ ಹೃದಯದ ಕೋಣ
- ರೋಗ ಪ್ರತಿರೋಧಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರಕ್ತಕಣ
- ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರಕ್ತಕಣ
- ಹೃದಯದ ಕೋಣಿಗಳ ವಿಶ್ಲಾಂತಿಸ್ಥಿತಿ
- ಬಲವೆಂಟ್ರಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರಂಭಿಸಿ ಎಡ ಏಟ್ರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಜಲನೆ.
- ನೀರು ಮತ್ತು ಲವಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಅಂಗಾಂಶ.
- ಹೃದಯದ ಕೋಣಿಗಳ ನಡುವೆ ಕಂಡುಬರುವ ವಾಲ್ವು

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- ಹೃದಯದಿಂದ ರಕ್ತ ಹೊರಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೋಣೆ.
- O_2 ಸಾಗಾಟಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರಕ್ತಕಣ
- ಹೃದಯದ ಕೋಣಿಗಳ ಸರಕೋಳಕನ
- ರಕ್ತವು ಹೃದಯದ ಮೂಲಕ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಾದುಹೋಗುವುದು.
- ಆಹಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಸಸ್ಯ ಅಂಗಾಂಶ
- ಹೃದಯವನ್ನು ಅವರಿಸುವ ದ್ವಿಪರೆ
- ಕೋಶಾಂತರ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಿಂದ ರೂಪ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ದ್ರವ
- ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ತಿಳಿಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ದ್ರವ

Across

3. The circulation with portal veins.
4. The small blood vessel that connects arteries and veins.
7. The part which transports water in plants.
8. The circulatory system
----- nutrients, gases, heat around the body.

10. The pump in the circulatory system.
13. The contracting phase of heart chambers.
14. The resting phase of heart chambers.
15. The place where oxygen enters the blood.
16. The tissue fluid in the lymph vessel.
18. The blood vessel that has valves.
19. The liquid in the circulatory system.
20. The pulmonary vein contains blood rich with -----.

Complete the crossword
(Only for English medium students)

Down

1. The plasma protein which synthesizes antibodies.
2. The heart, blood and vessels are part of -----.
5. The blood vessel have thick walls.
6. The part which transports food in plants.
9. The blood vessel that carry oxygenated blood to body parts.
11. The colour of erythrocytes.
12. The pulmonary artery contains blood rich with -----.
17. The liquid part of blood.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕ್ರಮಸಂ.	ಸೂಚಕ	ಹಾದು	ಅಲ್ಲ
1.	ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ		
2.	ರಕ್ತದ ಫೋಟಿಕ್‌ಗಳಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯ, ವಿಶೇಷತೆ, ಮುಂತಾದುವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
3.	ರಕ್ತದಾನದ ಮಹತ್ವ, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟುಮಾಡಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
4.	ಧರ್ಮನಿ, ಸಿರ, ಲೋಮನಾಳಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
5.	ಪದಾರ್ಥ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಲಿಂಫೋ ಬ್ಯಾಸ್ಟೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನನಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.		
6.	ಹೃದಯದ ಹೊಣಿಗಳು, ಕವಾಟಗಳು, ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
7.	ಹೃದಯ ಬಡಿತದ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
9.	ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಾಡಿಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು, ನಾಡಿಬಡಿತದ ದರವನ್ನು ಅಳತೆ ಅಳಿಯಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
10.	ವಿವಿಧ ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
11.	ಹೃದಯಾರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಮನಗಂಡು ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.		
12.	ಸಸ್ಯಗಳ ಸಾಗಾಟ ಅಂಗಾಂಶಗಳು, ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕ್ರಮನಂ	ಸೂಚಕಗಳು	ಹೊದು	ಅಲ್ಲ
1.	ರಕ್ತದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.		
2.	ರಕ್ತದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ರಕ್ತಕರ್ಣಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲೂ, ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲೂ ಸಾಧ್ಯ.		
3.	ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ರಕ್ತಕರ್ಣಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಿಶೇಷತೆ, ಕಾರ್ಯ, ವಿವರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.		
4.	ರಕ್ತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.		
5.	ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಲಿಂಫ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
6.	ಹೃದಯದ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯ, ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.		
7.	ನಾಡಿ ಬಡಿತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.		
8.	ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.		
9.	ಹೃದಯಾರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಸೆಮೀನಾರನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವರು.		
10.	ಸಸ್ಯಗಳ ಸಾಗಾಟ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಸಾಗಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.		

ಚೈತನ್ಯವನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು

4

ಪೀಠಿಕೆ

ಜೀವದ ಅಷ್ಟತಕ್ಕೆ ಆಥಾರ ಚೈತನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಿವಾದ ನ್ಯಾಷನ್ ಬಿಸ್ಕಿಟ್‌ನಾನ್‌ನೇಲಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ವಿಭಿಜಿಸುವಾಗ ಜೈತನ್ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈತನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸ್ವಿಟರ್‌ನೆಲ್ಲಿನ್ನೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಕಾರಣ ದ್ವೀ ಬಿಸ್ಕಿಟ್‌ನನ್ನು ಹೇರಿಗೆ ಕೆಳುಹಿಸುವುದೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಈ ಅನಿಲ ವಿನಿಯುವು ಜರಗುವುದು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ರಚನೆ ಎಷ್ಟೂ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಾಠ್ಯಾಗಾದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಬ್ಬಾಗಿದೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಿಕೊಡು ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಈ ಯಿಂಸಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಧೂಮವಾನ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ದೀರ್ಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೋ ಸೆವಿನಾರ್ ಕೆಲಿಕಾ ಜೆಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಧೂಮವಾನದಿಂದಾಗುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಧೂಮವಾನಕ್ಕೆ ದುರಾದ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವುದು ಕೊಡು ಈ ಅಥಾಯದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬಿಸಿಟೆ, ಲಘು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾದ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪಾಠ ವಿನಿಯುವು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ವಲೋ, ಆಕಾದಕರ್ಕಲ್ಲೂ ಆಗುವರೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸಿರಲ್ಲವೇ.

ಪ್ರಧಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಮನುಷ್ಯನ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹದ ರಚನೆಯ ಬೆಂಕ್ರೆಟರಣ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಉಸಿರಾಟ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಜೈತನ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ರಧಾನವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು, ಪ್ರತೀ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮೀಕರಣ ಬರೆಯುವುದು.
- ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ CO_2 ನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಹೊರ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಆಮ್ಲಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟ, ಆಮ್ಲಜನಕ ಸಹಿತ ಉಸಿರಾಟಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಶ್ವಾಸಕೋಣಗಳ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಸ್ವಯಂ ಪಾಲಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದು.
- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಅನೆಲಗಳ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಸೂಕ್ತರಂದ್ರ, ಲೆಂಟಸೆಲೋಗಳ ಪಾತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.

೨೬೩೨ ಹೆಚ್‌ಡೆಫ್ - ೧೨

ಅಶಯಗಳು / ಧಾರಕೆಗಳು, ಪ್ರಯೋಗ ಸಾಮಾಜಿಕಗಳು	ಕಲಿಕಾ ಚಟ್ಟಮಣಿಕೆಗಳು / ತಂತ್ರಗಳು	ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನಗಳು
<p>ಮೊದಲ್ಲೋ 3 ವಾರು ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಉಂಟಾಯಿ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಪ್ರಯೋಗ ಸರಿತ ಉಸಿರಾಟ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಪ್ರಯೋಗ ಸರಿತ ಉಸಿರಾಟ ಹಾಥಾರ್ಥಿ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಪ್ರಯೋಗ ಸರಿತ ಉಸಿರಾಟ ಮನಸ್ಸರ್ವ್ಯಾ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಿರ್ಬಳೈ ವೈಚೆಡ್‌ ಮಹಾತ್ಮುದ್ದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p>	<p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆಯ ವೈಚೆಡ್‌</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಯಾದಿಗಳು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಬಳೈ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಸಕೀಯತದ ಅರ್ಥಾಗ್ರಾಹಿ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಿರ್ಬಳೈ ವೈಚೆಡ್‌ ಮಹಾತ್ಮುದ್ದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಗಳಿಂದ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು.</p> <p>● ● ● ● ●</p>	<p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಅರ್ಥಾಗ್ರಾಹಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಂತಿಗೆ ಭಾನ್ಯಾ ಸಂತೋಷ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈಚೆಡ್‌ ವೈಚೆಡ್‌ ಪ್ರಯೋಗ ದರ್ಶಾಯಿಸಿದಿಗೆ ಜಾಗ್ರಿಯುಂಟುಮಾಡುವ ಚಟ್ಟಮಣಿ ಕೆಗಳು ಖಾಯಿಯಾಗುವುದು.</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆಯ ವೈಚೆಡ್‌</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆಯ ವೈಚೆಡ್‌ ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ಬಳೈ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ ವೈಚೆಡ್‌.</p> <p>● ● ● ● ●</p>
<p>ಮೊದಲ್ಲೋ - 4 ಅನ್ಯಾಸಕ್ಕೆತದ ಅರ್ಥಾಗ್ರಾಹಿ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಉಸಿರಾಟ ವೈಕ್ಯಾಹಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಯಾದಿಗಳು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಬಳೈ ದ್ವಾರಾ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಸಕೀಯತದ ಅರ್ಥಾಗ್ರಾಹಿ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಿರ್ಬಳೈ ವೈಚೆಡ್‌ ಮಹಾತ್ಮುದ್ದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಗಳಿಂದ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು.</p> <p>● ● ● ● ●</p>	<p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆಯ ವೈಚೆಡ್‌</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆಯ ವೈಚೆಡ್‌ ನಿರ್ಬಳೈ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ ವೈಚೆಡ್‌.</p> <p>● ● ● ● ●</p>	<p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p>
<p>ಮೊದಲ್ಲೋ - 5 ಸಂಸ್ಕಾರ ಉಸಿರಾಟ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಂಸ್ಕಾರ ಉಸಿರಾಟ ಅನಿಲಾಗ್ ವಿನಿಮಯ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸೈಪ್ರೆಟ್</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಲೆಂಟ್‌ಸೆಲ್‌</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಿರ್ಬಳೈ ವೈಚೆಡ್‌</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ನಗಮನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p>	<p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆಯ ವೈಚೆಡ್‌</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟ್ಟೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p>	<p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p> <p>ಶಾಸಕೀಯತದ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು</p> <p>● ● ● ● ●</p>

పాతభాగద విశ్లేషణ

ఒంట్లు మొడ్యూలో 5

ఒంట్లు పిరిఎంగళు : 12

మొడ్యూలో - 1 ఒక్కజన్ కోశద ఒళక్కె

3 పిరిఎం

- మానవన ఉసిరాట వ్యూహద భాగగఱు, విశేషతెగళు, కాయుంగళు,
- శ్వాసోచ్చావస్త్రీయి - ఉచ్చావస్త, నిశ్వాస, ట్రైడల్ వాల్యూం, ప్యేటల్ కేపాసిటి

మొడ్యూలో - 2 జీవకణ ఉసిరాట

3 పిరిఎం

- గ్ల్యూకోలిసిస్
- క్రైస్ ఆవ్యూతీ
- కాబడన్ డై ఒస్ట్రోయిడ్ హోరతల్సువుదు.
- ఉసిరాట వ్యూహ మత్తు అంతరిక సంతులన

మొడ్యూలో - 3 వాయువిల్లదెయూ ఉసిరాట

1 పిరిఎం

- ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాట
- ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాట - ప్రయోజనగళు

మొడ్యూలో - 4 శ్వాసకోశద అరోగ్య 4 పిరిఎం

4 పిరిఎం

- ఉసిరాట వ్యూహద స్ప్యాయం రక్షణ
- ధూమపానద దుష్టరిణామగళు - శ్వాసకోశద అబుద, ఎంఫిసిమ, బ్లోంక్యేటిస్

మొడ్యూలో - 5 సస్కరణల్లి ఉసిరాట

1 పిరిఎం

- సస్కరణల్లి ఉసిరాట - స్నోమేట, లెంటిసెల్

చెటువటికే 1 సామాన్య చబెడ

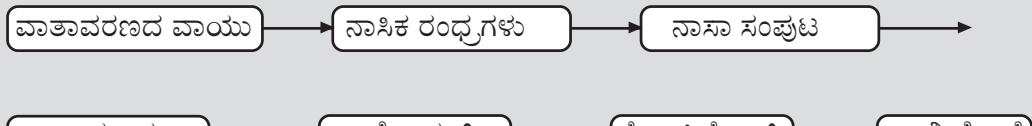
జీవద అస్తిత్వక్కె అమ్లజనక అనివాయిద వాగిదే ఎంబ తిటువల్లికేయన్న ధృథగొలిసలిక్కాగిదే కా చెటుపటికే. పాతద ఆరంభదల్లి కోట్టిరువ పత్రికా వాతేయ ఆధారదల్లి చబెడ ఆరంభిసబముదు. ఇంతక సందభగళన్న విద్యాధిగళు పరస్పర హంచికోళ్లలి. జీవిగళిగే ఉసిరాదలు అమ్లజనక అనివాయిద వేంబ తిటువల్లికేయన్న ధృథగొలిసి చబెడ యన్న క్షోదిఏకరిసబేకు.

ಚಟువడికి 2 (బిల్లు ప్రోత్సహించుటకు, ప్రోత్సహించుటకు)

ಮಾನವ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದ ಭಾಗಗಳು ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದೇ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದ ಜಿತ್ರ (ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದು) ಗುಂಪಿಗೆ ನೀಡಿ ಗುರುತಿಸಲು ಹೇಳಿ ಅವರ ಪ್ರಾವಚಣ್ಣನವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಜಿತ್ರೀಕರಣ 4.1 ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಜಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿ. ಪ್ರತೀ ಭಾಗದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಥಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ). ನಂತರ ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು (ವೈಯುಕ್ತಿಕ). ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ವಾಯುವಿನ ಸಂಚಾರಪಥ ವನ್ನು ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಿತ್ರೀಕರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬಹುದು.

ಕ್ರಿಡಿಕರಣ

- ఉసిరాట వ్యూహద మూలక సాగువ వాయువిన సంచార పథ

- శ్వాసనాళగళల్లూ, బ్లోఎంకసోగళల్లూ 'C' ఆక్షతియ మృద్వస్థియ లుంగురగళు కండుబరువుదరింద అపుగళు సదా తేరేదిరుత్తవే.
  - బ్లోఎంకియోలోగళ తుదిభాగదల్లి కండుబరువ వాయుబ్లోలగళిగే స్థితిస్థాపకగుణానికి దే. అపుగళు తుంబా తేళువాదద్దూ లోమనాళగళింద ఆవరిసల్పుట్టపుగళు ఆగివే. అనిలగళ వినిమయకే ఈ రచనే సూక్షమాగిదే.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

භාෂිතාප බුද්ධියෙහි මොලක නයිත්‍යව පායුවේන සංඛාර ප්‍රධාන තුළු නොකළේ, භාෂිතාප බුද්ධියෙහි තුළු නොකළේ.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

ಬ್ರಂಕಿ (Bronchi) ಮತ್ತು ಬ್ರಂಕಿಯೋಲುಗಳು (Bronchioles)

ಬ್ರಂಕಿಗಳೆಂದರೆ ಶ್ವಾಸನಾಳವು ಎರಡಾಗಿ ಕವಲೊಡೆದು ಶ್ವಾಸಕೋಶದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವವುಗಳಾಗಿವೆ. ನಂತರ ಇವುಗಳು ಅನೇಕ ಕವಲುಗಳಾವುವು ಇವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬ್ರಂಕಿಗಳು (primary bronchi), ದ್ವಿತೀಯ ಬ್ರಂಕಿಗಳು (secondary bronchi), ತೃತೀಯ ಬ್ರಂಕಿಗಳು (tertiary bronchi) ಎಂದು 23 ವಿಧದವು. ಇರುವವುಗಳನ್ನು 1 mm ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಸ ಇರುವವುಗಳಾಗಿವೆ (Bronchiole) ಬ್ರಂಕಿಯೋಲುಗಳಿನ್ನಿಂದ ವರು. ಬ್ರಂಕಿಯೋಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೃದ್ವಷಿಣಿ ಉಂಗುರಗಳಿಲ್ಲ.

Ref:- Elaine N Marieb, Jon Mallatt "Human Anatomy", 3rd Edition, Bencharmin and Cumings, Newyork.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣ, ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿಕರಣ ಮಾಡುವುದು)

ಎದೆಯು ಸಂಪುಟದ ಚಲನೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶವು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಕಾಟ್‌ಎಂಬ ನಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ರಾಜುವಿನ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ರೇಂಡಂ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು (4.2) ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು (ಗುಂಪುಚಟುವಟಿಕೆ). ಇದರ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿ (4.1) ಪೂರ್ತಿಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು (ವೈಯಕ್ತಿಕ). ಎದೆಯು ಸಂಪುಟದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಲು ಐಸಿಟಿ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಕೋಡೀಕರಣ

ಉಭಾವ		ನಿಶ್ಚಯ
ನೆಟ್ಟಿಗಾಗುವುದು	ಡಯಪ್ರಂ	ಬಾಗುವುದು
ಮೇಲೇರುವುದು	ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳು	ಕೆಳಕ್ಕಳಿಯುವುದು
ಹೆಚ್ಚುವುದು	ಎದೆಯ ಸಂಪುಟದ ಗಾತ್ರ	ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು
ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು	ಎದೆಯ ಸಂಪುಟದ ಒತ್ತಡ	ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗುವುದು.
ಒಳಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು	ವಾಯು	ಹೊರತಳ್ಳಲ್ಪಡುವುದು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಕರಣ ಮಾಡಿದ ಪಟ್ಟಿ (4.1)

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ

Intercostal muscles and respiration

Intercostal muscles are short muscles which run obliquely between the ribs. There are two types of intercostals : external intercostals and internal intercostals. They are aligned at right angles to each other. External intercostal muscles by their contraction seem to aid normal inspiration by lifting the ribs. Quiet expiration is a passive phenomenon resulting

only from the elastic recoil of the lungs. When the lungs recoil, the external intercostals relax and the ribs are moved downwards. However the internal intercostals aid expiration during heavy breathing by moving down the rib cage, which decreases thoracic volume and helps to expel air.

Ref:- Elaine N Marieb, Jon Mallatt "Human Anatomy", 3rd Edition, Bencharmin Cumings, Newyork, 2001.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 (ವಿವರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಟ್ರೈಡಲ್ ವಾಲ್ಯೂ, ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಎಂಬಿಪ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಉಚ್ಚಾವಸದ ಮೂಲಕ ಒಳಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಾಯುವಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದು.

ರೇಂದಂ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕಿಯಿ. ಧೀರ್ಘವಾದ ಉಚ್ಚಾವಸದ ನಂತರ ಬಲವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಹೊರತಕ್ಕಲ್ಪದುವ ವಾಯುವಿನ ಪ್ರಮಾಣ ವ್ಯಕ್ತಾಪವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಟ್ರೈಡಲ್ ವಾಲ್ಯೂ, ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಮುಂತಾದಪ್ರಗಳ ನಿರ್ವಚನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸಯನ್ನೋಡ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿ.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚಾವಸದ ಮೂಲಕ ಒಳಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ನಿಶ್ಚಯದ ಮೂಲಕ ಹೊರತಕ್ಕಲ್ಪದ ವಾಯುವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಟ್ರೈಡಲ್ ವಾಲ್ಯೂ ಎನ್ನುವರು. ಧೀರ್ಘ ಉಚ್ಚಾವಸದ ನಂತರ ಬಲವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವಾಗ ಹೊರಹೋಗುವ ವಾಯುವಿನ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಎನ್ನುವರು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಟ್ರೈಡಲ್ ವಾಲ್ಯೂ, ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಮುಂತಾದ ಆಶಯಗಳನ್ನೊಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 (ಪ್ರಯೋಗ - ಡೆಮೋನ್ ಸ್ಟೇಷನ್)

ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿಯನ್ನು ಅಳಿಯುವ

ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದು ಬಿತ್ತ (4.1) ರಲ್ಲಿತೋರಿಸಿದಂತೆ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸಜ್ಜಮಾಡಿ ತರಗತಿಯ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಂದ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ ಮಾಡಿ ಡೆಮೋನ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಡೆಸಿ ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೋಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಅಳತೆಮಾಡುವ ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೋಲಿಸುವ ಅಸ್ಯೋಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

గమనిషబేకాద విచారణలు

- ఉపకరణద మోదల జాడి వాయు నిరోధకవాగిరబేకు.
- దీఘా ఉచ్చాష సద నంతర వాయు హోరహోగదంతే బలవాగి పన్నులేగే ఖాదబేకు.
- ఎరడనే జాడియల్లి బీఱువ నీరు మత్తు వైటల్ కెపాసిటియు సమాన నిష్టతీయల్లిరువుదు.
- ముడుగ మత్తు ముడుగియరల్లి వైటల్ కెపాసిటియు వ్యత్యస్తవాగిరుత్తదే.
- క్రీడా తరభేతి పడేద విద్యాధికగళ మత్తు ఇతర విద్యాధికగళ వైటల్ కెపాసిటియన్న హోలిసువుదు ఉత్తమవాగిరఖముదు.

మౌల్యమాపన

ప్రయోగదల్లి భాగవహిసువికె, ప్రయోగవన్న సజ్జగొళిసువుదరల్లిరువ స్వేపుణి.

చటువటికి 6 (జిత్ర విశ్లేషణ, వివరణియ విశ్లేషణ)

ఉసిరాట అనిలగళ వినిమయక్కే వాయుచీలగళ రచనే ఎష్టర మట్టిగే సహకారియాగిదే ఎందు తిళియువుదక్కాగిదే ఈ చటువటికి. జిత్ర (4.2) మత్తు పూరికవాగి నీడిరువ వివరణిగళన్న పాత ప్రస్తకద సూచకగళ ఆధారదల్లి విశ్లేషణ మాడలి (గుంపుచటువటికి). నంతర టిప్పణి తయారిసి డైరియల్లి దాబలిసబేకు (ప్యేయక్కిక). ఐషిటి సాధ్యతే ఉపయోగిసి వాయుచీలగళల్లి నడియువ అనిల వినిమయ ప్రక్రియియ బగ్గె సరియాద తిఖువళికేయన్న ఉంటుమాడబేకు.

క్లోడిఇరణ

- దతలక్క సంబ్యేయల్లిరువ వాయుచీలగళ సానిధ్య శ్వాసకోశగళ ఉసిరాట మేల్కై విస్తీర్ణవన్న హెచ్చిసుత్తదే.
- ఆల్కొల్యోల్యేగళ భీతి మత్తు లోమనాళగళ భీతి ఒందు పదరిన కోశగళిందాగిదే. సంక్షిప్తవాగి హేళువుదాదరే లోమనాళగళల్లిరువ రక్త మత్తు వాయు చీలగళల్లిరువ వాయువిన నడువే ఎరడు పదరిన కోశగళ అంతర మాత్రవే ఇరువుదు.
- ఉచ్చాష సమయదల్లి వాయుచీలద వాయువినల్లి ఆమ్లజనకద ప్రమాణ హెచ్చు మత్తు లోమనాళగళల్లిరువ రక్తదల్లి కడిమే ఆగిరుత్తదే.
- ఉచ్చాష సద సమయదల్లి గాళిచీలద వాయువినల్లి CO_2 న ప్రమాణ కడిమే మత్తు లోమనాళదల్లిరువ రక్తదల్లి హెచ్చు ఆగిరుత్తదే.
- వాయు చీలగళింద ఆమ్లజనకవు విసరణద మూలక లోమనాళదల్లిరువ రక్తక్షో CO_2 వాయుచీలగళిగూ వ్యాపిసుత్తదే.

మౌల్యమాపన

ఉసిరాట అనిలగళ వినిమయక్కే ఆల్కొల్యేగళ రచనే ఎష్టు మట్టిగే సహకారియాగిదే ఎందు వివరిసువ విశ్లేషణా టిప్పణి.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7

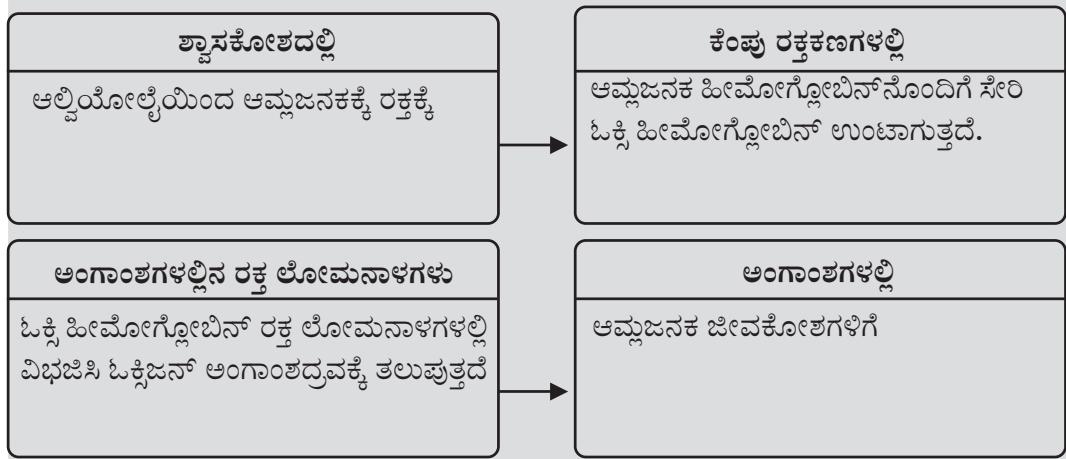
(ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶೇಷಣೆ)

ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (4.3) ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿ. ನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಫ್ಲೋಚಾಟ್‌ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಕ್ರಾತಿ ಮಾಡಲಿ, ಬಸಿಟಿ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆಶಯವನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಕ್ರೋಡಿಕರಣ

- ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಫಟಕ ಕೆಂಪುರಕ್ತಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಆಗಿದೆ.
- ಒಂದು ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಅಣುವಿಗೆ ಗರಿಷ್ಟ ನಾಲ್ಕು ಅಮ್ಲಜನಕದ ಅಣುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ಅಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಒಟ್ಟಿಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಒಕ್ಕ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಿದೆ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಮ್ಲಜನಕವು ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.
- ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿದಾಗ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಒಕ್ಕ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮ್ಲಜನಕವು ಡಿಪ್ಲೂಶನ್ ಮೂಲಕ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು.

ಫ್ಲೋಚಾಟ್

ಕಬ್ಬಿಣ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಫಟಕವಾದ್ದರಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇರುವ ಅಹಾರವನ್ನು (ಮೀನು, ಮಾಂಸ, ಎಲೆ ತರಕಾರಿಗಳು, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಮುಂತಾದವು) ಸೇವಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮನದಣ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಕ್ರಾತಿ ಮಾಡಿದ ಫ್ಲೋಚಾಟ್

మోడ్యూలో: 2 జీవకణ లుసిరాట

చటువటికి -1 (పట్టి పూతికగొలిసువుదు)

జీవకణ లుసిరాటద హంతగళాద గ్లైకోలిసిస్, క్రైబ్స్ ఆవృత్తి ఎంబిపుగళ కురితు తిళిదుకొళ్ళపుదకొన్నిస్వరవాగిదే ఈ చటువటికి. జీవకణ లుసిరాటక్కె సంబంధపట్టి బిత్తికరణ (4.4) విశ్లేషిసలి. (గుంపు చటువటికి). ముందే కొట్టిరువ పట్టి (4.2) పూతికగొలిసబేచు. (వ్యౌయుక్తిక) ICT సాధ్యతెగళన్న లుపయోగిసువుదు ఆశయగళన్న దృఢపదిసలు సహాయకవాగువుదు.

క్రోణికరణ

సూచకగళు	గ్లైకోలిసిస్	క్రైబ్స్ ఆవృత్తి
జీవకణ లుసిరాట హంతగళు నడయువ భాగ	కొత్తికా ద్రవ్య	మృటోకాండ్రియ
ఓక్సిజనోన ఆగత్తు	జల్ల	జదె
లభిసువ ATP అఱుగళ సంబేధ	2	28
లుత్పన్నగళు	ప్యూరువికో ఆమ్ల, 2 ATP	CO ₂ , నీరు, 28 ATP

జీవకణ లుసిరాటద హంతగళు

జీవకణ లుసిరాటదల్లి గ్లైకోలిసిస్ మత్తు క్రైబ్స్ ఆవృత్తి ఒళగొందిరుత్తదే ఎంబుదు మక్కలల్లి లుంపాగువ తిళువలికి. ఆదరే క్రైబ్స్ ఆవృత్తియ నంతర ఇలెక్ట్రోనో ట్రానోప్రోటోట్ సిస్టమ్ (ETS)న ముఖాంతర అంతిమవాగి చ్యైతన్య బిడుగడియాగువుదు. ETSగి సంబంధపట్టి వివరణి సద్యక్కె ఆవరు తిళియబేకాగిల్ల.

మౌల్యమాపన

పూతికగొలిసిద పట్టి (4.2)

అధ్యాపకర అరివిగి

యాకే 30 ATP?

జీవకణ లుసిరాటదల్లి ఒందు గ్లైకోస్ అఱువినిద అంతిమవాగి లభిసువ చ్యైతన్యద అళంకారితు కేళగి కొట్టిరువ పట్టియింద తిళిదుకొళ్ళబమదు.

The ATP Balance Sheet

	Chemiosmotic Model	
	Old View	Current View
Net gain from glycolysis	2	2
Net gain from TCA cycle (GTP)	2	2
Oxidation of 10 NADH	$3 \times 10 = 30$ (A single NADH molecule yields 3 ATPs) $30 - 2 = 28$ (2 ATP is used for transport of glycolytic NADH to mitochondria)	$2.5 \times 10 = 25$ (A single NADH molecule yields 2.5 ATPs) $25 - 2 = 23$ (2 ATP is used for transport of glycolytic NADH to mitochondria)
Oxidation of 2 FADH ₂	$2 \times 2 = 4$ (A single FADH ₂ molecule yields 2 ATPs)	$1.5 \times 2 = 3$ (A single FADH ₂ molecule yields 1.5 ATPs)
Total (Actual yield)	36	30

Ref:- Ravon Johnson, Losos, Singer. *Biology*, Seventh edition, Tata McGraw - Hill Publishing Company Ltd.

ಚಟುವಟಿಕೆ - 2 (ಉಸಿರಾಟದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮೀಕರಣ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು)

ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮೀಕರಣ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೊಷ್ಣರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಲವಾರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದು. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಿ. ನಂತರ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. (ವೈಯ್ತಕಿ)

ಕ್ಲೋಡಿಕರಣ

- ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ಪ್ರವರ್ತಕಗಳು
  - ಗ್ಲೂಕೋಸ್ (C₆H₁₂O₆)
  - ಒಕ್ಸಿಜನ್ (O₂)
- ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
  - ನೀರು (H₂O), ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಓಕ್ಸಿಡ್ (CO₂), ATP

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮೀಕರಣ

ಚಟುವಟಿಕೆ - 3

(ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿಕೊಳಿಸುವುದು)

ಉಸಿರಾಟ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಣ್ಣರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕುರಿತು ಒಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ್ತದ್ವಾರಲ್ಲವೇ? ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಗ್ಲೂಕೋಸಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೈತನ್ಯವು ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಂತರ ಪಟ್ಟಿ (4.3) ಪೂರ್ತಿಕೊಳಿಸಲಿ.

(ವೈಯಕ್ತಿಕ)

ಸೂಚಕಗಳು	ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಶೋಧನೆ	ಉಸಿರಾಟ
ಕಾರ್ಬಿಡ	ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ನಿಮಾಣಣಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬೈತನ್ಯವು ಸಂಗ್ರಹಗೊಳ್ಳುವುದು	ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಬೈತನ್ಯವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
ಚಟುವಟಿಕಾ ಹಂತಗಳು	ಬೆಳಕಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಂತ	ಗ್ಲೂಕೋಲಿಸಿಸ್, ಕ್ರೈಬ್ರ್ಯಾಂಕಾಂಟ್
ಪ್ರವರ್ತಕಗಳು	CO ₂ , ನೀರು	ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಓಕ್ಸಿಜನ್
ಉತ್ಪನ್ನಗಳು	ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಓಕ್ಸಿಜನ್	CO ₂ , ನೀರು

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಕೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ (4.3)

ಚಟುವಟಿಕೆ - 4

(ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷನೆ)

ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಲ್ಪಡುವುದರ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಣ್ಣರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಬಿನ್ ದ್ಯೇ ಓಕ್ಸಿಂಟ್‌ನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುವುದರ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಚಿತ್ರೀಕರಣ (4.5) ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ನಿಗಮನಗಳನ್ನು ಸಯನ್ನೋ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿ. (ವೈಯಕ್ತಿಕ) ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೋಣ್ಣರ ICT ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಕೋಣೀಡಿಕರಣ

- ಜೀವಕೋಣಗಳಲ್ಲಿ CO₂ ನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ರಕ್ತಲೋಮನಾಳಗಳಲ್ಲಿ CO₂ ನ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಡಿಪ್ಲೂಫನ್ ನಡೆಯುವುದು.
- CO₂ ಸಾಗಣ - ರಕ್ತದ ಪ್ಲಾಸ್ಮಾದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿಯೂ, ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾಬಿಡಿನೊಂದೂ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನ ರೂಪದಲ್ಲೂ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ನೀರನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೈಕಾಬ್ಯೋನೇಟ್‌ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ.
- ಶ್ವಾಸಕೋಣದಲ್ಲಿ ಕಾಬಿಡಿನೊಂದೂ ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಮತ್ತು ಬೈಕಾಬ್ಯೋನೇಟ್‌ಗಳು ಪ್ರಸಾರಣೆ ಕಾಬಿನ್ ದ್ಯೇ ಓಕ್ಸಿಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಈ CO₂ ವಾಯು ಚೀಲಗಳಿಗೆ ಡಿಪ್ಲೂಫನ್‌ನ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಶ್ವಾಸಕೋಣದ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಡುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕಾಬಿನ್ ದ್ಯೇ ಓಕ್ಸಿಂಟ್ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಡುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ - 5 (ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನ ಪಾಲನೆಯ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹದ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಕೋಶಗಳಿಂದ CO_2 ನಂತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊರಹಾಕಲ್ಪದಿದ್ದರೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದು. Random ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ನಂತರ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ).

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಥಾ ಸಮಯ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪದ್ವಾದರಿಂದ ಶರೀರದ ಅಂತರಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸುಖೀತಿಯಲ್ಲಿರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆ ಎನ್ನುವರು.
- ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಓಕ್ಸಿಡ್ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಬೋನ್‌ನಿಕ್ ಏಸಿಡ್ ಉಂಟಾಗುವಾಗ ಶರೀರದ ಅಮ್ಲೀಯತೆ (Acidity) ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಇದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ.
- ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಓಕ್ಸಿಡ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಶರೀರದಿಂದ ಯಥಾ ಸಮಯ ಹೊರಹಾಕ ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನ ಪಾಲನೆಗೆ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹವು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

- The physical, chemical and biological conditions prevailing inside the body constitute the internal environment. It is never stable but highly dynamic.
- The internal environment is influenced by several factors such as products or byproducts of metabolic reactions, chemicals, pollutants, pathogens etc. that enter the body from outside.
- The maintenance of a constant internal environment is called homeostasis.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 3 : ಆರ್ಥ್ಯಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟ

1 ಪಿರಿಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ - 1 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಆರ್ಥ್ಯಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟದ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಲೋಸ್‌ರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಓಕ್ಸಿಜನ್‌ನ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬಹುದು. Random ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ನಂತರ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾ, ಯೀಸ್ಟ್ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವಿವರಿಸುವ ಚಿತ್ರೀಕರಣವನ್ನು (4.6) ಚೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಪಾಠ ಪ್ರಸ್ತಾಕದ ಸೂಚಕಗಳಿಗೆ ಹೊರತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

- ఫమెంటేశన్ ఎందరేను?

కోడిఏకరణ

- కెలవు తరద బ్యాక్టోరియగళల్లి ప్రైరువిక్ ఎసిడ్, ల్యాషిక్ ఎసిడ్ అగి బదలాగువుదు.
- రీఎస్ కోలగళల్లి ప్రైరువిక్ ఎసిడ్ అలొయోహాల్ మత్తు CO_2 అగి బదలాగువుదు.
- ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాటద మూలక గ్లూకోసినింద చైతన్య బిడుగడేగోళిసి ల్యాషిక్ ఎసిడ్ అథవా అలొయోహాల్ నిమించువ ప్రక్రియాగిదే ఫమెంటేశన్.

మౌల్యమాపన

ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాటవన్న వివరిసువ విల్సేషనా టిప్పణి

జటపటికే - 2 (జిత్రీకరణ విల్సేషన్, చబె)

సూక్ష్మ జీవిగళల్లి ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాటదింద లభిసువ ప్రయోజనగళ కురితు తిలియువుదక్కోస్తర ఈ జటపటికే నీడలాగిదే. సూక్ష్మ జీవిగళల్లి ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాటదింద నమ్మ నిత్య జీవనదల్లి ప్రయోజన ఇదేయో ఎంబ ప్రత్యే కేళువుదర మూలక జటపటికేగే ప్రవేత్తిసబముదు. Random ప్రతీక్రియ మాడలి. నంతర సూజకగళ ఆధారదల్లి జిత్రీకరణ (4.7)న్న విల్సేషన్ మాడి (గుంపు జటపటికే) సయన్స్ డైరియల్లి బరేయబేకు. (వైయక్తిక జటపటికే)

కోడిఏకరణ

- హాలు మౌసరాగువాగ లేఁచ్యోబాసిల్స్ బ్యాక్టోరియా, ల్యాషిక్ ఎసిడ్ న్న ఉత్సాదిసువుదరింద హాలిన గుణ బదలాగువుదు.
- రీఎస్ కోలగళు హిట్టిస్టో హెల్సె బరిసువుదరింద ఉంటాగువ CO_2 నింద హిట్టు ఉబ్బివుదు మత్తు మృదువాగువుదు.

నంతర నంతర మనుషురల్లి ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాట నడేయవ సందభంవన్న వివరణా విల్సేషన్సియింద తిలిదుకొళ్లలి.

మౌల్యమాపన

నిత్య జీవనదల్లి ఆమ్లజనక రహిత ఉసిరాటదింద సిగువ ప్రయోజనగళన్న వివరిసువ విల్సేషనా టిప్పణి.

మోడ్యూల్ - 4 : శ్వాసకోలద ఆరోగ్య

4 పిరిఎడ్

జటపటికే - 1 (జిత్రీకరణ విల్సేషన్, చబె)

ఉసిరాట వ్యూహద ఆరోగ్యక్కే హానికారవాగువ సందభంగళ కురితు తిళువలికేయన్న ఉంటుమాడలు ఈ జటపటికేయన్న నీడలాగిదే. ఉసిరాట వ్యూహద ఆరోగ్యక్కే హాని ఉంటుమాడవ సందభంగళు యావుదేల్లా ఎంబ ప్రత్యేయన్న కేళువుదర మూలక జటపటికేయన్న ఆరంభిసబముదు. మక్కలు Random అగి ఉత్తరిసలి.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳು
- ರೋಗಾಣಿಗಳು
- ವಿಷಾನೀಲಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ - 2 (ಚಿಶ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಶ್ವಾಸಕೋಶವನ್ನು ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಒಂದು ಹಂತದ ವರೆಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಚಿಶ್ರೀಕರಣ (4.8) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

- ಮೂಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ರೋಮಗಳು, ಶೈಫ್ಲಿ ಪರೆಗಳ ಮತ್ತು ಸೀಲಿಯಗಳ ಪಾತ್ರ
- ವಾಯು ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮೇಕ್ಕೋಫೇಜ್‌ಗಳ ಪಾತ್ರ

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಕಿರು ರೋಮಗಳು ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೋಗಾಣಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು. ಶೈಫ್ಲಿ ಪರೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಶೈಫ್ಲಿ ಧೂಳಿ ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಾಣಿಗಳು ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಶೈಫ್ಲಿ ದಲ್ಲಿರುವ ಲ್ಯಾಸ್‌ಎರ್ಪ್ಯೂಂ ರೋಗಾಣಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸೀಲಿಯ ಕೋಶಗಳ ಸೀಲಿಯಗಳು ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೋಗಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶೈಫ್ಲಿ ವನ್ನು ಗಂಟಲಿನೊಳಗೆ ತಳ್ಳುವುದು. ನಂತರ ಇದು ಅನ್ನನಾಳದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು.
- ಮೇಕ್ಕೋಫೇಜ್‌ಗಳು ರೋಗಾಣಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ನಾಶಮಾಡುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದ ಸ್ವಯಂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನದ ಕುರಿತಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ - 3 (ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಚೆಂಡ)

ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಭಾಸಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಾಧನೆಗಳು ಒಂದು ಹಂತದ ವರೆಗೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನ್ಯೈಲಿಯ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವುದು ಎಂಬ ಆಶಯ ಮತ್ತು ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಚೆಂಡ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ದುಶ್ವಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಆರೋಗ್ಯ
- ವಾತಾವರಣದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯೂಹ
- ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಆರೋಗ್ಯ

క్లోడిఎరణ

- ಶ్వాసచోశద ఆరోగ్యవన్న బాధిసువ దుర్బలగళాద ధూమపాన, హోగిసొప్పు ఉత్పన్నగళు ఎంబివుగళన్న సంపూర్ణవాగి త్యజిసబేకు.
- మలిన వాయివినల్లిరువ ధూళిన కణగళు, రాసాయనిక పదాధగళు రోగాలుగళు ఎంబివుగళు శ్వాసచోశక్కే దోషవన్నంటుమాడువుదు. అదన్న సాధ్యవిద్దప్ప మట్టిగే త్యజిసబేకు.
- వ్యాయామ మాడువుదరింద ఒబ్బ ఘృతియ ఘేటల్ల కేపాసిటి హెచ్చువుదరోందిగే ఉసిరాటి వ్యూహవ కాయుదక్క తేయింద కాయు నివాహిసువుదు.

నంతర ముందువరిద చటువటికే – 2 న్న నడేసలు ప్రత్యావళి తయారిసువ చటువటికేయన్న నీడి సందర్భాన నడేసలు నిదేంతిసబేకు.

మౌల్యమాపన

ఉసిరాటి వ్యూహద సంరక్షణగే సంబంధప్ప ఆరోగ్య అభ్యాసగళన్న వివరిసువ చెఱాడ టిప్పణి, చచ్చించి భాగవహిసువుదు.

చటువటికే – 4 (సేమినార్)

ధూమపాన శ్వాసచోశద ఆరోగ్యవన్న హేగే బాధిసువుదు ఎందు తిలిదుకోళ్లపుదు ఈ చటువటికేయ ఉద్దేశ. ధూమపానద దోషగళ కురితాద జిత్తోరణ (4.9)వన్న విశ్లేషణ మాడబేకు. నంతర ఇదక్క సంబంధప్ప క్లోడిఎరణ సేమినార్ నడేసబేకాద అగక్కవన్న తిలిసువుదు. నంతర సేమినార్ తయారి నడేసువుదు.

ముల్చి విషయ – ధూమపాన మత్తు శ్వాసచోశ రోగగళు

మోడరేటరోన నేత్తెత్తెదల్లి సేమినార్ నడేయబేకు. నంతర సేమినార్ రిపోర్టోం సయన్స్ డైరియల్ బరెంయువుదు.

మౌల్యమాపన

సేమినార్ మండనే, భాగవహిసువికే, రిపోర్టోం.

ఈ సేమినార్ నంతర ముందువరిద చటువటికే – 1న్న హేల్చో క్లబోన చటువటికేయాగి నడేసలు నిదేంతాగళన్న నీడబేకు.

మోడౌలో : 5 సస్యగళల్లి ఉసిరాటి

1 పిరింధో

చటువటికే – 1 (వివరణా విశ్లేషణ)

సస్యగళల్లి ఉసిరాటి అనిలగళ వినిమయద కురితు తిలిదుకోళ్లపుదక్కోస్టర ఈ చటువటికే. సస్యగళల్లి ఉసిరాటి ప్రక్రియెయల్లి పత్ర సూక్ష్మరంధ్రద పాత్రవన్న పూవఁజ్ఞానదింద పరిశోధిసబేకు. నంతర ఉసిరాటి ప్రక్రియెయల్లి ఒక్కజనాన పాత్రవన్న చచ్చించబేకు. కేళగే కోట్టిరువ సూచకగళన్న ఉపయోగిసువిరల్లపే.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚೈತನ್ಯದ ಅಗತ್ಯ ಕಡಿಮೆ. ಯಾಕಾಗಿ?
- ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಒಕ್ಕೊಂದು ಲಭಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದ?

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಯಾಪಚಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.
- ವಾತಾವರಣದ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಕ್ಕೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲಭಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ - 2 (ಲೆಂಟಿಸೆಲ್‌ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ)

ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಂಟಿಸೆಲ್‌ಗಳಿರುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಕಾಟೋನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಶಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳು Random ಅಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲಿ. ನಂತರ ಈಟಿನ ಮತ್ತು ನುಗ್ಗಿಯ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಹಲಸಿನ ಬೇರನ್ನು ಹಾಂದೋಲಿನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವುದು. ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿರುವ ಚೈತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಲೆಂಟಿಸೆಲ್‌ಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ (ICT ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು)

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಕಾಂಡದ ಮತ್ತು ಬೇರಿನ ಮೇಲ್ಮೈಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಕಿರು ರಂಧ್ರಗಳಾಗಿವೆ ಲೆಂಟಿಸೆಲ್‌ಗಳು. ಲೆಂಟಿಸೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಎಡೆಯ ಮೂಲಕ ಡಿಪ್ಪೂಷನ್ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ, ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಉಸಿರಾಟ ಅನಿಲಗಳಾದ ಒಕ್ಕೊಂದು ಮತ್ತು ಕಾಬಣ್ಣ ಡ್ಯೂ ಒಕ್ಕೊಂದೆ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಯುವುದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಸಾಮಧ್ಯ, ಲೆಂಟಿಸೆಲ್‌ನ ಕುರಿತಾದ ವಿಶೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ .

ಚಟುವಟಿಕೆ - 3 (ಪ್ರೋಸ್ಟ್ರ್‌ ನಿರ್ಮಾಣ)

ಭೂಮಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೊಂದು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ವುಂಡಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಜೀವಜಾಲಗಳ ಉಳಿವಿಕೆಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿಶೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕಾ ವಾತೇಗಳು, ವೀಡಿಯೋ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಾಣಿಸಲ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ನಂತರ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುವ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ರ್‌ ತಯಾರಿಸಲಿ. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ). ಪರಿಸರದ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂದೇಶ ಸಾರುವ ಪ್ರೋಸ್ಟ್ರ್‌.

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡೋಣ

1. ಡಿ. ಇಪ್ಪಗಳೆಲ್ಲವೂ
2. ಎ. ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆ – ಚಟುವಟಿಕೆ – 1
ಬಿ. ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆ – ಚಟುವಟಿಕೆ – 2
3. ಶಾಸಕೋಶಗಳ ವಾಯುಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಿಜನ್ನು ಹಿಮೋಗ್ನೊಬಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಕ್ಕಿ ಹಿಮೋಗ್ನೊಬಿನ್‌ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಇದು ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಒಕ್ಕಿಜನ್ನು ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುವುದು. ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈ ಒಕ್ಕೀಡ್‌ ಹಿಮೋಗ್ನೊಬಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಬನ್‌ಮಿನೋ ಹಿಮೋಗ್ನೊಬಿನ್‌ ಆಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು. ಇದು ಶಾಸಕೋಶಗಳ ವಾಯುಚೀಲಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವಾಗ ವಿಭಜಿಸಿ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈ ಒಕ್ಕೀಡ್‌ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು.

ಯೋನಿಟ್ ಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬೋಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಎದುರು ಇರುವ ಬೋಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಇಂಟರ್‌ಕೋಸ್ಟ್‌ಲ್ರೋ ಪೇಶಿಗಳು	2. ಪ್ರೈಯರಾ
3. ಶ್ವಾಸನಾಳ	4. ವಾಯುಚೀಲ
5. ಆಲ್ಯೋಹಾಲ್ರೋ	6. ಮೈಕ್ರೋಫೇಜುಗಳು
7. ಲೆಂಟಿಸೆಲ್ರೋಗಳು	8. ಹೀಮೋಗೆಲ್ಲೋಬಿನ್
9. ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯ	10. ಎಂಫಿಸಿಮಾ

- a. ಎರಡೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಶ್ವಾಸನಾಳದ ಕವಲುಗಳು
- b. ಎದೆಗೂಡಿನ ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳು ಮೇಲೇರಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಾವಣ್ಣಿತಿಗೆ ಬರಲು ಸಹಾಯಕವಾದ ಸ್ವಾಯಂಗಳು.
- c. ಉಸಿರಾಟ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಯುವುದು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಾಗಿದೆ.
- d. ಶ್ವಾಸಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ದ್ವಿಪರೇ
- e. ಕಾಬಣ್ಣಾದ್ಯೈ ಒಕ್ಕೆಡ್ರೋ, ಒಕ್ಕಿಜನ್ ಎಂಬಿಪುಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಣಣದ್ವಷ್ಟೆ
- f. ಕ್ರೈಬ್ಸ್ ಅವೃತ್ತಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ
- g. ಆಮ್ಲಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟದ ಘಲವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ
- h. ವಾಯುಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರೋಗಾಣಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ಜೀವಕೋಶಗಳು
- i. ಧೂಮಪಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ರೋಗ
- j. ಕಾಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇಪುಗಳು ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಮಕ್ಕಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ನಂಬು	ಸೂಚಕ	ಹೊದು	ಅಲ್ಲ
1.	ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರೋಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ		
2.	ಉಚಾಫಾಸ, ನಿಶ್ಚಾಸ ಎಂಬೀ ಚಟುವಟಿಕೆಗಲಲ್ಲಿ ಎದೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
3.	ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕಾಳಿನ ಮಕ್ಕಳ ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ವೃತ್ತಿಸ್ತ್ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.		
4.	ಶಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ವಾಯುಚಿಲಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ, ಪ್ರಭಾವ ಬೇರುವ ಘಟಕಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವಿಶದೇಕರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
5.	ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
6.	ಜೀವಕಣ ಉಸಿರಾಟದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		
7.	ಉಸಿರಾಟ ಮತ್ತು ದೃಶಿ ಸಂಶೋಷಣೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		
8.	ಉಸಿರಾಟವು ಆಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
9.	ಆಳ್ಳಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟ, ಅದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
10.	ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರೋಹದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳು ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
11.	ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರೋಹದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆರೋಗ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳು ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ.		
12.	ಕಾಲ್ಸೋ ಸೆಮಿನಾರಿನಿಂದ, ಧೂಮಪಾನದಿಂದ ಶಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳು, ಅವುಗಳ ಕಾರಣಗಳು, ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
13.	ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಯುವ ಭಾಗಗಳಾದ ಪತ್ರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮರಂಧ್ರ, ಲೆಂಟಿಸೆಲ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ನಂಬ್ರ	ಸೂಚಕ	ಹೌದು	ಅಲ್ಲ
1.	ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹದ ಭಾಗಗಳು, ವಿಶೇಷತೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
2.	ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎದೆಯ ಸಂಪುಟದ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
3.	ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಳಾಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಜಯಕರವಾಗಿ ಪ್ರಾತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.		
4.	ಶ್ರಾವಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
5.	ಓಕ್ಸಿಜನ್, ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಐಕ್ಸಿಡ್ ಎಂಬಿವುಗಳ ಸಾಗಾಟದಲ್ಲಿ ಹೀಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್‌ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
6.	ಗ್ಲೈಕೋಲಿಸಿಸ್, ಕ್ರೇಬ್ಸ್ ಆವೃತ್ತಿ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವದೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
7.	ಉಸಿರಾಟ ಮತ್ತು ದೃಢಿ ಸಂಶೋಷಣೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೋಲಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
8.	ಆಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆಗೆ ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹದ ಪಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ.		
9.	ಆವ್ಯಾಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ಅದರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
10.	ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ.		
11.	ಶ್ರಾವಸಕೋಶವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಉಸಿರಾಟವ್ಯಾಹದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
12.	ಉಸಿರಾಟ ವ್ಯಾಹದ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ (ಮಾರ್ಗ) ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.		
13.	ಧೂಮಪಾನದಿಂದ ಶ್ರಾವಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತು ಕ್ಳಾಸ್‌ ಸೆಮಿನಾರ್ ನಡೆಸಿ ಪ್ರಥಾನವಾದ ಅಶಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.		
14.	ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಗಳ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಪತ್ರಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಂಧ್ರ, ಲೆಂಟಿಸೆಲ್ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ.		

ಸಂತುಲನ ಕಾಪಾಡಲು

5

ಮುನ್ನದೆ

ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರಲಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಳ್ಳಿ ಧಾರಾಳ ಉಪಲಬ್ಧನ್ನಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳೇ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಳತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಥಾಸಮಯ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಯವ ವ್ಯಾಹಪ್ರವೃತ್ತಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದೆ ವೇನಂತು ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶರೀರದ ಆಂತರಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯು ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಥಾನ ವಿಸೆಜೆನಾ ಅವಯವಗಳಾದ ಮೂರುಜನಕಾಂಗ, ಶಾಸ್ತ್ರಕೇಳತೆ, ವಿತ್ತಜನಕಾಂಗಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಯುರನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾದಿನಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರುಜನಕಾಂಗಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಗಾತ್ರ, ಆಕ್ಷತಿ, ಆಂತರಿಕ ರಚನೆ, ನೆಷ್ಟ್ರೋನೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದೆ, ಮೂರು ಉಂಟಾಗುವ ಹಂತಗಳು, ಮೂರು ಜನಕಾಂಗದ ದೀರ್ಘಗಳು, ಮೂರುಜನಕಾಂಗದ ನಾಟೆ ಹಾಸುವಿಕೆ, ಮೆದ್ದಾಖಾನ ಮತ್ತು ವಿತ್ತಜನಕಾಂಗದ ದೀರ್ಘಗಳು, ಮೊದಲಾದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಜೆಟೆನಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜೀವಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸೆಜೆನೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸೆಜೆನೆ, ಎಂಬಿಪ್ರಗಳ ಕುರಿತೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರೀಕ್ಷಣೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ನಿಗಮನಗಳನ್ನು ದೇಖಿಸುವುದು, ಆಶಯ ವಿನಿಯು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬೀಕೆವಟಿಕೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಯುರನಿಟ್‌ನ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶೈಲಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರುಜನಕಾಂಗದ ದೀರ್ಘಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಲು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾ ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ದೇಹವಿಸಬೇಕು. ಮೆದ್ದಾಖಾನವು ವಿತ್ತಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದು ಎಂಬ ದ್ವಿಧಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ್ಯು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರುಜನಕಾಂಗದ ದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಮನೆಂಭಾವವನ್ನು ಮುಕ್ತಳ್ಳಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನ್ನು ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರಿವುಗೊಳಿಸಲು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಜೆಟೆ ಮಾಡುವ ಆಶಯಗಳ ವಿನಿಯುಕ್ತ ಸಹಾಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯೇಲಿಧ್ರೆತೆಯಿಂದ ಕೊಡಿದ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರ್ವಕವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಜೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಪಾಠ ವಿನಿಯುವನ್ನು ಅಕ್ಷರ್ವಕಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು?

ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಮನಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯಾ ನಿಮಾಣವಾಗುವ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮೂರ್ತಜನಕಾಂಗದ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮೂರ್ತಜನಕಾಂಗಗಳು ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೋಸಿ ತೆಗೆದು ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮೂರ್ತಜನಕಾಂಗದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತಗಳ ಫಟಕಗಳು ನೆಫ್ಲೋನ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮೂರ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಮೂರ್ತಜನಕಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಹಲವು ರೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು
- ಹೀಮೋ ದಯಾಲಿಸಿಸೋನ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮೂರ್ತಜನಕಾಂಗ ದಾನದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಿಳುವಳಿಕಾ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾವುದು.
- ಮದ್ಪಾನ ಷಿತ್ತಜನಕಾಂಗದ ಚೆಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ವಿಸರ್ವಣನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಮದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಸಸ್ಯಗಳ ವಿಸರ್ವಣನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.

୦୯

<p>ಆರಂಭಗಳು / ಶಿಖಿಸಬೇಕಾಗಳು / ಪಡೆಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು</p> <p>ವೈಲಯಿತ್ಯ - 3 ವಿಸಜ್ಜನೆ ಇತರ ಜೀವಿಗಳು</p> <ul style="list-style-type: none"> • ವಿಸಜ್ಜನೆ - ಅಮೃತ, ಎರೆಹೆಳ್ಳ, ಷಟ್ಟದಿಗಳು, ಕಷ್ಟಿ, ಮುನ್ಸ, ಖಾರಗಳು, ಪಕ್ಕಿಗಳು ಎಂಬುವುಗಳಲ್ಲಿ. • ವಿಸಜ್ಜನೆ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ <ul style="list-style-type: none"> - ನಿರ್ಬಾಕ್ರಿ - ವೈಶ್ವಾಹಿ - ನಿಗಮನಸ್ಕಾರ ತಲುಪುವುದು - ಆರಂಭ ವಿನಿಯೋಯ 	<p>ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನಗಳು</p> <ul style="list-style-type: none"> • ವಿಸಜ್ಜನೆ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸಜ್ಜನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆಡು. • ಪಟ್ಟಿ ವೈಶ್ವಾಹಿ • ICT • ನಿರ್ಬಾಕ್ರಿ • ವೈಶ್ವಾಹಿಕಾ ಬ್ರಿಫ್ಬರಿ ತಯಾರಿ • ಪ್ರತ್ಯೇಕರಣ ವೈಶ್ವಾಹಿ • ಪಕ್ಕಿ ಮಾರ್ಚುವೆಡು • ವಿದರ್ಶಿಸುವೆಡು
--	---

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಒಟ್ಟು ಮೋಡ್ಯೂಲ್ : 3

ಒಟ್ಟು ಪೀರಿಯಡ್ - 12

ಮೋಡ್ಯೂಲ್ - 1 - ವಿಸರ್ವಾ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸರ್ವಾ ಅವಯವಗಳು

- ವಿಸರ್ವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರತಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆ
- ಯೂರಿಯಾ ನಿರ್ಮಾಣ

ಮೋಡ್ಯೂಲ್ - 2 - ಮನುಷ್ಯನ ವಿಸರ್ವಾ ಅವಯವಗಳು

8 ಪಿರಿಡ್

- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಗಗಳು
- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಆಂತರಿಕ ರಚನೆ
- ನೆಷ್ಟ್ರೋನೋನ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯ
- ಮೂತ್ರ ತಯಾರಿಯ ಹಂತಗಳು
- ಆಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಪಾತ್ರ
- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ರೋಗಗಳು
- ಹಿಮೋಡಯಾಲಿಸಿಸ್
- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ನಾಟಿಹಾಸುವಿಕೆ
- ಇತರ ವಿಸರ್ವಾ ಅವಯವಗಳು - ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗ, ಚರ್ಮ

ಮೋಡ್ಯೂಲ್ - 3 ವಿಸರ್ವಾನೆ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ

3 ಪಿರಿಡ್

- ವಿಸರ್ವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ : ಅಮೀಬು, ಎರೆಹುಳ, ಷಟ್ಟದಿ, ಮೀನು, ಕಪ್ಪೆ, ಉರಗಗಳು, ಪಕ್ಕಿಗಳು ಎಂಬಿವ್ರಗಳಲ್ಲಿ
- ವಿಸರ್ವಾನೆ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

ಮೋಡ್ಯೂಲ್ 1 : 1 ವಿಸರ್ವಣನಾ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸರ್ವಣನಾ ಅವಯವಗಳು 1 – ಪೀರಿಯಡ್ ಚಟುವಟಿಕೆ - 1 (ಕಾಟೊನ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಗುಂಪು ಚಚೆ, ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಗೊಳಿಸುವುದು)

ಮನುಷ್ಯನ ಮುಖ್ಯ ವಿಸರ್ವಣನಾ ಅವಯವಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸರ್ವಣನಾ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪಕ ಕಾಟೊನ್ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ವಿಸರ್ವಣನಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಆಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಜ್ಯೇಯತ್ತಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೇವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಿಸರ್ವಣನಾ ವಸ್ತುಗಳು ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ? ಚಚೆ.

ಕ್ಲೌಡ್‌ಇಕರಣ

ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರತೆಲ್ಲವು ವಿಸರ್ವಣನಾ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಬಣ್ನಾಡ್ಯೆಟ್‌ಕ್ಲ್ಯಾಡ್, ನೀರು ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಯೋಗಿಕಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಸರ್ವಣನಾ ವಸ್ತುಗಳು ಹೊರತೆಲ್ಲಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಅವಯವಗಳು ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಜ್ಯೇಯತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. Random ಆಗಿ ಮಂಡಿಸಲಿ. ನಂತರ ಬಿತ್ತು 5.1 ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸುವುದು. (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಪ್ರಧಾನ ವಿಸರ್ವಣನಾ ಅವಯವಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಲೌಡ್‌ಇಕರಣ

ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗ	ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಯೋಗಿಕವಾದ ಯೂರಿಯ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು
ಶ್ಲಾಸ್ ಕೋಶಗಳು	CO ₂ , ಹೊರತೆಲ್ಲವುದು
ಚಮಚ	ನೀರು, ಲವಣಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಬೆವರಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರತೆಲ್ಲವುದು
ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ	ಯೂರಿಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕವಿರುವ ನೀರನ್ನು ಹೊರತೆಲ್ಲವುದು

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ

ಪ್ರಾರ್ಥಿಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ – ವಿಸರ್ವಣನಾ ಅವಯವಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು - 2 (ವಿವರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯೇಯಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದಕ್ಷೋಸ್ಕರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯಾ ನಿರ್ಮಾಣ ನಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇ ಕೇಳುವುದು. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಾಪಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಸಯನ್ನಾಡ್ಯೆರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಲಿ (ಜ್ಯೇಯತ್ತಿಕೆ)

ಕ್ಲೌಡ್‌ಇಕರಣ

- ಪ್ರೋಟೋನ್ ನ ವಿಭಜನೆಯಿಂದ ಅಮಿನೋ ಆಸಿಡ್‌ಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು.
- ಅಮಿನೋ ಆಸಿಡ್‌ಗಳ ವಿಭಜನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಮೋನಿಯಾ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕ.
- ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕಿಣ್ಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಮೋನಿಯಾ, ಕಾಬಣ್ನಾಡ್ಯೆಟ್‌ಕ್ಲ್ಯಾಡ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಯೂರಿಯಾ ಆಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು.

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ

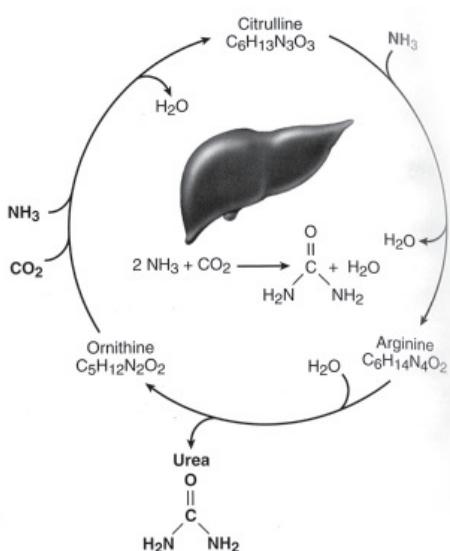
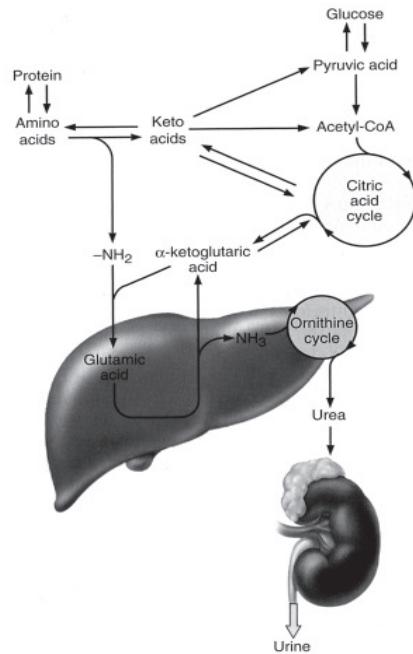
ಯೂರಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳಲು ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.

ఆధ్యాపకర అరివిగె

ప్రోటీనోన విభజనమేంద ఉండాగువ అమినో ఆమ్లగళు శరీరద కోలగళల్లి చంపాపచెయ క్రియిగే ఒళగాగువుదు. అమినో ($-NH_2$) గూపన్న హోర తేగేయువుదు.(Deamination), వగాం యిసువుదు (Transamination) వోదలాద రాసాయనిక చంపపటికెగళు అవుగళల్లి ముఖ్యవాదవుగళు.

అమినో ఆమ్లగళు ముఖ్యవాగి అమినో గూపన్న క్రీబ్స్ ఆవృత్తియ ఒందు Intermediate ఉత్పన్నవాద ఆల్ఫా కేటో గ్లూటరిక్ ఆమ్లకై వగాం యిసువుదు. అమినో గూపన్న స్థీకరిసువుదరింద ఆల్ఫా కేటో గ్లూటరిక్ ఆమ్ల, గ్లూటామిక్ ఆమ్ల ఎంబ అమినో ఆమ్లవాగి బదలాగువుదు. అమినో గూపుగళన్న కళకోండ అమినో ఆవుగళు క్రీబ్స్ ఆవృత్తిగే ప్రవేశిసువుదు.

శరీర కోలగళింద పిత్తజనకాంగష్ట తలుపువ గ్లూటామిక్ ఆమ్ల అమినో ఆమ్లవన్న బిట్టు కోట్టు పునః కేటో గ్లూటరిక్ ఆమ్లవాగి బదలాగుతదే. స్ఫూతంత్రవాగువ అమినో గూపో పిత్తజనకాంగదల్లి అమోనియావాగి బదలాగువుదు. అమోనియ శరీరకే ఆతి హానికారకవాదుదరింద కొడలే అదన్న యందియావాగి పరివర్తిసుత్తదే. అమోనియదింద యందియా ఉత్పాదిసువ ప్రక్రియే ఓనిఏథ్రో ఆవృత్తి (Ornithine cycle) ఎందు తిళియల్చువుదు.

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function*. 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

మోడ్యూలో : 2

చంపపటికే - 1 (జిత్ర విశ్లేషణ)

మంత్రజనకాంగ మత్తు అదక్కే సంబంధపట్ట భాగగళ బగ్గి తిళిదుకోట్టువుదే ఈ చంపపటికెయ ఉద్దేశ. జిత్ర (5.2)న్ను నిరీక్షిసి విశ్లేషణ మాది పట్టి 5.1న్ను పూతికగొళిసబేచు. (గుంపు చంపపటికే) ఇల్లి ICT సాధ్యతేయన్న ఉపయోగిసి ఆశయగ్రహికెయన్న దృఢగొళిసబేచు.

మనుష్ణన విసజ్ఞనా అపయవగళు 8 పిరిందో

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಸೂಚಕಗಳು	ವಿಶೇಷತೆ/ಭಾಗ
ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಸ್ಥಾನ, ಗಾತ್ರ	ಉದರ ಸಂಪುಟದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪೇತಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಅವರೆ ಬೀಜದ ಆಕ್ಷತಿಯಿರುವ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 11 cm ಉದ್ದವೂ, 5cm ಅಗಲವೂ, 3 cm ದಪ್ಪವೂ ಇದೆ.
ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳಿಗೆ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದುವ ನಳಿಕೆ	ವೃಕ್ಷಧಮನಿ
ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುವ ನಳಿಕೆ	ವೃಕ್ಷಸಿರ

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ - 2 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶೇಷಣೆ)

ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಉದ್ದೇಶ. ಮಾಲಿನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೋಸಿ ಬೇವರಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ರಚನೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾಂಗ್ ಆರಂಭಿಸುವುದು. ವಿವರಣೆ ವಿಶೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ನೆಪ್ಪೊನ್‌ಗಳು ಸೊಕ್ಕು ಸೋಸುವಿಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯವು ನಡೆಸುವುದೆಂದು, ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕವು ನೆಪ್ಪೊನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (5.1) ವಿಶೇಷಿಸಿ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳ ಅಂತರಿಕ ರಚನೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಅಡ್ಡಬೆಂದದ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಗುರುತಿಸಿದ ಭಾಗಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಸಯನ್ನೋಡಯರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಮಾದರಿ, ICT ಸಾಧ್ಯತೆ, ಚಾರ್ಕೋ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕರಿಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಸೂಚಕಗಳು

- ವಿಶೇಷತೆ
- ಮೆಡುಲ್ಲಾದ ವಿಶೇಷತೆ
- ಪೆಲ್ಲಿಸ್‌ನ ವಿಶೇಷತೆ
- ಮೂತ್ರನಾಳದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಕೋಟೆಕ್ಸ್ : ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ತಿಳಿ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಹೊರಭಾಗ. ನೆಪ್ಪೊನ್‌ಗಳ ಬೋಮನ್‌ನೇ ಕೇವ್ಲೊಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಗ
- ಮೆಡುಲ್ಲಾ : ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಗಾಢ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಒಳಭಾಗ. ನೆಪ್ಪೊನ್‌ಗಳ ಉದ್ದವಾದ ನಳಿಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಗ.

- పేల్సో** : జరడిగలింద మూత్ర సంగ్రహగొళ్లువ భాగ
మూత్రనాళ : మూత్రవన్న మూత్రజనకాంగదింద మూత్రకోశక్కె కొండొయ్యవ నళికే
మౌల్య మాపన

మూత్రజనకాంగద అడ్డభేదద చిత్ర రచిసి భాగగళన్న గురుతిసువుదు, విశ్లేషణా టిప్పణి

చటువటికి - 3 (బిత్రైకరణ విశ్లేషణ, పట్టి పూతికగొళిసువుదు)

నెప్పోలోన రచన మత్తు కాయడక్క సంబంధపట్టి తిలువళిక లభిసువుదకోస్కర ఈ చటువటికి. సోసువికే ఎంబ ప్రక్రియీగి నెప్పోలోన రచన ఎష్టర మట్టిగి యోగ్యవాగిదే ఎంబ ప్రత్యేయన్న కేళికోండు క్లాసో ఆరంభిసబముదు. బిత్రైకరణ 5.2 విశ్లేషణ మాడబేకు. (గుంపు చటువటికి) ఆశయ గలికి దృఢగొళిసువుదకోస్కర ICT సాధ్యతె, భాటోం, బోణింసల్లి బరెద చిత్ర మొదలాదవుగళన్న ఉపయోగిసబముదు. సయన్సో డయరియల్లి నెప్పోలోన చిత్ర బిదిసలు నిదేంతిసబేకు. నంతర వ్యేయక్తికవాగి పట్టి (5.2) పూతికగొళిసబేకు. బదలాయిసి మౌల్యమాపన నడిసి ఉత్సమగొళిసబముదు.

కోఇడీకరణ

నెప్పోలోన భాగగళు	విశేషతెగళు
బోమన్సో కేప్పోలో	గోమరులసోగి సుత్తువరిదు ద్విపదరవిరువ కపోనంతిరువ ఆవేరణ
ఎఫరేంటో వేసలో	బోమన్సో కేప్పోలోనోళగి ప్రవేశవాగువ వ్యక్తధమనియ కవలు
గోమరులసో	ఎఫరేంటో వేసలో బోమన్సో కేప్పోలోనోళగి అతీ సూక్ష్మవాద లోమనాళగళాగి బదలాద భాగ. ఇవుగళ తెళువాద భిత్తియల్లి కాణల్పడువ సూక్ష్మరంధ్రగళు సూక్ష్మ సోసువికిగి సేహాయ మాడువుదు.
ఇపరేంటో వేసలో	గోమరులసోన రక్త లోమనాళగళు సేరి ఉంటాద రక్తనాళ
కేప్పోలారో స్పేసో	బోమన్సో కేప్పోలోన ద్విపదరద భిత్తిగళ నడువిన స్థితి
వ్యక్త నళికి	బోమన్సో కేప్పోలో మత్తు సంగ్రహక నాళవన్న బోణిసువ ఉద్ఘవాద నళికి
బాహ్య నళికా లోమ జాల	ఇఫరేంటో వేసలోన ముందువరికియాగి వ్యక్త నళికిగి సుత్తలూ కండుబరువ రక్తలోమనాళగళు.
సంగ్రహక నాళ	వ్యక్త నళికి బందు సేరువ భాగ మూత్రవన్న సంగ్రహిసి పేల్సోగి తలుపిసువుదు

మౌల్య మాపన

పూతికగొళిసిద పట్టి, నెప్పోలోన రచనియ గురుతిసిద చిత్ర.

ಚಟುವಟಿಕೆ - 4 (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಮೂತ್ರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಣ್ಣಸ್ವರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮೂತ್ರ ಹೇಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಸ್‌ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಚಿತ್ರ (5.3), ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ), ಸಯನ್ನೆ ಡೆಯರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಲಿ (ವೈಯುತ್ತಿಕ). ICT ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೂತ್ರ ರೂಪೀಕರಣದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಆಶಯ ವ್ಯಕ್ತತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ರಕ್ತ ಗ್ಲೋಮೆರುಲಸ್‌ನ ರಂಧ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸೋಸುವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು. ಅಫರೆಂಟ್ ವೆಸಲ್‌ಗಿಂತ ಇಫರೆಂಟ್ ವೆಸಲ್‌ನ ವ್ಯಾಸ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಗ್ಲೋಮೆರುಲಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಬತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಇದು ಸೋಸುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.
- ನೀರು, ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಅಮಿನೋ ಆಮ್ಲಗಳು, ಸೋಡಿಯಂ, ಪ್ರೋಟಾಂಥಿಯಂ, ಕೇಲ್ನಿಯಂ ಎಂಬಿವುಗಳ ಅಯೋನೋಗಳು, ವಿಟಾಮಿನ್‌ಗಳು, ಯೂರಿಯ, ಯೂರಿಕ್ ಪಿಸಿಡ್, ಕ್ರಯೋಟಿನಿನ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕೇವ್ಲ್ಯಾಲಾರ್ ಸ್ಪೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಳ್ಳುವ ಗ್ಲೋಮೆರುಲಾರ್ ಫಿಲ್ಟ್‌ಟಿನ ಘಟಕಗಳು.
- ಕೇವ್ಲ್ಯಾಲಾರ್ ಸ್ಪೇಸ್‌ನಿಂದ ಗ್ಲೋಮೆರುಲಾರ್ ಫಿಲ್ಟ್‌ಟ್ರೆಟ್ ವ್ಯಕ್ತ ನಳಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಗ್ರಹಕ ನಾಳಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವಾಗ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಅಮಿನೋ ಆಮ್ಲ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪ್ರಾಣ ವಾಗಿಯೂ, ಸೋಡಿಯಂ, ಪ್ರೋಟೇಶಿಯಂ, ಕೇಲ್ನಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಅಯೋನೋಗಳು ಮತ್ತು ನೀರು ಅಂಶಿಕವಾಗಿಯೂ ಬಾಹ್ಯ ನಳಿಕಾ ಲೋಮಜಾಲದಿಂದ ಮರು ಹೀರುವಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು.
- ಗ್ಲೋಮೆರುಲಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೋಸುವಿಕೆಯ ನಂತರವೂ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಯೂರಿಯಾ, ಪ್ರೋಟೇಶಿಯಂ, ಹೈಡ್ರೂಜನ್ ಅಯೋನುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಹ್ಯ ನಳಿಕ ಲೋಮನಾಳ ಜಾಲದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ನಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- ಗ್ಲೋಮೆರುಲಾರ್ ಫಿಲ್ಟ್‌ಟಿನಿಂದ ಅಧಿಕವಿರುವ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಕ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಹೀರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗ್ಲೋಮೆರುಲಾರ್ ಫಿಲ್ಟ್‌ಟ್ರೆಟ್ ಮೂತ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಮೂತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ - 5 (ವಿವರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಮೂತ್ರದ ಘಟಕಗಳು, ಮೂತ್ರನಾಳದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸೋಂಕನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಶುದ್ಧನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕಗಳ ಕರಿತು ಬೋಕ್ಕನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿ.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕಗಳು
- ಮೂತ್ರವಿಸಜ್ಡನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- ಮೂತ್ರನಾಳದ ಸೋಂಕು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು

ಕೈಲೋಡಿಕರಣ

- ನೀರು, ಯೂರಿಯ, ಯೂರಿಕ್ ಏಸಿಡ್, ಕ್ರಿಯೆಟಿನ್‌, NaCl, KCl, ಪ್ರೋಸ್ಟೇಟ್, ಕ್ಯಾಲ್ಬಿಯಂ, ಲವಣಗಳು, ಯೂರೋಕ್ಸ್‌ಎಂ ಎಂಬ ವರ್ಣದ್ವಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಫಾಟಕಗಳು.
- ಮೂತ್ರಪು ಸಂಗ್ರಹಕ ನಾಳದಿಂದ ಪೆಲ್ವಿಸ್‌ನಿಂದ ಮೂತ್ರನಾಳಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದು. ನಂತರ ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮೂತ್ರ ಶಂಕೆ ಉಂಟಾಗಿ ಮೂತ್ರನಾಳದ ಮೂಲಕ ಮೂತ್ರಪು ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಡುವುದು.
- ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನನೆಯಾಗುವಾಗ ಮೂತ್ರಕೋಶ, ಮೂತ್ರನಾಳ ಎಂಬಿವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಾಳಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೂಡಾ ಜರಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ 2-3 ಲೀಟರ್‌ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನನೆ ಮಾಡದೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಬಾರದು.

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ

ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ – (ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿನ ಫಾಟಕಗಳು, ಮೂತ್ರನಾಳದ ಸೋಂಕನ್ನು ತಡೆಯುವುದು)

ಚಟುವಟಿಕೆ - 6 (ಬಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವೆ್ಸೂರ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗವು ಹೇಗೆ ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕೂಸ್‌ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. Random ಅಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲಿ. ನಂತರ ಬಿತ್ರೀಕರಣವ (5.3)ನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಜ್ಯೈವಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಾನಿಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆ
- ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವ ಅವಯವ.
- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಕರಣದ ಹಂತಗಳು.
- ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾಲೀನ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯ.

ಕೈಲೋಡಿಕರಣ

- ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ ಉಂಟಾಗುವುದು.
- ಮೂತ್ರ ಜನಕಾಂಗ
- ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೋಂಕೆ, ಮರುಹಿರುವಿಕೆ, ಸ್ವವಿಸುವಿಕೆ, ನೀರಿನ ಹೀರುವಿಕೆ
- ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನ ಕಾಪಾಡುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಅಂತರಿಕ ಸಂತುಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಜನಕಾಂಗದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಘೃತಪಡಿಸುವ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಲಘುಲೇಖನ ತಯಾರಿ)

ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಗಳಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪ್ರಥಾನ ಉದ್ದೇಶ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮೂತ್ರ ಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲಿ. ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (5.4), ಅರೋಗ್ಯ ಮಾಸಿಕಗಳು, ಪ್ರಶ್ನಾವರದಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತು ಲಘುಲೇಖನ ತಯಾರಿಸಲಿ(ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ).

ಕ್ರೋಡಿಕರಣ

ಚಿತ್ರೀಕರಣ (5.4) ರ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡಿಕರಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ತಯಾರಿಸಿದ ಲಘುಲೇಖನ (ಟಿಪ್ಪಣಿ)

ಚಟುವಟಿಕೆ 8 : (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಚೆಂ, ಫ್ಲೋಚಾಟ್‌ ತಯಾರಿ)

ಹಿಮೋಡಯಾಲಿಸಿಸೋನ ಅಗತ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಅಶಯವನ್ನು ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಎರಡು ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಕೊಂಡು ತರಗತಿಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸಬಹುದು. ನಂತರ ಕೃತಕ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರೂಪಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (5.5) ನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹಿಮೋಡಯಾಲಿಸಿಸೋನ ಹಂತಗಳನ್ನು ಫ್ಲೋಚಾಟ್‌ನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಿ.

ಕ್ರೋಡಿಕರಣ

ಧಮನಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಕ್ತವನ್ನು ಡಯಾಲಿಸಿಸೋ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಹಾಯಿಸುವುದು

ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿರಲು ಹೆಪಾರಿನನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು.

ಸೆಲ್ಮ್ಲೋಫೇನ್ ಟ್ರೋಬಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಹರಿಯುವಾಗ ಡಿಪ್ಸ್ಯೂಶನ್‌ನ ಮೂಲಕ ರಕ್ತದಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದಯಾಲಿಸಿಸೋ ದ್ವಾರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಶುಧ್ಧಿಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಕ್ತವನ್ನು ಇನ್ಲೌಂಡು ರಕ್ತನಾಳದ ಮೂಲಕ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸಿರಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ದಯಾಲಿಸಿಸೋನ ಹಂತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಫ್ಲೋಚಾಟ್‌.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9 (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಫ್ಲೋಸ್ಟರ್ ತಯಾರಿ)

ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ ದಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನದಟ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗ ನಾಟಿ ಹಾಕುವಿಕೆ

శ్రుక్కయీయ కురితు తిలిదుకోళ్ళపుదు ఈ చటువటికేయ ఉద్దేశ. మూత్రజనకాంగ నాటి హాకువికే శ్రుక్కయీయ సందర్భాగభు యావుదు? ఎంబ ప్రశ్నయొందిగే చటువటికేయన్న ఆరంభిసుబహుదు. బళిక జిత్ర (5.4) ర వివరణేయన్న విల్లేషిసుపుదు. మూత్రజనకాంగ నాటి హాకువికే, శ్రుక్కయీయ కురితు తిలువలికే గళిసిద నంతర మూత్రజనకాంగ దానద మహత్వవన్న తిలిదుకోళ్లు కోట్టిరువ పత్రికా వరదియన్న నిరీష్టిసి చబ్బె నడేసలి. మూత్రజనకాంగ దానద పరవాగి అనుకూలకర మనోభావ రూపుగొళ్ళవ రీతియల్లి క్యోడికరిసబేకు. మూత్రజనకాంగ దానక్క సంబంధపట్ట ప్రోస్టో తయారిసి తరగతియల్లి ప్రదత్తిసుపుదు.

మౌల్యమాపన

అంగ దానద మహత్వవన్న వ్యక్తపదిసువ ప్రోస్టో, విల్లేషణా టిప్పణి.

చటువటికే 10 (వివరణా విల్లేషణే, సేమినారో)

విషయక్కావాద ఆహార పదాధంగభు మత్తు మద్యపానవు పిత్తజనకాంగద ఆరోగ్యవన్న హేగె బాధిసుత్తపే ఎందు తిలిదుకోళ్ళపుదు ఈ చటువటికేయ ఉద్దేశ.

విషయస్తుగభు పిత్తజనకాంగద ఆరోగ్యవన్న హేగె బాధిసుత్తదే ఎంబ ప్రశ్నయొందిగే చటువటికేయన్న ఆరంభిసుబహుదు. కోట్టిరువ వివరణేగభన్న విల్లేషిసి హెచ్చెన మాహితిగభన్న సంగ్రహిసి ‘పిత్తజనకాంగద ఆరోగ్య సంరక్షణ’ ఎంబ విషయద కురితు తరగతియల్లి సేమినారో నడేసబేకు.

విషయ : పిత్తజనకాంగద ఆరోగ్య సంరక్షణే

ఉపవిషయ : పిత్తజనకాంగ – ఒందు విసజ్ఞనాంగ

పిత్త జనకాంగ మత్తు మద్యపాన

కృతక / విషయక్కావాద ఆహార పదాధంగభు మత్తు పిత్తజనకాంగ

(సేమినారో ఆయోజనిగే సంబంధపట్ట హెచ్చెన మాహితిగభన్న టీచరో టెక్సోన 1నే ఆధ్యాయదల్లి కొడలాగిదె)

మౌల్యమాపన

సేమినారో మండని, చబ్బె యల్లి భాగవహిసువికే, సేమినారో రిపోర్టోడ

చటువటికే 11 (వివరణేయ విల్లేషణే, జిత్ర నిరీష్టణే)

విసజ్ఞనా ప్రక్రియీగే చమంద రచనే ఎష్టర మట్టిగే అనుకూలకరవాగిదేయిందు మనదట్టు మాడువుదు ఈ చటువటికేయ ఉద్దేశ. జిత్ర 5.6 రల్లి కోట్టిరువ వివరణేయన్న గుంపినల్లి విల్లేషిసి/ చబ్బె సి చమంద రచనే విసజ్ఞనా ప్రక్రియీగే హేగె సహకారియాగిదే ఎంబుదర కురితు వైయక్తికవాగి టిప్పణి తయారిసలి.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 3 : ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ವನೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : (ಪಟ್ಟಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚಯಾಪಚಯ ಕ್ಷಯಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಬಳಿಕ ಪಟ್ಟಿ 5.3 ನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ನಿದೇಶಿಸಬೇಕು. ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ವಿಸರ್ವನಾವಸ್ತುಗಳು, ವಿಸರ್ವನಾಂಗ ಮೊದಲಾದವರ್ಗ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಯನ್ನೋ ಢೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ನಿದೇಶಿಸುವುದು. (ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ)

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

ಜೀವಿಗಳ ವಿಸರ್ವನಾಂಗ, ವಿಸರ್ವನಾ ವಸ್ತುಗಳು, ವಿಸರ್ವನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ವನಾಂಗ, ವಿಸರ್ವನಾವಸ್ತು, ವಿಸರ್ವನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿ)

ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ವನೆ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಗಳಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಚಯಾಪಚಯ ಕ್ಷಯಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿವೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಾತಭಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರೀಕರಣ (5.6) ನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸರ್ವನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಗಮನಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಯನ್ನೋ ಢೈರಿಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರೆಯಲಿ.

ICI ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಶಯವನ್ನು ಧ್ವಂಪದಿಸಬೇಕು.

కోర్టీడీకరణ

విషయానం	విషయానా విధాన
● పత్ర సూక్షు రంధ్ర	ద్వాతి సంబ్లోషణియ లుపలుత్వస్వాద ఓస్ట్రిచన్, లుఫిరాటి క్రీయియ లుపలుత్వస్వాద కాబడనో డై ఓస్ట్రిచ్, నీరు ఎంబిపుగళన్న హోరహాకుత్తదే.
● హైదాతోడ్	మల్లువగద సస్యగళల్లియూ, కేలవు పోదరు వగద సస్యగళ ఎలీగళ తుదిగళల్లియూ కండుబరువ సూక్షు రంధ్రగళాద హైదాతోడోగళ మూలక హెచ్చాద నీరు హోరహాకల్పుదువుదు.
● తిరులిన రాపిఇకరణ	కేలవు త్వాజ్య పదాథగళు సస్యకాండద మధ్యభాగదల్లిరువ బలిత క్లేలం నాళగళల్లి నిక్షేపిసల్పట్ట తిరులిన రాపిఇకరణదల్లి ప్రధాన పాత్ర వహిసుత్తవే.
● ఎలి ఉదురువుదు	ఎలీగళు పుణం బెళవణిగే హొంది ఉదురలు సిద్ధవాగువాగ సస్యగళు అగత్యవాద పటకగళన్న అవుగళింద పునః హిరిచోళ్లత్తదే. ఉదురువ ఎలీయల్లి హెచ్చు త్వాజ్య పదాథగళు కండుబరుత్తదే.

మౌల్యమాపన

- D. వృక్షానళికేయల్లి మత్తు సంగ్రాహక నాళదల్లి
- సూక్షు సోసువికి జరగువుదు.
  - గ్లోమరులార్ ఫిల్ట్రేష్఩ో సంగ్రహవాగువుదు.
  - బాహ్య నళికా లోచునాళజాలదల్లి అధికవాగి ఉళిద యూరియ ఇల్లిగే స్విసల్పుదుత్తదే.
  - వృక్షానళికేయింద ఈ భాగచ్చ అయోనోగళ పునః హిరువికి జరగువుదు.
  - మూత్ర శేఖరణియాగుత్తదే.
- రక్తకణగళు మత్తు ప్రోటోనోగళు గాత్ర హెచ్చిరువ అణుగళన్న హొందిరుత్తవే. అధిక గాత్రవిరువ అణుగళ సోసువికియు సూక్షు సోసువికియు మూలక జరగువుదిల్ల. ఆదుదరింద గ్లోమరులార్ ఫిల్ట్రేష్఩ోనల్లి రక్తకణగళాగలి ప్రోటోనోగళాగలి కండుబరువుదిల్ల.

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಿರೆ ಹಾಕಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮೂತ್ರ ಜನಕಾಂಗಕ್ಕೆ ರಕ್ತವನ್ನ ತಲುಪಿಸುವ ನಾಳ ವ್ಯಕ್ತುಧಮನಿ.
2. ನೆಪ್ಪೇನೋನ ಮೆಡುಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಬೋಮನ್‌ ಕೇಪ್ಪ್ಲಲ್ ಕಂಡುಬರುವುದು.
3. ಪಿತ್ತಜನಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಮೋನಿಯ ಕಾಬಿನ್‌ ಡೈ ಓಕ್ಸಿಡ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಆಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು.
4. ವ್ಯಕ್ತನಳಿಕೆಯು ಅಫರೆಂಟ್ ವೆಸಲ್ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಾಹಕ ನಾಳವನ್ನ ಜೋಡಿಸುತ್ತದೆ.
5. ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ನೀಡುವುದು ಯೂರೋಕ್ಲೋಮ್ ಎಂಬ ವರ್ಣದ್ವಯ.
6. ಎರೆಹುಳದ ವಿಸರ್ಜನಾಂಗ ಮಾಲ್ಯೇಜಿಯನ್ ನಳಿಕೆ.
7. ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ಲೂಕೋಸ್, ಅಮಿನೋ ಆಮ್ಲ ಎಂಬಿವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
8. ಎರಡು ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗಗಳು ಹಾನಿಗೀಡಾಗುವ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ನೆಪ್ಪ್ರೋಟಿಸ್.
9. ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜನಾ ವಸ್ತು ಅಮೋನಿಯ.
10. ಮುಲ್ಲವಗೆದ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೀರು ಹೈಡ್ರಾತೋಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪದುವುದು.

విద్యాధ్యాక్ష మౌల్యమాపన

సంఖ్య	సూచకగళు	హాదు	తలు
1.	మనుష్య శరీరదల్లి యందియ నిమాంణవాగువ రీతియన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యావిధి.		
2.	మూత్రజనకాంగద అంతరిక రజనేయన్న విల్సైషిసి, మూత్రజనకాంగవు రక్తదల్లిరువ త్వాజ్య ప్రదాఘటగళన్న సోసి రక్తవన్న శుద్ధీకరిసువ విధానవన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యావిధి.		
3.	నెఫ్రోనోగళు మూత్ర జనకాంగద రజనాత్మక మత్తు క్రీయాత్మక మూలఫటకగళొందు అరితు అపుగళ రజనే మత్తు కాయికవన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యావిధి.		
4.	మూత్ర ఉత్పాదనేయాగువ వివిధ హంతగళన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యా.		
5.	మూత్రజనకాంగవన్న బాధిసువ రోగగళన్న మత్తు కారణగళన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యా.		
6.	హీమోడయాలిసిసోన హంతగళన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యా.		
7.	వృక్షదానద మహత్తు మత్తు ప్రాధాన్యవన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యా.		
8.	మద్యపానపు పిత్తజనకాంగద ఆరోగ్యవన్న నాత మాడుత్తదే ఎంబుదన్న ననగే వివరిసలు సాధ్యా.		
9.	విసజంనా ప్రక్రియేయల్లి చమడ హేగె పాత్రపహిసుత్తదే ఎందు వివరిసలు ననగే సాధ్యా.		
10.	ఇతర జీవిగళల్లి మత్తు సస్యగళల్లి జరగువ విసజంనాప్రక్రియేయన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యవాగుత్తదే.		

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಸೂಚಕಗಳು	ಹೊದು	ಅಲ್ಲ
1.	ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯೂರಿಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
2.	ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ಆಂತರಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗವು ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
3.	ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮೂಲಭೂತ ಫಟಕ ನೆಲ್ಲೋನ್‌ಗಳೆಂದು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
4.	ಮೂತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ.		
5.	ಮೂತ್ರಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ.		
6.	ಹೀಮೋಡಯಾಲೀಸಿಸ್‌ನ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ.		
7.	ಪೃಕ್ಕೆದಾನದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.		
8.	ಮದ್ಯಪಾನವು ಐತ್ಯಜನಕಾಂಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ.		
9.	ಚರ್ಮ ಒಂದು ವಿಸರ್ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಕಾಯುವ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
10.	ಅಮೀಬಾ, ಎರೆಹುಳ, ಷಟ್ಟದಿ, ಮೀನು, ಕಪ್ಪೆ, ಉರಗ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕಿಗಳ ವಿಸರ್ಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
11.	ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಿಸರ್ಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		

ಚಲನೆಯ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ

6

ಪೀಠಿಕೆ

ಚಲನೆ ಮತ್ತು ಸಂಜಾರ ಜೀವದ ಪ್ರಥಾನ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಜೀವವಿಭಾವವುಗಳೇಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯನ್ನ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಚಲನೆಗಳು ಜೀವಿನಲು ಉತ್ತಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನ ಹುಡುಕಲು ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಆಗಿರಬಹುದು. ಜೀವಿಗಳ ಶ್ರೀರಂಭ ಭಾಗಗಳಾದ ಹೃದಯ, ಶ್ಲಾಸಕೆರತ, ಅನುನಾಳ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜ್ಯೋತಿಕ ಶ್ರಯಿಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಜರಗಲು ಈ ಚಲನೆ ಅಗತ್ಯ. ವೇತಿಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣಜನವೇ ಪ್ರಾಣಿ ಶ್ರೀರಂಭ ಈ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ. ಇದು ಉಂಟಾಗುವುದು ಹೀಗೆ ಎಂಬದನ್ನು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಥಿಕಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿವ್ಯಾಹವು ಚಲನೆ ಹೆಚ್ಚು ವೈಲಿಧ್ಯ ಮಯಿ ಮತ್ತು ಪರಿಷಾಮಾಮಿಕಾರ್ಯಾಗಳು ಹೀಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಜಾರ ನಾಮಧ್ಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳು ಸಸ್ಯಭಾಗಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಚಲನೆಯನ್ನ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಚಲನಾ ರೀತಿಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಜಚ್ಚೆ ಸುವುದರೆ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮದ ಪರವಾಗಿ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ದೇಹಿಸಲು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಶೈವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕೆಲಿಕಾ ಜಟಿಲವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇCT ಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಶಯಗಳನ್ನ ದೃಢಪಡಿಸಲು ಶೈವಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲವೇ?

ಪ್ರಥಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಜೀವನ ಶೈಲಿಯೋಗಗಳನ್ನು ದೂರವಿರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಯಾಮದ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದ ಪೇಶಿವ್ಯಾಹದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಯಂಗಳು, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಪೇಶಿ ಸಂಕೋಚನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದ ಅಷ್ಟಿವ್ಯಾಹದ ರಚನೆ, ಕಾರ್ಯ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಷ್ಟಿವಂಜರದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳು, ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಅಷ್ಟಿಕೆಲುಗಳು (ಸಂಧಿಗಳು) ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ, ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.
- ಅಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಸ್ಯ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಯೂರೋಪ್ : ಜಲನೆಯ ಜೀವಜಾಗು

ಒಟ್ಟು ಓರ್ಡರ್ 13

ಯೂರೋಪ್ ಕ್ಷೇತ್ರ	ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಭಾಗಗಳು / ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧುಫೈಲ್	ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಭಾಗಗಳು / ಕಂತಗಳು	ಕೆಲಿಕಾ ಸಾಧನಗಳು
ಹೊಡ್ಡೆಲ್ - 1 ವಾಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋದ್ದ ಕಾರ್ಯಾಲ್ಯಾ	<ul style="list-style-type: none"> ವಾಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೋದ್ದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಹಿಂಬಿಕ ಚಲನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಕ ಚಲನೆಗಳು ಹಲವು ತರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಳು ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಯುಗಳ ರಚನೆ ಪೆಟ್ರಿ ಸಂಕೋಚಿತ ಹಂತಗಳು ಸ್ವಾಯು ದಣಿಕೆ - ನರೀಕೆನೆ - ಎಕ್ಸ್‌ಫೆಸ್ - ನಗದುನ - ಮೊಲೆಕೆ 	<ul style="list-style-type: none"> ಕಾಟ್ಟೆಲ್ ನ್ಯಾರೋಕ್ ನಿರೀಕೆನೆ ಚೈಲ್ ಕರೆಲ್ ವೈಕ್ರೋಷಿಕ್ ಬೆಕ್ಟ್ ವೈಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪೆಟ್ರಿ ವೈಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪೆಟ್ರಿ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ಗೈಲೋಫೆಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪೆಟ್ರಿ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ಗೈಲೋಫೆಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ 	<ul style="list-style-type: none"> ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸುವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಜೀವನ ಶೈಲಿ ರೊಗ್ಗಳನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸುವ ದರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾಯಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಅರಿತ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿಕೆ ಕಳುಹುದು. ಮನಸುಷ್ಟನ ಪೆಟ್ರಿಕ್ಟ್ರಿಕ್ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಲ್ಯಾ ವೈಕ್ರೋಷಿಕ್ ಮಂಡಿಸುವುದು. ಮನಸುಷ್ಟನ ಕಂಡುಬರುವ ಹಲವು ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು, ಅಂದರೂ ಸ್ವಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೆಲ್ ಗಳನ್ನು ವೈಕ್ರೋಷಿಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದರಿಸುವುದು. ಪೆಟ್ರಿ ಸಂಕೋಚನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಶಿಖಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು. ಮನಸುಷ್ಟನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಅಸೈನ್ಸ್‌ಹೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಲ್ಯಾ ವಿವರಿಸುವುದು. ಮನಸುಷ್ಟನ ಅಸೈನ್ಸ್‌ಹೆಕ್ಸ್ ರದ್ದು ಏವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳು, ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ವಿಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತ್ರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂಬಿವ್ರೋಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ವಿವರಿಸುವುದು.
ಹೊಡ್ಡೆಲ್ 2 : ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಜಲನೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಮನಸುಷ್ಟನ ಅಸೈನ್ಸ್‌ಹೆಕ್ಸ್ ರದ್ದು ಭಾಗಗಳು ಪ್ರೋಟೆಲ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಲುಗಳು ಮೊದಲ್ ಅನ್ಯಾನ್ಯಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> ಬೆಕ್ಟ್ ವೈಕ್ರೋಷಿಕ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ 	<ul style="list-style-type: none"> ಮನಸುಷ್ಟನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಅಸೈನ್ಸ್‌ಹೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಲ್ಯಾ ವಿವರಿಸುವುದು. ಮನಸುಷ್ಟನ ಅಸೈನ್ಸ್‌ಹೆಕ್ಸ್ ರದ್ದು ಏವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳು, ಪ್ರೋಟೆಲ್ ವಿಕ್ರೋಷಿಕ್ ವಿಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತ್ರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂಬಿವ್ರೋಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಆಶಯಗಳು/ಶಿಳ್ಪಪರೀಕ್ಷೆಗಳು/ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು/ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಳ್ಪ	ಚೆಡ್ಡಪರೀಕ್ಷೆಗಳು / ತಂತ್ರಗಳು	ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ಅಂತಿಕೆಲುಗಳಗಳ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಶೈಲಂದರೆಗಳು. - ನಿರೀಕ್ಷೆ - ವೈಶೇಷಿಕೆ - ನಾಗಮನ - ಅಶಯ ವಿನಿಮಯ - ಯಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ದಾಖಲಿಸುವುದು. 	<ul style="list-style-type: none"> ಚಿಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿಕರಣ ವಿಶೇಷಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಚೆಲ್ಲಿಕರಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಚೆಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುವುದು ಯಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ವೈಶೇಷಣ ಪ್ರಿಯಣ ತಯಾರಿ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಪುನರ್ವೈ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಿದ್ದ ಅಳಿಕೆಲುಗಳ, ಅಪ್ಪಗಳ ಸ್ಥಾನ, ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಲುಂಡಾಹರಣೆಗಳಿಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷಿಸಿ, ವಿದರಿಸುವುದು. ಅಳಿಗಳಿಗೂ ಕೇಲುಗ್ಗಳಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಶೈಲಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿದರಿಸುವುದು.
		<ul style="list-style-type: none"> ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಶೈಲಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿದರಿಸುವುದು. ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಷಿದ್ದ ರೀತಿಯ ಚೆಲನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದಿಗೆ ವಿದರಿಸುವುದು.
		<ul style="list-style-type: none"> ವಿವರಕ್ಕಾ ವಿಶೇಷಣ ಚಿಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿಕರಣ ವಿಶೇಷಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಕಾಟ್ಯೋನ್ ವಿಶೇಷಿಕೆ ಚೆಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಕೆ

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಒಟ್ಟು ಮೊಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳು : 3

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ – 1 ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯು ಚೆಟುವಟಿಕೆ

- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯ
- ಬಚಿಕ ಚಲನೆಗಳು, ಅನೈಟಿಕ ಚಲನೆಗಳು
- ಹಲವು ವಿಧದ ಸ್ವಾಯುಗಳು
- ಅಣಿ ಸ್ವಾಯುವಿನ ರಚನೆ
- ಪೇಶಿ ಸಂಕೋಚನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು
- ಸ್ವಾಯು ದಣಿವು

ಒಟ್ಟು ಪೀರಿಯೆಡ್ : 13

5 ಪೀರಿಯೆಡ್

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ – 2 ಅಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಲನೆ

- ಮನುಷ್ಯ ಅಣಿಪಂಜರದ ಭಾಗಗಳು
- ಪ್ರತಿದ್ವಂದ ಸ್ವಾಯುಗಳು
- ಅಣಿಕೀಲುಗಳು
- ಮಾದರಿ ಅಣಿಕೀಲುಗಳು
- ಅಣಿಕೀಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳು.

4 ಪೀರಿಯೆಡ್

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ – 3 ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆ

4 ಪೀರಿಯೆಡ್

- ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆ – ಪಾರಮೇಸಿಯಂ, ಯೂಗ್ಲಿನ, ಎರೆಹುಳ
- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆ

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 1: ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯಂ ಚಟುವಟಿಕೆ

5 ಪಿರೀಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಕಾಟೋನ್ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ, ಚಚೆ, ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ವ್ಯಾಯಾಮದ ಕುರಿತು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಮನೋಭಾವ ರೂಪಿಸುವುದು ಈ ಪಾಠಭಾಗದ ಉದ್ದೇಶ. ಕಾಟೋನ್ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಹೆತ್ತವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಿ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಬಲಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮವನ್ನು ಯಾಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿ. ಇದನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಿತ್ರೀಕರಣ (6.1) ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಿ. ವ್ಯಾಯಾಮವು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯೈಯಕ್ಕಿಕಾಗಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ. ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆ
- ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ದೃಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ
- ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟ
- ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯಂ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ವ್ಯಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ಹೃದಯದ ಪೇಶಿಗಳು ದೃಢವಾಗುವುದು.
- ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ವಿಭజಿಸಿ ಬೊಜನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರುವುದು. ಬೆವರಿನ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಕ್ರೀಡೆಗಳಂತಹ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಏಪಣಡುವುದರಿಂದ ದೃಹಿಕ ಸದ್ಯದತೆ (Physical fitness) ಹೆಚ್ಚುವುದು.
- ವ್ಯಾಯಾಮವು ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಏಪಣಡಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಉಸಿರಾಟ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯದಕ್ಕಿಗೊಳ್ಳುವುದು. (ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದು), ವೈಟಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚುವುದು.
- ಸ್ವಾಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರಕ್ತ ಲೋಮನಾಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದು, ಸ್ವಾಯಂಗಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

మాల్యమాపన

వ్యాయామవు శరీరచ్చై ప్రయోజనకారియాగువుదు హేగే ఎందు విశ్లేషిసి టిప్పణి తయారిసువుదు.

ఆధ్యాత్మకర అరివిగే

వ్యాయామ మాడువాగ హేచ్స్ గ్లూకోస్ స్వాయంమగళిగి తలుపువుదు. ఇదు రక్తదల్లిరువ గ్లూకోసన్న అపేక్షణియ మట్టదల్లి కాయ్దురిసలు మత్త సిహిమాత్ర రోగద సాధ్యతెయన్న కడిమేగొళిసలు సహకారియాగుత్తదే. నియమిత వ్యాయామదింద రక్తదల్లిరువ LDL, VLDL కొలేస్ట్రోలోన మట్ట కడిమేగొళ్ళత్తదే మత్త HDL కొలేస్ట్రోలోన మట్ట హెబ్బాగుత్తదే. ఇదు ధమనిగళల్లి రక్త హెప్పుగట్టువుదన్న తడేయుత్తదే. వ్యాయామవు స్వాయమ కంతుగళ గాత్రవన్న హేచ్స్ సువుదు పేరిత తంతుగళ సంబ్యే హెబ్బాదంతి గాత్ర హెబ్బాగువుదరింద ఇదు సాధ్య. నియమిత వ్యాయామవు హృదయద Stroke volume న్న హేచ్స్ సువుదు. (ప్రతియిందు హృదయ బడితదల్లు పంపా మాడల్చుడువ రక్తద అళతే) ఇదు హృదయద కేలసద ఒత్తడవన్న కడిమేగొళిసి కాయ్దక్కమతేయన్న హేచ్స్ సువుదు. వ్యాయామదింద హృదయద కొరోనరి ధమనిగళు వికసిసుత్తదే మత్త అపుగళిగి హేచ్స్ శాబెగళు రాపుగొళ్ళత్తవే. ఇదు హృదయద పేరితగళ కాయ్దక్కమతేయన్న హేచ్స్ సి హృదయాఫాతద సాధ్యతెయన్న కడిమేగొళిసుత్తదే.

HDL - High Density Lipoproteins

LDL - Low Density Lipoproteins

VLDL - Very Low Density Lipoproteins

LDL గే హోలిసిదరే HDL నల్లి ప్రౌటిస్ న ప్రమాణ హేచ్స్ మత్త కొబ్బిన ప్రమాణ కడిమేయాగిరుత్తదే. వ్యాయామ, కొబ్బు రహిత ఆహార ఎంబివుగళు HDL న మట్టవన్న హేచ్స్ సి LDL, VLDL న మట్టవన్న కడిమేగొళిసుత్తవే. ఆదరే రక్త ధమనిగళల్లి కొలేస్ట్రోలో సంగ్రహవాగలు LDL, VLDL కారణవాగువుదు. ఆదుదరింద HDL న్న ఒళ్ళియ కొలేస్ట్రోలో ఎందూ LDL, VLDL న్న కెట్టు కొలేస్ట్రోలో ఎందు తిళియల్చుడువుదు.

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function*. 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

చటువటిక 2 (చబెస, వివరణా విశ్లేషణ పట్టి పూర్తిగొళిసువుదు)

ఐఛ్యిక మత్త అన్యేచ్చిక చలనిగళిగిరువ వ్యత్యాసద కురితు తిళిదుకొళ్ళవుదు ఈ చటువటికియ ఉద్దేశ.

ಶರೀರದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು. ಈ ಪಟ್ಟಿಯ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ 6.1 ನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಿ. ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ಯಿಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗಳಿನ್ನುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೌರ್ತಿಕರಿಸಬೇಕು.

ಕೌರ್ತಿಕರಣ

ಇಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗಳು	ಅನ್ಯಿಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗಳು
● ಕಾಲುಗಳ ಚಲನೆ	● ಹೃದಯ ಬಡಿತ
● ನಾಲಗೆಯ ಚಲನೆ	● ಪೆರಿಸ್ತಾಲೋಸಿಸ್
● ಕೈಗಳ ಚಲನೆ	● ಉಸಿರಾಟ, ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಿ ರಚನೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ (6.1)

ಚಟುವಟಿಕೆ 3

ಹಲವು ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಶೇ�ತೆಗಳ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಹಲವು ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ICT ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪೇಶಿಗಳ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಿ 6.2 ರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವಾಯುಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬಳಿಕ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ 6.2 ನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲಿ.

ಕೌರ್ತಿಕರಣ

- ಅಷ್ಟಿಸ್ವಾಯುಗಳು ಶರೀರದ ಎಲುಬುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಿಲಿಂಡರ್‌ನ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳು ಮತ್ತು ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಯವಾದ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಜರರ, ಸಣ್ಣಕರುಳು ಮುಂತಾದ ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಲಾಳಿ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಿಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಹೃದಯದ ಭಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕವಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳು, ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅನ್ಯಿಚ್ಛಿಕ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸ್ವಾಯುಗಳ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ ವಿವರಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಅಷ್ಟಿಸ್ಯಾಯುಗಳ ರಚನೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಯಾಯುಗಳು ಸಂಕೋಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಅರಂಭಿಸುವುದು. ನಂತರ ಅಷ್ಟಿಸ್ಯಾಯುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮರಚನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (6.2), ವಿವರಣೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ICT ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಕ್ರೋಡಿಕರಣ

- ಸ್ಯಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಯು ತಂತುಗಳು ಗುಂಪಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುವು. ಸ್ಯಾಯು ತಂತುಗಳ ಇಂತಹ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಫಾಸಿಕ್‌ಲ್ರ್ಸ್ (Fascicles) ಎನ್ನುವರು.
- ಸ್ಯಾಯು ಅಂಗಾಂಶದ ಮೂಲಭೂತ ಫೆಟ್‌ಕ ಸ್ಯಾಯುಕೋಶಗಳು. ನಾರಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಯು ತಂತುಗಳಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಯೋಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಂಬ ಪ್ರೋಟೀನ್ ನಾರುಗಳಿಂದ ಮಯೋಪ್ಲೆಬ್ಯೂಲ್‌ನಿಮೀಕ್ಸಲ್ಪ್ರಿಟ್‌. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಯಾಯು ತಂತುಗಳಲ್ಲಿ 4 ರಿಂದ 20 ರಷ್ಟು ಮಯೋಪ್ಲೆಬ್ಯೂಲ್‌ಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಎರಡು ವಿಧದ ಮಯೋಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳಿವೆ – ದಪ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಆಕ್ಸಿನ್ ಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ದಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಮಯೋಸಿನ್ ಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳು.
- ಆಕ್ಸಿನ್, ಮಯೋಸಿನ್ ಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಮರುಕಳಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮಯೋಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಈ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮೀಕರಣವು ಸ್ಯಾಯುಕೋಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ಮೂಲಕ ಅಷ್ಟಿಸ್ಯಾಯುಗಳಿಗೂ ರೇಖಾಂಕಿತ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಯೋಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಗವು ಗಾಢ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿಯೂ (Dark Colour) ಆಕ್ಸಿನ್ ಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಭಾಗವು ಶಿಲ್ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಢ ಬಣ್ಣವಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಡಾಕ್‌ಬೇಂಡ್ (Dark band) ಎಂದೂ ಶಿಲ್ಬಣ್ಣವಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಲೈಟ್‌ಬೇಂಡ್ (Light Band) ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು.
- ಒಂದು ಡಾಕ್‌ಬೇಂಡ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೈಟ್‌ಬೇಂಡ್‌ನ ಅಧಿಭಾಗವು ಸೇರಿದ ಅಧಿಭಾಗವನ್ನು ಸಾಕೋಂಮಿಯರ್ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಸಾಕೋಂಮಿಯರ್‌ಗಳೇ ಸ್ಯಾಯುಕೋಶದ ಸಂಕೋಚನದ ಮೂಲಭೂತ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಚಚೆಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಅಷ್ಟಿಸ್ಯಾಯುಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಚನೆಯ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಷೈಲ್‌ಚಾಟ್‌ ಪೂರ್ತಿಕಗೊಳಿಸುವುದು)

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಯಾಯು ಸಂಕೋಚನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಪ್ರಥಾನ ಉದ್ದೇಶ.

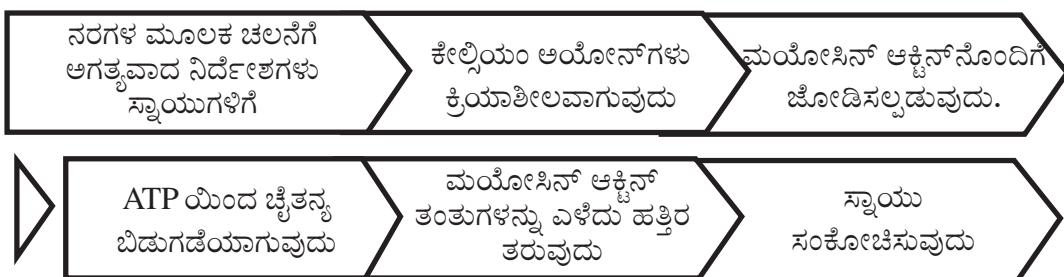
ಸ್ಯಾಯುಗಳು ಸಂಕೋಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ತರಗತಿಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸಬಹುದು. ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತಕದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (6.3) ನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ. ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆಶಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿ. ನಂತರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚಚೆಂಟೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕ್ರೋಡಿಕರಿಸಬೇಕು.

ICT ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಶಯವನ್ನು ಧ್ಯಾಪದಿಸಬೇಕು.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

- ಕೈಲ್ವಿಯಂ ಅಯೋನೋಗಳು ಮಯೋಸಿನ್ - ಆಕ್ಟಿನ್ ತಂತುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಜೋಡಣಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಭಬವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಯೋಸಿನ್ ಅಗ್ರದಲ್ಲಿ ATP ಯಿಂದ ಚೈತನ್ಯ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು.
- ಈ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಯೋಸಿನ್ ಅಗ್ರಗಳು ಆಕ್ಟಿನ್ ತಂತುಗಳನ್ನು ಸಾಕೋಂಮಿಯರ್‌ಗಳು ಸಂಕೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಧಾನ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರೆ.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ನಂತರ ಫ್ಲೋ ಚಾಟ್‌ನ್ನು ವೈಯ್ತಕಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಿ.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

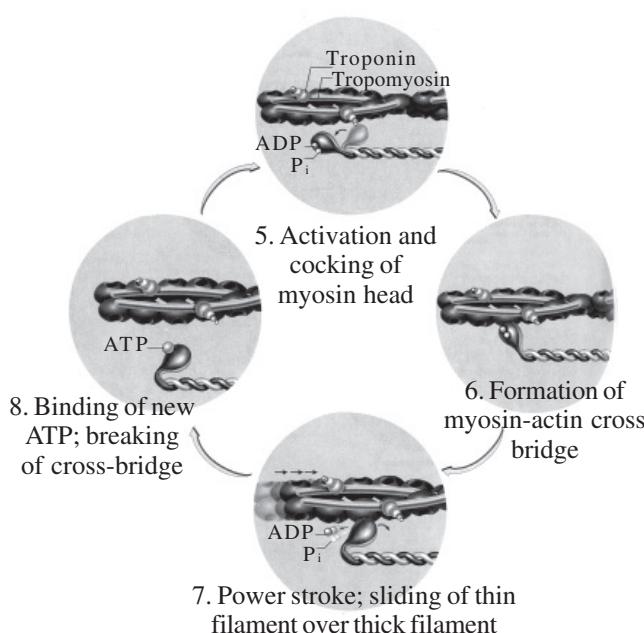
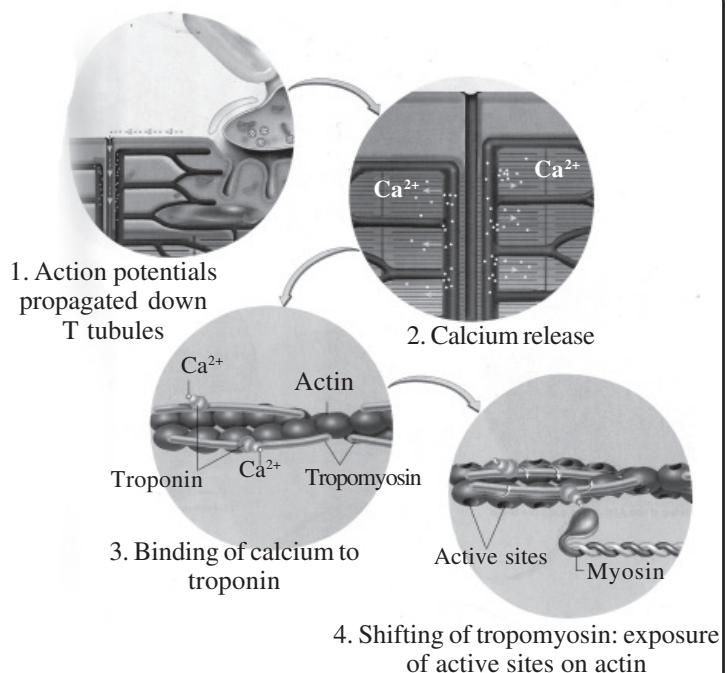
ಸ್ಥಾಯಿ ಸಂಕೋಚನವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು H.E. Huxley ಮತ್ತು A.f. Huxley ರಾಸಿಸಿರುವ Sliding Filament Theory ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಳಿ ಸಂಕೋಚನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿದೇಶಗಳು ಕ್ರಿಯಾವಾಹಿ ನರಗಳ ಮೂಲಕ ಮೆದುಳಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವುದು. ಕ್ರಿಯಾವಾಹಿ ನರಗಳು ಸ್ಥಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಲ್ಪಡುವ ಭಾಗವೇ ಹೊಟಾರ್ (Motor End plate) ಅಥವಾ ನ್ಯೂರೋ- ಮಸ್ಟ್ ಕ್ಯೂಲಾರ್ ಜಂಕ್ಷನ್ (Neuro - Muscular Junction) ನರ ಸಂದೇಶಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುವಾಗ ಏಸಿಟೆಲ್ ಕೋಲಿನ್ (Acetyl Choline) ಎಂಬ ನರಪ್ರೇಕ್ಷಕವು ನ್ಯೂರೋ ಮಸ್ಟ್ ಕ್ಯೂಲಾರ್ ಜಂಕ್ಷನ್‌ನಿಗೆ ಸ್ವಾಲ್ಪಿಕವಾಗಿ ತಲುಪುವುದು. ಇದು ಸ್ಥಾಯಿಕೋಶಗಳ ಕೋಶಪರೆಯಲ್ಲಿಯ (ಸಾಕೋಂಲೆಮ್ - ಮಾಂಸಲ ಕೋಶ) ಒಂದು ಆಕ್ಟನ್ ಪ್ರೋಟೆಂಷ್ಯಲ್ (Action Potential) ನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಭಬವದಲ್ಲಿ Ca^{2+} ಅಯೋನೋಗಳು ಸಕೋಂಪ್ಲಿಕ್ಸ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲಂನಿಂದ (Sarcoplasmic Reticulum) ಕೋಶಿಕಾ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ (Sarcoplasm) ಸ್ವಾಲ್ಪಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋಪ್ರೇನಿನ್ ಆಕ್ಟಿನ್ ತಂತುಗಳ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಕ್ಲೋಪ್ರೇನ್ ಮಯೋಸಿನ್, ಮಯೋಸಿನ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು (Myosin binding site) ಮರೆ ಮಾಡಿ ಆಕ್ಟಿನ್ - ಮಯೋಸಿನ್ ಬಂಧ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೋಶಿಕಾ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ತಲುಪುವ Ca^{2+} ಅಯೋನೋಗಳು ಕ್ಲೋಪ್ರೇನಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಇದು ಕ್ಲೋಪ್ರೇನಿನ್‌ನ ಆಕ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು

ಉಂಟುವೂಡುತ್ತದೆ.

(Conformational Changes) ಇದರ

ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಟೈಲೋಪ್ಲೋ
ವುಯೋಸಿನ್ ಅಕ್ಷಿನ್
ಗುಂಪಿನಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಜಾರಿ
ಮಂತೋಸಿನ್ ಬ್ಯೂಂಡಿಂಗ್
ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊ
ಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಂತೋಸಿನ್
ಕೈಲೋಸ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳು
ಅಕ್ಷಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪ
ಡುತ್ತದೆ. ನಂತರ ATP
ಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಗೊಳ್ಳುವ
ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ
ಅಕ್ಷಿನ್ – ತಂತುಗಳನ್ನು
ಸ್ಥಾಯಿ ಕೋಶದ

ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸ್ಥಾಯಿತಂತುಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ
ಪೇಶಿ ತಂತುಗಳ ಸಂಕೋಚನಕ್ಕೂ ಅದರ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಯಿಸಂಕೋಚನಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
ಸಾಕೋಂಲೆಮ್ಪುದ ಅಕ್ಷಿನ್ ಪೊಟೆಶಿಯಲ್ ನಷ್ಟವಾಗುವಾಗ ಸಾಕೋಂಲೆಪ್ಲಾಸಂನಲ್ಲಿರುವ Ca^{2+}

ಅಯೋನ್‌ಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಕಿಂಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಕ್ಷಿನ್ – ಮಂತೋಸಿನ್ ಕೈಲೋಸ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ರೂಪ ಗೊಳ್ಳುವ ತಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಗಳ ವಿಶ್ಲಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹೊಂದಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

Ref:- Ravon Johnson, Losos, Singer. *Biology*, Seventh edition, Tata McGraw - Hill Publishing Company Ltd.

Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function*. 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

ಮೊಲ್ಯುಮಾಪನ

ಸ್ವಾಯು ಸಂಕೋಚನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಫೈಲ್ ಚಾಟ್‌ಡ್ರೆಂಪ್ಲ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಿಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 6 (ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಸ್ವಾಯು ದಣಿವಿನ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಡೆಸಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ರೇಂದಂ ಆಗಿ ಮಂಡಿಸಲಿ. ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಕಿಸಿ ಸರ್ಯನ್ನು ಡ್ರೆರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಸ್ವಾಯು ದಣಿವು
- ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಣ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏಪ್ರೆಡ್ಯೂಲ್ ಅಷ್ಟು ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಕ್ಟ್‌ಕೋ ಆಸಿದ್ದೋ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇದು ಸ್ವಾಯುಕೋಗಳ ಎಸಿಡಿಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸ್ವಾಯು ಸಂಕೋಚನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಕಿಣ್ವಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಅಯಾಸಗೊಂಡು ಅದರ ಸಂಕೋಚನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಲಿಕವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಸ್ವಾಯುದಣಿವು.
- ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಪಡೆಯುವಾಗ ಲಾಕ್ಟ್‌ಕೋ ಆಸಿದ್ದೋ ನೀಗಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಪ್ರನಾ: ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಿಧಗೊಳ್ಳುವುವು.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅಷ್ಟಿಸ್ವಾಯುಗಳು ಅಯಾಸಗೊಳ್ಳುವುವು ಅದರೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೊ ನಿರತವಾದ ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಅಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟಿಸ್ವಾಯುಗಳು ಅಷ್ಟುಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆಕಾರಣ. ಅದರೆ ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟುಜನಕ – ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

- ಅಷ್ಟುಜನಕಯುಕ್ತ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓಕ್ಕಿಜನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಮರ್ಯಾದೆಗ್ನೋಬಿನ್ ಅಣುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

- ಶೈತನ್ಯದ ಮೂಲವಾದ ಗ್ಲ್ಯಾಕೋಜನ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಅಷ್ಟಿಸ್ಯಾಯುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. (ಅಷ್ಟಿಸ್ಯಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯವು ಕೋಶಶರೀರದ 2% ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಶಶರೀರದ 25% ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ)

Ref : Kenneth S. Saladin. *Anatomy and physiology : The unity of form and function*. 6th Edition, Boston Mc Graw Hill, 2012.

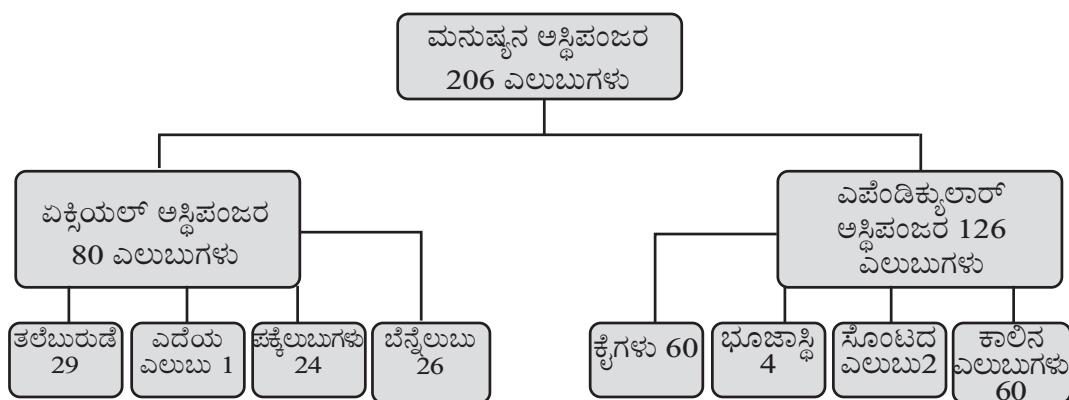
ಮೊಡ್ಯೂಲ್ : 2 ಅಷ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಲನೆ

4 ಪಿರಿಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಚಿಕ್ಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಜಿತ್ರೀಕರಣ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು)

ಮನುಷ್ಯನ ಅಷ್ಟಿಪಂಜರದ ಪ್ರಥಾನ ಭಾಗಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಅರಂಭಿಸಬಹುದು. ಪಾಠಭಾಗದ ಚಿಕ್ಕ (6.1) ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಜಿತ್ರೀಕರಣ(6.4) ನ್ನು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಿ. ಅಶಯವನ್ನು ಧ್ಯಾಧಗೊಳಿಸಲು ICT, ಅಷ್ಟಿಪಂಜರದ ಮಾದರಿ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಕೌಡೀಕರಣ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಮನುಷ್ಯನ ಅಷ್ಟಿಪಂಜರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಜಿತ್ರೀಕರಣ.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ : ಮನುಷ್ಯನ ಅಣಿಪಂಚರ - ಎಲುಬುಗಳ ವಿಶೇಷತ್ವಗಳ ಕ್ರಮ

ಅಣಿಗಳು - ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು
1. ಏಕೀಯಲ್ಲಿ ಅಣಿಪಂಚರ (Axial skeleton)		
A. ಶರೀರದ ಬಢು (skull)		
1. ಮೆದುಳು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಎಲುಬುಗಳು (bones of cranium)	8	
2. ಮುಖದ ಎಲುಬುಗಳು (face bones)	14	29
3. ಮಧ್ಯಕೆವಿಯ ಎಲುಬುಗಳು (ear ossicles)	6	
	1	80
B. ಹಯೋಯ್ಡಿ (hyoid)		
C. ಬೆಂಳುಬು (vertebral column)	26	26
D. ಎದೆಯ ಎಲುಬು (sternum)	1	1
E. ಪಕ್ಕೆಳುಬುಗಳು (ribs)	24	24
2. ಎವೆಂಡಿಪ್ಪಲಾರ್ ಅಣಿಪಂಚರ (Appendicular skeleton)		
A. ಭೂಜಬಂಧಕ (pectoral girdle)		
1. ಭೂಜದ ಎಲುಬುಗಳು (clavicle)	2	
2. ಹೆಗಲ ಎಲುಬುಗಳು (scapula)	2	4
B. ಕೈಯ ಎಲುಬುಗಳು (bones of the forelimbs)		
1. ತೋಳಿನ ಎಲುಬುಗಳು (humerus)	2	
2. ಮುಂಗೈಯ ಅಣಿಗಳು (radius)	2	
3. ಪ್ರಕೊಂಷಾಷಾಧಿ (ulna)	2	
4. ಕೈ ಮಣಿಗಂಟಿನ ಅಣಿಗಳು (carpals)	16	
5. ಅಂಗೈಯ ಅಣಿಗಳು (metacarpals)	10	
6. ಕೈ ಬೆರಳಿನ ಅಣಿಗಳು (phalanges)	28	
C. ಸೊಂಟದ ವಲಯ (pelvic girdle)		
ಸೊಂಟದ ಮೂಳೆಗಳು (innominate bone)	2	2
D. ಕಾಲಿನ ಎಲುಬುಗಳು (bones of the hindlimbs)		
1. ತೋಡೆಯ ಎಲುಬುಗಳು (femur)	2	
2. ಮಂಡಿ ಜಿಪ್ಪು (patella)	2	
3. ಮೊಳಕಾಲ ಮೂಳೆ (tibia)	2	
4. ಫಿಬುಲ (fibula)	2	
5. ಕಾಲಿನ ಮಣಿಗಂಟಿನ ಎಲುಬುಗಳು (tarsals)	14	
6. ಪಾದದ ಎಲುಬುಗಳು (metatarsals)	10	
7. ಕಾಲ್ತಿರಳಿನ ಎಲುಬುಗಳು (phalanges)	28	
ಒಟ್ಟು ಎಲುಬುಗಳು		206

Ref. Anatomy And Physiology - Diana C. Kimber, Carolyn E. Gray, Carolyn E. Stackpole, Macmillan.

ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲುಬುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 350 ಆಗಿರುವುದು. ಬೆಳೆದಂತೆ ಹಲವು ಅಣಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಸೇರುವುದರಿಂದ 206 ಅಣಿಗಳಾಗುವುದು.

Ref. ಜೀವರೈಇ - ಡಾ. ಎಂ.ಎಂ. ಪರಮೇಶ್ವರನ್, ಕೇರಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ - 2006

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಿ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲದ್ದೇಶ. ಪೂರ್ವಸ್ಥಕರಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರ (6.2) ನ್ನು ಸೂಚಕಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ. ICT ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆಶಯವನ್ನು ಧ್ಯಾಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಕ್ಲೋಡ್‌ಕರಣ

- ಸ್ವಾಯುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೋಂದಿಗೆ ಬಂಧಿಸುವುದು ಟೆಂಡನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.
- ಕ್ರೇಗಳು ಮಡಚುವಾಗ ಬಿಗಿಯಾಗುವ ಸ್ವಾಯುಗಳೇ ಮಡಚುವ ಸ್ವಾಯುಗಳು.
- ಕ್ರೇಗಳು ಚಾಚುವಾಗ ಬಿಗಿಯಾಗುವ ಸ್ವಾಯುಗಳೇ ಚಾಚುವ ಸ್ವಾಯುಗಳು
- ಕ್ರೇಗಳು ಮಡಚುವಾಗ ಚಾಚುವ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಸಡಿಲವಾಗುವುದು.
- ಕ್ರೇಗಳು ಚಾಚುವಾಗ ಮಡಚುವ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಸಡಿಲವಾಗುವುದು.

ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ವಾಯು ಜೋಡಿಗಳೇ ಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಿ ಸ್ವಾಯುಗಳು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಲನೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು ಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಿ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಎಂಬ ಆಶಯವು ಧ್ಯಾವಾಗುವಂತೆ ಕ್ಲೋಡ್‌ಕರಿಸಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಿ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು)

ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕೋಂಡಿಲುಗಳ ಸ್ಥಾನ, ವಿಶೇಷತೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಗಳಿಸಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು. ಶರೀರ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಚಲನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು ಅಧಿಕ ಕೇಲುಗಳ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದಿಂದ ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ (6.3) ನ್ನು ನಿರೇಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿ (6.3) ನ್ನು ಅವರು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಿ. ಆಶಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ICT, ಮನುಷ್ಯಾಧಿಪಂಜರದ ಮಾದರಿ, ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ ಎಂಬಿವ್ಯುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ವಿವಿಧ ಶರೀರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಿಸಿ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕೋಂಡಿಲುಗಳು ಚಲನೆಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ಲೋಡಿಕರಣ

ಅಷ್ಟಿಕೆಲುಗಳ ವಿಧಗಳು	ವಿಶೇಷತೆಗಳು	ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಗ
ತಿರುಗುಗಾಟ ಕೇಲು (Pivot joint)	ಒಂದು ಅಕ್ಷದ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು	ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನ ಹೊದಲ ಶರೀರಮಣಿ ಯೊಂದಿಗೆ ತಲೆಬುರುಡೆ ಸೇರುವ ಭಾಗ
ಬಿಜಾಗಿರಿ ಕೇಲು Hinge joint)	ಬಿಜಾಗಿರಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿಶೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಚಲಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು.	ಮೊಣಕೆ ಗಂಟು, ಮೊಣಕಾಲ್ಲಂಟು
ಚೆಂಡುಗುಳಿ ಕೇಲು (Ball and Socket joint)	ಗೋಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತುದಿಭಾಗವು ಕಪೋನ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ದಿಶೆಗಳಿಗೂ ಚಲಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು.	ತೋಳಿನ ಎಲುಬುಗಳು ಮತ್ತು ಭುಜಾಫ್ಫಿ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಷ್ಟಿಕೆಲು, ಸ್ಮೋಂಟಿದ ಎಲುಬು ತೋಡೆ ಎಲುಬು ಜೋಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಷ್ಟಿಕೆಲು.
ಜಾರು ಕೇಲು (Gliding joint)	ಎರಡೂ ಎಲುಬುಗಳ ಅಗಲವಾದ ತುದಿಭಾಗಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಜಾರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟಿಕೆಲು. ಚಿಕ್ಕ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು.	ಕ್ರೈಯಮಣಿಗಂಟು, ಕಾಲಿನ ಮಣಿಗಂಟು

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಭತ್ತಿಕೆನಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ (6.3)

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 (ಚಿತ್ರ ವಿಶೇಷಣ)

ಒಂದು ಮಾದರಿ ಅಷ್ಟಿಕೆಲಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಚಿತ್ರ (6.4) ನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಲು ಹೇಳುವುದು. ಐ.ಎಿ.ಡಿ. ಚಾಟ್‌ರ್‌ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಕಲು ಮಾಡುವುದು. ಅಶಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಕ್ಲೋಡಿಕರಣ

- ಮೃದ್ವಸ್ಥಿಯು ಎಲುಬುಗಳಿಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕಣಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಸೈನೋವಿಯಲ್ ಪದರು ಸ್ವವಿಸುವ ಸೈನೋವಿಯಲ್ ದ್ವಾರಾ, ಒಂದು ಮೃದು ಚಾಲಕದಂತೆ ವತ್ತಿಸುವುದು. ಇದು ಚಲನೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಎಲುಬುಗಳು ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳಲಿದಂತೆ ಕೇಲುಗಳಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಇರಿಸುವುದು ಸ್ವಾಯಂಗಳಾಗಿವೆ.
- ಕ್ಯಾಪ್ಸ್‌ಲ್ಯೂಲ್ ಅಷ್ಟಿಕೆಲನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.

ಅಷ್ಟಿಕೆಲಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಯನ್ಸ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ನಕಲು ಮಾಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರತಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಿಕೆಲಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ವಿಶ್ಲೇಷණಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಅಧಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 (ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಅಧಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ)

ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಯದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದರ್ಶಾಂದಿಗೆ ಎಲುಬುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೋಂದರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದು.

ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲಿ.

ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲುವುದು.
- ಶ್ರವಣ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲುವುದು.
- ಅಂತರಿಕ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲುವುದು.
- ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲುವುದು.
- ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲುವುದು.

ನಂತರ ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಹೇಳಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೋಂದರೆಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಾಟ 89 ರ ಬೋಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ನಡೆಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಕ್ರೋಡಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಹೇಳಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲುವುದರ ಪ್ರಾರ್ಥನ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಎಲುಬುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಬಾಧಿಸುವ ತೋಂದರೆಗಳ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಮಂಡಿಸುವ ವಿಧಾನ.

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ : 3 ಚಲನೆ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ

4 ಪಿರೀಡ್

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ವಿವರಣಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಲನಾವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪೀಕರಿಸಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಲನಾವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ನಂತರ TB ಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಚೆಚ್ಚಿ ನಡೆಸಬೇಕು (ಗುಂಪು ಚಚೆ). ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಯನ್ಸ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಕ್ರೋಡಿಕರಿಸಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಪಾರಾಮೇಸಿಯಂ, ಯೂಗ್ಲಿನ, ಎರೆಹುಳ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಚಲನಾ ರೀತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿ.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

ಮೊಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು

- 1) ಮನುಷ್ಯನ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಕೊಳಿದ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಿತ ಎಲೆಗಳನ್ನೋಳಗೊಂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಸರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮಾರ್ಗದ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. (ಸ್ಯಾಂಪಲ್) ನೀರು ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಮುಚ್ಚಿ ಇಡಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಹನಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೈಕ್ರೋಸ್ಯೋಫಿನ ಮೂಲಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ. ಅಮೀಬಾ, ಪ್ರಾರ್ಥಾವೇಸಿಯಂ, ಯೂಗ್ಲಿನಾ ಮುಂತಾದ ಸೊಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಅಥವಾ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ನೀರು ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಹುಲ್ಯ, ಒಣಿದ ಎಲೆ ಎಂಬಿವುಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಇರಿಸಿರಿ. ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸೂಯುರ ಪ್ರಕಾಶ ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 2 ವಾರ ಇರಿಸಿರಿ. ಇದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ‘ಸ್ಪೈಡಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಯೋಫಿನ ಮೂಲಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ.
- 2) ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ ತಣಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೊಂದೊಂದು ಅಂತಿಯಕಾಳನ್ನುಹಾಕಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸೂಯುರ ಪ್ರಕಾಶ ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ಇರಿಸಿರಿ. ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಪರೆಯನ್ನು ಮೈಕ್ರೋಸ್ಯೋಫಿನ ಮೂಲಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ.
- 3) ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಹುಲ್ಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನೀರಿಸಿ 20 ನಿಮಿಷ ಕುದಿಸಿರಿ. ಪಾತ್ರೆ ತೆರೆದಿರಿಸಿ ತಣಿಸಿರಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಜಲ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ದು ಒಂದೆರಡು ವಾರ ಇರಿಸಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರೆಯೋ ಚೊಟ್ಟಿಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಚನೆಗಳೋ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ಷಣೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಸೊಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹನಿಗಳನ್ನು ಮೈಕ್ರೋಸ್ಯೋಫಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ.
- 4) ಒಂದು ಗ್ರಾಂ ಕೋಳಿಯ ಮಲ ಅಥವಾ ಆದಿನ ಹಿಂಡ್ಯಾಯನ್ನು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 250ml ನೀರು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಕುದಿಸಿ ತಣಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ನೀರು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟಿರೆ ಯೂಗ್ಲಿನಾದ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹನಿಗಳನ್ನು ಮೈಕ್ರೋಸ್ಯೋಫಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೃಡಾವನ್ಸು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು

- 1) ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಲದಲ್ಲಿ ವುಳುಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಲೀಯ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೃಡಾಕಂಡುಬರುವುದು. ಸಸ್ಯಭಾಗಗಳೊಂದಿಗಿರುವ ಇಂತಹ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಹೃಡಾ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸಂಕುಚಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಳಕಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಅಲುಗಾಡದಂತೆ ಇರಿಸಿರಿ. ಲೆನ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ.
- 2) ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದು ಅಕ್ಷೇರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಜಲ ಮತ್ತು ಜಲೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನೀರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೃಡಾಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಿರಿ. ಟ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನೀರವಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳಬಾರದು. ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ನೀರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ದಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಸೊಕ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೃಡಾಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಟ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಬಾರದು.

Ref. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ – ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ – ರಾಜ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಸರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (KSCSTE)-2005.

మౌల్యమాపన

వివిధ జీవిగళ చలనా విధానంగఱు – నిరీక్షణా టిప్పణి

జెటువటికె 2

(జిత్రీకరణ విల్హేషణె, కాటోనో విల్హేషణె, బిత్ర విల్హేషణె, పట్టి పూతికగొళిసువుమ).

సస్య చలనిగళ కురితు తిలీయలు ఈ జెటువటికెయి సహాయ మాడువుదు. కాటోనోనినల్లిరువ మీనియ సంబంధమన్న భచెంగి ఒళపదిసబేకు. రేండం ఆగి ప్రతిక్రియీయన్న మక్కలు నడెసలి. జిత్రీకరణ (6.7) వివరణె ఎంబివుగళన్న విల్హేషణెగి ఒళపదిసి ప్రచోదనేయ దిక్కు మత్తు చలనేయ దిక్కుగళిగిరువ సంబంధమన్న కండుపిడియలు హేళబేకు. రాండం మండనే, నంతర వివిధ రీతియ స్సచలనిగళ కురితు జిత్రీకరణ (6.7), వివరణె ఎంబివుగళన్న విల్హేషణె మాడి టిప్పణి తయారిసలి (గుంపు జెటువటికె)

సూచకగళు

- టోమోపిక్ చలనే
- ఫోటోటోమోపిక్ చలనే
- హైడ్రో టోమోపిక్ చలనే
- జియోటోమోపిక్ చలనే
- హేప్టోటోమోపిక్ చలనే
- కేమోటోమోపిక్ చలనే

కోర్డిఓకరణ

- ప్రచోదనేయ దిక్కు మత్తు చలనేయ దిక్కున నదువే సంబంధ ఇరువ చలనిగళు టోమోపిక్ చలనిగళు.
- కాండపు బెళ్ళకిన కడెగి బెళ్లియువుదు, బేరు బెళ్ళకిన విరుద్ధ దిక్కుగి బెళ్లియువుదు ఫోటోటోమోపిక్ చలనిగళాగివే.
- బేరు నీరిన కడెగి బెళ్లియువుదు, కాండ నీరిన విరుద్ధ దిక్కుగి బెళ్లియువుదు హైడ్రోటోమోపిక్ చలనిగళాగిరువుదు.
- ఏరు బల్గిలు అధారవన్న సుక్కి బెళ్లియువుదు హేప్టోటోమోపిక్ చలనేయాగిరువుదు.
- బేరు గురుత్వాకషణ బలద కడెగి బెళ్లియువుదు, కాండపు గురుత్వాకషణ బలద విరుద్ధ దిక్కుగి బెళ్లియువుదు జియో టోమోపిక్ చలనిగళాగిరువుదు.
- పరాగ కోళవేయ అండాశంయవు ఉత్సాధిసువ కేలపు రాసాయనిక వస్తుగళ కడెగి బెళ్లియువుదు కేమోటోమోపిక్ చలనిగిరువ ఉదాహరణియాగిరువుదు.

నంతర పట్టియన్న ప్రతియోబ్బరా పూతికగొళిసలి.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಚಲನೆ	ಪ್ರಚೋದನೆ	ಚಲಿಸುವ ಸ್ಥಾಭಾಗ	ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕು
ಫೋಟೋಫೋರ್ಫಿಕ್ ಚಲನೆ	ಬೆಳೆಕು	ಕಾಂಡಬೇರು ಬೇರು	ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ
ಜಿಯೋಫೋರ್ಫಿಕ್ ಚಲನೆ	ಗುರುತ್ವಾ ಕಷಣ ಬಲ	ಕಾಂಡ ಬೇರು	ಪ್ರಚೋದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಹೈಡ್ರೋಫೋರ್ಫಿಕ್ ಚಲನೆ	ನೀರು	ಕಾಂಡ ಬೇರು ಬೇರು	ಪ್ರಚೋದನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಕಡೆಗೆ
ಹೆಪ್ಟ್ರೋಫೋರ್ಫಿಕ್ ಚಲನೆ	ಸ್ಪೃಶೆ	ಕಾಂಡ	ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಒಂಟುಮಾಡುವ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆಗೋಳಿ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿಯೋ
ಕೇಮೋಫೋರ್ಫಿಕ್ ಚಲನೆ	ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಇರುವಿಕೆ	ಪರಾಗ ಕೊಳಪೆ	ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇರುವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿ (6.4)

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 (ಚಿತ್ರವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಚೆ)

ನಾಸ್ಟಿಕ್ ಚಲನೆಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು. ಚಿತ್ರ (6.7) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ನಾಸಿಕೆಮುಳ್ಳಿಗಿದದ ಚಲನೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಚಲನೆಯಂತಹ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಯಾವುವು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿ.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಪ್ರಚೋದನೆಯ ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಚಲನೆಗಳು ನಾಸ್ಟಿಕ್ ಚಲನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ನಾಸ್ಟಿಕ್ ಚಲನೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೇಳುವುದು.

ರಾಂಡಂ ಮಂಡನೆ

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

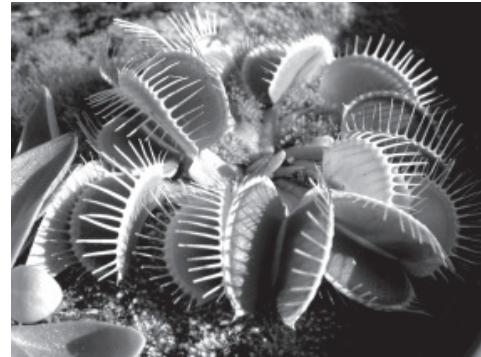
- ಹೊಗಳು ಅರಳುವುದು
- ಸಸ್ಯಗಳ ಎಲೆಗಳು ರಾತ್ರಿಯಾಗುವಾಗ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕೆಲವು ಹೊಗಳು ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಳಗೆ ಪುನಃ ಅರಳುವುದು.
- ಕೆಲವು ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊದೆಯುವ ಸಸ್ಯಗಳ ಚಲನೆಗಳು.

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅರಿವಿಗೆ

Venus fly trap or Sundew

Scientific name: *Dionaea muscipula*. The leaves of these plants are modified as traps to catch insects. The upper surface of fly trap leaves contain 3 hair cells on each half. These are mechanomotion directors and are extremely sensitive to mechanical stimuli. When the hair cells are touched 2 times in succession, the leaves close and the insects are trapped inside. It is noticed that the leaves do not close when a piece of leaf or twig fall on it because it will not cause 2 successive agitations of the hair cells.

Ref: www.plantsinmotion.indiana.edu

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1. C. ಸಾಕೊಡೇಮಿಯರ್
2. a. ಬೇರುಗಳು ಕೆಳಗೂ ಕಾಂಡವು ಮೇಲಕ್ಕೂ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಗುರುತ್ವಾಕಷಣಣ ಬಲವು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು. ಬೇರುಗಳು ಗುರುತ್ವಾಕಷಣಣ ಬಲದ ಕಡೆಗೂ ಕಾಂಡವು ಗುರುತ್ವಾಕಷಣಣ ಬಲದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಬೆಳೆಯುವುದು.
- b. ಬೇರಿನ ಮತ್ತು ಕಾಂಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ನೇರವಾಗಿರುವುದು.
3. ನಾಚಿಕೆ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಉಳಿದ ಮೂರು ಚಲನೆಗಳು ಟೋರ್ಟಿಕೋ ಚಲನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ನಾಸ್ಟಿಕ್ ಚಲನೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

I. ಕ್ಷೀರ್ಣ್ಣ

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀರ್ಣ್ಣ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷೀರ್ಣ್ಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವಧೇ ನಡೆಸಬೇಕು.

II. సరియాద లుత్తురచ్చె చ హాచిరి.

- ಮಯೋಷ್ಟೆಬೀಲ್ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.
 A.ಫಾಸಿಕಲ್ ಗಳಿಂದ B. ಮಯೋಫಿಲಮೆಂಟ್ ಗಳಿಂದ
 C. ಸಾಕೋಎಮಿಯರ್ ನಿಂದ D. ಸ್ನಾಯು ತಂತುಗಳಿಂದ
  - ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಹ್ಯಾದಯದ ಹೇಳಿಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯಾವುದು?
 A.ಸಿಲಿಂಡರ್ ಅಕ್ಷತೀಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳು
 B. ಲಾಳಿಯಾಕ್ಷತೀಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳು
 C. ಕವಲೊಚೆದ ಕೋಶಗಳು
 D. ಅಡ್ಡಗರೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕೋಶಗಳು
  - ಸರಿಯಾದ ಪದಚೋಡಿ ಯಾವುದು?
 A. ಬಿಸ್ನೆಲುಬು - ಏಕ್ಸಿಯಲ್ ಅಫ್ಫಿಪಂಜರ B. ಭುಜಾಫ್ಫಿ - ಏಕ್ಸಿಯಲ್ ಅಫ್ಫಿಪಂಜರ
 C. ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗಳು-ವಪೆಂಡಿಕ್ಯುಲಾರ್ ಅಫ್ಫಿಪಂಜರ D. ತಲೆಬುರುಡೆ - ವಪೆಂಡಿಕ್ಯುಲಾರ್ ಅಫ್ಫಿಪಂಜರ
  - ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.
 a. ಲೈಟ್‌ಬೇಂಡ್ ಏಕ್ಸಿನ್ ಫಿಲಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದು.
 b. ಸಾಕೋಎಮಿಯರ್ ಒಂದು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಬೇಂಡ್ ಮತ್ತು ಲೈಟ್ ಬೇಂಡ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದು.
 A. a. ಮತ್ತು b ಸರಿ B. a ಮತ್ತು b ತಪ್ಪು
 C. a ಸರಿ b ತಪ್ಪು D. a ತಪ್ಪು b ಸರಿ
  - ಬೇರು
 A. ಗುರುತ್ವಾಕ್ಷರಣ ಬಲದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದು.
 B. ಗುರುತ್ವಾಕ್ಷರಣ ಬಲದ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದು.
 C. ಬೆಳಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದು
 D. ನೀರಿನ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದು
  - ಪಾರಾಮೇಸಿಯಂನ ಚಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
 A. ಸೀಲಿಯಂ B. ಫ್ಲಾಜೆಲ್ಲಾ
 C. ವೃತ್ತಾಕ್ಷತೀಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು D. ಕೇಟಗಳು
  - ಕಾಂಡವು ಪ್ರಜೋದನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಸ್ತುವಿನ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಚಲನೆ
 A. ಹೆಪ್ಪೋಟ್‌ಮೈಪಿಕ್ ಚಲನೆ B. ಕೇಮೋಟ್‌ಮೈಪಿಕ್ ಚಲನೆ
 C. ಪ್ರೋಟೋಟ್‌ಮೈಪಿಕ್ ಚಲನೆ D. ಜಿಯೋಟ್‌ಮೈಪಿಕ್ ಚಲನೆ
  - ಸ್ವಾಯುಗಳು ಎಳೆಯಲ್ಪಡುವುದು ಅಥವಾ ತುಂಡಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ
 A. ಎಲುಬುಗಳ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲಟ B. ಉಳುಕು
 C. ಜಟ್ಟಪಿಕೆ D. ಸಂಧಿವಾತ
  - ಅವುಜನಕ ರಹಿತ ಉಸಿರಾಟದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಅವನ್ನು
 A. ಕಾಬೋಎನಿಕ್ ಎಸಿಡ್ B. ಲಾಕ್ಟಿಕ್ ಎಸಿಡ್
 C. ಹೈಡ್ರೋಕೆಲ್ಲಾರಿಕ್ ಅಮ್ಲ D. ಎಸೆಟಿಕ್ ಅಮ್ಲ
  - ಸೊಂಟದ ಎಲುಬುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
 A. 24 B. 4 C. 2 D. 1

మక్కల పోల్చుపాపన

సంఖ్య	సూచికగళు	వౌదు	ఇల్ల
1.	వ్యాయామద ప్రాధాన్య, వ్యాయామదిందాగి శరీరదల్లి ఉంటాగువ ఒళ్ళియ బదలావణిగళు ఎంబిపుగళన్న ననగే వివరిసలు సాధ్యవాగువుదు.		
2.	శరీర చలనిగళన్న బఱ్చిక చలనిగళు మత్తు అన్యేష్టిక చలనిగళిందు వగిఁకరిసలు ననగే సాధ్యవాగువుదు.		
3.	వివిధ పేరీగళు, అపుగళ విశేషతెగళు, కాయుగళు ఎంబిపుగళన్న వివరిసలు సాధ్యవాగువుదు.		
4.	ఎలుబిన స్నాయుగళ సొక్కురచనియన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యవిచే.		
5.	ఎలుబిన స్నాయుగళల్లి పేరీ సంకోచనవు హేగే నడెయువుదెందు వివరిసలు మత్తు ఇదర హంతగళన్న క్రైమవాగి బరేయలు ననగే సాధ్యవిచే.		
6.	స్నాయుదణిపు ఎందరేనేందు వివరిసలు ననగే సాధ్యవిచే.		
7.	మనుషున అస్థిపంజరద ప్రధాన భాగగళు మత్తు ఎలుబుగళ సంఖ్య ఎంబిపుగళన్న పట్టి మాడలు ననగే సాధ్యవిచే.		
8.	క్యేగళు మత్తు ఇతర అంగగళల్లిరువ స్నాయుగళ చటువటికిగళు (మడబువుదు, బాచువుదు) హేగెందు ననగే వివరిసలు సాధ్య.		
9.	అస్థికేలుగళ స్థాన, విశేషతెగళు ఎంబిపుగళన్న ననగే వివరిసలు సాధ్య.		
10.	ఒందు మాదరి అస్థికేలిన రచనియ జిత్రు బిడిసి వివరిసలు ననగే సాధ్య.		
11.	ఎలుబుగళు మత్తు స్నాయుగళిగి ఉంటాగువ కేలపు ప్రధాన తొందరీగళ కురితు మాహితిగళన్న సంగ్రహిసి నాను టిప్పణియన్న తంయారిసిద్దేనే. అదర కురితు వివరిసలు ననగే సాధ్యవిచే.		
12.	ఇతర జీవిగళల్లి చలనిగే సహాయ మాడువ అంగగళు యావువు? ఎందు వివరిసలు ననగే సాధ్యవిచే.		
13.	సస్య చలనిగళు, అపుగళ విశేషతెగళు ఎంబిపుగళ కురితు వివరిసలు మత్తు పట్టి తంయారిసలు ననగే సాధ్యవిచే.		

ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಸೂಚಕ	ಹೊದು	ಅಲ್ಲ
1.	ವ್ಯಾಯಾಮದ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		
2.	ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಲನೆಗಳು, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು.		
3.	ಎಲುಬಿನ ಸ್ವಾಯುಗಳ ರಚನೆ, ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಜಿತ್ತೀಕರಣದ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು.		
4.	ಪೇಶಿ ಸಂಕೋಚನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಿತ್ತೀಕರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
5.	ಮನುಷ್ಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಂಚರದ ಭಾಗಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಎಲುಬುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು.		
6.	ಮಡಚುವ ಸ್ವಾಯುಗಳು, ಚಾಚುವ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು.		
7.	ಅಭಿಕ್ಷೇಲುಗಳು, ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳು, ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.		
8.	ಮಾದರಿ ಅಭಿಕ್ಷೇಲಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದರ ಬೆಂಧುವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಯನ್ಸ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.		
9.	ಎಲುಬುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಸಯನ್ಸ್ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅದರ ಕು ರಿತು ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
10.	ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಭಾಗಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
11.	ಪ್ರಧಾನ ಸಸ್ಯ ಚಲನೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು.		

ವಿಭಜನೆ - ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪಾದನೆಗೆ

ಮುನ್ಸುಡಿ

ಜೀವಕ್ಕೊಳ್ಳಲೇ ನಡೆಯುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜ್ಯೋತಿಂಜಿಂದಾಗೆ ಜೀವವು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲು ದೊಂದು ಮುಗುಟಿಗೆ ಕ್ರಾಗಿಲೇ ಅಥವಾಗಿದೆ. ಜ್ಯೋತಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ, ಅಂತರಿಕ್ಷ ಸಮುದ್ರಿಯ ಕಾರಾಡುವಿಕೆ, ಜಲನೆ, ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಹಿರಿತು ಮುಗು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು.

ಈ ಪಾಠದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಡು ಹೊಂದುವಾಗ ಕೊಳ್ಳಲಿಭಿಜನೆ ನಡೆಯುವುದು ತರಿಂದರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿತ್ವದನೆಗಾಗಿರುವುದು ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಬೇಕು. ಸನ್ಯಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂತರೆಗಳು, ಯುಕಾರಿಯೋಂಟೋಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳ್ಳಲಿಭಿಜನೆಯ ಹಂತಗಳು-ವಿಶೇಷತೆಗಳು, ಸನ್ಯಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಕ್ಕೊಳ್ಳಲಿಗೆ ವಿಭಿಜನೆಗಳಿಂದಿರುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಸದ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬಿವ್ರೆಗಳನ್ನು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ವ್ಯುತ್ಪಿಳಿಸಿಸಾ ಮತ್ತು ವಿಯೋಂಸಿಸಾ ಎಂಬಿವ್ರೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಮಂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಸದ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಸದ ಸಹಾಯ ಮನೋಭಾವ ಲಂಣಾಗಿವೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತಯು ವಿನಿಮಯಕ್ಕಿಂತ ಸಹಾಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಸೂಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವುದು. ವ್ಯುತ್ಪಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಯ ಜೀವಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿಕಾ ಜೆಪುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಠದಲ್ಲಿರುವ ಆತಯುವಿನಿಮಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೀಕಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಪ್ರಧಾನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಯುಕಾರಿಯೋಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ಹಂತಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.
- ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೋಶಾದ್ರವ್ಯವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ವೃತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಮಂಡಿಸುವುದು.
- ಮೈಟೋಸಿಸ್‌ನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ಮಿಯೋಸಿಸ್ ಕೋಶವಿಭಜನೆಯೆಂದಾಗಿ ಜೀವಿಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹೀರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆಂದು ವಿವರಿಸುವುದು.
- ವೃದ್ಧಪೃದ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವೃದ್ಧರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

యమనికో 7 : విభజనే – బెఫపటిగే ముత్తు ష్టైల్స్ త్రాదనగే

యమనికో ఛ్యూఎం

బిట్టు పీరియడ్లోగ్లు - 8

అశయములు / అరిపుగళు / ప్రత్యేయమా కాచుథుర్మగళు	చలికా చెప్పుపెట్టికేగళు / తంత్రగళు	యమనికో ఛ్యూఎం	బిట్టు పీరియడ్లోగ్లు
<p>మొట్టొల్స్ 1 – బెఫపటిగే సస్కారల్ని ముత్తు హైటోగళుల్ని</p> <ul style="list-style-type: none"> మిర్సెమికో కోల్చగళు – ముదియమిర్సెమో పాశ్చాత్య మెరిష్టామ్ జుయిర్ కోలర్ మురసమ్మో స్నేహప్రాపటిగే ముత్తు హైటోగ్లిగేస్కోలోగ్లని ప్రోట్రోల్స్ కోల్చుకోసి స్నేహప్రాపటిగే ముత్తు హైటోగ్లిగేస్కోలోగ్లని ప్రోట్రోల్స్ కోల్చుకోసి 	<ul style="list-style-type: none"> బెఫిచ్కరల ఏప్లోప్స్ కాప్పోలన్ ఏప్లోప్స్ బెఫిచ్కె మొఎలిసుప్పుదు 	<ul style="list-style-type: none"> స్నేహప్రాపటిగే కారింపాద మిషిడ రథియు మెరిష్టామ్గాన్ని గురుతుస్తుయా. 	<ul style="list-style-type: none"> స్నేహప్రాపటిగే కారింపాద మిషిడ రథియు మెరిష్టామ్గాన్ని గురుతుస్తుయా.
<p>మొట్టొల్స్ 2 – కోలోతమిభజనే, బెఫపటిగే</p> <ul style="list-style-type: none"> స్నేహమోలోన్స్ – సుర్కింటయున్నాన విభజననే, కోలోతమి ద్వారా విభజననే బెఫిచ్కరల ఏప్లోప్స్ బెఫిచ్కె లొప్పో నొప్పిల్లయోహార్డ్ పుల్లత్రిడ్ గొల్చిసుప్పుదు బెఫిచ్కె ప్రోట్రోల్స్ గొల్చిసుప్పుదు బెఫిచ్కె కాప్పోలన్ ఏప్లోప్స్ కాప్పోలన్ ఏప్లోప్స్ 	<ul style="list-style-type: none"> పూర్ణాంతర ఏప్లోప్స్ బెఫిచ్కె లొప్పో నొప్పిల్లయోహార్డ్ పుల్లత్రిడ్ గొల్చిసుప్పుదు బెఫిచ్కె ప్రోట్రోల్స్ గొల్చిసుప్పుదు బెఫిచ్కె బెఫిచ్కె లొప్పో నొప్పిల్లయోహార్డ్ పుల్లత్రిడ్ గొల్చిసుప్పుదు బెఫిచ్కె బెఫిచ్కె 	<ul style="list-style-type: none"> యువకారింటిలోట్లాగళ్లల్నిరుద్ద కేలోతమి భజననే యంతగళ విశేషమైగాన్ని గురుతుస్తుయా. సాస్ పూత్రు వాహింగ్ గాల్ నడ్డెయువు కోలోతమి విభజననే విభజనలో గొల్చిసుప్పుదు. సాస్ పూత్రు వాహింగ్ గాల్ నడ్డెయువు కోలోతమి విభజనలో కండుషిదిదు మండిసుప్పుదు. బెఫిచ్కెలోస్ గాల్ వాధాన్స్ తెయస్సు శీళిదు విపరిసుప్పుదు. ఎయిలోస్ సున్నానికి జీవితాల్లిరువుగా పాపిలోస్ సంబుట్ యువ సెల్సిసోస్ ప్రాపిల్లిస్ విభజననే విపరిసుప్పుదు. బెఫిచ్కెలోస్ గాల్ వాధాన్స్ తెయస్సు శీళిదు కొస్టోర్లో అంపుల్లిస్ విభజననే విపరిసుప్పుదు. 	<ul style="list-style-type: none"> ఎయిలోస్ సున్నానికి జీవితాల్లిరువుగా పాపిలోస్ సంబుట్ యువ సెల్సిసోస్ ప్రాపిల్లిస్ విభజననే విపరిసుప్పుదు. బెఫిచ్కెలోస్ గాల్ వాధాన్స్ తెయస్సు శీళిదు కొస్టోర్లో అంపుల్లిస్ విభజననే విపరిసుప్పుదు.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಒಟ್ಟು ಮೊದ್ಯುಲ್‌ಗಳು : 2   ಒಟ್ಟು ಹೀರಿಯದ್ರಿಗಳು : 8
ಮೊದ್ಯುಲ್ 1 – ಬೆಳವಣಿಗೆ – ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ

2 ಹೀರಿಯದ್ರ್

- × ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- × ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- × ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಮೊದ್ಯುಲ್ 2 – ಕೋಶವಿಭಜನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ **6 ಹೀರಿಯದ್ರ್**

- × ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯತೆ
- × ಮೈಟೋಸಿಸ್
- × ಕೋಶಿಕಾದ್ರವ್ಯದ ವಿಭಜನೆ
- × ಮಿಯೋಸಿಸ್‌ನ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯತೆ
- × ಮನುಷ್ಯನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳು
- × ವೃದ್ಧಾವ್ಯ – ಶಾರೀರಿಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

ಮೊಡ್ಯೂಲ್ 1 : ಬೆಳವಣಿಗೆ – ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ

2 ಪೀಠಿಯದ್ವಾರಾ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಚಚೆ)

ಸಣ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಕುರಿತು ಕಲಿಯುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಹಾಲಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಟ್‌ನಾನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸಮಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಮರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ರಾಂಡಂ ಮಂದನೆ, ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೊಳಗಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಿ.

ಕ್ರಿಏಟರಣ

- సస్యగళు జీవన పయింత బెల్చియుత్తవే
  - పూర్ణగళు బెల్చవణిగెయి హంతగళల్లి మాత్ర బెల్చియువుదు
  - సస్య బెల్చవణిగెగి కారణ మొరస్టమీకో కోశగళాగివే
  - పూర్ణగళల్లి ప్రత్కీకరించియ బెల్చవణిగెయి కోశగళిల్ల

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಸ್ಯಾ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಬೆಳೆವಣಿಗೆಗಳೊಳಗಿನ ವ್ಯಾಸಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶೇಷಣ)

ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮಿಕ್‌ ಕೋಶಗಳ ವಿಶೇಷತೆಗಳು, ಕಾಯು ಎಂಬಿವ್ಯೂಗಳನ್ನು ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮಿಕ್‌ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಮತ್ತೊಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದು. ಸ್ನೇಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮಿಕ್‌ಕೋಶಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ನಂತರ ಚಿತ್ರಿಕರಣ 7.1 ನೀರೋಕ್ಕಣ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪೂರ್ವಕ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಚಚೆ ಮಾಡಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಅಶಯಗಳನ್ನು ಸರುಮಾನಿಸುವ ದೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿಯಬೇಕು. ಕ್ಯೂಡೀಕರಣ ನಡೆಸುವಾಗ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಗ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಅಥವ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಕೋಣದಿಕೆರಣ

- ಸಸ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಸಸ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲ್ಪಡುವುದು.
  - ಇಂಟರ್‌ ಕೆಲರಿ ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾಗಳಿರುವ ಕಾರಣ ಏಕದಳ ಸಸ್ಯಗಳ ಕಾಂಡವು ವೇಗವಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗುವುದು.
  - ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾಗಳಿರುವ ಕಾರಣ ಏಕದಳ ಸಸ್ಯಗಳ ಕಾಂಡವು ಒಂದು ಮಿಶನಿಂತೆ ತೋರವಾಗದಿರುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಮೆರಿಸ್‌ಮ್‌ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷಣ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಮೊದ್ಯುಲ್ 2 : 2 ಕೋಶವಿಭಜನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಕೋಶವಿಭಜನೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಚಿತ್ರೀಕರಣ (7.2) ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಥವಾ ಕೋಳ್ಳಲು. ಇಲ್ಲಿ ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ನಂತರ ಕೋಶವಿಭಜನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೃಟೋಸಿಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಟಿಪ್ಪಣಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಯನ್ನೋ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು (ವೈಯಕ್ತಿಕ).

ಸೂಚಕಗಳು

- ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ವಿವಿಧ ವಿಧಗಳು
- ಮೃಟೋಸಿಸ್
- ಇಂಟರ್ ಫೇಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು
- ಕೋಶ ವಿಭಜನೆಯ ಹಂತಗಳು

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಮೃಟೋಸಿಸ್ ಮತ್ತು ವಿಯೋಸಿಸ್‌ಗಳು ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿವೆ.
- ಯಾಕಾರಿಯೋಟೋಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಕೋಶವು ವಿಭಜಿಸಿ ಎರಡು ಮರಿಕೋಶಗಳಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮೃಟೋಸಿಸ್ ಎನ್ನಲಿವು.
- ಕೋಶವಿಭಜನೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಹಂತವನ್ನು ಇಂಟರ್ ಫೇಸ್ ಎನ್ನಲಿವು. ಇಂಟರ್ ಫೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಮೇಟಿನ್ ಜಾಲದ ಜೀನೆಟ್‌ಕ್ಷೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಗ್ನನೆಲೋಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಶಿಕಾದ್ವಾಪ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು.
- ಇಂಟರ್ ಫೇಸ್‌ನ ನಂತರ ಕೋಶಕೇಂದ್ರ ವಿಭಜನೆ ನಡೆಯುವುದು. ನಂತರವೇ ಕೋಶಿಕಾ ದ್ವಾಪ್ಯದ ವಿಭಜನೆ ನಡೆಯುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ಹಂತಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ)

ಮೃಟೋಸಿಸ್‌ನಿಂದಾಗಿ ನ್ಯಾಕ್ಟಿಯಸ್‌ನ ವಿಭಜನೆಯು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವುದು. ಚಿತ್ರೀಕರಣದ (7.3) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಡೆಸಲಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ), ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಪಾಠಭಾಗವನ್ನು ಕಲೆಸುವುದರಿಂದ ಆಶಯವನ್ನು ಧ್ಯಾಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಚರ್ಚೆಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಬಹುದು. ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸಯನ್ನೋ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಹೇಳಬೇಕು.

ಸೂಚಕಗಳು

- ಮೆಟಾಫೇಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆ
- ಅನಾಫೇಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆ

కోరోనికరణ

- ప్రోఫేసో హంతదల్లి కోమేటినో జాలవు కోమోసోమో ఆగి బదలాగువుదు.
- వెటొఫేసినల్లి కోమోసోవోగళు జీవకోశద మధ్యభాగదల్లి సాలాగి క్రమీకరిసల్పుడువుదు.
- అనాఫేసోనల్లి కోమోసోమినల్లిరువ కోమేటిడోగళు బేప్సడిసల్పుడువుదు. ఒందోందు కోమోటిడోగళింద కూడిరువ మరికోమోసోముగళు ఎరదు ధ్వవగళిగి సాగువుదు.
- టిఎలోఫేసోనల్లి ఎరదు ధ్వవగళిగి సాగిద కోమోసోమోగళు కోమేటినో జాలవాగి బదలాగువుదు. నంతర ఎరదు మరిన్నాక్టియసోగళుంటాగువుదు.

కోరోనికరణద నంతర కేళగి కోట్టిరువ ప్రైంబాట్సన్న వైయుక్తికవాగి పూర్తిగొళిసబేకు.

ప్రోఫేసో

కోమేటినో జాలవు సురుళి సుత్తి దష్టవాగి కోమోసోముగళాగువుదు.

వెటొఫేసో

కోమోసోమోగళు జీవకోశద మధ్యభాగదల్లి సాలాగి క్రమీకరిసల్పుడువుదు.

అనాఫేసో

కోమోసోమిన కోమోటిడోగళు బేప్సడిసల్పుడువుదు. ఒందోందు కోమేటిడోగళుట్టు మరికోమోసోమోగళు ఎరదు ధ్వవగళిగి సాగువువు.

టిఎలోఫేసో

ఎరదు ధ్వవగళిగి సాగిద కోమేటిడోగళు కోమేటినో జాలవాగి బదలాగువువు. మరి న్నాక్టియసోగళుంటాగువువు.

మౌల్యమాపన

న్నాక్టియస్సిన విభజనాహంతగళ కురితు విశ్లేషణా టిప్పణి, పూర్తిగొళిసిద ప్రైంబాట్స.

నంతర కోశవిభజనేయ హంతగళన్న నేరవాగి నిరీక్షణ మాదువ రీతియల్లిరువ ఒందు ప్రయోగవన్న ఆయిఎజిసికోళ్ళబుమదు.

ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಅರಿವಿಗೆ

ಪ್ರಯೋಗ ಹೇಗೆ?

ಒಂದು ಅಗಲವಾದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಂಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೊಗೆ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮೊಳಕೆ ಬರಿಸಲು ಇರಿಸಿರಿ. ಎರಡು ದಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರುಳ್ಳಿಯ ಬೇರುಗಳು ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಬೆಳೆಯವಾಗ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ತುಂಡು ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬೆಳಗ್ಗೇ 8 ಗಂಟೆ ಮತ್ತು 10 ಗಂಟೆಯ ಮದ್ದೆ ತುಂಡುಮಾಡಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತುಂಡರಿಸಿದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಶುದ್ಧನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳಿದು ಬ್ಲೋಟಿಂಗ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವಾಚ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೋ ಪೆಟ್ರಿಡಿಶ್‌ನಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವ 1 ನೋಮೆಟ್‌HCl ಗೆ (10: 1 ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು HCl ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದು) ಹಾಕಿ ಒಂದೆರಡು ಮಿನಿಟ್ ಸ್ವಿರಟ್ ಲಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಮಾಡಿರಿ. (ಈ ನಡುವೆ ಒಂದು ಬೇರನ್ನು ಬೆರಳಿಸಿದ ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಒತ್ತಿದಾಗ ಜಜ್ಜಲ್ಪದುವರೆಗೆ ಬಿಸಿಮಾಡಬೇಕು). ಹೈಡ್ರೋಕ್ಸೋರಿಕ್ ಆಮ್ಲನ್ನು ಹರಿಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಶುದ್ಧ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಸಲ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೊಳಿಯಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಬೇರುಗಳ ತುದಿಭಾಗವನ್ನು (ಹೆಚ್ಚು ಬಿಳಿಯಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪದುವುದು) ಒಂದು ಮೈಕ್ರೋಸ್ಟ್ರೆಟಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ 1 ಮೀ.ಮಿ. ಉದ್ದದಷ್ಟು ತುಂಡುಮಾಡಿರಿ. ಅದನ್ನು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಿಂದು ಎಸೆಟೋಕಾಮೆಟನ್ ಸ್ಟ್ರೀನ್‌ ಹಾಕಿರಿ. ಒಂದು ಸ್ವಿರಟ್ ಲಾಂಪಿನ ಜಾಗ್ಜಲ್ಪದೆಯಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುವಂತೆ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಸಲ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿರಿ. ನಂತರ ವಾಯುಗುಳ್ಳಿ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಒಂದು ಕವರ್‌ಗ್ಲಾಸಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯದ ನಂತರ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೇನ್ ಅಥವಾ ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನ ತಳಭಾಗದಿಂದ ಒತ್ತಿ ಪುನಃ ಒಂದೆರೆಡು ಸಲ ಕುದಿಯದಂತೆ ಬಿಸಿಮಾಡಿರಿ. ನಂತರ ಕವರ್‌ಗ್ಲಾಸ್‌ ತೆಗೆಯದೆ ಒಂದು ಬ್ಲೋಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸ್ಟ್ರೀನ್‌ನನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸ್ಟ್ರೀಡನ್ನು ಮೈಕ್ರೋಸ್ಟ್ರೆಟಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಲೋಪವರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೈಪರಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರಿ. ಮೈಕ್ರೋಸಿಸ್‌ನ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು ಕಾಣಲ್ಪದುವುದು.

(ಚೆಟುವಟಿಕೆ 3 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು)

ಈ ಚೆಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೋಶಿಕಾದ್ವಾರ್ವ ವಿಭಜನೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದು. ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ನ ವಿಭಜನೆ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇರೀತಿಯಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ ಚೆಟುವಟಿಕೆ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಚಿತ್ರೀಕರಣ (7.4, 7.5) ಎಂಬಿಪ್ರುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ (ಗುಂಪು ಚೆಟುವಟಿಕೆ) ಪಟ್ಟಿ 7.1ನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ) ಐ.ಸಿ.ಟಿ. ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಕೋಶೀಡಿಕರಣ

ಚೀವಕೋಶ	ಕೋಶಿಕಾದ್ವಾರ್ವ ವಿಭಜನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು
ಸಸ್ಯಕೋಶ	ಮರಿನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ಗಳ ನಡುವೆ ಪರೆಯ ಸಣ್ಣ ಚೀಲಗಳು ರೂಪಗೊಂಡು ಅದು ಕೋಶಫಲಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು. ಕೋಶಫಲಕವು ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಪ್ಲಾಸ್ಮಾ ಪರೆಯೋಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೋಶ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಯೂಲೋಸ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೋಶಭೀತಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು.
ಪ್ರಾಣಿಕೋಶ	ಪ್ರಾಣ್ಯ ಪರೆಯ ಜೀವಕೋಶದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪದುವುದು. ಈ ಭಾಗಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಒಟ್ಟುಸೇರಿ ಕೋಶಿಕಾ ದ್ವಾರ್ವ ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪದುವುದು.

నంతర జీవకోఠ ఆవృత్తి ఎంబ ఆశయవన్ను కోర్డికరిసబేచు.

మౌల్యమాపన

ప్రాతింగొలిసిద పట్టి (7.1)

జటపటిక 4 (స్టైడ్ నిరీక్షణ, చిత్రీకరణ తయారి)

మైటోసిసోన హంతగళన్న నిరీక్షణ మాడి చిత్రీకరిసలు సాధ్యవాగువుదు ఎంబుదు ఈ జటపటికియ హిరిమెయాగిరువుదు. మైటోసిసోన వివిధ హంతగళ్లల్లప పమానెంటో స్టైడుగళన్న నిరీక్షణగాగి మైక్రోస్కోపినల్లిరిసి ఒందోందు స్టైడున్నో నిరీక్షణమాడి వ్యత్యాసగళన్న కండుహిదిదు చిత్రీకరిసలు హేళబేచు. (గుంపు జటపటిక) ఈ హంతగళన్న చాటోనల్లి బిడిసి క్లూసోరోమినల్లి ప్రదర్శిసబేచు.

చాటోగళు, ICT సాధ్యతే ఎంబివుగళన్న ఉపయోగిసబమదు.

మౌల్యమాపన

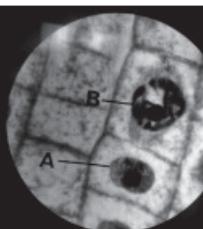
మైటోసిసోన వివిధ హంతగళు, చాటోగళు నిరీక్షణా సామధ్యం.

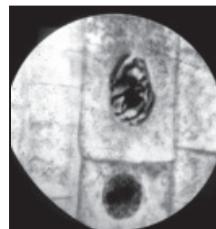
అధ్యాపకర అరివిగే

మైటోసిసోన వివిధ హంతగళు

Prophase

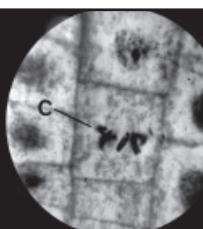

This slide displays the early prophase. Cell A is in interphase. You can see that in cell B the chromosomes have become more thick and shorter. This shows the beginning of mitosis.

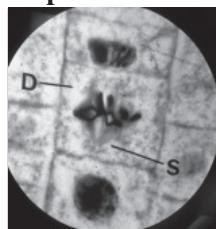

This slide displays the prophase. You are now able to see that the chromosomes in the larger spot have become more short and thick.

Metaphase

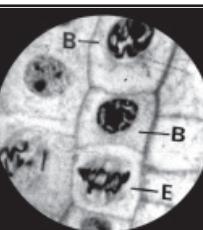

This slide displays the metaphase. You can now see that the chromosomes have moved to the middle of the cell and now appear as short, thick rods.

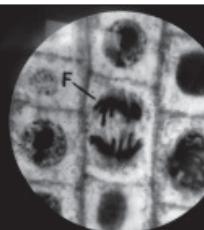

This slide displays the early anaphase. Cell D shows that the chromosomes have doubled and that those two parts are starting to separate from each other. At the lower part of the cell, spindle fibers are slightly visible. (marked by S)

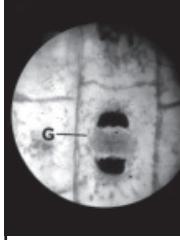
Anaphase

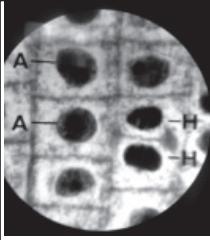
This slide displays the anaphase. Now in cell E, every chromosome has finished separating. Now the cell will be able to produce two identical sets of chromosomes.

This slide displays the late anaphase. The two sets of chromosomes are now spreading further apart and will soon start to get situated into two whole nuclei.

Telophase

This slide displays the telophase. You can now see that the sets of chromosomes have formed into what will soon be a nucleus. There are no longer single chromosomes. In between the sets, you can see spindle fibers.

This slide displays the late telophase. The H cells are now showing the last stage of mitosis. You can see the walls of these cells have not fully developed yet. Cell A has completed mitosis and is now in interphase.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 (ಚಿತ್ರೀಕರಣ ವಿಶೇಷಣ, ಚಚೆ)

ಮೈಟೋಸಿಸ್‌ನ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಎಂಬುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರೀಕರಣ (7.6) ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮೈಟೋಸಿಸ್‌ನ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಂಡಂ ಮಂಡನೆ.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಮೈಟೋಸಿಸ್ ಶರೀರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೂ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಚೆಬೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 6 (ಮಾಹಿತಿ ವಿಶೇಷಣ, ಚಚೆ)

ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯಲುವುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಯಾಕೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ರಾಂಡಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಡೆಸಲಿ.

ಕ್ಲೋಡೀಕರಣ

ಜೀವಿಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿನೆಟಿಕ್ ಸಮಾನತೆಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯಲುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗಳ ಒಂದೇ ಜೀವಿಜಾತಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯಲುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸ್ಥಿರತೆಯು ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 7 (ಕಾಟೋನ್, ಚಿತ್ರೀಕರಣ, ಮಾಹಿತಿಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳ ವಿಶೇಷಣ, ಪಟ್ಟಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು)

ಮೀಯೋಸಿಸ್‌ನ ಕುರಿತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಕಾಟೋನ್‌ನಿನ ಸಂಶಯದ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿ. ನಂತರ ಮನುಷ್ಯನ ಏಂಟ್ರೋಫಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅರ್ಥದಘಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ರಾಂಡಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷಿಸಿ (ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ) ಓವ್ಯಾಲ್ ತಯಾರಿಸಿ ಸಯನ್ನು ಢೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು (ವೈಯಕ್ತಿಕ).

కోడిఇకరణ

- గేమిటో లుత్తాదక కోలగళల్లి కోమోసోమాన సంబై 46 ఆగిరువుదు.
- మరికోలగళల్లిరువ కోమోసోమాగళ సంబై - 23
- మియోసిసో 1 రల్లి కోమోసోమాగళ సంబై అధికాదష్ట్రువ ఎరడు మరికోలగళుంటాగుతువే. మియోసిసో 2 రల్లి కోమోసోమా సంబైగి యావుదే వ్యత్యస లుంటాగువుదిల్ల. ఆదుదరింద మియోసిసో 2 మృటోసిసోగి సమానవాగిదే.
- ఏయిడ కోల ద లుత్తాదక కోలగళల్లి మియోసిసోన ప్రిణావువాగి 4 మరికోలగళుంటాగువువు. స్రీ గేమిటోన లుత్తాదక కోలగళల్లి మియోసిసో నడెయువాగ ఒందు దొడ్డ అండక మత్తు మూరు చిక్క కోలగళు లుంటాగుతువే. చిక్క కోలగళన్న ప్రోలారో బోడిగళిందు కరెయుత్తారే. ప్రత్యుత్తాదనా సామధ్యపిల్లద జవుగళు నంతర నాశహోందుత్తవే.

నంతర మృటోసిసో మత్తు మియోసిసోగళోళగిరువ వ్యత్యసవన్న తోరిసువ పట్టి 7.2 న్న మక్కలు వైయక్తికవాగి పట్టి మాడలి .

కోడిఇకరణ

	మృటోసిసో	మియోసిసో
యావ రీతియ కోలగళల్లి నడెయువుదు	తరీరద జీవకోలగళు	గేమిటో లుత్తాదక కోలగళు
కోమోసోమాగళ సంబైయల్లి లుంటాగువ బదలావణి	బదలావణియీలు	అధికాదష్ట్రుగువుదు
లుంటాగువ మరికోలగళ సంబై	2	4

మౌల్యమాపన

పూతిడగొళిసిద పట్టి.

చటువటిక 8 (మాహితి విశ్లేషణ)

ఈ చటువటికియింద మనుష్ణన బెళవణిగియ వివిధ హంతగళన్న అధికాదికోళ్ళబహుదు.

మనుష్ణన బెళవణిగియ వివిధ హంతగళన్న మక్కలు పట్టి మాడలి.

వైయక్తిక ప్రతిక్రియియన్న మక్కలు నీడబేకు.

బెళవణిగియ హంతగళు

- శ్రీతవ
- బాల్య
- కొమాయిడ
- వ్యధాప్య

నంతర ప్రతియోందు హంతదల్లి లుంటాగువ శారీరిక బదలావణిగళ కురితు చిట్ట నడెసబేకు.

కొమాయిడ, వ్యధాప్యగళింబ హంతగళల్లి లుంటాగువ శారీరిక బదలావణిగళిగి ప్రాధాన్యవన్న నీడబేకు.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 9 (ಕಾಟೂನ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಚಚೆ)

ವ್ಯಾಧಾಪ್ಯದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾಡಿಕೆಂಡು ವ್ಯಾಧರೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ರೂಫಿಸುವುದು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾರೀರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಯಾವುವು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ರಾಂಡಂ ಮಂಡನೆ.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

- ಕೋಶ ವಿಭಜನೆಯ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.
- ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಒಕ್ಕಿಜನ್ ಪೂರ್ಕಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.
- ಜೀವಕೋಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಪೇಶಿಗಳು ಶುಷ್ಕವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಚೈತನ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.
- ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.
- ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಯಾಸವುಂಟಾಗುವುದು.
- ಶಾರೀರಿಕ ಬಲವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಹಿರಿಯರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಸೂಚಕಗಳ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಚಚೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬೇಕು. ವ್ಯಾಧರೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪರಿಗಣನೆ ಬೇಕಿದು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

ವ್ಯಾಧರಿಗೆ ಪರಿಗಣನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶಗಳಿಗೆ ಮನ್ವಣಿ ನೀಡಿ, ಅವರನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾರೀರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಚಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ವ್ಯಾಧಾಪ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾರೀರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಕುರಿತು ತಯಾರಿಸಿದ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

మౌల్యమాపన మాచోణ

1. డి. టీఎఫీఎస్

2. ఎ. మెటాఫేస్

బి. క్లోమోసోమోగళు కోఈద మధ్యభాగదల్లి సాలాగి క్రమీకరిసల్పుదుపుదు.

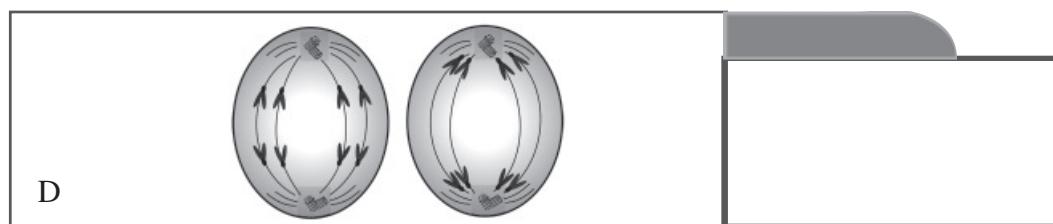
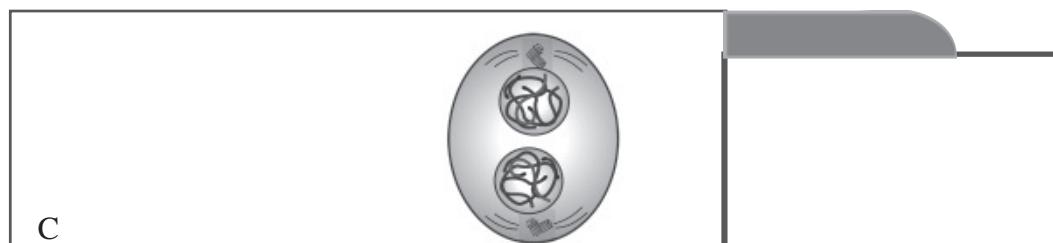
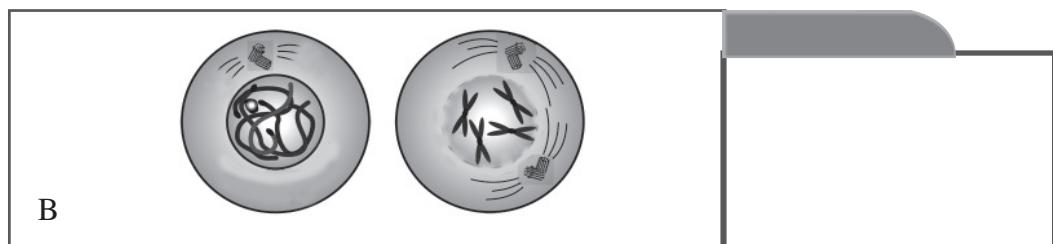
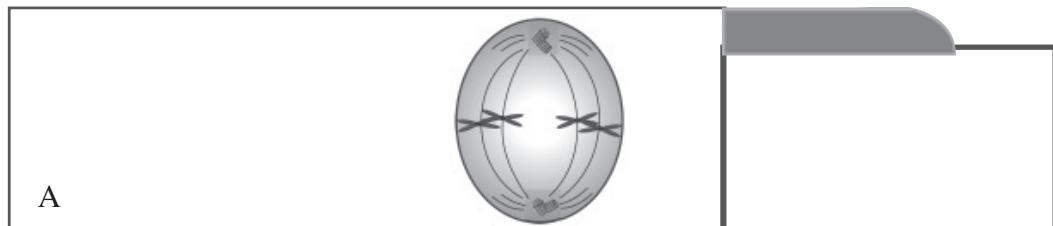
3.

మెరిస్టమ్	స్థాన	కాయిడ
తుదియ మెరిస్టమ్	బేరు మత్తు కాండద తుది భాగ	బేరు మత్తు కాండ ఉద్దవాగలు సహాయ మాడుపుదు.
బాష్ట మెరిస్టమ్	ద్విదళ సస్యగళ కాండద బదిగళల్లి	కాండ తోరవాగలు సహాయమాడుపుదు
ఇంటర్ కేలరి మెరిస్టమ్	ఏకదళ సస్యగళ గిణ్ణగళ మేల్చుగదల్లి	కాండద ఉద్దవాగువిచేగే సహాయ మాడుపుదు.

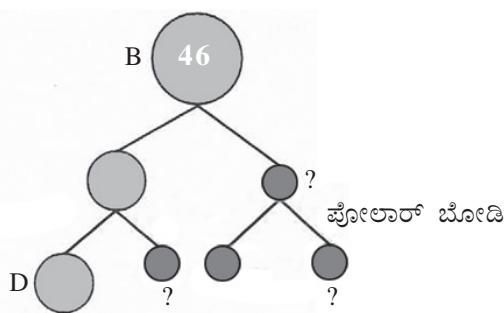
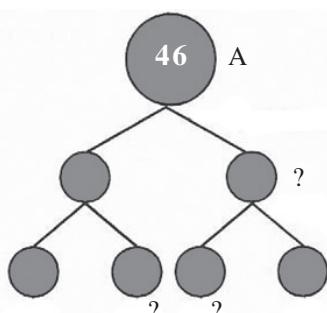

ಯೂನಿಟ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

1. ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಕ್ರಮತಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಂತಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೀಕರಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅದರೊಂದಿಗಿರುವ ಬೋಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

2. A, B, C, D ಗಳೊಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾವುದು? ಪ್ರಶ್ನಾಧಂಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಮೇಸೋಮಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ముక్కళ మౌల్యమాపన

సంఖ్య	సూచక	హాదు	అల్ల
1.	మేరిస్ట్మికో అంగాంతగళు, అపుగళ స్థాన, కాయింగళు ఎంబిపుగళన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యావిధి.		
2.	కోశపిభజనెయు బీళవణిగెయు ఒందు ప్రధాన కారణపెందు ననగే తిళిదిది.		
3.	ప్యూటోసిసోన ప్రధాన హంతగళన్న వివరిసలు ననగే సాధ్యావిధి.		
4.	ప్యూటోసిసోన వివిధ హంతగళ స్టైడ్ నిరీక్షణ మాడి చిత్రీకరిసలు ననగే సాధ్యావిధి.		
5.	స్ఫూగళల్లి మత్తు ప్రాణిగళల్లి కోతీకాద్రవ్య విభజనె హేగే నడెయుపుదెందు ననగే వివరిసలు సాధ్యావిధి.		
6.	మియోసిసోన ప్రాధాన్య ఎనేందు ననగే తిళిదిది.		
7.	ప్యూటోసిసో మత్తు మియోసిసోగళోళగిరువ వ్యత్యాసగళన్న పట్టి మాడలు ననగే సాధ్యావిధి.		
8.	వృద్ధరు ప్రత్యేక పరిగణనెగే అహంకరేందు ననగే అథవాగిది.		
9.	వృద్ధాప్యదల్లి ఉంటాగువ శారీరిక బదలావణిగళు యావువు? ఎందు పట్టి మాడలు ననగే సాధ్యావిధి.		
10.	నాను నన్న మనేయల్లిరువ వృద్ధయోడనే మత్తు హిరియోడనే స్క్రేహ మత్తు గౌరవదింద వత్తించుకొనే.		

ಶೈಕ್ಷಕರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಸೂಚಕ	ಹೌದು	ಅಲ್ಲ
1.	ಮೆರಿಸ್ಟ್‌ಮಿಕ್ಸ್ ಅಂಗಾಂಶಗಳು, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ, ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
2.	ಕೋಶವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆವಣಿಗಳೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
3.	ಮೈಟೋಸಿಸ್‌ನ ಹಂತಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
4.	ಮೈಟೋಸಿಸ್‌ನ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಸ್ಟೇಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಆ ಹಂತಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಜಿತ್ತೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		
5.	ಕೋಶವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಕೋಶಿಕಾದ್ವಯ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		
6.	ಮೈಟೋಸಿಸ್‌ನ ಪ್ರಾಥಾನ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		
7.	ಮೈಟೋಸಿಸ್ ಮತ್ತು ಮಿಯೋಸಿಸ್‌ಗಳೊಳಗಿರುವ ವ್ಯಾತಾಸವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಾದಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.		
8.	ವ್ಯಾಧಾಪ್ಯವು ಶರೀರದ ಸಾಫ್ಬಾವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದೆಂದೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧರಾಗಬಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.		
9.	ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ವ್ಯಾಧರೊಡನೆ ಸೈಹ, ಗೌರವಗಳೊಂದಿಗೆ ವತ್ತಿಸುವರೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಗಣನೆ ನೀಡುವರೆಂದೂ ನನಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.		